

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

DÜNÜN
BELGELERİ
YARININ
TARİHİ

AYTUNÇ ALTINDAL

THE DUNN BELGIERI VARNIT JARVIS AVERING ALMINDOAT

DESIGN THROUGH

AYTUNÇ ALTINDAL

1945 yılında İstanbul'da doğdu. 1969-77 arasında Gurnsey Writer's School ve Fransa'da Sorbon Üniversitesi'nde eğitim gördü. 1977'de Havass Yayınları'nı, 1980 yılında ise Süreç Yayınları'nı kurdu ve Süreç dergisini çıkardı.

1983'te İsviçre'de MODUS VIVENDI Kültür Merkezi'ni kurarak 10 yıl süre ile yönetti. 1989 yılında Moskova'da Sovyetler Birliği'nin Kültür Danışmanlığı'nı yaptı.

1992'de İngiltere Edinburg'daki INTERNATIONAL ACADEMY FOR EUROPEAN AND CHRISTIAN STUDIES'de PROJECT ACADEMIC BOARD'a seçildi. Aynı yıl İngiltere'de yayınlanan "THREE FACES OF JESUS" (Üç İsa) adlı kitabı dünyada büyük yankı uyandırdı ve 1993'te Rusça dahil birçok dile çevrildi. EUROPEAN SECULAR LEGACY Konferansı'nda bölüm başkanlığına seçildi.

Aynı yıl INTERNATIONAL SOCIETY FOR THE STUDY OF EUROPEAN IDEAS bilimsel kurulunda görev yapan ALTINDAL, aynı zamanda INTERNATIONAL ADVISOR COMMITTEE'nin de üyesidir.

DÜNÜN BELGELERİ YARININ TARİHİ

Aytunç Altındal

Yayın Yönetmeni Sinan Onuş
Yayın Hazırlık Asuman Köse
Kapak Özcan O.

1. Baskı Mayıs 2007
2. Baskı Mayıs 2007
ISBN: 978-9944-298-06-3

Basım: Baskı Mat.Yay. Org. San. Tic. Ltd. Şti.
ATB İş Merkezi G Blok No: 203 Macunköy/Ankara
Tel: (0312) 397 87 20

© Destek Ltd. Şti.
6. Cadde No: 61/1 A.Öveçler/Ankara
Tel: (0312) 472 57 40
Faks: (0312) 473 18 53
www.destekyayinlari.com
info@destekyayinlari.com

DÜNÜN BELGELERİ YARININ TARİHİ

Aytunç Altındal

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....	7
Vakıflara Dikkat... ..	9
TCK'nın 141.ve 142. Maddeleri	13
Kemalizm ve Anti-Emperyalizm.....	22
Türkiye'de Kapitalizmin Toplumsallaşması ve Katılma.....	33
“Milli” Bilim Yoktur, Olamaz.....	41
Medeni Kanunumuz ve Aile Reisliği	48
İmtiyazsız, Sınıfsız, Kaynaşmış Kitle İlkesi ve Demokratik Katılım.....	54
Niçin “Feminizm” Değil	59
Yöntem ve Yöntembilim Üzerine	63
Anket Soruları	70
“Ne Anayasalar Sevdim Zaten Yoktular”	72
Hükümet Korkak mı?	77
Ne Bekliyorsunuz ki?	80
Yeltsin, Bir Truva Atı'dır	83
Güneydoğu'ya İspanya Modeli	87
Su Yoksa Barış da Yok	90
Balkanlara Bak, PKK'yı Anla	92
Türk-ABD İlişkileri Üzerine	95
Dünün Belgeleri Yarının Tarihini Yazar	98
Yeni Kabineden Yeni Politika Beklentisi.....	102
Kürt Sorunu mu, PKK Terörü mü?	105
Les Aspin de Gitti.....	109
Amerika'da Neler Oluyor?	113
Ermenistan-Karabağ ve Bir Pazarlık Modeli	116
Yahudi Mesih Ölüm Döşğinde!	120

Hebron, Yahudi Devleti mi?	124
Türkiye’de Kadın	127
Sırp lar ve Osmanlı lar.....	131
Yeni ve Milli	135
Beyaz Saray’daki Gizli Toplantı... ..	138
Tehlike Geliyorum Diyor (1).....	141
Tehlike Geliyorum Diyor (2).....	144
Türk-Ermeni İlişkilerinin Gelişimi ve 1915 Olayları	
Sahte “Ermeni Sorunu” ve Sözde “Soykırım”	148
Yeni Dünyada Göçler, Karşılaşılan Sorunlar, Çözümler	163
“Benedict Türk Düşmanlığını Başlatan Papa’dır”	168
Evrendeki İlk Kıskanç: Tanrı JHVH	176
Fener Devleti Resmen Tanındı.....	182
‘Mecburen CIA, KGB, MOSSAD Ajanı Olduk.	
Şimdi VİS’in Adamıyım.”	187

ÖNSÖZ

“Dünün Belgeleri, Yarının Tarihi”nde yer alan yazılarımda ilginç saptamalar bulacaksınız. Bu yazılarımdan ilki **“Vakıflara Dikkat”** başlığını taşıyor. Söz konusu yazım 1974 yılında o zamanki CHP’nin yarı resmi yayın organı Yeni Halkçı Gazetesi’nde yayınlanmıştı. Dikkat edilirse görülecektir ki, tam 33 yıl önce işaret ettiğim bu **“Vakıflar Sorunu”** günümüz Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin başını ağrıtan en önemli Avrupa Birliği zorlamalarından biri haline gelmiştir. Tıpkı yazımda yaptığım uyarı gibi!

Diğer yazılarımla da Türkiye’ye bir tür **“Erken Uyarı”** yapıldığı ve **“İşaret Fişekleri”** atıldığı kesindir. Özellikle Ermeni Şantajı, Kürt Sorunu değil PKK Terör Sorunu, Güneydoğu’ya İspanya Modeli, Rusya ve Yeltsin vd. yazılarda yıllar öncesinden yapılan uyarıları bulacaksınız. Bu yazılar yayınlandıkları tarihlerde birçok gazeteci, araştırmacı ve akademisyen tarafından iktibas edilmişler ve yorumlarda kaynak teşkil etmişlerdir. Ayrıca askeri ve idari ataşelikler dahil, Devlet’in birçok kurumu tarafından değerlendirilmişlerdir.

Kitapta yer alan yazılardan birinin başlığı **“Dünün Belgeleri Yarının Tarihini Yazar”** şeklindedir. Bu yazıda, 1919 yılında Bolşevikler tarafından yayınlanmalarına izin verilen bazı Çarlık Dönemi Belgelerini bulacaksınız. O yıllarda özellikle de Ermeni meselesinde Çarlık Rusyası ile Almanya, Fransa ve İngiltere’nin, Osmanlı’ya karşı nasıl bir gizli plan hazırladıklarını ve bunu 1904 yılında imzalanan gizli bir anlaşmada ortaya koyduklarını okuyacaksınız. Bu belgeler ilk kez 1993 yılında tarafımdan açıklanmıştı. Kitaptaki yazılardan biri benim için bir “Anı” değerindedir. Bu yazı: **“TCK’nın 141. ve 142. Maddeleri”** başlığını taşımaktadır. Bu yazıyı 1975 yılında hazırlamıştım

ve 1976'da zorunlu göç nedeniyle bulunduğum Paris'te yayınlanmıştı. Bu daha sonra yasaklanacak olan **“Dinmeyen”** adlı şiir kitabım için yazdığım Önsöz'dü. Arkadaşlar bu yazıyı çoğaltıp o sırada Türkiye'nin çeşitli cezaevlerinde çile çeken bazı gençlere ulaştırmışlardı. İlginçtir ki, o gençler savunmaları sırasında bu yazıyı okudular ve ne mutlu ki tahliye edilmelerinde bu yazının da kendince bir katkısı oldu. Hazin olan şudur ki, ben kendi duruşmalarımda yazımı savunma olarak veremedim ağır hapis cezasına çarptırıldım. Kader işte... Neyse, burası Türkiye'dir ve böyle olaylar olur.

“Dünün Belgeleri Yarının Tarihi”, Destek Yayınları'ndan çıktı. Destek Yayınları'nın değerli yöneticisi Yelda Cumalıoğlu'na, sevgili dostum Sezer Akarcalı'ya ve kitabın yapımında emeği geçen herkese çok teşekkür ederim. Umarım bu ciltte yer alan yazılar ağızınızda buruk bir tat bırakmaz.

Aytunç Altındal
12 Ocak 2007

VAKIFLARA DİKKAT...

Yeni Halkçı
27 Ocak 1974

Anamalcı düzen eleştirilirken, bu düzenin en önemli kurumlarından biri olan ve **“varlıklı kimselerce, toplumsal gelişmeye çeşitli biçimlerde katkıda bulunmak amacıyla kurulmuş yardımsever kurumlar”** diye kamuya tanıtılan **“vakıflar”** nedense **dikkatleri** hiç çekmemektedir.

Basın; **“Bu vakfı, çeşitli zorluklar içinde yüksek öğrenimlerini tamamlamaya uğraşan asil gençlerimize yardımlara bulunmak amacıyla kurmuş bulunuyorum”** diyen vakıf kurucusunu **“örnek insan”** ilan ederek toplumunda hiç sevilmiyor dahi olsa etkili **beyin-yıkayıcı** bir **“campaign”** ile **“Bir Numaralı Yardımsever”** haline getirmektedir.

Oysa, acaba vakıflar, sermaye çevrelerine yarı-yarıya veya tamamen bağımlı olan yayın organlarınca tanıtıldıkları gibi salt **“yardımsever”** kuruluşlar mıdır? Bunların biricik amacı, toplumsal gelişmeye çeşitli yönlerden, ellerinden geldiğince, katkıda bulunabilmek midir? Yoksa, anamalcı düzenin bu en ustaca kurulmuş kurumlarının gerisinde yatan birtakım **“parasal!”** oyunlar mı vardır?

Türkiye’de bu konuda özlü incelemeler hazırlanmış değildir.

Biz burada bu konuya ünlü bir araştırmacının, Ferdinand Lundberg’in ünlü kitabı *The Rich and The Super-Rich*’inden Amerika’daki vakıflara ilişkin bazı bilgiler aktararak değinmek istiyoruz.

İlkin, Lundberg’in kitabında verdiği bazı rakamları okuyarak Amerika’daki vakıfların genel görünümünü çizelim. Buna

göre; 1910 yılında ABD’de topu topu 18 vakıf varken, bu rakam 1964’te vakıflar tarafından yapılan bir araştırmaya göre 15.000’e, Wright Patman adlı bir kongre üyesinin 1962 yılında yaptığı araştırmaya göre de (*vakıf statüsü içinde yer alan her türlü kuruluş dahil*) 45.124’e yükselmiştir. 1967 yılının başlarında ABD’deki 6.803 vakıfın toplam servet değeri 20.3 milyar dolardır. Amerikalı süper-zenginlerden Rockefellerlerin 14 vakfı bulunmaktadır. Bunlardan on birinin servetlerinin toplam değeri 1.016.440.732 dolardır. Bu tutar, ülkedeki toplam vakıf servetlerinin yedide birine eşittir... ABD’deki en zengin vakıf Ford Foundation’dır. Serveti, 3.320 milyon dolar... Diğer zenginlerden Mellonların 4 vakfı 160.651.388 dolar; Du Pont’ların vakıflarının toplam serveti 500 milyon dolar; beş adet Carnegie Vakfı’nın toplam servet değeri de 413.465.429 dolardır.

Lundberg, Patman’ın bulgularına dayanarak vakıflarla yurttaşların gelirlerinin karşılaştırmasını da vermektedir. Buna göre; 1960 yılında incelemeye tabi tutulmuş olan 534 vakfın toplam geliri, aynı yıl için toplam yıllık geliri 0.48 milyar dolar olan 7.213.000 ailenin yıllık gelirlerinin yüzde 13’üne eşit bulunmaktadır. Bu yoksul ailelerin her birinin yıllık geliri 2.000 dolardan aşağıdır.

1960 yılına ait vakıf gelirleri toplamı, 1.034 milyar dolar olmuştur. Bu tutar ülkedeki en büyük 5 bankanın toplam yıllık gelirlerinin, vergiler çıkarıldıktan sonra kalan 864.435.000 dolarlık net kazançlarından yüzde 20 daha fazladır.

1951-1960 yılları arasındaki dönemde vakıflar tarafından dağıtılmakta olan yardımların, bursların, armağanların vb.’nin toplamı 3.448.867.894 dolardır. Bu tutar vakıfların aynı dönem içinde elde ettikleri 6.981.180.819 dolarlık hâsılanın kabaca yarısı kadardır. Aynı dönem için vakıflar çeşitli masraflar olarak (*maaşlar dahil*) 721.199.586 dolar göstermiştir.

Lundberg, kitabında, vakıfların ikiyüzlü amaçlarla kullanılışlarını tüm ayrıntılarıyla açıklamaktadır. Bir vakfın kurulması kurucusuna ne gibi yararlar sağlamaktadır? Bunları kısaca görelim:

- 1) Kurulan her vakıf kurucusuna ilkin ün sağlamakta ve kurucusunu toplumdaki “yardımsever, saygıdeğer zevat” arasına katmaktadır.
- 2) Kurulan her vakfın kurucusunun ilkelerini toplumun çeşitli katlarına, özellikle de gençlik/aydın kesimine aktarmakta ve bunları kendi düşünsel doğrultusunda çalışmaya şartlamaktadır.
- 3) Kurulan her vakıf sayesinde kurucu, servetinin bir kısmını veya tamamını vergi ödemeksizin kendi adını taşıyan ve kendi ailesi bireylerinden oluşan yönetim kurullarının yönettiği bir kuruma bırakılabilir.
- 4) Kurulan her vakıf, kurucusu tarafından bırakılan serveti gene kurucusu adına çeşitli yatırımlara sokarak işletebilmektedir.
- 5) Kurulan her vakıf, kurucusuna vergi ödemeksizin mirasını varislerine bırakabilme olanağını sağlamaktadır. *(Burada mirasın yönetimi dolaylı olarak murislere geçmektedir.)*
- 6) Kurulan her vakıf, çeşitli vergilerden muaf olduğu için *(tıpkı dini kuruluşlar gibi)* büyük sermaye birikimleri yapabilmektedir.
- 7) Kurulan her vakıf, bir şirket gibi yönetilmekte olduğu için ticari şirketlere rakip olabilmektedir. Genellikle şirketlere bağımlı veya şirketleri kendilerine bağlamış durumda olan vakıflar kanunen yararlanmakta oldukları çeşitli vergi muafiyetleri nedeniyle aynı vergi muafiyetlerinden yararlanamayan ticari şirketlerden daha avantajlı durumdadır.
- 8) Kurulan her vakıf desteklemekte olduğu bilimsel araştırma merkezlerince bulunan veya geliştirilen yeni bir teknik maddenin pazarlamasını kendisine bağımlı olan şirketler aracılığıyla sağlamakta ve büyük kazançlar elde etmektedir. *(Vakıflar bu kazançlarından dolayı vergiye tabi değildirler.)*
- 9) Kurulan her vakıf hisse senedi ve tahvil alım/satımlarına girip çıkarak bu borsada çeşitli dalgalanmalara sebep olabilir.

10) Kurulan her vakıf, kurucusu için bir “**hayır**” kurumu olduğu gibi bir de “**vergi kaçırma kapısı**” olabilir.

Sonuncusunu bir örnekle açıklayalım:

Diyelim ki özgün (orijinal) değeri 10 milyon dolar olan bir yatırımın şimdiki değeri 100 milyon dolar. Eğer bu yatırım sahiplerince satışa konulsa bundan 22.5 milyon dolar vergi kesilmesi gerekecektir. Ama eğer bu yatırım bir vakıfa devir edilir de vakıf bunu satarsa satıştan hiçbir kazanç vergisi ödemeyecektir. Yatırımı paraya çeviren vakıf bu likiditeyi donör’a (*teberru sahibine*) yılda yüzde bir faizle geri verse parayı alan yılda sadece 1 milyon dolar faiz ödeyecektir. Ve eğer bu kimse de bu parasını vergi muafiyetli yüzde 3 faizli devlet istikrazlarına yatırmışsa her yıl 3 milyon dolar vergisiz kazanç sağlamış olacaktır. Bunun bir milyon doları düşürülürse donar hiç vergi ödemedi hem satışını yapmış hem kendisine yılda 2 milyon dolar vergisiz kazanç sağlamış hem de 100 milyon dolarlık devlet istikrazı sahibi olmuş olacaktır.¹

¹ The Rich and The Super Rich/Ferdinand Lundberg. Bantam, 1969, s. 462-483, Türkçesi, PARABABALARI adıyla E Yayınları arasında çıkmıştır. 2. Cilt, s. 551-634, (y.n.)

TCK’NIN 141.VE 142. MADDELERİ

*Bu kısa inceleme 1976 yılında Paris ’te yayınlanan
“Dinmeyen” adlı kitabın önsözüdür.
Bobigny, Eylül 1976*

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın¹ birinci kısmında yer alan genel esaslardan biri, “Egemenlik”tir ve şöylece açıklanmıştır:

“Madde 4- Egemenlik kayıtsız şartsız Türk Milletininindir. Millet egemenliğini, Anayasanın koyduğu esaslara göre, yetkili organlar eliyle kullanır.

Egemenliğin kullanılması, hiçbir suretle belli bir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz. Hiçbir kimse veya organ, kaynağını Anayasadan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz.”²

Açıkça anlaşılacağı üzere, T.C. Anayasası, tüm yurttaşlara;

a) “Egemenlik”in kimin olduğunu,

b) “Egemenlik”in sahiplerinin bunu nasıl kullanabileceklerini,

c) “Egemenlik”in kullanımının, belli bir kişinin, zümrenin veya sınıfın telekeline sokulamayacağını, açıklamaktadır.

Bu durumda Türkiyeli yurttaşlar, “Egemenlik” diye bir “şey”³ var; bizler bu “şey”i Anayasa’nın koyduğu esaslara göre yetkili organlar eliyle kullanırız ve bu “şey”in kullanılması

¹ 1969, 1970, 1971, 1973 ve 1974 değişikliklerine göre yeniden düzenlenmiş tam metin Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve değiştirilen Anayasa hükümlerinin eski metinleri. Derleyen: Mümtaz Soysal, Siyasal Bilgiler Fakültesi Anayasa Hukuku Profesörü. Doğan Yayınevi, Ankara, 1975

² a. g. y., s. 9/10.

³ Buradaki kullanımında, Latince *res* anlamındadır. *Res* kavramı, Latince birçok anlamı içerir. Örneğin; gerçek, doğru, mesele, özellik/mülkiyet, tasarruf, avantaj, ticaret, dava ve *res novae*=devrim, *republika*=Devlet.

hiçbir suretle belli bir kişiye, zümreye vs., şeklinde düşünmeyip yapmak zorunluluğu⁴ altındadırlar.

Vatandaş'a göre bu bir zorunluluktur, çünkü T. C. Anayasası'nda, "Egemenlik Nedir?", "Egemenlikten Ne Anlaşılmalıdır?" sorularının karşılığı yer almamaktadır. Yer almadığı içindir ki vatandaşlar, isteseler de istemeseler de "Egemenlik" diye bir "şey" şeklinde düşünsel faaliyette bulunabilirler ancak.

Öte yandan, acaba T.C. Anayasası'nı hazırlayanlar "Egemenlik"ten ne anlıyorlar? Yoksa, "Egemenlik" onlar için de ister istemez, bir "şey" durumunda mı? Anlaşıldığı kadarıyla, Anayasa'yı hazırlayanlar için de "şey" durumundadır, "Egemenlik". Nasıl imgeleniyorsa öylece kullanılan bir "şey". Eğer "şey" olmasa onu bu soyut halinden ilerletip⁵, en azından Anayasa'nın Başlangıç bölümünde maddi bir temele oturtmuş olmaları gerekirdi. Bu yapılmamıştır. "Egemenlik" in, presence in abstracto⁶, bırakılması uygun görülmüştür. Buna karşılık, T.C. Anayasası, "hürriyete, adalete ve fazilete aşık evlatlarının uyanık bekçiliğine emanet"⁷ edilmiştir. Böylece, Anayasa'nın öngerekçesi itibarıyla her Türkiyeli vatandaş, onu korumakla yükümlü bir "uyanık bekçi"dir. Görünüş'teki antinomi şudur ki, Türkiyeli vatandaşlar, Anayasa tarafından kendilerine öğretilmemiş olan ve ancak ve sadece "şey" diye imgelendirebildikleri bir "Egemenlik" in de "uyanık bekçiliğini"(!) yüklenmiş durumdadırlar. Kendileri açısından somut anlamı olmayan "Egemenlik" adındaki bir "şey"i, buna rağmen savunmak zorundadırlar. Bir "millet" düşünün ki kayıtsız şartsız onun olan ve/fakat "o"nun ne olduğunu bilmediği bir "şey" in uyanık bekçiliğini

⁴ *do ut facias*, (veriyorum ki yapabilesiniz) Roma Hukuku'nun dört temel formülünden birincisidir. Bu formülde ifadelenen imperative=buyuruculuk esaslarından kaynaklanan zorunluluk anlaşılmalıdır. Marx'ın sözü edilen formülü yorumlayış tarzı için bkz: Theories of Surplus Value, part one. Progress Pub. Second Printing, 1969, s. 404.

⁵ Soyut'tan Somut'a gidiş.

⁶ Soyut olarak mevcudiyet.

⁷ a. g. y., s. 8.

yapıyor? Kendisinden “o”nun ne olduğunu bilmese de, “o”na inanması ve savunması isteniyor. Credo quia absurdum.⁸

Şimdi denecektir ki, anayasalarda tanımlar bulunmaz. Anayasalar, genel esasları, yetkileri, görevleri, temel hak ve ödevleri belirleyen “genel hükümleri” içerirler. Bu doğrudur. Kapitalist-emperyalist ülkelerin ve bunların, ekonomi-politik bakımından kendilerine bağımlı kılarak geri-bıraktıkları ülkelerin anayasalarında daima “genel”, yani soyut⁹ esaslar ve bu soyut esaslar tarafından belirlendikleri için de ister istemez soyutlanan temel hak ve ödevler, yetkiler vb., yer alır. Ve işte bu nedendir ki, sözü edilen ülkelerde anayasaların “genel hükümleri” ile aynı ülkelerde yürürlükte olan ceza yasaları arasında önü alınamayan bir dizi “ihlaller” sürer gider. Bir yanda anayasaların tüm vatandaşlara vazettiği hipotetik genel esaslar, bunların karşısında da somut, ölüm ya da ağır hapis cezaları yer alır. Bu ülkelerde yurttaşlar, bizzat oylarıyla onayladıkları ve savunmak durumunda oldukları anayasaya uygun davranırlarsa, ceza yasalarının bazılarına göre ağır suç işlemiş sayılabilirler. Sayılmayabilirler de. Bu, ülkenin içinde bulunduğu şartlara ve iktidarı elinde tutanların isteğine göre ayarlanır. Mesele şuradadır ki, Anayasalar milletin direkt oy kullanmasıyla onaylanır ya da onaylanmazlar; ceza yasaları ise sadece meclislerdeki Çoğunluk’un oylarıyla çıkartılırlar, milletin fiili katkısı yoktur. Vatandaşların oylarını olumlu yönde kullanarak anayasayı onaylamaları, şu veya bu biçimde de olsa, onu benimsemiş oldukları izlenimini verir. Ne var ki vatandaş oyunu kullanarak benimsediğini belirttiği anayasaya ve onun genel esaslarına “ciddiyetle” sarılır da duyuş, düşünüş ve davranışlarını bu “genel” yani, soyut esaslara göre düzenlemeye kalkışır, örneğin Türk Ceza Yasası’nın 141. ve 142. maddeleri kapsamına sokulmuş olan suçlardan birini işlemiş sayılır ve yedi buçuk yıla kadar ağır hapis cezasına çarptırılabilir. Anayasa’yı “ciddiye” alan bir Türkiyeli vatandaşa bu cezayı kim verir?

⁸ Anlamsız olduğu için (gerekçesiyle) inanıyorum. (N.B. *absurd*’u, “saçma” olarak değil, “anlamı olmayan; anlamsız” olarak aldım.)

⁹ “Genel” daima soyut’tur. Bkz: Marx, Grundrisse Introduction.

Bağımsızlıkları yine aynı Anayasa'nın teminatı altında var-sayımlanan mahkemeler ve yargıçlar. Öyleyse ortaya şu so-nuçlar çıkar:

a) Türkiyeli vatandaş, milletin onayı ile yürürlükte olan Anayasa'nın örneğin 20. ve 21. maddelerine göre davranırsa, belli bir siyasi kuruluşun çeşitli siyasal manevralarla meclisten geçirerek yürürlüğe soktuğu 141. ve 142. maddelere ters düşer. Diğer bir anlatımla, TCK'yı ihlal etmiş olur. Bu durumdaki Türkiyeli vatandaş, bağımsız kuruluşlar olduklarını Ana-yasa'dan öğrendiği mahkemelerde yargılanır. Sonuç olarak ya cezaya çarptırılır ya da yakasını kurtarır. Burada önemli olan, Türkiyeli vatandaşın cezaya çarptırılması ya da çarptırılmaması değil, mahkemelerin ve yargıçların durumudur. Şöyle ki;

b) Eğer mahkeme ve yargıçlar Anayasa'nın genel hü-kümlerine bağlı kalarak Türkiyeli vatandaşını cezaya çarptır-mazlarsa, TCK'nın 141. ve 142. maddelerini uygulamamış, dola-yısıyla da bunlara ağırlık tanımamış olurlar. Tersini yaptıkları takdirde de Anayasa'nın ilgili maddeleri “zedelenmiş” olur.

Bu durumda galiba soru şudur: Türkiyeli bir vatandaş ola-rak yargıç bağımsız mıdır? Yoksa onu bağımlı kılan ve yine “genel” yani “soyut” olan bir hüküm mü vardır?

Kanımızca, bağımsız olmaları gereken yargıçlar, soyut ola-rak bağımlı kılınmışlardır. Türkiyeli yargıçları bağımlı yapan, ilk bakışta garip gibi görünse de onların bağımsızlığını vurgu-layan Anayasa'daki genel hükmün per se kendisidir. T.C. Ana-yasası'na göre:

“1. Mahkemelerin bağımsızlığı,

Madde 132- Hakimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anaya-sa'ya, kanuna, hukuka ve vicdani kanaatlerine göre hüküm verirler.

Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat ve-remez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.

Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclislerinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme

yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz. Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadırlar; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.”¹⁰

Açıkça belli olduğu üzere, Anayasa yargıçlara ve mahkemelere, şu veya bu biçimde, telkin, telmih ve telvihte bulunulmasını yasaklamıştır. Teorik olarak hiç kimse bir yargıcı belli biçimlerde etkileyemez. Zaten istenilen de budur. Çünkü kapitalist üretim tarzının egemen olduğu toplumlarda, yargıçların “vicdanlarından” başka bir baskının altında kalmamaları istenmiştir. Çünkü aksi takdirde hem Anayasa’nın ruhu zedelenecek, hem de ortaya ön-masraflar çıkabilecektir. Bu durumda yargıç ne yapar? Bu sorunun kesin karşılığı şudur: KANUNLARA BAKAR VE BUNLARI UYGULAR. Yargıçlara, “sizden başkaca bir görev beklemiyoruz, TCK’ları ne öngörüyorsa bunlara uyun, yeter” denilmesi bundandır. Yargıç, böylece görevini bilir. TCK ne kadar ceza öngörüyorsa onu keser, gerisine karışmaz. Ve vicdanen de rahat olur. Öyle ya, ortada “kapı gibi sağlama bağlanmış” açık seçik yazılmış, 141. ve 142. maddeler dururken genel yani soyut maddelere nasıl uyulabilir ki? Kaldı ki Anayasa, yargıçlara bir de vicdani kanaatlerine göre hüküm verebilme yetkisi tanımıştır. Yargıç’ın vicdanını oluşturan etkenler onu Anayasa’ya ya da 141. ve 142. maddelere uyup uymamak konusunda, sürekli olarak yönlendirecektir. Bunun için hiçbir kişinin, zümrenin ya da sınıfın en küçük bir telkinde bulunması bile gereksizdir. Yargıç, vicdanen belli bir kuruluşun desteğini kazanmak, böylelikle de gelecekte kendisine daha üst bir pozisyon elde etmek istiyorsa, “Kafasını Çalıştırıp” (bazı yargıçları etkileyen tılsımlı cümle budur) yirmi bir yaşındaki gençleri ağır cezalara çarptırır; bu başarısına karşılık kendisi de örneğin milletvekilliği koltuğuna yollanır. Örnek yargıç: Tümgeneral Ali Elverdi. Eğer yargıç, vicdanen, bu tür soysuzluğu yapamayacak durumdaysa, o zaman, başkanı olduğu mahkeme, birtakım gerekçelere uydurularak lağvedilir, kendisi de sürülür

¹⁰ a. g. y., s. 67.

başka bir göreve. Örnek yargıç: Albay Remzi Şirin. Bir Numaralı Sıkıyönetim Mahkemesi.

Görüldüğü üzere, T.C. Anayasası'na göre:

1) Egemenlik, kayıtsız şartsız milletin,

2) Bilim ve sanatı serbestçe öğrenme ve öğretme, açıklama, yayma ve bu alanlarda her türlü araştırma yapabilme hakkı da kayıtsız şartsız herkesin,

3) Yargıçların ve Mahkemelerin bağımsızlığı da kayıtsız şartsız Anayasa'nın teminatında... Olduğu halde, 1936'dan bu yana Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde, TCK'nın 141. ve 142. maddelerine dayandırılarak binlerce dava açılmıştır.

Türkiye burjuvazisinin çıkarlarının korunması ve savunulması uğruna daha binlercesi de açılabilir. İktidar-gücü aracılığıyla T.C. Devleti'ni de jure ve de facto işgal altında tutan Türkiye burjuvazisinin, sınıfsal çıkarlarını tehlikede gördüğü her dönemde bürokrat kadrolara, yazılı ve sözlü olarak, “Kanunlar mutlaka işletilmelidir” diyerek çıkışabilmesi (12 Mart'ta olduğu gibi), Anayasa'da yer alan “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir” önermesinin Türkiye burjuvazisindeki “yansıma” formudur. Burjuvazi açısından “millet”in “Egemenlik”i somut kanunlarla belirlenmiştir ve ancak ve sadece bunlar işletildikleri takdirde savunulabilirler. Diğer bir yaklaşım ile tarihte gelip geçmiş her egemen sınıfın da olduğu gibi, Burjuvazi de somut “Kanunlar”dan yanadır; hiçbir zaman, çıkarlarına uydurmadıkça genel hükümlerden yana olmaya istekli değildir ve de olmamıştır.¹¹ Burjuvazinin kastettiği somut kanunlar, ilgili ceza maddeleridir ve bunlar da bilindiği gibi, özelde belli bir sınıfın (burjuvazinin) çıkarlarının korunabilmesini sağlamak amacıyla konulmuş “önlemler”dirler. İşte bu “önlemler”den yararlanılarak “Egemenlik” denilen “şey”in korunması ve savunulması burjuvazinin istekleri doğrultusunda yönlendirilmiş olur. Bürokrat ya da Bay Devletçi (hatta arrivist) istese de istemese de burjuvazinin denetiminde, onun istekleri yönünde çalışır

¹¹ Konu ile ilgili olarak bkz: Engels, A study of Bismarck's Policy of Blood and Iron. Lawrence and Wishart 1968. Özellikle s. 50-59 vd.

ve/fakat “Devlet”i ve “Millet”i kurtardığını sanar! Bir sınıfın diğer sınıflar ve katmanlar üzerindeki “Egemenlik”i (hakimiyeti) de zaten buradan kaynaklanır. Çünkü burjuvazinin kendi çıkarlarına uygun biçimde somutladığı Anayasa hükmü, burada “Egemenlik”, proletarya için bir soyutlama olarak bırakılmış olur.¹² Bu nedenledir ki, proletaryaya da onaylatılmış olan Anayasa ve onun genel hükümleri bir “soyut ferdi(n) hak(kı)”¹³ olarak kalmaktan öte bir anlam taşımamaktadırlar.

Türkiyeli Marksistlerin karşı karşıya geldikleri acil görevlerden biri de bu çelişkiden doğmuştur. Bu görev, Türkiye burjuvazisinin çıkarlarına uyduğu biçimde somutladığı Anayasa’nın soyut hüküm ve esaslarını bu sömürge sınıfın elinde göz boyayıcı “haklar ve ödevler” olmaktan kurtarıp; üreticiler emek sahiplerinin yaratıcı düşünce ve yeteneklerini sonsuzca geliştirebilmelerini öngören somut yasalar haline getirtmektir. Ancak bu uğurda çalışıldığı takdirdedir ki Burjuvazinin geleneksel silahları, manipülasyon ve provokasyon, belirli ölçüde geri tepebilir. Burjuvaziye kullandığı her kavram ve kategoriden ne anladığını açıklamaya zorlamak ilk şarttır.

Bu durumda, Türkiyeli vatandaşların şu soruları sormaları gerekiyor:

1) Egemenlik Nedir? Bundan Ne Anlaşılmalıdır? Egemenlik, mademki sadece görünüşte, kayıtsız şartsız milletin olan bir “şey”dir, öyleyse bu bir “şey”in ne olduğu bizzat onu önümüze getirenler tarafından bizlere tanımlanmalıdır. Ancak bu yapıldıktan sonradır ki, gerçekte nasıl ve kimin-çıkarına (cui bono) bir “Egemenlik” düşüncesinin var olduğu anlaşılabilir.

2) Mademki, T.C. Anayasası’nın genel hükümlerine, çeşitli gerekçelerle uyulamıyor, öyleyse, Devlet niçin bizlerden sonunda uygulanmayacak olan bir yasaya oy vermemizi istiyor?

¹² *facio ut facias*. (yapıyorum ki yapabilesiniz) Benim “yapışım” mutlak, sizlerinki “rölatiftir” demektir bu. Bkz. 4. Not. Roma Hukuku’nun dört temel formülünden birincisine bağlı olarak gelişen ikinci formül.

¹³ “the right of the abstract person”. Marx, Hegel’in Hukuk Felsefesini Eleştiriye Katkı’da, medeni kanun için kullanmıştır.

3) Gerçekten de, “herkes, düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir; düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim ile veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklayabilir ve yayabilir. Kimse düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz”¹⁴ mı, yoksa bu da sadece T.C. Anayasası’nın sonunda uygulanmayacak olan soyut bir maddesi olarak mı var? Bunun gerçekte böyle olup olmadığı yetkili organlar tarafından anlatılmalıdır ki, millet olarak bizler, T.C. Anayasası’nın ilgili maddesini mi, yoksa Meclis’ten belli bir partinin (CHP) 1930’lardaki isteği üzerine çıkarılmış olan TCK’nın 141. ve 142. maddelerini mi ciddiye alacağımızı bilelim; ona göre davranıp, T.C. Anayasası’nın bizlere yüklediği, “uyanık bekçilik” görevimizi yerine getirebilelim.

4) Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nde, TCK’nın sözü edilen maddelerine dayandırılarak binlerce dava açılmıştır. Bunlardan bir kısmı hapis cezasıyla, bir kısmı da aklanma ile sonuçlanmıştır. Bu durumda, a) Hangi kıstaslara göre kararlar alınmaktadır? b) Bilirkişi olarak görev alan kimselerin suçlu saydıkları kişiler mahkemelerce aklandıkları takdirde, bilirkişilere ne gibi bir işlem yapılmaktadır? Bilirkişiler, üniversite öğretim üyesi oldukları için böylesi durumlarda, bunların, henüz kendilerinin bile doğru dürüst bilmedikleri konularda eğitimlik yaptıkları düşünülmüyor mu?

Eğer bu soruların cevapları verilmezse, hiç kimse ve kurum Türkiyeli vatandaşlardan “uyanık bekçilik” beklememelidir. Çünkü insanoğlu, bilmediğini savunamaz.

* * *

Alışkın-olmayan okur için bir şiir kitabında böylesi bir önsöz ile karşılaşmak, ola ki, yadırgatıcıdır. Oysa şiirleri okudukça bunları yazan kişinin nasıl bir mantıktan yola çıktığını araştırarak ve belki de gerçeği yansıtamayan bazı yakıştırmalarda bulunacaktır. Okura bu araştırısında yakın olabilmek için, genel olarak sanatla, özel olarak da şiirle ilgili bir önsöz yazmaktansa, ona, Türkiye’de sanatı da denetim ve baskı altında tutmaya

¹⁴ a. g. y., s. 15 (madde 20).

uğraşan hakim sınıfın T.C. Anayasası’ndan ne anladığını, belli bir olayda, elden geldiğince irdeleyerek vermenin daha yararlı olacağını düşündüm. Bu bir. İkincisi, daha önce toplatılan ve yasaklanan şiir kitabında (Partizan, Yücel Yayınları, 1975) olduğu gibi, bunda da okuru “fiili mücadeleye” çağırış var. Kime ve neye karşı? T.C. Anayasası’nın Türkiyeli vatandaşlara tanıdığı serbestçe düşünme ve davranma özgürlüğünü kısıtlayan Türkiye burjuvazisine ve onun istekleri doğrultusunda işletilen TCK’nın 141. ve 142. maddelerine karşı, üçüncü ve son olarak da şiirlere böylesi bir önsöz ile girmekle, “önce şair, sonra Marksist” olmak gibi bir iddia taşımadığımı da gösterebileceğimi umuyorum.

KEMALİZM VE ANTI-EMPERYALİZM

*Süreç, Ekim-Kasım-Aralık
1980*

Kemalizm, yaklaşık 60 yıldır Türkiye'nin gündemindedir. Son yirmi yıldır da çeşitli yönleri ve boyutlarıyla tartışılmaktadır. Bu dönem içinde Kemalizm'in ne olduğu ve bundan ne anlaşılması gerektiği hususunda resmi ve gayri resmi birçok görüş ve yorumların üzerine tam anlaşılmaya vardıkları bir Kemalizm tanımından söz edilememektedir. Taraflar belki de böyle bir tanıma da gereksinmemektedirler.

Yine de kristalize olmuş kutuplar vardır. Örneğin, Türkiye'de Batı (Hristiyan) Kapitalizmi'nin gerekliliğini savunanlara göre Kemalizm, neredeyse Batı Kapitalizmi'ne indirgenmiş durumdadır. Bu çevreye göre Kemalizm, kapitalizmin Türkiye'deki ağaran şafağıdır; anti-komünizmin ve anti-Sovyetizm'in ta kendisidir. Dolayısıyla da Kemalizm'in anti-emperyalizm ile uzak yakın hiçbir ilgisi yoktur. Öyle ya bizzatihi anti-komünist olan bir akım, aynı zamanda anti-emperyalist nasıl olur?

Bu teze karşı, Türkiye'de, Halkçılık ve Devletçilik'i askersivil-aydın işbirliği çerçevesinde savunanlar, Kemalizm'in anti-emperyalist ve anti-kapitalist bir akım olduğunu ısrarla vurgulamışlar ve bu bilinçte bir kamuoyu oluşturmuşlardır. Bu çevreye göre, Kurtuluş Savaşı anti-emperyalist bir savaştır ve emperyalizme karşı zaferle sonuçlandırılmıştır. Ama ne yazık ki, Ata'nın ölümünden sonra birtakım dirayetsiz politikacılar nedeniyle yeniden emperyalizmin kucağına düşürülmüştür!

Bu iki başat yorumun dışında bazı trajikomik yorumlar da vardır. Bunlara kısaca değinmek bile zaman yitirmek olur.

Bu yazıda da Kemalizm ve anti-emperyalizm ilişkisi irdelenmektedir. Ama Kemalizm'i ayakları üzerine oturtmak gibi hiçbir iddiası yok bu yazının. Amaç, Kemalizm'den ne anladığımızı açıklamak ve anti-emperyalizm olgusundaki konuma değinmektir. Bu yazıda Kemalizm'le ilgili altı hususa dikkat çekilmektedir. Dolayısıyla ki, altı yorum yer almaktadır. Bunlardan Kemalizm gerçekliğine uygun ve "özgün" sayılabilecek olanlar varsa, tartışılması, bu satırların yazarının tek niyetidir.

Kemalizm'le ilgili bu altı husus, bir bütünlük halinde değerlendirilmelidir. Her biri diğeriyle bağlantılıdır. Tek tek ve kopuk olarak ele alınamazlar. Sıralamaya ise anlatım nedeniyle gerek duyulmuştur, yoksa belirli bir konuyu birinci, bir başkasını ikinci, üçüncü vd. gibi matematiksel bir değerlendirme düşünülmemiştir. Bu nedenle de sayı değil harf kullanılmıştır. Şimdi esasa geçebiliriz.

a) "Hangi anti-emperyalizm?"

Kemalizm'in en yaygın olan tanımlarından biri: "Kemalizm anti-emperyalizm"dir önermesinde somutlanır. Ancak anti-emperyalizm(dir) denirken, bunun niteliği hiçbir zaman belirtilmemektedir. Bu nedenle de "Hangi" anti-emperyalizm diye sormak bir zorunluluktur. Bu soru "Kemalizm, Leninci anti-emperyalizm midir?" diye de sorulabilir. Bunun yanıtı kesin ve açıktır. "Hayır, değildir." Olmasına da tarihsel ve toplumsal nedenlerle imkân yoktur. Şöyle söylersek, M. Kemal'in anti-emperyalizmi Lenin'in öngördüğü ve önerdiği anti-emperyalizm değildir ve/fakat bu, M. Kemal'in, Bolşeviklerin görüşlerine yeminli düşman olmasından değil, böyle bir tezin varlığından tarihsel ve toplumsal nedenlerle haberdar olmayışından "dolayıdır". Bunu biraz açalım. "Emperyalizm" kavramı 19. yy'ın sonu ile 1900'ün başlarında (1902) ilk kez uluslararası diplomaside kullanılmaya başlandı. Özellikle Hobson tarafından geliştirildi. Hobson, bu kavrama kendi görüşlerine uygun bir anlam yüklemişti. Batı Avrupa'da 1900'den itibaren tartışılan işte bu "Emperyalizm"dir. Lenin, "Emperyalizm" olgusuna Hobson'dan özde ayrı bir yaklaşım yaptı. Hobson'dan yararlandı

ama ASLA aynı sonuçları çıkarmadı. Lenin, emperyalizm, “Kapitalizmin En Üst Aşaması” başlıklı kitabını 1916’da yazdı. 1917’de Rusya’da Menşeviklerin denetimindeki Parus Yayınevi’ne gönderdi. Burada kitap üzerine bazı tahrifler yapıldığı ve Lenin’in görüşlerinin saptırıldığı daha sonra açıkladı. Kitap aynı yıl sadece Rusça olarak ve az denebilecek sayıda basılarak yayınlandı.

Lenin, emperyalizm kavramına o günlerde Batı Avrupa’da tartışılan “çok daha değişik” bir anlam yüklemişti. Kısacası, Hobson’un “Emperyalizm”i ile Lenin’in “Emperyalizm”i birbirinden özde farklıydılar ve bunlarla mücadele yöntemleri de özde değişti. Örneğin, Hobson’da “özel” bir “Tekelci-kapitalizm”, “Finans Oligarşisi”, “Artık-değer sömürüsü” vb. gibi kavramlar yokken, ağırlık İngiltere’nin “Protectionism”ine (Korumacılık) verilmişti. Hobson, emperyalizminde, kapitalizmin bir eleştirisini yapmayıp bunu tehlikeli bir sömürgeleştirme (Colonialist) politikası olarak değerlendirirken, Lenin, tekelci-kapitalizmin eriştiği ve ortadan kalkacağı en son durak olarak nitelendiriyordu.

Hemen belirtilmesi gerekir ki, Lenin’in bu tezi, bırakınız Batı Avrupa’yı, o günlerin Rusyası’nda bile yankılar yapmış, büyük tartışmalara neden olmuş değildi. Kitabın yayınlandığı günlerde Rusya’da Menşevikler iktidarı henüz ele geçirmişlerdi ve kimsenin böylesi tartışmalara girebilecek uygun şartları yoktu. Kitabın Almancası ancak dört yıl sonra 1921’de Fransızca ve İngilizcesi de (kısaltılmış olarak) ancak 1923’de ilk kez yayınlandılar.

M. Kemal, bu birbirleriyle zıt iki “Emperyalizm” kuramından acaba hangisi “okuyup, öğrenip, bilmiştir” ve Kurtuluş Savaşı’na hazırlanırken bu iki emperyalizm tezinden hangisinin önerdiği mücadele yöntemini benimsemiş durumdadır?

Kesin denebilir ki, M. Kemal’in 1917’de Lenin’in emperyalizm konusunda apayrı ve özel bir tez geliştirdiğinden hiç haberi olmamıştır. 1917’de Rusça olarak basılan bu kitabı, o günlerde önce 2. Ordu Komutanı (Mart) sonra da 7. Ordu Komutanı (Temmuz) olarak Halep’te, sonra Suriye’de (Eylül) sonra da Padişah Vahdettin’le Almanya’da (Aralık) bulunan

M. Kemal ne okumuştur ne de okuyabilmiş ya da birileriyle bu konuyu tartışabilmiştir. M. Kemal Atatürk'ün hayatının tüm ayrıntıları incelendiğinde böyle bir kayıttın olmadığı anlaşılmaktadır. Ayrıca okusaydı *(ki kitap Rusça'ydı o ise Rusça bilmiyordu)* bile tahrifli baskıyı okumuş olurdu. Kalıyor Hobson'un tezi. Sanırım M. Kemal bu tezi de tam ayrıntılarıyla bilmemekteydi. Ama diplomatik literatürde yaygın olarak kullanılan bu kavramı, ona Hobson tarafından yüklenmiş anlamıyla duymuş ve buna karşı çıkılması gerektiğini anlamıştı. 1907'lerde Osmanlı Devleti'nde, Batı Avrupa'da tartışılan bu tez oldukça sık işlenmişti. Ünlü Parvus, yazılarında İngiliz Emperyalizmi'ne defalarca dikkat çekmişti. İttihat ve Terakki'nin ideologlarının bu tezden haberleri vardı denebilir. Parvus, örneğin daha 1912'de Türk Yurdu dergisinde emperyalizmden ne anlaşılması gerektiğini ve bunun Osmanlı Devleti'ni nasıl çökertmekte olduğunu defalarca yazmıştı.

M. Kemal, 1919'da Milli Mücadele'ye atılırken kafasında, Lenin'in emperyalizm tezi ve buna uygun bir mücadele “tarzı” yoktu. Ya nasıl bir bilinç vardı? Türkiye “Müstevli” tarafından işgal edilmiş ve “İlhak”a uğramıştı. Anadolu'da “Reddi İlhak” fikri yayılmaya başlamıştı. M. Kemal, bu fikirden yola çıktı. Amacı, “kapitalizm”i ve onun üst aşaması “emperyalizm”i (Lenin) inkârı uğratmak değil “Sömürgeci ve İlhakçı” (colonialist ve annexionist) güçleri püskürterek “istiklali tamlık”ı sağlayabilmektir.

M. Kemal, emperyalizme/müstevli karşı mücadelesine bu bilinçle, yani, “Batı'nın anladığı anlamdaki emperyalizme karşı yine Batı'nın anladığı anlamdaki mücadele yöntemiyle çıktı.” Lenin'in öngördüğü ve önerdiği “anti-emperyalizm” tezinden hiç haberi olamadı.

Kemalizm, işte ilk kez bu girişimde tezahür etti. Anadolu'da başlamış ve tekil karakterli olan mücadeleye tümel bir nitelik kazandırmıştır. Kemalizm'in en önemli özelliklerinden birinin “İstiklali Tamlık” olması, kanımızca bundandır.

M. Kemal, Batı'ya (emperyalizme) karşı Batı'nın öngördüğü mücadele yöntemiyle savaştı ve kazandı. Batı'ya karşı

Bolşevizm'in öngördüğü yöntemle savaşmadı. Zaten savaşmasına da tarihsel ve toplumsal koşullar ve ilişkiler olanak tanımazdı.

Öyleyse, "Kemalizm anti-emperyalizm"dir önermesi "Doğru"dur ama bu doğrunun ardındaki "Gerçek" değişiktir. M. Kemal, Batı kültürünün anladığı anlamda anti-emperyalisttir. Kemalizm'in, Lenin'in anladığı anlamda "Anti- Emperyalist" olduğunu öne sürmek ya da sanmak en azından anakronizmi göze almak olur. Bugüne dek, Lenin'in anladığı anlamda "anti-emperyalist" mücadele vermiş ilk ülke, Vietnam'dır. "Milli Kurtuluş Savaşı" (*İlhakçılık'a karşı savaş*) vermiş ilk ülke de Türkiye. (NOT: Bu sözlerimizden Lenin'in emperyalizm tezi sakattı gibi bir sonuç umarız çıkartılmaz.)

b) Kemalizm, "materyalist" değil, "idealist" bir akımdır.

M. Kemal, hayatı boyunca "Madde"yi düşüncelerinde odak yapmamıştır. İdealizme uygun örgütlenmiş okullarda okumuş, yine idealizme uygun yaşayan ve düşünen insanların arasında yaşamıştır. Şu önemle ve özenle belirtilmelidir ki, "M. Kemal için nesnel durumlar değil, esas olarak fikirler gerçektir." Dolayısıyla ki, M. Kemal "Gerçekçi"dir ama İdealizm'in öngördüğü "Gerçekçilik/Realizm" çerçevesinde "Gerçekçi"dir, materyalizmin öngördüğü tarzda değil. Örneğin, "İstiklali Tamlık" sadece tümel nitelikli bir soyutlamaydı ve/fakat M. Kemal bunun "Gerçekliğine" kaniydi ve "Nesnelleştirmeye" kararlıydı. Şöyle söylersek, M. Kemal için olaylar Nesnellikten Gerçekliğe doğru değil, tersine, Gerçeklikten (fikirler) Nesnelliğe (koşullara) doğruydı. Diğer bir değişle a priorizme uygundu. M. Kemal, "İstiklali Tamlık"ı deneysel olarak değil, a priori olarak "gerçek" kabul ediyordu. Dolayısıyla ki, M. Kemal başarılı oldu. Çünkü Anadolu'yu ilhak edenler de "aynı dünya görüşüyle, idealizmle mücehhezdiler." Eğer saldıranlar, değişik bir mantıkla davranmış olsalardı, M. Kemal başarılı olmayacaktı.

Öte yandan M. Kemal'in "gerçekçi" oluşu onun aynı zamanda "maddeci" olduğu çağrışımını da yaptırmaktadır. Bunda haklılık payı da vardır. Ama bu M. Kemal'in Marksist anlamda bir "materyalist" olduğunu, doğaldır ki ASLA göstermez.

İşte bu nedenledir ki, M. Kemal'in dünya görüşü “Öz”ü itibariyle idealistçedir diyoruz ve ekliyoruz. M. Kemal mücadelelerinde Diyalektik Materyalizm'in değil, Aristo'nun formel mantık'ının kurallarından yararlanmıştı, buna göre düşünceler üretmiştir. Tüm gelişimi göz önünde tutulduğunda zaten tersinin olmayacağı da açıktır.

c) Kemalist idealizm, pluralist, yani “Çoğulcu”dur.

Kemalizm'in üzerinde dikkatle durulması gereken özelliklerinden biri de bizce budur. Kemalizm, her tür “Monizm”e (*tekçilik*) karşıdır. Dolayısıyla ki, her tür “absolutizm”e (*Mutlakiyet*) de kapalıdır. Padişahlığın ve hilafetin ilgası ile “Egemenliğin kayıtsız şartsız Millete verilmesi” bunun açık göstergesidir. Kemalizm'deki “çoğulculuk” özelliği, ona aynı zamanda Batı Avrupa idealizminde de özel bir yer ayırtır.

Kemalizm, “Çoğulcu” olduğu için her tür “Dualizm”e de kapalıdır. Örneğin, Pan-Türkizm'e de, Pan-İslamizm'e de karşı çıkmıştır. Bunlarla hedefe varılamayacağını da M. Kemal defalarca belirtmiştir.

Pluralizm, siyasi bir tez olarak, tek grup, zümre ya da şahsın mutlak egemenliğine karşı bir akımdır. Buna mukabil çeşitli gruplar, örgütlenmeler vb.nin “Uzlaşımını” (consensus) öngörür. M. Kemal, Erzurum, Sivas kongrelerinde bunu gerçekleştirmiştir. Bu kongrelerde ayan, eşraf, memur, asker, tüccar, din adamı, ulema, aydın, teknokrat, politikacı, çiftçi hatta öğrenci bir araya getirilmiş ve belirli korularda “Consensus” sağlanmıştır. M. Kemal'in özel karakterli Müdafaa-i Hukuk'u genel nitelikli Kuvayı Milliye'ye dönüştürülmesi işte bu “Uzlaşım”la ve onun “Çoğulculuk” anlayışı ile mümkün olmuştur.

Kemalizm'deki “Çoğulculuk” gerek M. Kemal'in sağlığında gerekse ölümünden sonra bazen “Millet” bazen “Halk” bazen “Kamu” bazen de “Sınıfsız kaynaşmış kitle” tanımlarına indirgemıştır. Bazen de “Çoğulculuk” Toplumculuk ile karıştırılmıştır. “Çoğulculuk/Pluralizm” ne Millet'e ne Halk'a ne Kamu'ya ne Toplum'a indirgenebilecek bir akımdır. Bir üst kategoridir. Toplumculuk'la ise doğrudan hiç ilgisi yoktur. (*Tabii*

Toplumculuk sözcüğü sosyalizm ya da komünizm karşılığı kullanılıyorsa.)

Çoğulculuk, Elitist görüşlere yakınlık gösterir. Nitekim Kurtuluş Savaşı'ndan sonra kurulan CHP de Elitist bir parti olmuştur.

Pluralizm, seçimden çok seçkinlere (*seçilmişlere*) ve bunlar arasındaki “Uzlaşım”a önem atfeder. Zorunlu olan, iktidarın “Uzlaşmış” bir “Çoğul”da bulunmasıdır. Ama “Çoğul”u oluştururken doğrudan doğruya “Emekçileri” dikkate almaz, alamaz. Önemli olan İktidar’ın tüm topluluk (*cemaat, ümmet, millet, halk* vs.) adına belirli “Çoğul”da bulunmasıdır. M. Kemal’e göre bu “Çoğul” Türkiye Büyük Millet Meclisi olmuştur. Müdafaa-i Hukuk’tan, Kuvayı Milliye’ye bundan da TBMM’ye sıçrayış işte bu nedenle gerçekleştirilmiştir. Kanımızca, “Çoğulculuk” Kemalizm’in özel “İçeriği”dir.

d) Kemalizm, “Çoğulcu Cumhuriyetçilik”tir (Pluralist Republicanism).

İlginçtir, tarihsel olarak “Cumhuriyet” fikri Roma İmparatorluğu’nda, “Demokrasi” ise antik Yunan’ın küçük site devleti Atina’da gelişti. Roma’da Cumhuriyet (*res publica*) bugün sanılanın tersine, tüm halkın kendisini yönetecek kişileri seçtiği bir yönetim tarzı değildi. Dahası, Ortodoks anlamında Roma’da “Seçim”de yapılmıyordu. Roma’da en güçlü olanlar kendi aralarında bir “Oylama” (*Voting*) yaparak, “Emsaller arasındaki en güçlüyü kendilerine lider olarak atıyorlardı.” Antik Yunan’da, bilinen anlamıyla “Seçim” yoktu. Burada da “Seçim” değil, “Kur’a” (Lot) vardı. Yunan’da tek seçim generaller arasında yapılmıyordu ve Ordu Komutanı, daha önce Kur’ayı kazanmış olanlarca seçiliyordu. Ne Roma’da ne de Yunan’da kadınlar, çocuklar, yaşlılar, dengesizler ve köleler Oylamaya ve Kur’aya aday olabiliyorlardı. İşte bu anlamındadır ki Cumhuriyet, Latince “Res Publica” idi. Buradaki “Public” tanımı üzerine durmak gerekir. Bu sanıldığı gibi “Halk” anlamına gelmez. Latince “Public” kanımızca Türkçe “Kamu” sözcüğüne yakındır. Ve gerçekten de “Ergin ve Hür Yurttaş” anlamında kullanılmaktadır. Zaten

Latince “Public” yine aynı dilden türetilme “Puberty” (Erginlik) ile bağlantılı bir sözcüktür. İşte “Res Publica” gerçekte “Ergin ve Hür Yurttaşa Ait Olan Şey” anlamına geliyordu. Burada önemli olan taraflar ve onların kendi aralarında yapacakları “Oylama”ydı. Tarihsel olarak “Cumhuriyetçilik” fikri çok ileri bir adımdı. Çünkü güçler dengesini getirmiştir ve iktidara kaba kuvvet egemenliği yerine “Oylama”yla ulaşmayı öngörmüştür.

Demokrasi ise ilk döneminde değil ama özellikle Fransız Devrimi’nden sonra “Seçmen’in kimliğini tayin”de önemli rol oynamıştır. Cumhuriyetçilik için seçmenin kim olacağı ikincil bir sorunken, Demokrasi için birincil önemde sayılmıştır.

M. Kemal, Cumhuriyetçilik fikrine olağanüstü önem vermiştir. Yeni Türkiye’nin bir Cumhuriyet olması gerektiğini epey önceden tasarlamıştır. Ve onun için de seçmenin kimliği ilk yıllarda hiç önem taşımamıştır. Önemli olan bir Seçim yapılması ve belirli bir “Çoğunluk”un teminiydi. 1920’de açılan TBMM’ne girenler ya önceden seçilmiş ya da çok az kişinin katıldığı oylamalarla “gönderilmiş” kişilerdi.

M. Kemal, Cumhuriyetçiliği’nde Fransız geleneğine bağlıydı, denebilir. İlk Fransız Cumhuriyeti, kendisini “Fazilet Cumhuriyeti” diye tanıtan maxim’iyle ünlenmişti. M. Kemal de yeni Türk Devleti’nde Cumhuriyet’in “Fazilet Rejimi” olduğunu vurgulamaktan geri kalmamıştır.

Bu durumda Kemalizm “İçeriği” itibariyle “Çoğulcu” ve “Biçimlenişi” itibariyle de “Cumhuriyetçi”dir diyoruz. Bu, M. Kemal formasyonu itibariyle “Cumhuriyetçi”dir anlamına geliyor.

e) Kemalizm, Milliciliktir (Ulusculuk), Milliyetçilik değil.

“Millici” ve “Milliyetçi” birbirlerinden farklı iki kavramdırlar. Ama Türkiye’de birincisi “Millici” özellikle 1947’den sonra ender olarak kullanılmış bunun yerine “Milliyetçi” sözcüğü konulmuştur. 1960’dan sonra yapılan Anayasa’da “Millici” mi yoksa “Milliyetçi” mi denmeli diye en az altı ay tartışılmıştır. Sonuçta “Milliyetçilik”te karar kılınmıştır.

Oysa başta M. Kemal olmak üzere Kurtuluş Savaşı'na katılan tüm kadro kendilerini “Nationalist” yani “Millici” olarak nitelendiriyorlardı. O günlerde –hatta 1942 Türk Dil Kurultayı'nda bile– “Millici” sözcüğü Misak-ı Milli'den yana olanlar için kullanılıyordu. Hiç kimseye de “Milliyetçi” denilmiyordu. (1919-1922)

M. Kemal, “Millet/Ulus”u nasıl algılıyordu? İlkın şü belirtilmelidir ki, Şeriat'ın anladığı anlamda anlamıyordu. Şeriat'a göre tüm Müslümanlar, nerede olursa olsunlar bir “Millet”tiler. Ama bu görüşten hareket eden Halife-Padişah, ne yaptıysa destek bulamadı –Hintli Müslümanlar ve İsmailiye haricinde– dahası, Müslüman Araplar, İngilizlerin kışkırtmasıyla “Müslüman-Osmanlı'yı” Dar-ül Harp içinde saydılar, “Dar-ül İslam”dan dışlayabildiler.

M. Kemal ise “Millet” tanımında Fransız geleneğine ve özellikle de E. Renan çizgisine eğilimliydi. Bilindiği üzere E. Renan, “Millet” tanımında “İrkçılık”ın esas alınmasını reddediyordu. Hatta dil ve etnografik özelliklerin bile “Millet” tanımında yer alamayacağını öne sürerek Türkiye'yi örnek gösteriyordu (1882'de). “Türkiye'deki, Türk, Slav, Ermeni, Rum, Arap, Suriyeli, Kürt arasındaki hiçbir benzerlik yoktur. Ama bu değişik ulusları karakterize eden şey kaynaşmış bir nüfus oluşturmalarıdır.” (Renan, *Qu'est-ce qu'une Nation?*) M. Kemal'in “imtiyazsız, sınıfsız kaynaşmış bir kitle” görüşü, sanırız, Renan çizgisiyle uyumludur. 1930'a kadar da böyle sürmüştür denebilir. 1930 sonrasında ve 1945'e dek, bu kez Arthur de Gobineau'nun (1816-1882) tezi yeni anlatımıyla yani Hitlerci yorumuyla Türkiye'de önce az kuvvetli bir biçimde egemen olmuştur, denebilir. Gobineau, “Millet”in “Kan”a dayalı olduğunu ve kesin “İrk”ı esas alması gerektiğini savunan ilk yazardır. İşte bu akım, “Milliyetçilik” olarak ortaya çıkmıştır. Kabaca bir ayrımla söylersek, “Kan ve İrk” esasına dayalı olmak “Milliyetçilik”in; “Dayanışma, kaynaşma ve bunlara bağlı olarak tasada, kıvançta ortaklıktan doğan tinsel birlik ve ruh” (Renan) Millicilik'in (Ulusculuk) terminus'udur (hareket ve varış noktası) diyebiliriz.

M. Kemal, işte bu anlayışla Milli varlıklara/değerlere sahip çıkılması gerektiğini vurgulayan Misak-ı Milli'yi bütünleştirerek bir “Teşkilat-ı Esasiye” oluşturulmuştur.

(Not: Misak-ı Milli, son Osmanlı Meclisi'ndeki bir gizli örgüt, yani, Felah-ı Vatan, tarafından resmiyetleştirilmiştir. O sırada M. Kemal'in uluslararası mahiyette tanınmış tüzel ve resmi bir kişiliği yoktu. M. Kemal, daha sonra 1930'larda Fellah-ı Vatancıları, hafife aldığını göstermek için Nutuk'ta onlardan “Fellah-ı Vatan” grubu diye söz etti. Bunda anlaşıldığı kadarıyla en büyük etken sanırız söz konusu gizli kuruluşun “Felah” sözcüğünü Ezan'dan almaları ve “Vatan” derken de “Dar-ül İslam”ı kastetmeleridir. M. Kemal ise “Vatan” derken “Ata yurdu”nu, yani Edirne'den Ardahan'a kadar olan bugünkü sınırları anlıyordu.)

f) Kemalizm, Batıcı bir akımdır.

Kemalizm'in en belirgin özelliklerinden biri de Batıcı olmasıdır. Ama burada vurgulanması, defalarca vurgulanması gereken bir husus vardır. Kemalizm için sadece “Batıcı”dır demek yetmez. Çünkü Kemalizm sadece “Batıcı” değildir. “Batı'nın öncü-düşüncelerinden yana bir akımdır, tutucu görüşlerinden yana değil.”

Nedir ki, bu “Öncülük” bugünlerde çok kullanılan –hatta yerli yersiz kullanılan– “İlericilik” (Progression) değildir. Almanca “Fortschrittsgedenken”, yani “Terakki” düşüncesidir. Ve işte bu anlamda da Kemalizm “Modernist”tir (*Çağdaşlaşmacı*). M. Kemal, Batı'daki öncü fikirleri benimsemiştir, gerici değil. Örneklersek, yazı, şapka, kıyafet, kadın hakları vd. tüm inkılâplar, Batı için bile “Modern” olgulardır. Ve Batı'da Kilise başta olmak üzere, bunlara karşı olan örgütlü güçler vardır. M. Kemal'in, Batı'nın “Öncü” görüşlerinden yana olduğunun kesin kanıtı Hilafetin ilgası ve kadınlara seçme ve seçilme hakkını tanımasıdır. Türkiye, örneğin kadınlara seçme ve seçilme hakkını Fransa ve İsviçre'den önce tanımıştır. Hilafetin ilgası ise inanılamayacak kadar güç bir olaydır. Ve M. Kemal bunu üstelik kan dökmeden gerçekleştirmiştir. Bugün birileri çıkıp

da Vatikan'ı lağvetmeye ve Papa'yı atmaya kalkışsa, sonuç ne olur düşünebiliyor musunuz? Ya da Padişahlığın kaldırılmasını ele alalım. Bugün birileri çıkıp da başta İngiltere Kraliçesi olmak üzere, Hollanda, Belçika, İsveç krallarını ilga ile sürmeye kalkışsa, yer yerinden oynar. ABD, atom bombası bile atar üstlerine! Oysa hem Vatikan hem de Krallıklar, gericiliğin ve çağdışılığın sembolleridirler. Çok uygar ve çağdaş olmakla övünen Batı kapitalizmi henüz bu iki çağdışı kurumdan bile yakasını kurtaramamıştır. Türkiye, Kemalizm'in cesur girişimi sayesinde bu iki konuda en uygar geçinen Batılı ülkelerin birçoğundan en az 50 yıl ileridedir.

Kanımızca, “Teşkilat-ı Esasiye” yapma fikri, Kemalizm'deki –Osmanlı'ya başlatılmış olan– Batılılaşma eğiliminin en belirgin özelliğidir.

Özetlersek, Kurtuluş Savaşı, M. Kemal'in “Batı'ya rağmen Batılılaşmak için” yönettiği bir mücadeledir. Ne Leninci “Anti-Emperyalizm”le ilişkisi vardır, ne de “materyalistçe”dir. Buna rağmen Ulusal Kurtuluş Savaşlarının ilk örneğidir. Ve bu niteliğiyle de “Devrimci”dir (*ihtilalci değil*). O ise, Anadolu'nun saf, yiğit ve gözü pek Müslüman emekçilerinden kurulu Kurtuluş Ordularının Başkumandanı Gazi Mustafa Kemal Paşa adıyla ve sanıyla tüm yurtseverlerin aklında ve gönlünde daima yaşayacaktır.

TÜRKİYE’DE KAPİTALİZMİN TOPLUMSALLAŞMASI VE KATILMA

*Süreç, Temmuz-Ağustos-Eylül
1981*

“Katılma” (es. t. *iştirak*, Fr., Ing. *Participation*) çağımızda sosyal bilimler için en önemli kavramlardan biridir.¹ Ne var ki, “Katılma” kavramının ortaya çıkışı ve “felsefe” bağlamında² anlam ve önem kazanması, günümüzden yaklaşık 2400 yıl önce ünlü Plato’yla (*Eflatun*, 428/427- 348-7 İ.Ö) olmuştur. Plato, özellikle de Ünlü *Dialoglar*’ında ve “*Republic*”inde bu kavrama özel önem atfetmektedir.

Türkiye’de ise “Katılma” kavramı, ilginçtir ki, hemen hiç işlenmemiş, sosyal bilimcilerce görmezlikten gelinmiştir. Bu yazıda “Katılma” kavramı Türkiye’nin içinde bulunduğu koşullar dikkate alınarak işlenmektedir. Amaç, bu kavramla ilgili “bazı” görüşlerimizi açıklamak ve olabilirse ilginin biraz da bu konuya yönelmesini sağlayabilmektir.

İlkin “Katılma”dan ne anladığımızı açıklayalım. Bize göre, “Katılma, insanın kendi-içinde-ŞEY olmaktan, kendi-için-şey, BÎREY, olmaya dönüştüğü özel toplumsal durumdur.” Bu özel toplumsal durum, ilk insan(sı) topluluklarından günümüze değin

¹ “Katılma”nın bazı tanımları yapılmıştır. Türkiye’de ise, Türk Dil Kurumu tarafından yayınlanan ve Prof. Dr. Özer Özankaya’nın hazırladığı “Toplumbilim Terimleri Sözlüğü” (Gözden geçirilmiş 2. Baskı, 1980, s. 71.) “Katılma”yı şöyle tanımlamıştır: “İletişim ya da ortak eylemde bulunma yoluyla belirli bir toplumsal duruma girme, bu durumla özdeşleşme süreci.” Biz bu tanımın eksik, hatalı ve yanıltıcı olduğu kanısındayız. Örneğin, bizce, “Katılma”da “Özdeşleşme”den (identification) değil “birlik”ten (unity) söz edilebilir.

² “Katılma”nın idealist felsefedeki yeri için bkz: Lalande, *Vocabulaire Technique et Critique de la Philosophie*, PUF, 1956, s. 742-43.

uzanan kaçınılmaz tarihsel bir zorunluluktur. Günümüzde Katılma; Anayasa, Cumhuriyet ve Demokrasi ile organik bütünlük halindedir. Anayasa/Cumhuriyet “özdeşliğinden” kaynaklanır, Demokrasi ile “birlik” halindedir.³ Anayasa tekil, Cumhuriyet tümel, Katılma özel, Demokrasi genel olarak vardır. Anayasa/Cumhuriyet özdeşliği, Nesnel, Katılma Demokrasi birliği, bu nesnelliğin gerçekliğidir. Katılmayı, demokrasi biçimlendirir (forme eder), Katılma ise, Demokrasi’nin özel içeriği durumundadır. Çağdaş anlamında, Katılma ne denli geniş tutulursa Demokrasi o denli yerleşir; Katılma daraltıldıkça, Demokrasi de o denli yalıtılır. Öte yandan Demokrasi yalıtıldıkça, yani tarihselliğinden soyutlandıkça, Anayasa ile Cumhuriyet arasındaki “Fark” büyür ve özdeşlik dengesi bozulur. Buna bağlı olarak Katılma ve Demokrasi arasındaki “çelişki” keskinleşir ve darbeler, müdahaleler meydana gelir. Şunu da ekleyelim ki, “Katılma”, Kemalizm’in, “Pluralist idealizmine” uygun,⁴ bu görüşle uyumlu bir kavramdır.

Ayrıca “Katılma”yı (ya da Katılım’ı) burada, Cumhuriyet(çilik) Demokrasi/Demokratikleşme ve Kapitalizm bağlamında ele aldığımızı belirtmemiz gerekiyor. “Katılma”nın Kapitalistleşebilme çabaları içindeki bir ülke –Türkiye– için taşıdığı hayati öneme ise özellikle değindik.

* * *

Türkiye’de “Kapitalistleşme” çabalarının ünlü İzmir İktisat Kongresi’yle (1923) başladığı yaygın kabul görmüş bir görüştür. Bu tarihleme gerçeği yansıtmakta mıdır değil midir, bu, bizi buradaki amacımız açısından ilgilendirmiyor. Bizce Türkiye’deki egemen güçlerin kapitalizmle ilişkilerinde iki dönem ve iki görüş başat olmuştur. Şunu da ekleyelim ki, 12 Eylül 1980’deki askeri müdahale, son 8-9 yıldır zorlamakta olan

³ “Özdeşlik” ve “Birlik” konusundaki görüşlerimiz için bkz.: SÜREÇ, Cilt II, Sayı 6, s. 77-80.

⁴ Kemalizm’in “pluralist idealizm”i konusunda bkz.: SÜREÇ, Cilt I, Sayı 4, s. 3-6 “Kemalizm ve Anti-Emperyalizm” başlıklı yazımız.

üçüncü dönemi ve görüşü de “de jure ve de facto” gündeme getirmiş hatta uygulama alanına, şimdilik bir ölçüde sokmuştur.

Bu üç dönemi ve görüşü, şöylece sıralamaktayız:

1. Dönem ve görüş: Cumhuriyet’in kuruluşundan, kabaca 1950’ye kadar olan dönem. Bu dönemde Türkiye’de, bizce, “*iktidarın dikey örgütlenmesi*” anlamına gelen Cumhuriyet(çilik) yerleştirilmiş ve bu ilkenin ışığında “*Kapitalizm’in Devletleştirilmesi*” görüşü esas alınarak bazı girişim ve tasarruflarda bulunulmuştur. Bu dönem, Türkiye’de “*Kapitalizm*”i Devlet’in denetimi altına alma ve bu anlayışla “*yukarıdan aşağıya*” doğru tedricen yaygınlaştırma dönemidir. Oysa, kapitalleşme, özellikle ve öncelikle “*ferdin girişimcilik hürriyeti*”ni, Devlet’in ekonomik çıkarlarının –dolayısıyla ekonomik bağımsızlığının– önüne koyduğu için bu yapıyı çatlatmış ve ikinci döneme ve görüşe geçilmeye zorlamıştır. Bunda dış mihrakların, özellikle de ABD Emperyalizmi’nin önemli rolü ve katkısı vardır. Birinci dönem ve savunucularına karşı çıkanlar, “*Sermayenin*” hiçbir şekilde “*Devletçi*” değil, tersine “*Uluslararası*” olduğunu vurgulamaya önem göstermişlerdir, ki kuiramsal olarak bu eleştirilerinde de KENDİ AÇILARINDAN haklıydılar.

Bu dönemde “*Katılma*” son derece dardır. Ekonomik ve siyasal kararların alınışı, yukarıdan aşağıya doğru işleyen tek yönlü bir İKTİDAR mekanizmasıyla belirlenmektedir. Birinci döneme ve savunucularına karşı çıkanlar İKTİDAR’a gelirlerse, bu tek yönlü mekanizmayı değiştireceklerini ve bir anlamda “*Katılma*”nın yatay örgütlenmesini sağlayacaklarını vaad etmişlerdir. Bu grubun “*seçimle*” iktidara gelişi (1950), Türkiye’de, kendini 1946’dan beri hissettirmekte olan yeni dönemi ve görüşü başlatmıştır.

2. Dönem ve görüş: 1950’den kabaca 1973’e kadar süren dönem. Bu dönemde Türkiye’de, iktidarı ele alan egemen güçler, bazı kesintilerle, “*Kapitalizmi Millileştirme*” gayretlerine girmişlerdir. Bu dönemde gerçekten de önemli iki olay iç içe yaşanmıştır. İlki, daha önce “*sermaye*”nin “*Uluslararası*”

olduğunu söyleyenlerin, iktidara geldikten sonra, Türkiye’deki sermayeyi ne yapıp edip dışa açacaklarına, Türkiye’yi dışa açmak yoluna gitmeleri ve memleketi çok ağır dış borçlar ve yükümlülükler altına sokmayı “*Kapitalizm*”in uluslararası kimliğine uygun bir davranış sanarak savunmalarıdır. İkincisi ise, “*Millileştirme*” kavramıyla ilgilidir. Bu dönemde “*Millileştirme*”den Kapitalizme “*Milli Benlik*” aşılacak anlaşıyordu, daha sonra 1970’e doğru bu da değişti.⁵ Bu ikinci husus üzerinde biraz daha durmak gerekir. Şöyle ki, “*Millileştirme*” çabalarına girenler, “*ferdi hürriyetler*”i savunurlarken, kaçınılmaz olarak, “*inanç hürriyetine*” de yer vermek zorunda kaldılar. Oysa ilk dönemdekiler “*laisizm*”i yerleştirebilmek çabasıydılar. Bu dönemin egemenlerinin Kapitalizmi Millileştirme çabaları bir anlamda, “*Kapitalizmi Müslümanlaştırmak*” çabasıdır,⁶ ki bunun sağlam bir yol olmadığı daha sonra anlaşılacaktır. Bu dönemin egemenleri, “*Kapitalizmi*” Müslümanlaştıramadıkları gibi –ki bu eşyanın tabiatına aykırıydı– tam anlamıyla “*Millileştiremediler*” de. Ortaya ister istemez “*Kapitalizmin Milliyetçileştirilmesi ya da Türkleştirilmesi*” çıktı. Kapitalizm açısından bu da geçersizdi. Çünkü “*Sermaye ile Irk*”ı özdeşleştirebilmenin, yeryüzünde sadece tek örneği vardı: Yahudilik. Müslümanlığın açık ya da gizli bir tarzda, yoğun etkisinin bulunduğu bir ülkede, adı anılmasa da dini değil ırkı esas alıp Kapitalistleşme mümkün olamazdı, olamadı da.

Öte yandan, Türkiye’nin “*Kapitalizmi Müslümanlaştırma*” çabalarına tepki Ortadoğu’dan geldi. Özellikle Baasçılar, Nasır

⁵ “*Millileştirme*” çabalarının bir sonucu olarak İsrail’le çok yakın bağlar kuruldu. 6-7 Eylül olaylarıyla özellikle İstanbul’daki tüm varlıklı Rumlar, Türkiye’den uzaklaştırıldılar, bunlara ait işletmeler özellikle Yahudilere geçti. O yıllarda her Müslüman-Türk “tüccar”ın mutlaka “azınlık” bir ortağı oluyordu. Halen de geçmişte kurulan bu ortaklıklar sürmektedir. Örneğin Vehbi Koç’un Yahudi ortakları; Fuat Süren (yan) ve Mıgırdıç Şelefyan’la ortaklıklar, Burla Biraderler-Simavi ortaklığı vd. Daha sonra Müslüman Türk tüccarların, birer “işadamına” dönüşerek, gayrimüslim ortaklardan bağımsız işletmeler kurmaları “*Millileştirme*” sayılıyordu.

⁶ Zaten Anadolu’da bir dış unsuru “İslamlaştırma” geleneği çok köklüdür. Bu bakış açısıyla, Napolyon’u ve Alman İmparatoru Kayzer’i bile bir çırpıda “Müslümanlaştırmışlardır.”

ve şimdi de Kaddafi, ters yola yöneldiler: “*Sosyalizmi İslamileştirme*.” Gerçekte emperyalizm için bu yol da geçersizdi. Ama belirli dönemler için desteklenebilirliği vardı. Yeter ki, sömürülmesi planlanmış olan ülkede Kapitalizm, işbirlikçi kimliğinden sıyrılıp ağır aksak da olsa kendi özgün gelişim yö-
rüngesine girmesin. İşte bu nedenle, emperyalizm açısından Kapitalizmi ister Devletleştirmeye, ister Müslümanlaştırmaya, isterse Araplaştırmaya ya da Türkleştirmeye çalışsınlar, bun-
larda çekinilecek bir taraf yoktu. Çünkü aynı çabalar 18-19. yy’larda İngiltere’de, Fransa’da, ABD’de de denenmiş ama ol-
mamıştı. ÇÜNKÜ Kapitalizm, ırk ya da din TANIMIYORDU. Emperyalist mihraklar bunun bilincindeydiler. Hâlâ da öyleler.

Kapitalizm ile Müslümanlığın ya da Müslümanlık ile Ko-
münizmin bağdaşmayacağını, bunların yapısal olarak birbirle-
rinden farklı olduklarını somut eylemlerle ortaya koyan Hu-
meyni oldu. İranlı Şii lider bunların ayrı ayrı var olduklarını
teslim etti. İmamın “*bu*” girişimi kanımızca, gayet yerindedir. İran Devrimi’nden hiç değilse, bu bağlamda olumlu bir ders çı-
kartmalıdır-“*İslami eğilimliler*”. “*Sömürü ve Artı-değer*”den
başka esas kabul etmeyen Kapitalizmi, Müslümanlaştırmaya,
Türkleştirmeye, devletleştirmeye ya da başka bir “*şeyleştir-
meye*” kalkışmak, kanımızca, gaflet ve dalalet hatta hıyanet
içinde olmanın ta kendisidir.

Bu dönemde özetlersek, a) Kapitalizmi Millileştirme ça-
baları, b) Kapitalizmi İslamileştirme çabaları, c) Kapitalizmi Mil-
liyetçileştirme/Türkleştirme çabaları görülmüş, zamanla bunlar
birbirlerinden ayrıışmışlardır. Bu dönemde, bu üç (a, b, c) ça-
bının ve muarızlarının muhalefetiyle Türkiye’de SAHTE bir
CEPHELEŞME’nin doğması en önemli olaydır.

“*Katılım*” bu dönemde, birincinin tersi yönde işletildi. Bu
dönemin egemenleri, yukarıdan aşağı değil, aşağıdan yukarıya
“*Katılım*” sağlamaya uğraştılar. Adına da “*Demokrasi*” dedi-
ler. Ama bu da tam “*Katılma*” değildi. Çünkü pratikte “*Katı-
lım*” sadece belirli bir partiye ve onun yandaşlarına tanınmış
bir hak olarak yorumlanıyordu. Bu partinin üyeleri Kapitalizme
ve onu savunan partinin “*siyasetine*” katılıyorlar ama ayrı

görüşte olanlar hep dışta kalıyorlardı. Bu da Türkiye’de, önünde sonunda askeri müdahalelere yol açmıştır. Üç askeri müdahale-nin de bu zihniyetin egemen olduğu dönemlerde vuku bulması rastlantı değildir. Çünkü “*Kapitalizmi Millileştirmeye*” çalışanlar, Cumhuriyet(çilik)in vazgeçilmez “*sınıfsız, kaynaşmış bir kitle*” ilkesine hep ters düşüyorlardı. Bu zavallılar, dilleriyle her gün bu ilkeyi tekrarlasalar da, uygulamalarıyla (pratikte) belki de farkında bile olmadan bu dengeyi bozuyorlardı.

Anayasa(cılık) ile Cumhuriyet(çilik) özdeşliğindeki bu “*farkın*” büyütülmesi sonucunda “*Katılım ile Demokrasi*” birliğindeki “*çelişki*” keskinleşiyor ve bozulan “*dengeyi*” düzeltmek Ordu’ya düşüyordu. Nedir ki, T.C. Devleti’nin Ordusu, büyük ölçüde siyasal deneyimsizlikten ötürü 1960’da bozu-lan dengeyi “*Kapitalizmi Devletleştirmek*” isteyenler lehine, 1971’de de “*Kapitalizmi Millileştirmek*” isteyenler lehine dü-zelterek “*gerçek dengeyi*” sağlayacağını umdu. Her iki girişim de sonuç vermedi. Çünkü emperyalist mihraklarca yönlendirilen Kapitalizm, bir türlü “*denetim*” altına alınamıyordu. Çünkü Türkiye’de “*Kapitalizm*”i “*Yerli Sermaye*” değil, “*Uluslara-rası Sermaye*” denetliyordu. Bu güçler, Türkiye’nin özgün ka-pitalist girişimlerde bulunmasına sessiz kalamazlardı.

Türkiye’de özellikle 1950-1973 yılları arasında tedricen bo-zulan denge ve istikrar, bir defa daha, yeniden iktidara gelen “*Kapitalizmi Devletleştirme*” hevesindeki güçlerce düzeltil-meye çalışıldı. Bu güçler sözde kendilerini yenilemişlerdi. İkti-dara gelince daha önce “Devletleştiremedikleri” Kapitalizmi bu kez “*Tekelci Devlet Kapitalizmi*”ne dönüştürmeye heves-lendiler. Bu girişim hepsinden acı oldu. Çünkü Kapitalizm daha 1890’larda Uluslararası düzeyde bu aşamaya ulaşmıştı. Başta ABD olmak üzere birçok ülkede on yıllardır “*Tekeller*” Devlet’e egemen durumdaydılar. Türkiye’de yarım yamalak iktidar olmuş bir partinin, “*Tekelci Devlet Kapitalizmine*” yö-nelmesini bu nedenledir ki, sahte alkış ve gülmekten göz-lerinden boşalan yaşlarla karşıladılar. Bu sahte gözyaşlarını “*emperyalizme karşı kazanılmış utkan zaferler*” sananlar ise, “*Allende’yi de aştıkları*” inancıyla neye uğradıklarını anlamadan

apar topar iktidardan düştüler. Düşmemek “*olanaksızdı*”(!) çünkü Türkiye’deki Kapitalizmin “*işbirlikçi*” kimliğini bir türlü anlayamıyorlardı.

“*Cepheleşme*” çalkantısı, Türkiye’de Ordu’yu bir kez daha müdahaleye çağırdı. Bu kez askerler 1971’de olduğu gibi, sadece “*İdareyi*” değil, bizzat “*iktidar*”ı ele aldılar. Ve “*Millileştirme*” yanlılarına da “*Devletleştirmecilere*” de destek koymamak ustalığını gösterdiler.

12 Eylül 1980 Askeri Müdahalesi, Türkiye’de bir gerçeği çok net ortaya koydu. Bu da, Türkiye’nin yaşadığı iktisadi, siyasal, toplumsal ve kültürel deneylerden, KENDİLERİNCE en sağlam dersleri çıkararak gücün ORDU olduğu gerçeğidir. Kanımızca, şu son 20 yılda, hiçbir siyasal parti, yaşanılan olaylardan Askerler kadar ders çıkaramamıştır. Türkiye’de 12 Eylül Müdahalesiyle “*Kapitalizm*”in üçüncü dönemine geçildi.

3. Dönem ve görüş: Bu dönemde iktidarda olanlar, henüz yolun başındadırlar ama kanımızca hedefleri, “*Kapitalizmin Sosyalizasyonu/Toplumsallaştırılması*” olacaktır.

Bu deney gerçekten de hem yeni bir modeldir hem de ilk iki (ve diğer girişimlerden) çok daha “*Rasyonel*” olmaya namzettir. (Tabii kendi mantığına göre) Çünkü Batı’da özellikle son otuz yılda uygulanmış olan budur. Yani, ne devletleştirme, ne millileştirme ve milliyetçileştirme ne dinselileştirme değil ama “*Sosyalizasyon*”. Bu kavrama bir mim konulmalıdır. Kapitalizm, Batı’da sermayenin “*Sosyalize*” edilebilir bir “*birikim*” olduğunu yaklaşık otuz yıldır işliyor. Örneğin Halka Açık Şirketler, Tahvil ve Hisse senedi dağıtımları, sermayenin tek aile tekelinden kurtarılıp daha yaygın ellere dağıtımı... gibi girişimler hep “*Kapitalizm’in Sosyalizasyonu*” ile ilgili görüşlerdir. Bu girişimin diğerlerinden çok daha fazla geçerlilik şansı vardır, diyoruz. Çünkü “*Sosyal Refah Devleti*” tezi ile Doğu ve Güneydoğu’da yaşayan vatandaşlarımızın çağdaş uygarlığın nimetlerinden yararlandırılması... gibi sloganlar da bu girişimin kapsamındadır. “*Kapitalizmin Toplumsallaştırılması/Sosyalizasyonu*” girişimi ve yeniden kurulmak istenilen Batı tipi

demokrasi, beraberinde bir ön şartı da ister istemez yeniden gündeme getirecektir: “*Katılma*”. Bu konuda öncekilerin hataları tekrarlanırsa, Türkiye’yi “*belirli bir süre için ferahlatabilecek bu tez de çok çabuk çöker*”. Emperyalist mihrakların ise, günümüz Türkiye’si’nde bu kez de bu girişimleri engelleyeceğinden, saptırmak isteyeceğinden hiç kimsenin kuşkusu olmamalıdır. Çünkü hataların tekrarlanmaması Kemalizm’in “*Batı’ya rağmen Batılılaşma*” fikrine ve Kemalist anti-emperyalist tavra⁷ uygundur ama “*Uluslararası Sermayenin*” çıkarlarına karşıdır.

Öte yandan, “*Kapitalizm*” subjectiv etmenlerle –örneğin millileştirmecilik, dinselleştirmecilik, ırkçılık vb.– değil, kendine göre bir “*Bilimle*” yönetilmektedir. Bu nedenledir ki, Türkiye’de Kapitalizmin Sosyalizasyonu, Kapitalizmin Bilimselleşmesi anlamına gelecektir. Örneğin yıllardır askıda duran Sermaye Piyasası Yasası’nın bu dönemde çıkartılması, bu anlayışın bir tezahürüdür. Bu açıdan bakıldığında onun Bilimsel karşıtının da “*Katılma*”da kesinlikle yer almasının gerekeceği bellidir. Bu sözlerimizle açıktır ki Bilimsel Sosyalizmin “*Katılma*” kapsamında mütalaa edilmesi gerektiğini belirtiyoruz.

Kendilerini Sosyalist ve/veya Komünist kabul eden unsurların “*Katılma*”da açık yerlerini alabilmelerinin, dıştalanmalarının Türkiye için Uluslararası düzeyde bir atılım olacağı kanısındayız. Türkiye’de bu cesaret gösterilmez de hâlâ “*umacılık*” edebiyatı yapılırsa, bundan Türkiye’nin ayakları üzerinde durmasını istemeyen dış güçler yararlanırlar. İlginçtir ki, Yunanistan bu “*Katılma*”yı sağlamış, Fransa NATO ülkesi olarak komünist bakanlar seçmiş ama Türkiye, emperyalistlerce “*Katılma*”nın sınırlı tutulması konusunda kasten hep “*yerinde saydırılmıştır.*”

⁷ Bu konuyla ilgili olarak (4.) dipnotta belirtilen yazımıza bakınız.

“MİLLİ” BİLİM YOKTUR, OLAMAZ...

Süreç, Ekim-Kasım-Aralık
1981

Özellikle 1961 Anayasası’nın yürürlüğe girişinden sonra, yaklaşık yirmi yıldır Türkiye Cumhuriyeti Devleti’ndeki her tür iletişim aracında en sık ve çok kullanılan kelimelerden biri de “*Bilim*” ve “*Bilimsellik*” olmuştur. Ne var ki, Türkiye’de farklı dünya görüşlerinden hareket edenler “*Bilim*” kelimesine farklı anlamlar yüklemişlerdir. Bu yazının amacı itibariyle tek örnek vermek yeterlidir. Türkiye’de hemen tamamı Profesör olan ve dünya görüşleri itibariyle Liberal olduklarını ve –tabiidir ki– Kapitalizm’i savunduklarını ve Milliyetçi olduklarını belirten bir çevreye göre “*Bilim*” sadece üniversitelerde okutulur, üniversitelerde okutulmayan, diğer bir deyişle –onlara göre– Akademik olmayan “*şeylere*” bilim denemez. Dolayısıyla da –yine onlara göre– Türkiye’de üniversitelerde “*Sosyalizm*” devletin resmen ders programlarına koydurduğu bir disiplin olmadığı için “*Bilimsel*” de değildir. Bu nedenle de ne “*Bilimsel Sosyalizm*”den ne de “*Sosyalizmin Bilimsel Olabileceği*”nden söz edilebilir. Bunları öne sürmek cehalettir, değilse bozgunculuktur.

Bu bozgunculuk suçlaması gerçekte sanıldığından da önemlidir. Çünkü söz konusu kadronun bilirkişi(ler) olarak vereceği raporlar sunucunda uzun yıllar hapis yatmak vardır. Ve bu raporlarda da, bu tür “*bozguncu*” fikirlere sahip şahıs ya da eşhas (hele topluca!) kesinlikle tek tip suçlamaya maruz kalır: “*Gayrı milli Kökü Dışarıda*” unsur(lar). İşte, yazımıza başlık yaptığımız yargı, bu tür suçlamalardan kaynaklandı. Mademki Bilimsel Sosyalizm gayrı milli ve kökü dışarıda bir akımdı acaba, “*Kökü içeride*” ve yüzde yüz “*Milli*” bir BİLİM var mıydı? Diğer bir deyişle BİLİM, Milli olabilir miydi?

Soruya bizim verdiğimiz yanıt yazımızın başlığında yer alıyor. Bilim'in niçin Milli olamadığı ya da olamayacağı hakkındaki “*bazı*” özet görüşler ise aşağıya çıkarıldı. Yıllardır kendi sakat görüşlerinde –biraz da inat nedeniyle– ısrar edenler üzerinde nasıl bir etki bırakır bu görüşler –bunu– bilmeyiz. Ayrıca merak da etmiyoruz. Çünkü Bilim’de körü körüne inatlaşmanın da bir anlam ve önemi yoktur.

* * *

İlkin basit ve bilinen bir yol izleyelim. “*Bilim Nedir?*” sorusunun yanıtını şöyle rastgele seçilmiş birkaç sözlükten aktaralım. Bu yaklaşım tarzı, bizlere uluslararası düzeyde kabul edilmiş “*Bilim*” tanımları verecektir.

İşte ilk örnek:

“Bilim/science, scientia, scire. I-a: cehalet ya da yanlış anlamalardan ayrı bilgi sahibi olmak: kişisel özellik (yüklem) olarak bilgi, b: öğrenim ya da uygulama (practice) aracılığıyla sahip olunmuş ya da edinilmiş bilgi, 3.a: genel yasaların işleyişlerine ya da genel doğruların keşiflerine atıfla formüle ya da sistematize edilmiş, biriktirilmiş ve kabul edilmiş bilgi: sınıflandırılmış ve iş’de, hayat’ta ya da doğrunun (truth) araştırılmasında kullanıma sunulmuş bilgi: kıyaslamalı, derinlemesine (derûni) ya da felsefî bilgi: özellikle bilimsel yöntem kullanılarak sınanmış ve edinilmiş bilgi...”¹

İkinci örnek:

“Bilim, toplumun pratik tecrübesi sırasında hakikati doğrulanan ve mütemadiyen dakikleşen bilginin tarihi gelişme sistemini temsil eden bir sosyal bilinç formu. Bilimsel bilginin gücü onun genel mahiyetinde, evrenselliğinde, zaruriliğinde ve objektif hakikatindedir. Sanat, dünyayı sanata mahsus imajlarla yansıttığı halde, bilim, dünyayı mantıki düşünme ve kavramlar vasıtasıyla bilir. Realitenin, çarpıtılmış, fantastik bir

¹ Webster’s Third New International Dictionary (unabridged), Cilt III, Chicago, 1976, s. 2032.

resmini çizen din'in tam tersine Bilim, elde ettiği sonuçları olgulara dayandırır. Bilimin gücü onun kendi genellemelerindedir; o, arızı ve kaotik olanın arkasındaki objektif kanunları bulur ve inceler; öyle ki, bu kanunların bilgisi olmazsa, bilinçli ve amaçlı pratik faaliyet imkânsız olur. Bilim'in itici kuvveti, üretim gerekleri, toplumun gelişme ihtiyaçlarıdır. Bilim'in ilerlemesi, nispeten basit sebep-sonuç ilişkilerinden ve basit bağlantılardan daha mükemmel ve temel kanunlara geçişle meydana gelir. Bilimsel bilme diyalektiği, yeni buluşlar ve yeni teoriler, önceki sonuçları bertaraf etmediği gibi, bunların objektif hakikatini inkâr da etmez; eski teorilerin kullanılma sınırını göstererek, genel bilimsel bilgi sistemi içindeki yerlerini belirler. Bilim, felsefi dünya görüşüne sıkı sıkıya bağlıdır; böylece –dünya görüşü yani– objektif dünyanın gelişmesine hükmeden en genel kanunların bilgisi, bilgi teorisi ve bir araştırma metoduyla Bilim'i silahlandırır... Bugünkü halde, realiteye doğru bir şekilde nüfuz ederek, geniş ve verimli genellemelere imkân veren biricik felsefe, diyalektik materyalizmdir. Toplum'un üretici faaliyetlerinin ihtiyaçlarından ortaya çıkan ve toplumu devamlı uyarmasına konu olan Bilim, buna karşılık kendisi de toplumun gelişme seyrini kuvvetli bir şekilde etkiler. Bugünkü üretim, rolü gittikçe artan Bilim olmaksızın düşünülemez... Bilim, toplumun doğrudan doğruya bir üretici gücü haline gelmektedir.²

Üçüncü örnek:

“Bilim. (Os. İlim, Malumat, Vukuf, Marifet, ilmi müdevven, Fen; Fr., İng. Science, Al. Wissen, Wissenschaft; İt. Scienza) Yöntemli bilgi... Önceleri bilgi terimiyle eşanlamda kullanılan bilim terimi, günümüzde olayların yasalarını bulmak amacını güden araştırmaları dile getirmektedir. Bilim, yöntemle elde edilen ve pratikle doğrulanan bilgidir. Bu yüzden de idealizmle bağdaşamaz, çünkü idealist bilgi pratikle doğrulanamaz. Bundan başka bilim idealizmle çelişme halindedir, çünkü idealizm,

² Materyalist Felsefe Sözlüğü, M. Rosenthal ve F. Yudin, Türkçeye çev.: A. Çalışlar, Sosyal Yay., İstanbul, 1972, s. 58-59-60.

bilimin konusu olan özdeksel doğayı yadsır. Çağdaş bilim, zorunlu olarak diyalektik özdekçiliği doğurmaktadır. Evreni, sanat artistik imgelerle, din fantastik imgelerle, bilimse mantıksal kavramlarla açıklar. Ne var ki, kavramlar göreceli bir bağımsızlığa sahiptirler, sürekli insan pratiğiyle nesnel dünyaya bağımlı kılınmadıkları hallerde kendi kendilerine yeter bir duruma gelmek ve gerçeklerden kopmak tehlikesiyle karşı karşıyadırlar. İdealizmi doğuran bu kopuş, bilimi doğuransa insan pratiğinin sağladığı bu bağımlılıktır. Eylemsel pratikle düşünsel teorinin karşılıklı ve sürekli etkileşimi, bilimsel gelişmenin baş koşuludur. Bilim, evreni gerçeklikleri insan eylemleriyle doğrulanmış kavramlar, ulamlar ve yasalarla yansıtır. Bilimin itici gücü, toplumun üretim gereksinimleridir... Bilim, insanlara nesnel yasaların bilgisini verir ki insanlar pratik eylemlerini gerçekleştirebilmek için bu bilgiye muhtaçtırlar... ”³

Bu uzun alıntılarda bizim kişisel olarak katılmadığımız bazı hususlar vardır ama buradaki anlatım ve ifadelendirme açısından yeterli ve gerekli açıklamalardır bunlar. Şunu da ekleyelim ki, André Lalande gibi bir idealist bile “*Bilim ile Diyalektik*” arasındaki bağı görmemezlikten gelememiştir.⁴

Zaten gelebilmek de olası değildir. Gerçi onların kastettikleri “*öznel*” diyalektiktir ama önemli olan Diyalektiğin bir “*Yöntem*” sayılması halidir ki bunu hiçbir idealist düşünür de yadsımaz.

Bu tanımlardan –ve daha nicesinden– yola çıkılarak yapılacak akıl yürütmelerden şu gerçekler apaçık olarak ortaya çıkarlar:

A) Bugüne dek hiçbir felsefeci ya da bilim adamı, “*Bilim*”in belirli bir “*Millet*”in malı olduğunu öne sürmemiştir,

³ O. Hançerlioğlu, *Felsefe Ansiklopedisi*, Cilt I, İstanbul, 1976, s. 170-71-72 (NOT: Hançerlioğlu, bilindiği üzere Türkiye’deki masonların büyük şarıkıdır. Bu yazıda hedef alınmış olan bilim adamlarının çoğu, hatta tamamı da masondur(lar). Hançerlioğlu’ndan alıntıyı bu nedenle özel amaçla yaptık.)

⁴ Vocabulaire Technique et Critique de la Philosophie, par André Lalande, Puf, 1956, s. 953-960.

sürememiştir. Böyle bir sav kesinlikle bilimdışı olur. Öyle ki, kendilerine yapay üstünlükler sağlamak isteyen bazı Hıristiyan-Kapitalist ulusların egemenleri bile kendi uluslarının “*Kültür Toplumları*” olduklarını, diğerlerinin ise “*İlkel insan toplulukları*” olduklarını öne sürebilmişlerdir, en fazla. Hiçbir ulus ve onu yönlendiren egemenler “*Bilim*”i kendi tekellerine almaya cüret ve cesaret edememiştir. Kaldı ki, Kültür Toplumu olmak sözü de sadece günlük böbürlenmelerde kalmış, hiçbir surette Bilimsel bir temele oturmamış ve oturtulamamıştır.

B) Bugüne dek hiçbir felsefeci ya da bilim adamı, Bilim’in “*Yöntem-Siz*” olabileceğini öne sürmemiştir, sürememiştir. Böyle bir sav da kesinlikle bilimdışı olur. Ama bilimsel yöntemler arasında esasta farklar olabilir ve değişik dünya görüşlerini benimsemiş felsefeciler ve bilim adamları kendilerine uygun gelen yöntemi seçerek araştırmalar yaparlar. Nedir ki, bir tarafın kalkıp kendi dünya görüşünün ve yönteminin kusursuz ve mutlak olduğunu öne sürmesi bilimsellikle bağdaşmaz.

C) Bugüne dek hiçbir felsefeci ya da bilim adamı, Bilim’in Vahiy yoluyla edinilebileceğini öne sürmemiştir, sürememiştir. Böylesi savlar –bazı rafizi dinsel guruplarca öne sürülmüş olsalar bile– günümüzde hiçbir anlam taşımazlar. Kaldı ki, İslam Şeriatı da *Yöntemsiz* olunamayacağını göz önünde bulundurmıştır. Bilindiği üzere İslam Şeriatı’nda yöntem, “*Emri bil maruf nehyi anil münker*” olarak tespit edilmiş ve uygulanmıştır.

D) Bugüne dek hiçbir felsefeci ya da bilim adamı, Bilim’in maddi temeli olarak belirli bir “*İrk*”ı ya da “*Millet*”i esas kabul edememiştir. Irkların ve Milletlerin/Ulusların tarihsel, toplumsal, siyasal ve iktisadi yapılanmalarını araştıran bilim dalları tabiidir ki vardır, olacaktır. Ama burada kastedilen Bilim’in bir ve tek çıkış noktası olarak “*İrk*”ı kendisine temel alamayacağı keyfietidir. Yoksa söz konusu alanlarda araştırmalar sonuna dek yapılmalıdır. Üstelik bu alanda Sosyalist ülkeler araştırmacıları epey mesafeler de kat etmişlerdir. Bu durumda, birilerinin çıkıp da Bilim’i bu arada Kapitalizm’i “*Milli*”, “*Sosyalizm*”i Bilimdışı ve Gayrı-milli ilan etmelerinin

gerçekte hiçbir kıymeti harbiyesi yoktur, olmaması gerekir. Bu bir. Kanımızca bugüne dek Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin üniversitelerinde "*Bilimsel Sosyalizm*"in bir disiplin olarak okutulmamış ve öğretilmemiş olması bir kayıptır. Çünkü nasıl ki Kapitalizm "*Sermaye*"nin bilimi ise, "*Sosyalizm*" de Üretimci emeğin "*Bilimi*"dir. Özellikle 1950'den itibaren Türkiye'de estirilen "*Umacılık*" edebiyatına artık bir son verilmeli ve Bilimsel Sosyalizm'e üniversitelerin kapıları açılmalıdır. Yaşanılan olaylar göstermiştir ki, yararsız yasaklamalar sonu kanlı eylemlere yol açmaktadır. Bu iki. Bilimsel Sosyalizm günümüzde çağımızın bir gerçekliğidir. Çok özenilen Batılı Kapitalist ülkelerde bu gerçeklik dikkate alınmakta, eleştirileri uyarı kabul edilmektedir. İlginçtir ki, Türkiye gelişme gösterebilmek ve ayakları üzerinde durabilmek için bu eleştirilere en yakıcı biçimde gereksinen bir ülke olmasına rağmen bu gerçek Türkiye'den ve onun eğitim kurumlarından uzak tutulmaktadır. Çağdaş uygarlığın, unutulmasın ki, bir kanadını Sosyalizm temsil etmektedir. Çağdaş uygarlığa ulaşmak isteyenler tek taraflı davranışlardan kaçınmalıdırlar kanısındayız. Bu üç. Öte yandan Bilim, nasıl ki Milli olamıyorsa, Bilimsel Sosyalizm de belirli bir ve tek ülkenin kesin denetim ve tekelinde değildir. Hiçbir ülke, başta SSCB, böyle bir tez öne süremez. Bu nedenledir ki, bizce, Bilimsel Sosyalizm ve onun yöntemi durumundaki "*Diyalektik ve Tarihsel Materyalizm*" tüm emekçilerin malıdır, tüm insanlığı ilgilendirir. Bu dört. Ayrıca, hiçbir etnik topluluk da Bilimsel Sosyalizm'in sadece kendileri için olabileceğini öne süremez. Eğer böyle düşünenler varsa bilmelidirler ki, o, Bilimsel Sosyalizm değil, en geniş anlamıyla Nasyonal Sosyalizm'dir-çıkış noktasındaki iyi niyetler ne olursa olsun. Bu beş. Şu hiç akıldan çıkartılmamalıdır ki, Bilimin "*Öznesi*" NESNEL GERÇEKLİK'tir. Bilim, bunun kuruluş, işleyiş (değişim ve dönüşüm) yasalarını inceler, araştırır, sistematize eder ve insanlığın kullanımına sunar. Bilim'in "*Özne*"si ile Bilim'in kendisini "*Öznel*" sanmak Türkiye'de, özellikle de bilim adamı payesini almış birçok unsur arasında çok yaygındır. Gerçekte bu bir yanılsamadır.

Çünkü Bilim’in kendisi hiçbir zaman “Öznel” olmamıştır, olamaz da. Nesnelliği esas kabul eden Bilim, ne yapılırsa yapılsın, ister istemez bu nesnellikten yansıyan “Gerçeklikler”le uğraşacaktır. Ve yirminci yüzyılın sonuna yaklaştığımız şu yıllarda “Bilimsel Sosyalizm” çağımızın belirleyici durumdaki “Gerçeklikleri”nden biri, belki de en önde gelenidir. Kendilerini ve Kapitalizm’i “Milli”, Bilimsel Sosyalizm’i “Gayri milli/Kökü dışarıda” ilan edenlere duyurulur. Bu da altı.

MEDENİ KANUNUMUZ VE AİLE REİSLİĞİ

Sanat EDEBİYAT'81

1 Aralık 1981

Türkiye toplumunun aydın kesiminde gerçekten de ilginç tipler vardır. İlginç tiplerin ilginç konularla uğraşmaları gerektiğinden, Türkiye toplumunda dönem dönem ilginç tiplerce başlatılan ilginç tartışmalar gündeme gelir. Tartışmacı taraflara sorarsanız –ya da bakarsanız– savundukları görüşler “müesses nizamı alt üst edici” (breh breh) niteliktedirler. Gerçekteyse seftali çekirdeği kadar bile kıymeti harbiyesi olmayan tartışmalardır bunlar. Ne var ki, savunucuları ilginç tiplerdir. Dolayısıyla reklamasyon ustalıkla yürütülür ve izleyicilerde sanki “pek mühim” meseleler tartışılıyormuş gibi bir kanı uyandırılır.

Son aylarda bu tür tartışmalardan –hani şu müesses nizamı alt üst edici cinsinden olanlardan– ikisi çok tuttu. Tutturulmuş tartışmalardan biri, “Türk romanı ile Türk futbolu” arasındaki, sanıyorum Fethi Naci dışında hiçbir edebiyat eleştirmeninin ne yazık ki bugüne dek akıl edemediği(!) ilginç “orantısal sorunsal”la(?) ilgiliydi. Diğeri de, T.C. Devleti’nde “Ailenin Reisi’nin Kim?” olacağıydı. Bu yazı münhasıran ikinci tartışmayı konu almaktadır.

* * *

T.C. Devleti’nde “Ailenin Reisinin Kim” olacağı tartışması gerçekte oldukça eskiye dayanır. Buna rağmen konunun yeniden alevlenmesi son birkaç yılda olmuştur. Sosyal Bilimler Derneği (Başkanı Prof. Nermin Abadan) son yıllarda Türk Medeni Kanunu’nda yer alan “Ailenin Reisi kocadır” (152. madde) şeklindeki maddenin değiştirilmesinden yana ağırlıklı çalışmalar yürütmekteydi. Öte yandan başka kuruluş ve kişiler

de aynı doğrultuda faaliyetlerde bulunmaktaydılar. Özellikle kadın hakları savunucusu bazı bayan profesörlerin önderliğinde yürütülen “karşı kampanya” sonucunda, Medeni Kanun’da değişiklikler yapmak amacıyla kurulan komisyon, kadın-erkek eşitliği ilkesinden hareketle söz konusu maddeyi yeni hazırlanan metinden çıkarttı (2.10.1981).

Komisyonun bu maddeyi metinden çıkarttığını açıklaması üzerine, son günlerde konu sıkıntısı çeken “Basın” kolları sıvandı. Derhal anketler düzenlendi. “Sizce ailenin reisi erkek midir, kadın mıdır?” sorusu kafaları kurcalamaya başladı. Doğru ya! Bugüne kadar yasalara göre evin “Reisi” erkekti (kocaydı). Türk Medeni Kanunu bunu böyle kabul etmişti. Ama gerçek böyle miydi acaba? Kimileri evet erkektir derken kimileri hayır kadındır, dediler. Olay büyüdü. Başbakan Ulusu, “Ailenin Reisi kocadır” diye açık ve net olarak açıkladı görüşünü (12.10.1981, Milliyet). Birileri belli ki biraz buruldular bu sözlerle ama açık vermek kimin haddine! Şunu itiraf etmek gerekir ki, bu soru “Futbol mu Roman mı” sorusundan daha “bilimsel”di. Nitekim daha komisyon görüşünü açıklamadan “karşı-kampanya”yı destekleyen ve bilimsel beyinlerce yazılmış fazlasıyla “bilimsel” yazılar gazetelerde görülmeye başlandı. Konuyla ilgili olarak değerli görüşlerini sergilemek lütfunda bulunan “bilimsel beyinler” öylesine “bilimsel” laflar etmekteydiler ki, okuyanlar “aşkolsun adamlara” demekten kendilerini alamadılar. İşte en bilimsel açıklamalardan biri. Yazan gayet akli başında bir hukukçudur: Prof. Mümtaz Soysal. Prof. Soysal sayesinde, bizler de, Türk toplumunun “öz”de “Ana-erkil” olduğunu öğrenmek bahtiyarlığına eriverdik. Buyurun okuyun.

“Destanlar, masallar, hatta dış görüntüler ne derse desin, Türk toplumu özde ‘**anaerkil**’ bir toplum. En azından, analarla oğullar arasındaki ilişkiler bakımından. Köyde efelik taslayan delikanlıdan koca koca görevlerin başında tafra satan adama kadar bütün Türk erkeklerinin yoğruluşunda, bağlılıklarıyla ve tepkileriyle, sevgileriyle ve korkularıyla, ana unsurunun ağırlığı büyüktür. İlerlemiş toplumlarda olduğundan çok daha büyük.” (Milliyet, 8.9.1981).

“Anaerkilliği” ana-oğul ilişkisinde arayan ya da var sanan bir Hukuk/Anayasa Profesörü için söylenebilecek tek söz var: “Kaş yapayım derken göz çıkartmayın.” Amazonlarda, Avusturalya’da ya da Afrika’nın derinliklerinde yaşayan bazı kabileler dışında, yeryüzünde 1981 yılında nerede “Anaerkil” toplum vardır acaba? “Anaerkil”liği ana-oğul sevgisi/saygısında arayanlar için tabii her yerde vardır –ama tarihsel toplumsal, siyasal ve iktisadi bir yaşam– tarzı olarak “Anaerkillik” günümüzden en az 7000 (yedi bin) yıl geçmişte kalmıştır. Prof. Soysal’a göre, bu hesaplara, Türk toplumu “öz”de en az 7000 yıl geridedir. Atatürk’ün 100. doğum yıldönümünün kutlandığı bu günlerde, böyle bilimsel lafları, Atatürkçü bilim adamlarından duymak da varmış... Prof. Soysal’a şunu sormak gerekir: “Acaba çok beğendiğiniz ve savunduğunuz Hristiyan Batı’nın kapitalist toplumlarından hangisi 1981 yılında Anaerkildir? Yeryüzünde “Anaerkil” toplum kalmış mıdır ki, Türkiye olsun?

Dilerseniz bir de uzatmalı Doçent Mukbil Özyörük’ün, konuya ilişkin yazısına bakalım:

“(…) Hele kadının ‘aile reisi’ (ev reisi, evlilik birliğinin reisi) olması, bir harika... Peki, muhterem hanımefendi acaba aile reisliğinin kocaya düşmesi, nereden geliyor dersiniz? Ana-erkil (matrircal) aile tipindeydik de, İsviçre Medeni Kanunu’nu aldığımız zaman, onun eski baba-erkil (patrircal) aile kökeni geleneği dolayısıyla mı bizim Medeni Kanunumuz, aile reisliğini kocaya verdi? (...) Ya kadın, aile reisliğini üstlendiği zaman, Medeni Kanunun kocaya yüklediği onca mükellefiyet ne olacak? (...) Sorunuz bakalım Emekli Sandığı’ndan emekli maaşı alan erkekler mi fazla yoksa dul maaşı alan kadınlar mı?” (Tercüman, 18.9.1981).

Buyurun bakalım! İşte Türk toplumundan iki ilginç imza. Biri Prof. diğeri Doçent. Biri Türk toplumu “öz”de ana-erkildir diyor (belirli çevrelerde “İlerici” olarak tanınıyor) diğeri baba-erkildir diyor (belirli çevrelerde “Gerici” olarak tanınıyor). İkisi de hukukçu. Gelin çıkın işin içinden. Sahi “siz” ne düşünüyorsunuz bu konuda? “Sizce” ailenin “Reisi” erkek (koca) mıdır, yoksa kadın mıdır? Okur bu soruyu kendisine sormalı, yazının bundan sonraki bölümünü ondan sonra okumalıdır.

Cumhuriyet döneminde aile yapısının yeniden düzenlenişi, bilindiği üzere, İsviçre Medeni Kanunu'nun (Civil Code) Türkçeye çevrilerek 17/2/1926'da kabulüyle olmuştur. Böylelikle geleneksel aile yapısına artık "Şeriat"ın değil, Cumhuriyet Devleti'nin doğrudan ve kesin müdahalesi sağlanmış olmaktadır. Nedir ki, 1926'da yapılan bu değişim, gerçekte Osmanlı İmparatorluğu'nun son döneminde ve Birinci Dünya Savaşı'nın en karanlık günlerinde bizzat Saray'ın ve Halife Padişah'ın arzusuyla ilk kez gündeme gelmişti. 1917'de Osmanlı Sarayı, kanun kuvvetinde bir kararname çıkartarak (Aile Hukuku Kararnamesi) evlenme taahhütlerine devletin karışmasını sağlamıştı. Devlet'in izni olmadan evlilik yapılamaması ilk kez bu kararnamede ele alınmış, kocanın ikinci zevce sahip olabilmesi birinci eşin onayına bırakılmıştı. Ama çok önemli ve ilginç bir olaydır ki, Osmanlı'nın kendisini "yenileştirebilmeye" uğraşırken, gerçekleştirdiği bu değişim, Osmanlı'yı "barbar ve çağdışı", kendilerini "Uygar" ilan eden Batı'nın emperyalist güçlerince engellenmiştir. Şöyle ki, Osmanlı'nın çıkarttığı bu "Yenilikçi" kararname, 1919'da İstanbul'u işgal eden emperyalist güçlerce derhal kaldırılmıştır. Özellikle İngilizler, Osmanlı-Müslüman-Türk ailesinin yapısında son derece önemli bir değişimi öngören bu kararnameyi, kendi çıkarlarına (ve azınlık cemaatlerin çıkarlarına) aykırı bularak, "zorla" kaldırtmışlardır. Özetleyecek olursak, 1926'da kabul edilen Medeni Kanun'un boşanmayla ilgili maddeleri, toplumda, kısa bir süre için de olsa, (2 yıl kadar) kısmen uygulanmış ve tanınmıştı. Diğer bir deyişle, ailenin yeniden düzenlenmesi ve Devlet'in doğrudan denetiminin sağlanması hususunda müsait bir ortam hazırlanmıştı, diyebiliriz. *(NOT: Yine de bu değişim sonucunda, 1920'nin ikinci yarısında yeni evlilerde özellikle de genç kadınlar arasında intihar çok yüksek oranlara çıkmıştır.)*¹

¹ Bkz. Türkiye'de Kadın (Marksist bir yaklaşım), A. Altındal, HAVASS Yay. Üçüncü Basımı, İstanbul, 1980, s. 243/4, Dipnot 16.

İsviçre Medeni Kanunu'ndan alınarak hazırlanan Türk Medeni Kanunu'nda bazı çeviri hataları olduğu ve değişen koşullara göre bu Kanun'da bazı düzeltmeler yapılması gerektiği fikri uzun tartışmalardan sonra nihayet son birkaç yıl içinde ciddiyet kazanabildi. "Aile Reislği" meselesi de işte bu nedenle önem kazandı. Bu maddeyle ilgili olarak kişisel görüşümüzü iki noktada toplayabiliriz. A) Bizce, "Aile Reisi Kocadır ya da Kadındır" şeklindeki bir tartışma abesle iştigaldir. Çünkü öncelikle "Reis" kavramı ele alındığında çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmak isteyen bir ulusun Medeni/Uygarlık Yasası'nda, böyle bir kavrama yer verilmemesi gerektiği kanısındayız. "Reis" kavramı, dünyanın hiçbir Civil Code'unda yoktur ve olamaz. Çete reisi, eşkıya reisi, balıkçılar reisi vs. olur ama "çağdaş uygarlıktan" söz eden bir ulus için "Aile Reislği" olamaz. (NOT: Devlet reisi şeklindeki tanım da sakattır. Devlet başkanı dönmesi uygun olandır. Çünkü "Reis'lik" mutlaka "Force/Cebir" öngörür. Force göstermeden "Reis" olunmaz.) Aile'de reislikten söz edilemeyeceğine göre sadece "temsilcilik/representation"den söz edilebilir. Bu şahıs da, ailenin içinde bulunduğu koşullara göre anne, baba, evlat, büyükanne ya da büyükbaba vd. olabilir. "Kanımızca, aileyi 'temsil' edecek olan şahsı, ailenin içinde bulunduğu nesnel/maddi şartlar tayin eder ya da etmelidir."

B) Aile'nin Reisi Koca'dır ya da Kadın'dır şeklindeki tartışma abesle iştigaldir. Çünkü gerçekte "Aile" Devlet'ten bağımsız bir birim değildir, olamaz. Aile'yi GERÇEKTE DEVLET kurar ya da bozar. Hiç kimse, yasal olarak DEVLET'i devreye sokmadan "Aile" kuramaz. DEVLET'in onayını almadan aile kuramaz ya da kurulmuş olanı bozamaz. Gerçeklikte durum bu olduğuna göre, kanımızca erkeğin/kocanın ya da kadının ortaya çıkıp kendini "Reis" ilan etmesi ya da sanması saçmalamaktan başka bir anlam taşımaz. Böylesi girişimler de sonu gelmez ve yararsız tartışmalardan başka hiçbir sonuç vermezler.

Özetlersek; yeni hazırlanan Medeni Kanun'da mademki değişiklikler yapılacak, bunlar nesnel gerçekliğe uygun olarak yapılmalıdırlar, diyoruz. Dolayısıyla da söz konusu 152.

madde, yeni Medeni Kanun’da ya hiçbir şekilde yer almamalı ya da alacaksa “Reis” kavramına hiçbir surette yer verilmemelidir, diyoruz. Çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmak isteyenler öncelikle bu tür kavramlardan kendilerini ve yasalarını arındırmalıdır.

İMTİYAZSIZ, SINIFSIZ, KAYNAŞMIŞ KİTLE İLKESİ VE DEMOKRATİK KATILIM

Sanat EDEBİYAT'81

1 Ocak 1982

Cumhuriyet döneminin, belki de, en çok ve sık tekrarlanmış ilkelerinden biri de, Türkiye toplumunun “imtiyazsız, sınıfsız, kaynaşmış kitle”den kurulu olduğudur. Bu ilke altmış yıl süreyle hemen her iktidar tarafından bıkip usanmadan tekrarlanmışır. Ne var ki, her iktidar bunu ezbere söylemiştir, denilebilir, çünkü hedefin bu ilkenin hayata geçirilmesi olması gerekirken, egemenler onu daima bir “silah” olarak görmüş ve kullanmışlardır. Kime karşı? Elbette, sosyalistlere karşı! Egemen iktidarlar bu ilkeyi ezbere söylemişlerdir, diyoruz, çünkü eğer biraz düşünselerdi, bunun kendi çıkarlarına değil, tam tersine sosyalistlerin “özlem”lerine uyan bir ilke olduğunu anlarlar ve her fırsatta kafalara vuracaklarına, el çabukluğuyla gözlerden kaçırıp, zihinlerden silmeyi yeğlerlerdi! Neden? Bu yazıda kısaca bu “neden” üzerinde durulmaktadır.

İlkin şu soruların cevaplarını aramak gerekiyor.

A) Türkiye’de gerçekten imtiyazsız, sınıfsız, kaynaşmış kitle var mıydı?

B) T.C. Devleti, imtiyazsız, sınıfsız, kaynaşmış kitleye sahip olabilir miydi? Birinci soruya kendi cevabımızı vermeden önce, gelin kopkoyu Atatürkçülerin şu sözlerini okuyalım:

“Halkçılığın önerdiği halkçı düzenin gerçekleşmesi için eğitim ve sosyo-ekonomik alanlarda köklü Devrimlerin yapılması gerekliydi. Bir ölçüde bunlar yapılmış ve bazı başarılar da sağlanmışır. Fakat bu Devrimler geleneksel toplumu

tümüyle değiştirecek kapsamda değillerdi. Sabahattin Selek, yeni rejimin tam anlamıyla halkçı olamayışını halkçılık ilkesine verilen yanlış yorum'a bağlamaktadır. Selek, 'Halk' ve 'Millet' kavramlarının birbirine karıştırılmış olduğuna, halkçılık ilkesinin daha çok politik yönleriyle değerlendirilmeye çalışıldığına ve halkçılığın sosyo-ekonomik yönlerinin ihmal edilmiş olduğuna işaret etmektedir. Selek, halkçılığın gerçekleşmesinin bir takım hukukî formüllere bağlanmasını eleştirerek, o dönemde Türk toplumunda sınıf farklılaşmasının ve sınıf bilincinin yeteri kadar belirmemiş olması sonucu yanlış bir inanın etkisiyle sınıfların varlığının reddedilmiş olduğunu, sınıflar arası menfaat uyumsuzluğunun azaltılması yerine tamamen kaldırılacağı gibi gerçekçi olmayan bir amaç güdüldüğünü belirtmektedir.

Yukarda da belirttiğimiz gibi, halkçılığın gerçekleşmesi için köklü sosyo-ekonomik Devrimlerin yapılması lazımdı. Kemalist görüş fikir düzeyinde bunun gerekliliğini benimsemiştir. Fakat uygulamalar yeterli ve geniş kapsamlı değildiler. Atatürk ve onun devrimci kadrosu Osmanlı Devleti yerine Türkiye Cumhuriyeti'ni kurarak büyük bir rejim değişikliği sağlamış, Türk devletine yeni bir 'kimlik' getirmiş ve birçok önemli Devrimler yapmış olmalarına rağmen geleneksel toplumdaki modern bir topluma geçişte önemli bir aşama olan sosyo-ekonomik alanda köklü Devrimleri sağlayamamışlardır. Atatürk'ün yanında sosyo-ekonomik konularda yeterince bilgi ve tecrübe sahibi bir kadro yoktu. Savaşlardan harap olmuş ve ayrıca geleneksel toplumun ekonomik yapısına sahip bir ülkede yeterli malzeme de yoktu ve devletin büyük yatırımlara girişme konusunda finansman gücü de sınırlıydı. Atatürk döneminde köklü sosyo-ekonomik değişimlerin sağlanamaması büyük bir talihsizlik olmuştur. Çünkü eğer bunlar gerçekleşseydi, Atatürk'ün Devrimleri halka inme olanaklarına daha erken kavuşacak ve Devrimler daha sağlam temellere oturtulabilecekti. O dönemde, Türkiye'nin büyük ölçüde geleneksel toplumun özelliklerini taşıyan bir sosyal yapısı vardı ve yeni sınıf menfaatleri henüz belirgin bir şekilde ortaya çıkmamıştı. Ayrıca, Atatürk ve onun devrimci görüşünün etken bir şekilde siyasal iktidara hakim

olduğu o devirde eğer Atatürk bu halkçı düzeni gerçekleştirmek konusunda yalnız kalmasaydı bugün modernleşme çabamızın çok daha ileri bir döneminde olabilecektik. Fakat, hemen önemle işaret edilmelidir ki, Atatürkçü görüş, Milli Mücadele kökeninde de belirgin olduğu gibi, gerçek halkçılığı benimsemiş olan bir görüştür.”¹

Gerçekten de, ne dün, ne de bugün Türkiye’de imtiyazsız, sınıfsız, kaynaşmış kitle olmamıştır. Ama bunun olmayışı, Atatürkçülerin sandıkları nedenlerden dolayı değil tamamen başka nedenler dolayısıyladır. Bu nedenleri, ana hatlarıyla dört başlık altında toplayabiliriz.

1) Özellikle günümüzde, Türkiye’nin ekonomisi ve buna bağlı olarak siyasası dışa, emperyalizme bağımlıdır. İktisaden ve siyasal olarak emperyalizme bağımlı kılınmış bir ülkede, imtiyazsız, sınıfsız, kaynaşmış kitle aramak hayalciliktir. Çünkü; böylesi bir tavır, kapitalizm-emperyalizmin “Eşitsiz Gelişim Yasası”na aykırıdır. Böylesi bir isteği hayata geçirebilmek de işte bu nedenle imkânsızdır. Yoksa ne “Halk”la “Millet” kavramlarının birbirine karıştırılmış olması, ne de “yeteneksiz ve bilgisiz kadrolar” gerçek ve belirleyici etkenler değildir.

2) Emperyalizm, ilke olarak, gireceği ve girdiği her ülkede öncelikle kendi “işbirlikçilerini” oluşturur. İşbirlikçiler olmadan bir ülkede emperyalizmin etkisi ve denetimi de olamaz. “İşbirlikçi” ise, haliyle, dış-destekli unsurdur ve tartışmasız “imtiyazlıdır.” Zaten imtiyazsız olsa, Emperyalizm’e hizmet edemez.

3) Emperyalizm, tabiatı gereği, kaynaşmış kitle istemez. Yani, maliyesini ve siyasal düzenini denetlemek ihtiyacını duyduğu ülkede, “milliyet” ayrımları bulunmasını ister. İster, çünkü çıkarlarına uymayan durumlarda bu unsurları birer bunalım ve baskı aracı olarak kullanacaktır. T.C. Devleti’nde, başta İngiltere, Fransa ve ABD daima, “kaynaşmış kitle” oluşumuna karşı çıkmışlardır. (*Güncel örneklerden biri, Fransa’nın paramiliter Ermeni gruplarına arka çıkışıdır.*)

¹ Suna Kili, Cumhuriyet Halk Partisi’nde Gelişmeler (Siyaset Bilimi Açısından bir İnceleme), B.Ü. Yayınlan, Birinci Baskı, İstanbul 1976, s. 69-70.

4) En önemlisi, bir ülkede –ve her ülkede– “imtiyazsız, sınıfsız, kaynaşmış kitle”nin oluşumu, öncelikle bir üretim tarzı sorudur. Açıkça kabullenilmelidir ki, mevcut üretim tarzı ve buna uygun düşen egemen ideoloji, nesnel gerçekliği itibariyle günümüzde Türkiye toplumunun “imtiyazsız, sınıfsız, kaynaşmış kitle” oluşunu engellemektedir. Diğer bir deyişle, T.C. Devleti’nde üretim tarzı, böylesi bir oluşuma yol açabilecek nitelikte değildir.

Ülkenin iktisadi, siyasası ve bunlara bağlı olarak toplum ve tarihi, emperyalizmin dolaylı ve dolaysız denetim ve müdahalelerine maruz bırakılmışken ve en ilginç, belirli “işbirlikçi” sermaye grupları bundan hoşnutken, Türkiye’de “imtiyazsız, sınıfsız, kaynaşmış kitle” nasıl oluşabilir ki?

“İmtiyazsız, sınıfsız, kaynaşmış kitle” olmak istemi, yukarıda da belirtildiği üzere, ilkin kapitalizm-emperyalizmin, 1) “Eşitsiz Gelişim Yasası”na, 2) İşbirlikçi sermaye olgusuna, 3) “Milliyetler Sorunu”na ve 4) Mevcut üretim tarzına aykırıdır.

Buna rağmen, egemen iktidarlar, yıllardır bu ilkeyi “günah tekesi” durumundaki “Sosyalistler”i ezmek amacıyla kullanabilmişlerdir. Hiçbir zaman, dillerinden “sınıf mücadelesi yapmak, imtiyazsız, sınıfsız, kaynaşmış kitle ilkesine karşı çıkmaktır” sözü düşmemiştir. Ama işte, 60 yıl geçmiş ve “bizzat kendileri” bir türlü bu ilkeyi hayata geçirememişlerdir. Çünkü bu ilkenin hayata geçirilebilmesi için,

A) “İşbirlikçiliğin” –her alanda– ilgası gerekir. Bu, Türkiye’de “İmtiyazlı” oluşu ortadan kaldırır.

B) “Sınıfsız” olabilmek için önce “sınıfların ilgası” gerekir. Yoksa toplum “sınıfsız”dır deyip, “sınıfsız” olunmaz. “Sınıfsız”lığı elde etmek isteyenler, öncelikle “mevcut” sınıfların ilgasını sağlamalıdır.

C) “İmtiyazsız, sınıfsız, kaynaşmış kitle”yi elde edebilmek için, öncelikle ülkenin ekonomik ve siyasal tam bağımsızlığının ve özgürlüğünün emperyalist mihraklardan ayrılması gerekir.

Bu durumda, “imtiyazsız, sınıfsız, kaynaşmış kitle” oluşturmak fikrini, sizce, işbirlikçi burjuvazi mi, yoksa sosyalistler mi savunmalıdırlar?

Sonuç olarak, “imtiyazsız, sınıfsız, kaynaşmış kitle” fikri, Gazi M. Kemal Paşa’nın en önemli görüşlerinden/özlemlerinden biriydi. Büyük ölçüde Demokratik Katılımcılığı yansıtıyordu. Ama bu ilkeye başkaları sahip çıktılar ve hiçbir zaman gerçekleştiremediler.

Oysa, M. Kemal, 1 Mart 1922 tarihinde Meclis’te yaptığı konuşmada, “idare usulümüz bila kayd-ü şart hakimiyetine sahip olan halkın mukadderatını bizzat (abç) ve bilfiil (abç) idare etmesi esasına müstenittir”² demekteydi.

Gazi’nin yukarıdaki sözleri ışığında bakıldığında, “imtiyazsız, sınıfsız, kaynaşmış kitle”yi gerçekleştirmek görevinin tarihsel olarak kimlere düştüğü, açıkça anlaşılır.

² Atatürk’ün Söylev ve Demeçleri, Cilt I, s. 221.

NİÇİN “FEMİNİZM” DEĞİL

*Bilim ve Sanat
Mart 1982*

1975, Birleşmiş Milletler Örgütü kanalıyla dünya kadın yılı olarak saptanmış ve ilan edilmişti. Bir yıl süreyle birçok ülkede birçok toplantı, seminer ve kongreler toplanmış, gelecek on yıl için “Feminist Eylem Planları” görüşülmüş ve bunlardan bazıları ortak kabul görerek bazı ülkelerde ülkelerin kendi koşullarına uygun olmak kaydıyla yürürlüğe konulmuştu. Bu nedenledir ki, 1975 yılı Batılı kapitalist ülkelerde “Feminizm”in yeniden canlandırılmaya çalışıldığı yıl olmuştur, diyebiliriz.

Biz burada, kısaca da olsa, “Feminizm”in geçmişini ve gelişimini nakledecek değiliz. Ancak şunu vurgulayacağız ki, diğer birçok akım gibi “Feminizm” de Türkiye’ye Batı’dan getirilmiş ve her ne pahasına olursa olsun tutması için yoğun çaba sarf edilmiş bir akımdır.

Nedir bu Batı’dan getirilen “Feminizm”?

Ayrıntıya girmeden, şöyle sıradan bir Felsefe Ansiklopedisi’ndeki “Feminizm” maddesini özetleyerek aktaralım:

“Feminism’e (Fr. Toplumbilim) Kadınlığı yüceltme akımı... Kadınlığı yüceltme ve kadınların erkeklerle eşit haklara sahip olmaları için çaba harcayan bu akımın kökleri antikçağ Yunan Pitagorascılığındadır. Pitagoras, ‘cins olarak kadınları sofuluğa erkeklerden daha yatkın buluyor ve onlarda sofuluğun doğal olduğunu söylüyordu.’ Platon’da kadınlara tam bir siyasal eşitlik istemişti. Platon’un devletinde kadınlar, erkeklerle eşit haklara sahiptirler. Tarihsel olarak kadınlar, erkeklere üstün

haklara sahip bulunuyorlardı... Feminisme, bugün anamalcılık düzeninin ezici baskısı altındadır.”¹

Burada benim kişisel olarak katılmadığım görüşler varsa da, anlatım kolaylığı sağlaması bakımından yeterlidir bu açıklama.

Ansiklopedistin ilginç yargısı ise, umarım dikkatlerden kaçmamıştır. “Feminisme, bugün anamalcılık (yani bildiğimiz kapitalizm bu; TDK dilinde anamalcılık oldu) düzeninin ezici baskısı altındaymış: altında olmasa ne olur? “Feminizm” kapitalizmi ortadan mı kaldırır, yoksa onu “inkâr”a mı uğratar?

Açık görüşüm odur ki, “Feminizm” kapitalizmin yoğun baskısı altında olsa da olmasa da, bu sistemi değiştiremez, yerine daha ileri bir sistem getiremez ya da daha tutarlı bir deyişle, söz konusu sistemi devrimci inkâra uğratamaz.

Niçin?

Bu “Niçin”in kanımızca dört ana başlık altında toplanabilecek gerekçeleri şunlardır:

- a) Feminizm bir FELSEFE değildir.
- b) Feminizm bir BİLİM değildir.
- c) Feminizm’in bir METODOLOJİ’si yoktur.
- d) Feminizm SINIF gerçeğine kapalıdır.

Şimdi saydığımız şu dört gerekçeyi tek tek ele alalım.

Tarihsel olarak “Feminizm” felsefî bir akım olarak değil, Hümanizm ve “Eşitlikçilik” (Egalitarianism) akımlarının bir yansıması olarak, özellikle de 1789 Fransız Burjuva Devrimi’nden sonra yaygınlaşmıştır. Bunun kaçınılmaz sonucu olarak da, Burjuva “Eşitlik” kavrayışı bu akımın belkemiğini (nexus) oluşturmuştur. Feministler hiçbir zaman bir “Felsefe” üretememişler, daima egemen sınıf ideolojisinin dümen suyuunda giderek “Kadın-Erkek” eşitliğini gerçekleştirmeye çalışmışlardır. Feministler bağrında yetiştikleri kapitalist üretim ilişkilerinin, esasta, “Eşitsiz Gelişim Yasası”na tabi olduğunu

¹ Felsefe Ansiklopedisi, O. Hançerlioğlu, Cilt 2. s.157.

hiçbir zaman idrak etmemişler ya da etmek istememişlerdir. Öte yandan, “Feminizm”i bir “felsefe”ye dönüştürme çabaları da olmuştur. Ama bunlar da, sonuç vermemiştir. Çünkü yeryüzünde “Cinsiyet” ayırımına dayalı –tek cinsiyet Felsefesi anlamda– bir FELSEFE, ne yazık ki, yoktur ve olamaz(dı).

Bu açmazın farkına varan bazı yeni kuşak feministler bu kez Feminizm’in sınırlarını zorlayarak BİLİMSELLEŞMEYE yönelmişlerdir. Yönelmişler de ne olmuştur? Feminizm, BİLİM olabilmiş midir?

Asla: Çünkü bir cinsiyeti “Yücelterek” BİLİM kurulamaz da ondan. İster uygulamalı ister sosyal bilimlerde olsun, her dalın kendisine temel aldığı bir “esas” vardır. Örneğin kapitalizm, kendince bir bilimdir ve çıkış noktası özel mülkiyet ve artı değerdir. İnkârı durumundaki sosyalizm ise emeğin üretkenliği görüşünü benimsemiş ve kapitalist artı-değer sömürüsüne son vermeyi esas kabul etmiştir. Her iki sistem de bu esaslar üzerinde iktisadi, siyasi, toplumsal, tarihsel, felsefi ve kültürel değerlerini üretmişler ve bu değerlere uygun yaşam tarzları önermişlerdir.

“Feminizm” ise ne iktisadi, ne siyasi, ne toplumsal, ne tarihsel, ne felsefi, ne kültürel bağlamlarda hiçbir çözüm ve öneride bulunamamıştır. Gerçi sorulduğunda, şu sayılan alanların tümü için de geçerli olacağını sandıkları “Hipotetik” önerilerinin bulunduğunu süslü cümlelerle anlatırlar. Ama bunlar incelendiklerinde ya eklektik ya da totolojik görüşler oldukları açıkça ortaya çıkar. Örneğin, Feminizm’in “Kapitalist üretim tarzında artı-değer sömürüsünün nasıl sona erdirilebileceği konusunda” BİLİMSEL ve ÖZGÜN görüşü yoktur, olamamıştır... Tartışma bu alana kaydı mı Feministler, derhal ya “sosyalist tezlere” sarılmakta ya da “Tanrı’yı da yedeklerine alarak” (With God on Our Side) sulandırılmış hümanist/filantropist görüşleri öne sürmektedirler.

Kanımızca Feminizm, bir bilim olmadığı için kendine özgü bir Metot/Yöntem’den de yoksundur. Feministlerin inceleme ve araştırmaları dikkatle okunduğunda, nesnel gerçekliği bir türlü

kavrayamadıkları ve daima ister istemez sübjektif/öznel diyalekteğe saplandıkları görülür. Konu, eninde sonunda SOYUT Kadın'ın çıkarları ya da sorunları açısından ele alınır, diyalektik özdeşlik ve zıtların birliği görmezlikten gelinir. Feministler bu tarihsel ve toplumsal koşullanmayı –egemen ideolojinin koşullandırmasını– kıramadıkları sürece, akıntıya kürek çekeceklerdir.

Yukarıda Feminizm'in SINIF gerçeğine kapalı olduğunu söyledik. Ancak, iyi eğitim görmüş (Batı'da), çoğunluğu akademisyen bazı bilim kadınları Feminizm'i savunurken SINIF gerçeğini vurgularlar. Feminizm'in SINIF gerçeğine kapalı olmadığını, arada Çin Seddi bulunmadığını özenle, hevesle ve istekte belirtirler.

Güzel de, acaba SINIF gerçeğinden ne anlamaktadır Feministler? Hemen belirtelim ki, SINIF'ların varlığını anlarlar. Nedir ki, sınıfların varlığını kabullenmek ile topluma sınıfsal bilinçle yaklaşmak, iktisadi ve siyasal alanlarda, nesnel gerçekliğe uygun bilimsel öneriler ve çözümler getirebilmek başkadır. Dikkat edilirse, özellikle “İşçi sınıfının bilinciyle” demedim. Çünkü, Feministler, –kastedilenler kendilerine Neo-Feminist diyen kesimdir– ikircikli tutumları nedeniyle topluma burjuvazinin dünya görüşü açısından BİLE bakamamakta, iki arada bir derede kalmaktadırlar.

Bize göre Feminizm, 1980'ler de artık bir yolağzına gelmiş durumdadır. Ya içinde yaşadığı toplumda mevcut egemen sistemle bütünleşecek ya da örneğin Türkiye'de olduğu gibi, işçi ve emekçilerin safında anti-emperyalist mücadeleye fiilen katılacaktır. Ancak ikincisine katılmanın yolu, elbette ki Feminizm'den arınmaktan geçer. Yoksa hem sofu Feminist olup, hem de “İşçi ve emekçilerin safında anti-emperyalist” mücadeleye katılmaz. Neden mi? Çünkü bu gerçeği kavramış bir kadın araştırmacının da belirttiği gibi, “İşçi hareketi kadınların çıkarlarının taşıyıcısıdır. Başka bir uyarıcı (stimulant) gerekli mi?”²

² *Femmes: Quelle liberation?* Maddeleine Vincent, Editions Sociales, 1976 s. 120

YÖNTEM VE YÖNTEMBİLİM ÜZERİNE

Sanat EDEBİYAT'81

1 Aralık 1982

Yöntem ve Yöntembilim arasındaki önemli farka, kendi ideolojik formasyonu çerçevesinde, en ayrıntılı şekilde değinmiş olan Batılı bilim adamlarından biri, Viyana Okulu'ndan gelmekle övünen Fritz Machlup'dur. Söz konusu bilim adamı 1977'de hazırladığı “Yöntembilimle ne kastediliyor?” başlıklı incelemesinde konuyu biraz da iğneli bir dille incelemiştir.

Machlup değerlendirmesine “Bayan Malaprop”¹’un 1940’larda “Methodology”yi keşfetmesiyle başladığını belirterek giriyor. Machlup’un anlatımıyla Bayan Malaprop(lar), kelimeye hayran olup, ona kendi düşündükleri anlamı yükleyip –ki bu Methodology kelimesinin Method olduğu ya da onun tanımı olduğudur– diledikleri gibi kullanmaya başlamışlardır.

“Methodology”yi bozuk para gibi harcayan ilk Malaprop’un kim olduğunu araştırmadım, ama eğer sayısal verilerini çözümlemek, düzenlemek ve toplamak için kullandığı tekniği ve işlemleri açıklayabilmeye çabalayan bir istatistikçi ise hiç şaşırمام. Ola ki öyledir ve Methodology terimi ondan sonra her türlü istatistiki incelemede derhal kullanılıvermiştir. Ama eşdeğerli olarak maliyeciler/muhasebeciler arasında da son derece popüler olmuştu bu terim.”²

¹ Methodology of Economics and other Social Sciences, Fritz Machlup, Academic Press, 1978, s. 6. “Mrs. Malaprop”; R.B.Sheridan’ın Rakipler adlı komedisinden (1775) alınma bir tiptir. Belki de “Bayan Densiz” denebilir. Bayan Malaprop (Fr. mal â propos’dan), ne anlama geldiklerini bilmediği kelimeleri yerli “Yersiz” yan yana getirmektedir. Örneğin Bayan Malaprop’a göre kızı “gramalikfizyonomili bir adam”ı sevmektedir.

² F. Machlup, a.b.k., s. 6-7

Machlup, daha sonra, eğer sayılarla uğraşan bu kimselere bir felsefeci Kant'ın "trancendental methodology"sinden ne anlıyorsunuz diye sorsaydı ne kadar şaşırırlardı, diyor. Ve ekliyor, yine de bu tehlike azdır; çünkü ne felsefeciler istatistikî verilere çok ilgi duyarlar, ne de istatistikçiler yanlarında bir felsefeci dost bulundururlar.

Machlup arkasından, Methodology'nin sözlük karşılıklarını sıralıyor. Ve 1971'e, Webster'in 3. baskısı çıkıncaya kadar, sözlüklere bakanların bu kelimenin anlamı hakkında kuşku duyduklarını belirtiyor. Machlup'a göre söz konusu sözlüğün 3. baskısı ise Methodology'nin bozulmuş anlamlarını "meşrulaştırmıştır", ama onu ortaya çıkaranların değerlendirmelerine de değinmiştir hiç değilse.³

Bu giriş bölümünden sonra Machlup, seçerek Methodologist kabul ettiği bazı bilim adamlarının görüşlerini aktarmaktadır. Söze 'kuşkusuz' Kant'la başlayacağını belirten Machlup, diğer "tanıklarını" şöylece sıralamaktadır. Wilhelm Windelband, Josiah Royce, Benedetto Croce, Max Weber, William P. Montague, Alfred North Whitehead, Morris R. Cohen, Percy W. Bridgman, Henry Margenau, Felix Kaufmann, Alfred Schutz, Hans Reichenbach, Rudolf Carnap, Herbert Feigl, Ernest Nagel, Richard Braitwaite, Carl Hempel ve Karl Popper.⁴ Machlup, söylediği bu bilim adamlarını tek tek ele alarak onların Methodology'den "ne anladıklarını" yazılarından alıntılar yaparak aktarmaktadır. *(NOT: Machlup'un bu araştırma tarzı da kendi başına bir yöntemdir. Ama daha önemlisi söz konusu bilim adamlarının ve bu bağlamdaki görüşlerinin, belki de ilk ve tek derli toplu sunusudur. Machlup'un bu incelemesi bu nedenle, kanımızca özel önem taşımaktadır.)*

Bu açıklamaların yol göstericiliğinde Machlup, kendi Methodology tanımına doğru ilerliyor. Methodology ile doğrudan ilgilenmiş olan birçok yazarın yine de kendi ilgi alanlarını tam olarak belirlemediklerini ve Methodology'yi bazen Mantık,

³ F. Machlup, a.b.k., s. 10.

⁴ F. Machlup, a.b.k., s. 12

bazen Epistemoloji ve sık olarak da Felsefe kapsamında yorumladıklarına değindikten sonra⁵ kendi tanımını yapıyor. Machlup'un, özellikle de Felix Kaufmann'ın yazılarından etkilenecek formüle ettiğini söylediği Methodology tanımı şöyledir:

“Çeşitli yöntem bilimciler tarafından belirlenmiş/açıklanmış temel yöntemsel pozisyonları araştırırken, yöntembilimin bazıları kesin ve açık, kimisi de sadece ima yollu (o anlama alınan-ç.) birçok tanımını sıraladık. Şimdi de, her türden meta-fiziksel bağlantıdan ve özel (bir-ç.) epistemolojik pozisyonu kabullenildiğince kaçınan bir tanım formüle etmeye çalışacağım. (Bu girişimde öncelikle Felix Kaufmann'ın yazılarından etkilendim.)

Biz methodology derken, herhangi bir bilgi alanının öğrenicisini yönlendiren ilkelerin ve özellikle de belirli önermelerin, kendi disiplinlerinin (bilim) veya genelde yönerilmiş (ordered) bilgi yapısının (body) bir parçası olarak kabulü veya reddinin kararlaştırılmasında daha üst bir öğrenim dalının (bilim) araştırmasını anlıyoruz.

Bu tanım bazı yazarların ona atfettikleri birçok görevi methodology'den dışalamaktadır. (...)Gerçi methodology, metotlara/yöntemlere dairdir (a.ç.) ama kendisi bir yöntem (a.ç.) veya yöntemler dizini ya da bir yöntemler tarifi değildir. (...)Bu nedenledir ki, aynı metodu (a.ç.) kullanan –yani araştırma ve çözümlemelerinde aynı adımları atan– araştırmacılar yine de çok değişik metodolojik pozisyonlarda olabilirler (a.ç.) (...)Böylelikle ki, bizler bir yöntemi kullanabilirken, methodology'yi “kullanmayız” ve bir yöntemi tarif edebilirken, methodology'yi “tariflendiremeyiz”. Methodology'yi yöntemle karıştırmak, okumuş/eğitim görmüş bir şahıs için affedilmez bir şeydir.”⁶

Machlup'un Methodology tanımı budur. Birçok Batılı bilim adamı için geçerli sayılabilecek bir tanımdır bu. Ne var ki, dikkat edilirse esasta “Araştırmaya” ağırlık tanıyan bir yaklaşımdır. Oysa sorun araştırmanın “nasıl” yapılabileceği üzerinedir.

⁵ F. Machlup, a.b.k., s. 53.

⁶ F. Machlup, a.b.k., s. 54-55.

Metafizik bağlantıdan ve epistemolojiden uzak durmak çabası Machlup'a pek bir şey kazandırmamış anlaşılan. Böylesine soyut bir tanımın gerçekte hiçbir değeri yoktur. Ama Machlup'un çalışmasını önemli kılan, "Yöntem ve Yöntembilim" arasındaki ayırımı vurgulamış olmasıdır. Bu gerçekten de çok önemlidir.

Yöntem'in mutlaka bir bilgi alanına ait olması görüşüne ise, katılmak zordur. Yöntem, mutlaka bir öğrenim –hatta daha üst öğrenim; Machlup'a göre Bilim– alanında uygulanır diye bir kaide konulamaz, kanısındayız. Bu anlamıyla da Yöntem'in Kültür kadar tarihsel ve toplumsal bir geçmişe sahip olduğunu vurgulamak isteriz. Kültür ve Yöntem arasında kopmaz, koparılamaz bağlar vardır. "Kültür-süz" bir Yöntem düşünülemez.

"Diyalektik Materyalizm" de bir Yöntem'dir. Diyalektik Materyalizm'i Yöntembilim olarak görmek ve göstermek gayretlerine girmek kanımızca hatadır, öyle ki, Diyalektik, eğer Yöntembilim olsaydı, en azından "Logos"la bütünleştirilerek "Diyalektikoloji" gibi ne idüğü belirsiz bir Disiplin oluşturulacaktı. Şükür ki, bugüne kadar böylesine marazi bir girişime rastlanılmamıştır. Bundan sonra birileri böyle bir disiplin(?) kurarlarmı, bilemeyiz. En kestirme deyişle, "Diyalektik Materyalizm" Bilimsel Sosyalizm'in "Yöntem"idir; kendisi, bir bilim değildir, diyoruz.

Bu sözlerimizle, tabiidir ki, Methodology'yi yadsıyor değiliz. Özellikle uygulamalı bilim dallarında Methodology'nin anlam ve önemi büyüktür. Pozitivist sosyoloji kavrayışında da Methodology'nin varlığı genelde kabullenilmektedir. Ancak, bu bağlamda Machlup'un haklı olarak gösterdiği bir düzeltiye gereksinim vardır. Şöyle ki, Machlup'un da gösterdiği gibi, "Bir –logy, asla –graphy değildir. Bir –graphy çizmek ve yazmak, yani tasvir (yoluyla) tariflendirmektir; oysa bir –logy, kuramsal bir sistemdir."⁷ Gerçekten de, Methodology denildiğinde genel anlamda "bilim felsefesine ait" bir öğrenim anlaşılır, bir tasvir (yoluyla) tariflendirme değil, örneğin geology (jeoloji) ile geography (coğrafya) birbirlerinden farklıdırlar,

⁷ F. Machlup, a.b.k., s. 61.

birincisi yeryüzünün kabuğunu inceleyen bilim, ikincisi ise yeryüzünün yüzeyini tasvir eden bilimdir.⁸ Örnekler çoğaltılabilir. İşte, kanımızca, birçok bilim alanında gerçekte yapılan budur. Methodology sahibi olduğunu söyleyen bir bilim adamı, belki de farkında bile olmadan Methodography ile uğraşmaktadır.⁹

Türkiye’de, örneğin İstanbul’un ya da Ankara’nın belirli köylerine gidip “Türk” kadınının ne durumda olduğunu araştıran ve söz konusu “cognant subject”i tasvire yönelik çalışmalar yapan bazı “Sosyal Bilimciler” yaptıkları çalışmaları Methodology çalışması sanmaktadırlar. Gerçekte, kanımızca, bu tür çalışmaların büyük kısım, Methodographic’dır, Methodologic olmaktan çok.¹⁰

Method ile Methodology’yi ve *her* ikisiyle de Methodography’yi birbirine karıştırmaya da özellikle bazı ünlü ABD’li “Araştırma Merkezi Uzmanları”nda rastlanılmaktadır. Örneğin, Arthur L Stinchcombe bunlardan biridir. Şikago Üniversitesi Ulusal Fikir Araştırma Merkezi yöneticilerinden olan Stinchcombe, “Toplumsal Tarihte Kuramsal Yöntemler”¹¹ başlıklı kitabında Troçki ile de Tocqueville’in aynı konvansiyonel toplum bilim yöntemlerini ve aynı ideal-tip analizi yöntemini kullandıklarını¹² keşfetmektedir! Ne var ki, Stinchcombe’a göre,

⁸ F. Machlup, a.b.k., s. 61.

⁹ F. Machlup, “Methodography” kelimesini “bir yöntemin tasviri veya özellikle bir araştırma projesinde kullanılan yöntemler” karşılığı olarak kullanıyor, a.b.k., s. 62.

¹⁰ Bu konuda biri Türkiye’den diğeri ABD’den iki örnek vermek yeterli olur, sanırım. Prof. Nermin Abadan/Unat tarafından hazırlanan Türk Toplumunda Kadın başlıklı toplu çalışma kitabında (Sosyal Bilimler Derneği Yay., 1982) yer alan makalelerin hemen tamamı metodolojik değil, kanımızca methodographic’dır. ABD’den verilebilecek örnek ise James A. Sweet’in Women in the Labour Force (Seminar Press, 1973) başlıklı çalışmasıdır. Doğrudan doğruya sayım verilerine ve istatistiklere dayandırılmış olan bu çalışma, yazarına göre Methodology’ye sahiptir. Yazarın Method ile Methodology’i birbirine karıştırmış olması da cabasıdır.

¹¹ Theoretical Methods in Social History (Studies in Social Discontinuity), Arthur L. Stinchcombe, Academic Press, 1978. Bu kitabın özellikle Troçki ile ilgili bölümlerindeki yorumlar, konuyu yakından izlemiş olanları şaşkınlığa sürükleyebilir.

¹² Stinchcombe, a.b.k., s. 75.

Troçki, Marx'tan öğrendiklerinin yadsınmaz katkısıyla Methodology'sini de Tocqueville'den daha iyi kullanmış ve diğerine üstünlük sağlamıştır.¹³ Öte yandan, geçerken belirtelim ki, İdeal-tip analizi yöntemi, esasta bir tasvir (yoluyla) tariflendirmedir ki buna da Methodology denilmez, olsa olsa Methodography denebilir.

Buraya kadar özetlenen görüşlerde özellikle Methodology'nin Yöntem olmadığı vurgulandı. Ancak “Yöntem Nedir?” sorusunun araştırılmasına girilmedi. “Yöntem”; derken ne kastediyoruz, bunu açmakta yarar vardır.

Yöntem, her şeyden önce, kesinlikle İnsan'a özgü bir olgudur. Hayvanların, bilinçli olarak uyguladıkları ve/veya geliştirdikleri bir “Yöntem” yoktur, olamaz. Ancak insan(lar) bazı hayvanlara bazı yöntemleri, muhtemelen onlara özgü kılarak, aktarabilirler. Onlar da bunu bir “Aksiyon” olarak uygulamaya sokabilirler. Nedir ki, Yöntem, kesinlikle ve sadece İnsan'a özgüdür, onun tarafından geliştirilmiş ve uygulanmıştır.

Yöntem'in geçmişi, kanımızca, Kültür'ün ve buna bağlı olarak Teknik, Sanat ve Bilim'in geçmişiyle eşzamanlıdır. Tarihsel olarak, ne Kültür-süz (Kültürel formasyonlar olmaksızın) bir Yöntem olmuştur, ne de Yöntem-siz bir Bilim ve Sanat.

Yöntem, kanımızca insan faaliyetinin sadece belirli bir alanıyla –örneğin bilgilenme, bilim– sınırlı ve tanımlı değildir. Hayatın her alanında Yöntem uygulanır, bilerek ya da bilmeyecek –taklit yoluyla da olsa– kullanılır. Dolayısıyladır ki, Yöntem, insanın “Pratik Faaliyeti” ile kopmaz bir bağa sahiptir.

Yöntem, Teknik'le de bağlantılıdır. Kendine özgü belirli bir tekniği olmayan bir yöntem de yoktur. Ancak, Yöntem, Tekniğin ta kendisi olmadığı gibi, Teknik ve Bilim arasındaki mediatör de değildir. Yöntem Tekniğe değil, Teknik Yöntem'e bağlıdır. En kestirme deyişle, “Yöntem olmadan Teknik uygulanamaz.” Bir tekniği öğrenmekle söz konusu tekniğin NASIL olabileceğini araştırmak, farklı olgulardır. Birincisi Bilim aracılığıyla edinilebilir, ikincisi ise kesinlikle bir Yöntem sorunudur. Örneğin,

¹³ Stinchcombe, a.b.k., s. 76

elektrik akımını TV görüntüsüne dönüştürmek, bilimsel teknik bir gelişmedir, ama bu gelişmeyi düşünmek ve rasyonel ve ampirik tasarımları oluşturmak, bir araya getirebilmek PROCEDURE'ü¹⁴ “Yöntemsel” çabadır.

Dolayısıyla ki, Yöntem, her alanda insanın “Nesnel Gerçekliği”nden kopartılamaz, yalıtılamaz. İnsanın “Nesnel-Gerçekliği”nin dışında bir Yöntem de, tabiidir ki, düşünülemez. Örneğin “Tanrı buyurdu ki... Şöyle, yaparsanız... olur” şeklindeki bir görüşün Kutsal Kitap’a uygun yöntem olduğunun öne sürülmesi kabullenilemez. İslamiyet, bu konuda Allah’a sığınmayan, belki de tek dindir. Şöyle ki, İslamiyet’te Yöntem, Kuran’a değil, ona bağlı olarak Şeriat’a aittir ve insanlarca formüle edilmiştir. Şeriat’a uygun İslami yöntem, “emri bil maruf, nehyi anil münker”dir.

Bu açıklamalardan yola çıkarak “Yöntem” derken ne kastettiğimizi şöylece açıklayabiliriz:

“İnsan”lar(ın) Nesnel Gerçekliği tanımak (cognition) ve yorumlamak pratiğinden doğan ampirik ve rasyonel PROSEDÜR’e Yöntem diyoruz.”

Bu tanımda Yöntem’i bir SÜREÇ olarak (Processus) değil, bir USUL (procedure) olarak anladığımız açıktır. Dolayısıyladır ki, Yöntem’i Kültürel bir öge/eleman olarak algılıyor ve değerlendiriyoruz. Tekniğe özgü bir eleman olarak değil. Kanımızca, yukarıda tanımlı yapılmış olan Yöntem olmaksızın Teknik ve Bilimsel gelişmelerden söz edilemez. Teknik de Bilim de, bu nedenledir ki Yöntem’e mutlak surette gereksinirler, yöntem-siz olamazlar. Diğer bir anlatımla söylersek, Yöntem NE’ye gereksinildiğini ve bunun NASIL bulunabileceğini araştırır, bulunanı Bilim “Tanımlar” ve Teknik “Uygular”.

¹⁴ Procedure karşılığı olarak Türkçede muamele, usul, işlem kelimeleri kullanılmaktadır.

ANKET SORULARI

20 Temmuz 1984

Ekim 1984 (Yay. Tarihi)

*Yazko-Aydınlar Kitabı için Şahap Balcıoğlu'na verildi ve
Yazko-Kitap Dizisi'nde yayınlandı*

1- Aydın nedir, ne değildir? Aydın olmanın ölçüleri diploma, görev, makam gibi yüzeydeki görünüşler midir? Aydını belirleyen görünür-görünmez başlıca özellikler nedir?

2- Aydın ve aydınlığa düşmanlık, insanlık tarihi boyunca genelde hep ilericiliğe karşı direnişle, tutuculukla birleşti. Gelişimi engelleme, önleme çabaları günü gelince geçersiz, etkisiz kaldı. Yüzyıllar bunun çeşitli örnekleriyle dolu. Olaya bu açıdan bakarsak, aydın ve ilerici olan, o safta yer alan kişiye diyebilecekleriniz nedir? Sizin gibi düşünenleri karalama çabalarını nasıl değerlendirirsiniz?

3- Muhammet Peygamber Arap'tı. Kurduğu din olan İslâmiyet, Türk Toplumuna "kökü dışarıda" bir akım olarak geldi, benimsendi. Makine uygarlığı da bu topluma "dış mihraklar"dan girdi. Adam Smith İngiliz'di, Karl Marks Alman'dı. Fransız İhtilâli'ni izleyen fikir ve etkiler Osmanlı ülkesine zorunlu olarak girdi. Osmanlı İmparatorluğu, gelişen yeni ekonomik, sosyal ve politik koşulların gerisinde kaldığı için parçalandı. Kökü içerde olan nice kişiler ve akımlar yönetime ters düşüklerinden susturuldu, öldürüldü, önlendi. İnsan haklarına saygılı, her tür ekonomik ve sosyal görüşü siyasi partiye dönüştüren parlamenter sivil yönetime dayalı demokratik uygulamanın da kökü dışarıda. Onu da alıp benimsediğimizi ilân ediyoruz. Bu konuda başarılı olduğumuza inanıyor musunuz? Demokrasinin başlıca koşulları nelerdir?

4- Kurtuluş Savaşı'na katılanlar, yönetenler, yönetilenler, sağ kalanlar, sakatlananlar, can verenler bağımsız, özgür bir vatan yaratmak için savaşıyorlar mı? O savaş "dış mihraklar"a karşı verilmedi mi? Babalarımız emperyalizmin acımasız pençelerine karşı saldırmadı mı? Günümüzde boy gösteren ekonomik ve kültürel emperyalizme karşı savaşmak, toplumu onun etkilerinden korumak, yeni bir Kurtuluş Savaşı verip insanımızın yarınlarını güvenceye bağlamak için alınması gereken başlıca önlemler nelerdir?

5- Bir ülkede insan haklarıyla demokratik özgürlüklerin varlığı neyle belli olur? Ya da aksini düşünürsek, bu hakların yokluğu neyle anlaşılır?

6- Bazılarının sandığı gibi Türk toplumu insan haklarına dayalı, her ekonomik ve sosyal görüşe açık çok partili bir demokratik düzene layık değil mi? O ortam sizce ne zaman, hangi koşullarda gerçekleşecek.

7- İnsanlar ve toplum dünden bugüne geldi. Kişiler ölecek, toplumsa yaşamını sürdürüp yarınlara gidecek. Dün dündür, bugün bugündür ama dünü iyice araştırıp tartışmaz, dünden gereken sonuçlar, dersler alınmaz ve bu çaba açıklıkla gösterilmezse yarınlara gidecek kuşaklar hangi bilgiyle yola çıkacak? Dünü düşünmek değil de onu bilimsel kafayla incelemek, tartışmak yararlı mı, değil mi?

8- Türkiye Cumhuriyeti Devleti kurulduğundan beri dördüncü anayasayı yaşıyoruz. Bu gelişim için ne düşünüyorsunuz? Yapılan Anayasa değişiklikleri hangi koşulları zorlamasıyla oluştu? Anayasa'ya kişisel kefalet olabilir mi? Anayasa'nın güvencesi nedir? Kurumsal güvence görevini yerine getiriyor mu? Anayasa'da yeni bir değişiklik gündem konusu olamaz mı?

Sayın Şahap Balcıoğlu'nun sorularına verdiğim yanıtlar şöyledir:

“NE ANAYASALAR SEVDİM ZATEN YOKTULAR”¹

1- Söze başlarken şunu belirtmek gerekiyor. Aydın olmak bir kimlik ve kişilik meselesidir. Dolayısıyladır ki, “Aydın nedir, ne değildir?” şeklindeki soruyu yadırgadım. Soruyu “Aydın kimdir, kime aydın denebilir?” şeklinde yorumlamayı yeğliyorum. Ve buna göre yanıtlıyorum.

Aydın(lar) konusunda çok söz söylenmiş çok yazı yazılmıştır. Ben “bugün için” önemli saydığım iki husus üzerinde duracağım. Ayrıntıya girmeyeceğim.

a) Kanımca, aydın olmak sabit, mutlak bir olgu değildir. Mutlak aydın yoktur, olamaz. Aydın olmak hiçbir kişi, kurum ve/veya örgütün tekelinde değildir, olamaz. Ek olarak, saf/arı “Milli” aydın da yoktur, tabiatıyla, aydının “gayri-millisi”de yoktur. (*NOT; Milli’yi burada İslami anlamıyla değil, mevcut burjuva terminolojisindeki anlamıyla kullandım.*) Bu durumda aydın olmak bir süreçtir. Bana göre her insan bireysel yetenekleriyle toplumsal ihtiyaçlara cevap verebildiği SÜRECE aydın olabilir. Toplumsal ihtiyaçlar derken toplumun gereksindiği dönüşümleri ve tarihsel gelişimi kastettiğimi vurgulayayım. Bu ihtiyaçlara cevap verebilmek için, önkoşul, mevcut üretim tarzında, URETİMİ rasyonalize edebilmektir.

Her ülkenin “Nesnel Gerçekliği” o ülkenin ekonomi-politiğinde ve toplumsal tarihinde ortaya çıkar. Bu nedenledir ki, aydın olma sürecine girebilmek için öncelikle ülkedeki mevcut ekonomi-politiği ve buna bağlı olarak toplumsal tarihi incelemek, araştırmak gerekir. Bu bir zorunluluktur. Bu nedenledir ki, aydın(lar) özellikle bu konulara ilgi duyarlar, duymak zorundadırlar. Çünkü mevcut ekonomi politikten ve toplumsal tarihten bihaber bir “aydın” olamaz, düşünülemez.

¹ Şair Attila İlhan’ın ünlü şiirinden esinlenerek.

b) Aydın'ı toplumun diğer bireylerinden ayıran temel özellik, onun, belirli bir dünya görüşüne ve ideolojiye sahip oluşudur. Nasıl ki, tarihsiz-toplum olamazsa, ideolojisiz-aydın da olamaz. Aydın(lar)ın ideolojisi ise, sınıfsal konumlarına göre-dir. Burjuva ideolojisini benimsemiş aydınlar olabileceği gibi, işçi/emekçi sınıfların ideolojisini benimsemiş aydınlar da olabilir ve vardır. Bunlardan ilki, sermayeyi ve ona özgü değerleri savunurken, diğeri mevcut üretimi rasyonalize etmeye ve ona özgü değerleri türetmeye çalışır. Aralarındaki temel ayrım buradadır. Öte yandan, burjuva kökenli olup da, mevcut üretimi, işçi sınıfının dünya görüşüne uygun tarzda rasyonalize etmeye uğraşan aydın(lar) olabileceği gibi karşıtı da çıkabilir. Sosyalist Aydın, “burjuva Aydın'ı ayırımı, bence, buradadır. Sosyalist Aydın, ÜRETİMİ (*Dikkat: tek başına EMEĞİ değil*) işçi sınıfının bilimsel öğretisi ve bu bilimin özgün yöntemiyle (*yani, diyalektik ve tarihsel materyalizm*) rasyonalize edebilen, bu uğurda her türlü mücadeleyi göze alabilen, kişilik ve medeni cesaret sahibi şahıstır. Sosyalist Aydın için önemli olan ülkedeki mevcut ekonomi-politiğin değişimselliğe tabi olduğunu bilip, bu değişimi ortaya çıkaran kalıcı “öz”ün dinamiklerini saptayarak, bunlara özgü toplumsal dönüşümleri ve tarihsel gelişimi önermektir; bunların gerçekleştirilmesi için bizzat ve topluca çalışmaktır.

Soruda yer alan diğer hususlara gelince. Kanımca, diploma, görev, makam gibi yüzeydeki görünüşler Aydın olmanın ölçüleri değildirler. Eğer böyle olsaydı, Hitler'i (*makamı itibarıyla*) ya da nötron bombasını planlayan Yahudi asıllı Amerikalı bilim adamını (*diploma itibarıyla*) Aydın saymamız gerekirdi, ki değildirler. Aydın'ı belirleyen görünür-görünmez özellikler ise yukarıda açıklandı, sanırım.

2- Diyebileceğim şu: Bunlar “olması gerekenler”dir. Yani eşyanın tabiatına uygundur. Adam baskı yapmayacaksa, işkence yapmayacaksa ne diye aydın düşmanı olsun! Bence aydın, sorunlardan kaçan ya da korkan insan değildir. Belki şu bile söylenebilir, aydın, istese de istemese de ülkesinin sorunlarını, acılarını, dertlerini vb. sevmek zorundadır. Acı ama gerçek!

Hele Türkiye’de. Kendi adıma ben, ülkenin sorunlarını seviyorum! Çünkü onlara çözümler önerebildiğim sürece varım, aydın olarak. Karalama çabaları ise, kesinlikle aşağılık kompleksle bağlantılıdır, ciddiye almamak gerekir.

3- Bu uzun soruda tartılmaya açık birkaç husus var. Örneğin, “kökü dışardalık” ve “kökü içerdelik” tanımları oldukça muğlâk görünüyor bana. Ayrıca bir akımı benimsemekle, “zorunlu olarak benimsemek” de farklı gelişimlerdir. Öte yandan İslamiyet, Ortodoks anlamında, bir “din” de değildir, tüm insanlık için önerilmiş bir **“varoluş ve yaşama tarzıdır”**. Dolayısıyladır ki, demokrasi ile kıyaslanamaz. Kanımca, önemli olan “Bağımlılık” kavramıdır. Türkiye, iktisadi altyapısı itibarıyla emperyalizme bağımlı kılınmış bir ülkedir. Hiç kuskusuz Türkiye’nin kendine özgü Demokrasi’si de dışa bağımlıdır. Amaç demokrasiyi emperyalizmden bağımsızlaştırmaktır. Türkiye’de “Bağımsız Demokrasi” olabilir mi? Kanımca soru ve sorun budur. Türkiye veya bir başka ülke dışa bağımlı demokrasi ile hiçbir yere varamaz, başarılı olması da söz konusu değildir. Kısacası, iktisadi bağımsızlık (*liberalizm değil*) sağlanmadan ne Türkiye’de ne de emperyalizmin ege-men olduğu başka bir ülkede demokrasi kurulamaz. Nitekim kurulamamıştır da.

4- Bence, Kurtuluş Savaşı’na katılanların ve bu uğurda canlarını verenlerin tamamına yakını, gerçekte, İslamiyet’i ve Hilafet’i kurtarmakta oldukları inancıyla öldüler. Onlara göre “vatan” derken kastedilen, “Dar-ül İslam”dı ve “Dar-ül Harb”e karşı, onu savundular. Bu dini bütün Müslüman emekçiler ordusunu yönetenler içinse vatan “Misak-ı Milli” ile tanımlı ve sınırlıydı. Kısacası, yönetilenler –çoğunluk– İslamiyet’i ve Hilafet’i kurtarmak arzu ve azmindeyken, yönetenler –azınlık– Cumhuriyetçiliği ve Laisizm’i kurmaya istekli ve kararlıydılar. Kanımca Türkiye’nin “yeni bir kurtuluş savaşı”na değil, hayatın her alanını “irrasyonalizm”den temizleyecek devrimci mücadeleye ihtiyacı vardır. Bu mücadele Cumhuriyet Türkiye’si’nin kendi ekonomik-politik kimliğini, çağdaş “rasyonalite”ye uygun olarak kurabilmesidir; dış müdahalesiz ve baskısız.

Kanımca, Türkiye’de yaşayan insanların yarınlarını belirsizlik-ten kurtaracak olan budur; “Emperyalizm’in Kültürü”ne karşı mücadelede top, tüfek veya heyecanların yeri yoktur. Tek yol “akılcı” olmaktır.

5- Bu sorunun yanıtı, kesin ve açıktır ve hemen hemen bütün dünyada bellidir. Herhangi bir ülkede eğer “Düşünce”nin kendisi (*bizatihi*) “Suç” sayılıyorsa, söz konusu hakların hiçbiri yok demektir. Türkiye’de ise bu haklar, ilginçtir ki, hem vardır hem yoktur. Kısacası, Devlet’in çıkarlarına uyduğu zaman vardır, uymadığı zaman yoktur! Çünkü Türkiye’de Batı’nın –örneğin Medeni Kanunu’nu aldığımız İsviçre’nin– aksine “Devlet İçin Yurttaş” vardır; “Yurttaş İçin Devlet” değil!

6- Layık olup olmamak, bence, öznelci bir yaklaşımdır. Toplumlar için şuna layık buna layık değil diye bir kıstas konulamaz, kanısındayım. Toplumların söz konusu “çok partili demokratik düzeni” kurabilmeleri iktisadi bir olgudur. Bu altyapı bağımsızca örgütlenebilirse bu üstyapı (*çok partili demokrasi*) kurulabilir. Bunu öznel değil, “nesnel” koşullar ortaya çıkarır. Bu nesnel koşullar oluşmuşsa, bu gelişmeyi hiçbir güç önleyemez.

7- Elbette ki yararlıdır. Yararlı olmaktan da öte zorunludur. Özellikle Türkiye için. Türkiye, bir anlamda, Tarihsizleştirilmiş ve Dilsizleştirilmiş bir toplumdur. Bu nedenledir ki, öncelikle bu iki alanda yoğun çaba harcanmalıdır.

8- İyi ki dördüncüyü yaşıyoruz, sekizinci de olabilirdi! Yapılan Anayasa değişiklikleri, kanımca iç ve dış egemen çevrelerin “çıkar” çatışmalarından kaynaklandı. Yani iktisadi nedenlere dayalıdır. Anayasa’ya “kişisel kefalet” olabilir mi? sorusu hem yerinde, hem de traji-komik bir gelişmeyi göstermesi bakımından da hayli düşündürücüdür. Eğer bir ülkede hâlâ Anayasa’ya “kişisel kefalet” söz konusuysa, bu acı olmaktan da ötedir. Çünkü Anayasa(lar) kendi kendilerinin kefilidirler. Bir şahsın “kefil” olduğu bir Anayasa, ZATEN Anayasa değildir ve yeryüzünde böyle bir Anayasa yoktur. Anayasalar biri(leri) kefil OLMASIN diye yapılırlar. Toplumsal-tarihsel gelişme bu

ihtiyacı doğurmuştur. Eğer böylesi bir girişim varsa bu Anayasa'daki "Egemenlik kayıtsız şartsız ulusundur" şeklindeki "dibace"nin ihlali anlamına gelebilir. Ne var ki, eğer bir ülkede "Egemenlik kayıtsız şartsız ulusun ama iktidar Devlet'inse" ülkede biri çıkıp "Ben Devlet'im" dolayısıyla Anayasa benden sorulur diyebilir. Ama bunun adına Cumhuriyet denmez, örneğin bir anlamda, Bonapartizm de olduğu gibi.

Anayasa'da değişiklikler yapılması düşünülebilir. Nitekim ABD'de olmuştur, bu tür değişiklikler. Soru, Anayasa'nın başlangıç ilkelerinde değişiklik yapıp yapılamamasıdır ki, mevcut koşullarda bu yapılamaz.

HÜKÜMET KORKAK MI?

Yeni Günaydın
7 Eylül 1993

Geçen hafta içinde Türkiye’de yazılı, sözlü ve görüntülü basında en çok işlenen konulardan biri görev ve sorumluluklar üstlenmiş olan Başbakan Tansu Çiller’in hükümetinin gelişen olaylar karşısında güçsüz, yetersiz ve beceriksiz kaldığıydı. Özellikle de iki bakan. Dışişleri Bakanı Hikmet Çetin ile İçişleri Bakanı Mehmet Gazioğlu eleştirilere hedef oldular. Türkiye’nin içinde ve dışında gelişen olaylardan sorumlu bakanlar olarak Çetin ve Gazioğlu, gerek muhalefet partilerinin sözcülerine, gerekse basındaki bazı köşe yazarlarına göre korkak ve ürkek davranışlarıyla Türkiye’nin sorunlarını çözümleyemeyecek kadar yetersizdiler...

Gerçek böyle mi? Çetin ve Gazioğlu iddia edildiği gibi yetersiz ve beceriksizler mi?

İlkin dışişlerinden başlayalım. Hikmet Çetin eski CHP geleneginden gelen bir politikacı. Uzlaşmacı kişiliğiyle tanınmış. Özellikle parti içi ve partiler arası platformlarda başarılı manevraların mimarı olarak kendini göstermişti. Bugünkü hükümetin kurulmasındaki en büyük pay da ona aittir. Eski CHP’de Ecevit ekolünün temsilcilerindendi. Dürüst ve sağduyulu bir politikacıdır. Çetin’in adı hiçbir rüşvet ve kayırmacılığa karışmamıştır.

Gelgelelim Çetin meslekten diplomat değildir. Dışişleri’nin başına getirilmesi gerçekten de tam bir sürpriz olmuştur. Buna rağmen kısa sürede bakanlığa alışmış ve olayların akış hızına ayak uydurabilmeye büyük gayret göstermiştir. Şimdilerde net ve kararlı politikalar uygulayamamakla suçlanan Çetin’in bana göre en büyük eksikliği deneyimsizliğidir. Çiller Hükümeti’nin korkak sayılamayacak fakat deneyimsiz olduğu için çekingenmiş

gibi görülen Bakanı Çetin'in en belirgin özelliği kendisini dış değil iç politikaya göre yönlendirmesi ve buna göre motive etmesidir. **Çetin, başarılı olmak istiyorsa Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Dışışleri Bakanı olduğunu anlaması ve Yeni Dünya Düzeni kavramına uygun Yeni Diplomasi –SHP politikası değil– üretecek kanalları kurması ve yeni bir felsefi yaklaşım yapması gerekir.** Türkiye'de istikrarı bozmak isteyen dış güçlere karşı, yeni bir bakış ve yeni bir felsefeyle olaylara yaklaşması gerekir.

Türkiye'nin Yeni Dış Felsefesi'ni ve Yeni Diplomasisi'ni Çetin kurabilir mi? Türkiye'nin gerek idari gerekse yapı olarak en köhne bakanlıklarından biri olan Dışışleri'nde Hikmet Çetin bugün yaptıklarından daha fazlasını yapamaz.

TÜRKİYE'nin gereksinim duyduğu Yeni Diplomasi'yi Türk Dışışlerine getirebilecek deneyimli, dürüst ve kararlı bir siyasetçisi var mı? Evet, var. Hem de birden çok fazla var. Bu insanların başında da Bülent Ecevit var. Bugünün koşullarında Türkiye'nin Dışışleri Bakanı olması gereken siyasetçi, bence Bülent Ecevit'tir. Ecevit, Başbakan olarak ne kadar yetersiz kalmışsa, Turan Güneş'le birlikte Dışışleri'nde o denli başarılı olmuştur. Hükümete katılabilmesi şimdilik olanaksız gözükken Bülent Ecevit'in, Hikmet Çetin'e destek olabilmesi mümkündür.

Türkiye'nin İçişleri ise tamamen kendine dönük, kapalı devre işleyen bir bakanlıktır. 1930'lardan bu yana karmaşık kararnameler, yönetmelikler ve genelgelerle yönetilmektedir. İlginçtir ki bu bakanlık, bünyesinde yer alan işlevsel önemi haiz bazı yasalar ve yönetmeliklerle kendi elini kolunu bağlayabilmek başarısını gösterebilmiş bir birimdir! İçişleri Bakanlığı gerçekte Türkiye'deki tartışmasız en önemli bakanlıktır. Milli Savunma Bakanlığı'nın yetkilerinden fazla yetkilere sahiptir ancak bunları kullanabilmeyi kendi kendisine yasaklamış (!) bir bakanlıktır. İçişleri bakanları da daima bu yasakçı yapının öngördüğü sınırlar içinde faaliyet göstermeye alışkındırlar. İçişleri Bakanı Mehmet Gazioğlu ise şu günlerde hükümetin en çok eleştirilen bakanlarından biridir. İsmet Sezgin'den sonra bakanlığa gelmesi basın tarafından soğuk karşılanmıştır. Daha

ilk günden kendisine hiçbir şans tanınmamıştır. Sorunlardan ‘mucizevi’ girişimlerle, olağanüstü şahısların önderliğinde –**bir anlamda çağın Mesihleri aracılığıyla**– kurtulmaya şartlandırılmış olan Türkiye Toplumunda Gazioğlu’nun ne yazık ki şimdiye kadar basını ve onun hazırladığı kamuoyunu tatmin edecek hiçbir mucizesi olamamıştır.

Yazımın başlığına döneyim. **Hükümet Korkak mı?** Bence değil. Hükümetten mucize bekleniyor. Aksilik burada. Türkiye’de insanlar bir Mesih gelsin bizi kurtarsın diye beklemeye alışkınlar. Aksilik bu ya, Türkiye’nin istikrarsızlaşması hızlanıyor. Beklenen Mesih ile mucizeleri ise görünürde yoklar.

NE BEKLİYORSUNUZ Kİ?

Yeni Günaydın
26 Eylül 1993

Bir zamanlar bir Yugoslavya vardı, bir Mareşal Tito vardı, bir Sosyalist Ülkeler Birliği vardı! Geçmişteki Yugoslavya, bu birliğin en önde gelen, sözü dinlenen, güvenilen üyesiydi! Tito'nun Yugoslavyası, Kruşçef'in Sovyetleri'ne meydan okumuştı ve tüm dünyada ilgi odağı oluvermişti. Yugoslavların bir de kendilerine özgü sosyalizm anlayışları vardı. Yugoslavya, bunu yeni bir model olarak dünyaya sunmuştu ve özellikle de Batılı aydınlar arasında sayısız taraftar bulmuştu. Kısaca **özyönetim** diye bilinen bu iktisadi yapılanmaya göre sosyalizm, **Sovyetizm'den** kesin sınırlarla ayrılmakta ve bireyi öne çıkartmaktaydı.

Yugoslavlar özyönetimi tartışırken, Batılı güçler de boş durmuyorlardı. Uluslararası diplomasi ve politika üretim merkezleri Yugoslavya'yı çoktan gözlerine kestirmişlerdi. Batılı araştırma merkezlerine göre Yugoslavya, karmaşık etnik yapısı, dinsel ayrılıkları ve gelenekleriyle kolaylıkla parçalanabilecek bir ülkeydi! Yugoslavya'nın Batılılar tarafından takılmış adıyla Üçüncü Dünya Ülkeleri'nin lideri olması hiç önemli değildi. Batı'nın stratejik araştırma merkezlerinin indinde Yugoslavya, **"Komünist Blok"**un en zayıf halkasıydı! CIA ve araştırma merkezlerinin Yugoslavya'yı bölme planlarını yaptıkları günlerde iyi niyetli birtakım toplumbilimciler –örneğin P. Baran ve Sweezy– özyönetim modelinin erdemleri üzerine yazılar yazıyorlar, tartışıyorlar ve okurlarına **"Umut"** dolu mesajlar iletiyorlardı.

Yugoslavya'nın önerdiği öz yönetim modeli bizde de yansımalarını bulmuştu. Başta CHP ve Ecevit olmak üzere, **"Her**

soydan ve boydan” (?) sol çevreler bu modeli tartışmışlardı. CHP’nin bazı yöneticileri için cazip gözüken bu model, kolaylıkla anlaşılabilceği üzere Moskovacı sol tarafından reddedilmişti ve Yugoslavlar hainlik ve döneklilikle suçlanmışlardı! İlginçtir ki, o zamanlar TKP (Türkiye Komünist Partisi) adına konuşanlar, Yugoslavya modelinin anti-Sovyetik olduğunu ilan edip, taraftarlarından bu **“Sapık ve sapkın”** akıma şiddetle karşı çıkmalarını istemişlerdi. Bu keskin sözcülerden bazıları şimdi zengin para babalarının yanına yanaştılar ve **“Gameboy”**luk görevlerini üstlendiler...

Vatikan’ın Yugoslavya’yı ajandasına alması da 1960’lı yıllara rastlamıştır. Gerçekte Yugoslavya, daima Vatikan’ın gündemindeydi, ama **“Mali”** bakımdan üzerinde durulmayacak bir birimdi. Batılı istihbaratçıların danışmanlığında ve Batılı bankaların gizli girişimleriyle Yugoslavya’ya kirli paranın sokulmasını Vatikan üstlendi. Adına mafya denilen güçler özellikle İtalya’dan Yugoslavya’daki Katoliklere Vatikan’ın oluşturduğu fonları aktarmaya başladılar. Tito’nun ölümünden sonrası için hazırlıklarını yapan Batılı güçler için bugünkü Yugoslavya sürpriz değildir. Birleşmiş Milletler kararları ya da Lord Owen da sürpriz değildir.

Tüm olup bitenler sadece Türkler ve Müslümanlar için şaşırtıcıdır.

Galiba dünya Müslümanları bir konuda şaşmaz bir istikrara sahipler; **şaşkınlıkta**. Müslümanlar kadar şaşırmayı seven insanlara az rastlanır doğrusu!

Filistin’de İsrail Devleti kurulur, Müslümanlar şaşırlar!

İsrail, Mısır’a saldırır, topraklarını işgal eder, Mısırlı Müslümanlar şaşkınlıktan gözlerini ovuştururlar.

İsrail, Kudüs’ü işgal eder, Müslümanlar şaşırlar.

Arafat, dünyanın bir ucunda gizli anlaşmalar yapar, İsraililerle **“Uzlaşır”**, Müslümanlar şaşırlar.

Bosna-Hersek’te katliam yapılır, başta Türkler olmak üzere tüm dünya Müslümanları **“Allah, Allah! Avrupa’nın göbeğinde katliam yapılacağı hiç aklımıza gelmezdi”** deyip şaşırlar.

BM’de, eski Yugoslavya’daki savaş suçlularını yargılamak için kurulan mahkemeye 11 Hıristiyan yargıç seçilir, Müslümanlar şaşırlar!..

BEYLER, artık şaşırmaktan vazgeçin! Bıkmadınız mı? Adamlar, Yeni Dünya Düzeni’ni kuracağız diyorlar. Bu girişimin tarihteki ilk önderi kilisedir. Bunu unutmayın! Şaşırmak konusunda gösterdiğiniz sebatlı ve istikrarlı tavra bir son vermezseniz, elinizdeki topraklardan da olacaksınız. Bilesiniz!..

YELTSİN, BİR TRUVA ATI'DIR

Yeni Günaydın
3 Ekim 1993

21 Eylül'de Rusya Devlet Başkanı Boris Yeltsin, Meclis'i feshettiğini ve yeni seçimlere gidileceğini 17 dakikalık süren bir TV konuşmasıyla dünyaya ilan etti.

Yeltsin'e göre Rusya'daki bozuk ekonomik ve toplumsal yapıyı düzeltebilmek için başka hiçbir çare kalmamıştı, çünkü mevcut parlamenter sistemle kendisinin öngördüğü ve Rusya için son şans olarak gösterdiği reformlar Rusya'da yürürlükte olan Anayasa'ya aykırıydı. Daha doğrusu, Yeltsin, tüm dünyanın gözlerinin içine baka baka Rusya Anayasası'nı ihlal etmekten kaçınmamıştı. Bu açık ve kesin Anayasa ihlali gerek Rusya Anayasa Mahkemesi gerekse Meclis tarafından kabul edilmedi. Kabul edilmeyişinin gerekçesi olarak Yeltsin'in Meclis'i feshetme yetkisinin olmadığı gösterildi. Bu nedenle Anayasa Mahkemesi, Yeltsin'i suçlarken, Meclis de boş durmayıp, artık müstafi (istifa etmiş) saydığı Yeltsin'in yerine yeni Devlet Başkanı olarak eski General Alexander Rutzkoy'u Devlet Başkanlığı'na getirdi.

Bu olaylar sırasında dikkati çeken hususlardan biri, söz konusu Anayasa ihlalinde, Anayasa'ya ve yasalara bağlılık konusunda son derece hassas görülen Amerikan yönetiminin tutumuydu.

Dünyanın neresinde bir Anayasa ihlali olsa, bunu bir demokrasi sorunu yapıp, en ağır yaptırımları uygulamaktan yana olmakla tanınan ABD Senatosu, Rusya'daki bu açık Anayasa ihlalinin görmezden gelmeyi siyasal ve iktisadi çıkarlarına uygun buldu. ABD'li yöneticilere göre Yeltsin'in önünü kesen ve engelleyen zaten bu Anayasa'ydı. Çünkü bu, Gorbaçov

döneminde ve Komünist Partisi'nin üstünlüğünü sürdürebilmesi amacıyla hazırlanmış bir Anayasa'ydı. Bu nedenle de liberal Yeltsin, Komünistlerin Anayasası'nı ihlal etmiş sayılmazdı. Ne var ki, çünkü Yeltsin bugün beğenmediği bu Anayasa'nın sırtına binerek iktidara gelmişti. Amerikalılar, demokrasilerde o kadarcık kusur olur deyip, bunu da görmezlikten geldiler!

Batı'da, Boris Yeltsin'i sahneye sürmüş ve desteklemiş olan başlıca dört güç merkezi vardır. Yeltsin'e iktidarın yolunu gösterenler de, ona girişimlerinde dışarıdan destek ve yön verenler de onlardı. Yeltsin, Meclis'in gözünde bu dış ve bir zamanlar düşman sayılan güçlerin Rusya içine sokulmuş Truva Atı'ydı. Bu dış merkezi güçler başta Pentagon, sonra Birleşmiş Milletler, sonra Avrupa Topluluğu ve sonra da NATO'dur.

Pentagon açısından Yeltsin, görevini yerine getirdikten sonra rahatlıkla harcanabilecek bir mujiktir, o kadar.

Yeltsin'in misyonu ABD'nin hazırladığı reformlar paketini –siz bunu ABD'nin siyasal ve askeri çıkarlarını koruma ve kollama paketi diye okuyun– gündeme getirmektir. Reformların yapılıp yapılamayacağı Pentagon'un ilgi alanı içinde değildir. Pentagon için önemli olan, ABD Hükümeti'nin kendisine verdiği reformlar paketini ne yapıp-edip Rusya'nın gündemine sokmaktır. Pentagon'un görevi reformlar aracılığıyla Rusya'nın elindeki nükleer silahları nötralize etmektir. Pentagon'un bundan sonraki adımı reformların aslına uygun olarak yapılmadıklarını öne sürerek ekonomik ambargo tehdidini gündeme getirmek olacaktır.

Pentagon'un bu amaçla yedeğine aldığı ikinci uluslararası güç Birleşmiş Milletler'dir. Günümüzde BM, ABD'nin ona yüklemiş olduğu yeni misyonuyla NATO'nun yerini almış bulunmaktadır. ABD'nin sadece formalite icabı BM'den geçireceği kararlar kesin ve bağlayıcı oldukları için diğer tüm uluslararası kuruluşların Rusya ile imzalamış oldukları ticari, siyasi ve askeri anlaşmaların güvencesi sayılacaktır. Rusya'nın BM

Güvenlik Konseyi'ndeki veto hakkını kullanamaması için bu pasifizasyon girişimi zorunludur.

Üçüncü güç AT ise Pentagon ve BM karşısında İngiliz-Fransız-Alman rekabetini temsil etmeye çalışarak, ABD'yi ürkütmeden –GATT'ta olduğu gibi– Rusya pazarını ele geçirmeye çalışmaktadır. Özellikle Almanların Rusya'daki ve İran aracılığıyla da eski Sovyetik Asya ülkelerindeki toplumlarla kurduğu ilişkiler artık Yeltsinsiz yürütebilecek düzeye ulaşmıştır. Bu nedenle Almanya önderliğindeki AT, ABD ile birlikte son kez Yeltsin'e destek vermektedir.

NATO'ya gelince... NATO, artık eski gücünde ve öneminde olmayan ve giderek de “**Askeri-siyasal**” güç olmaktan çıkıp, **bipolar** (çift kutuplu) politikaların değil, **unipolar** (tek kutuplu) politikanın **instrumenti** (avadanlığı, aleti) olmaya aday bir birimdir. Nedir ki, NATO içinde Alman etkisi eskisinden daha yüksek bir düzeye çıkmıştır. Almanya, eski NATO'nun öldüğünü, yerine yeni NATO'nun çıkması gerektiğini uzun süredir vurgulamaktadır. Almanya'nın henüz doğmamış bu bebek NATO için öngördüğü misyon da ilginçtir. Almanya, Avrupa'yı “**yeniden Avrupalılaştıracak**” bir NATO istemektedir. Misyonu ve sınırları böylece belirlenmiş bir NATO için Rusya ve Yeltsin değil, başta Polonya, Macaristan, Çek ve Slovakya ile gerçek nükleer güç olan Ukrayna ile Beyaz Rusya önemlidir. Kendisi nükleer güç olmayan Almanya'nın nükleer bir gücü kendi güdümüne alması büyük devlet olabilmesi için zorunludur. Bu nedenledir ki Almanya, bugün Rusya'dan çok onun periferisine egemen olabilmeye çalışmaktadır. ABD'nin BM'yi yedeğine alışı gibi, Almanya da yeni NATO'yu güdümüne almaya uğraşmaktadır.

Bu dört ana güç ve merkezle, onlarla bağlantılı birimlerden –örneğin IMF ve Dünya Bankası, vb.– hiçbirisi için Yeltsin, kalıcı devlet başkanı değildir. Aralarında çıkar çatışmaları olan devletler ve kuruluşlar için Yeltsin'in o çok önemsedığı reformların hiçbir anlam ve önemi yoktur dense yeridir. Çünkü bu kadar kısa bir zamanda Rusya gibi karmaşık dinsel ve toplumsal yapısı olan bir ülkede reformların yapılabilmesinin

mümkün olmadığını en iyi bu reform paketini hazırlayanlar bilmektedirler.

Bu bakış açısıyla değerlendirildiğinde sonuç olarak şu söylenebilir: **Batı dünyası, Yeltsin'i son kez desteklemektedir. Diğer bir anlatımla, Boris Yeltsin ne yaparsa yapsın, artık kendisine verilmiş olan rolden daha fazlasını yapamaz. Yeltsin için sanıyorum sonun başlangıcı görünmüştür.**

GÜNEYDOĞU'YA İSPANYA MODELİ

Yeni Günaydın
14 Ekim 1993

Gün geçmiyor ki T.C. Devleti'ni yönetenler yeni bir modeli benimsemesinler. Ekonomide Meksika modeline endekslenen hayatlarımız, Güneydoğu'daki PKK terörü nedeniyle şimdi de İspanyol modeline alıştırılacak. Hiç kuşkusuz, başka alanlarda başka modeller de var. Zaten son yüzyılımız hep modellere uymak ve uymayacak modelleri de kendimize uydurmakla geçti! Hukuk, ticaret ve ceza yasalarımızla seçim sistemimiz ve parlamentarist yapı hep yabancı modeller esas alınarak tesis edilmişlerdir. Medeni Kanunumuzun İsviçre Medeni Kanunu'nun tek kelime değiştirilerek alınmış şekli oluşu son 70 yıl içinde tadına baktığımız modellerin en ilginç olmuştur. Şöyle ki; **Kalvinist-Zwingli** geleneğine uygun olarak ve 18. yüzyılın sonlarında başlayan din kavgalarını uzlaşmayla çözümlayebilmek amacıyla hazırlanmış olan bu Medeni Kanun, Türkiye'de laikliğin güvencesi yapılmıştır. Sonuçta Müslüman sarığının üstüne Calvinist ahlâkı monte etmeye kalkanlar Türkiye'yi bugünkü kimlik bunalımıyla baş başa bırakmışlardır. Başbakan Tansu Çiller'in Viyana gezisi sırasında PKK bölücülüğünü öne sürerek **"kısa zamanda çok doyurucu bilgiler edindiğini"** söylediği İspanyol modeli de umarım bir süre sonra başka bir ülkeyi ziyareti sırasında o ülkenin modeline hayranlığa dönüşmez.

Gerçi Sayın Başbakanımız, İspanyol modeli konusunda doyurucu bilgiler edinmişlerdir, ama ola ki bazı ayrıntılar atlanmıştır diye biz de bazı hususları derkenar edelim. Türkiye'ye Calvinist İsviçre Medeni Kanunu'nu getirenlerin Anadolu'da Calvinist değil, Hanefî, Hambeli, Şafîi Müslümanların yaşadıklarını

unuttukları gibi, İspanyol modelini getirmek isteyenler de, Türkiye'nin bazı bölgelerinde Katalan ve Baskların değil, Kürtlerin yaşamakta olduklarını biran için (!) unutmuş olabilirler...

Şimdi İspanyol modeline kısaca bir göz atalım.

Bütün Batı Avrupa'da olduğu gibi, İspanya'da da tarihsel milliyetler din değil, dil esas alınarak oluşturulmuştur. Bunun nedeni, İspanya'nın tek dinli, Katolik olmasıdır. Avrupa'da bu akım ünlü Kardinal Richelieu tarafından 1620'lerde XIII. Lui'nin despotça yönetimiyle yerleştirdiği Fransızca normlar esas alınarak hazırlanmıştı. Kardinal, tüm Avrupa için tek din, tek kilise, tek kral formülüyle meseleye yaklaşmıştı. Her ülkede tek dil konuşulması zorunluluğu bu dönemde başlamıştı. İspanya'da da benzer gelişmeler yaşanmıştı. Katalan ve Basklar, baskılara rağmen dillerini koruyabilmişlerdi. Ancak İspanya'da sadece Katalan ve Basklar değil, varlıkları resmen tescil edilmiş tam 17 ayrı dil cemaati bulunmaktadır. Bunların ilk dördü, Kastil, Galikya, Euskadi ve Katolonia'dır. İspanyol modelinde bunlar ve diğerleri **özerk** dil cemaatleridirler. Burada dikkat edilmesi gereken husus, söz konusu toplulukların **“Dilleri itibariyle özerk”** olduklarının atlanmamasıdır. İlginç olan bir diğer husus ise, örneğin Galikya'da bu özerkliğe ve yüzde 80 Galikya diyalektiğinin konuşuluyor olmasına rağmen bölücülük ve milliyetçilik akımlarının hemen hiçbir şekilde zemin bulmamış olmasıdır. Buradaki milliyetçi partiler yüzde birin altında oy toplayabilmektedirler.

Oysa Bask bölgesinde durum tam tersinedir. Basklar, **Euskara** diye tanımladıkları bir dili konuşmaktadırlar. Ne var ki tüm Bask nüfusu içinde sadece yüzde 20'lik bir kesim bu dili anlamakta ve konuşabilmektedir. Bazı Bask bölgelerinde bu oran yüzde 4'e kadar düşmektedir. Valencia gibi Katalan bölgelerinde ise Baskların tersine, özellikle üst varlıklı sınıfın girişimleriyle Katalanca yüzde 90 oranında konuşulmaktadır. **İlginç olan şudur ki, bu üç ülke içi dil grubundan kendi dillerini en az bilen ve konuşan Basklar, silahlı eylemlere girmişler ve bölücülük faaliyetlerinde bulunmuşlardır.** Yine ilginç olan bir husus da şudur. Katalanca konuşanlar, kendi

kimliklerini çok önceden ve kolaylıkla tescil ettirmişken, kendi dillerini az konuşan Basklar, kendi kimliklerini tescil ettirebilmek için “**ırk**” faktörüne yönelmişlerdir. Basklar, kendilerinin İspanyollardan ayrı bir ırktan geldiklerini öne sürerek, kendilerine yeni bir kimlik edinebilmeye çalışmışlardır.

Katalan ve Bask toplulukları arasındaki farklılıklar bu kadar değildir. Katalanlar, özellikle de **Valenti Almirall**'ın (1841-1904) gayretleriyle bölgeci ve bölücü hareketlerden uzaklaşarak dil milliyetçisi olmuşlar ve İspanya'da dil haklarını gündeme sokmuşlardır. Çağdaş Bask milliyetçiliğinin kurucusu ise **Sabino Arana**'dır (öl. 1903). Bask milliyetçiliğini siyasi bir harekete eşitleyerek, bunun aracılığıyla Bask milletini (devlet değil) kurmayı amaçlayan **Arana**, Baskların ilk bayrağını çizmiş ve coğrafi alanını tanımlamıştır. Bask milliyetçiliği, 20. yüzyılın başlarındaki sanayileşmenin ürünü olarak ortaya çıkmıştır. Tarihsel haklılık ilkesi bu harekete sonradan adapte edilmiştir. **Arana**'dan sonra Basklara önderlik eden Papaz **Evan-gelisto De İbero**, Bask hareketine din ve ırk öğelerini sokmuştur. Bu nedenle de Katalanlar için dilde özerklik ne kadar önemliyse, Basklar için ırksal ayrıcalık o kadar önemli olmuştur.

Şimdi şu soruyu sorabiliriz; Kürtlere ve PKK'ya, Katalan ve Bask modelleri nereye kadar uyuyor? Basklar, nerede bir Euskara konuşan varsa, orada Bask ülkesi olduğuna inanırlardı. Nedir ki, Baskların kendilerince başkenti Bilbao'da bile Euskara konuşan insanların sayısı çok azdı! **Otokton**, yani toprağına bağlı değerlerle yetişmiş olan Katalanlar, İspanya aracılığıyla tüm Avrupa ve dünya değerlerini Valencia'ya taşımışlardı. Basklar ise tersine, İspanyolları dışlayarak, izole bir yaşam sürdürmeyi yeğlemişlerdi. Bu durumda hükümet, anlaşılan Kürtleri, Katalanlar ve PKK'yı da Basklar gibi görmek ve değerlendirmek arzusundadır. Kanımca son derece yüzeysel olan bu tür bir yaklaşımla PKK bölücülüğünün üzerine gitmek Türkiye'ye zaman kaybindan başka bir kazanç sağlamaz.

SU YOKSA BARIŞ DA YOK

Yeni Günaydın
21 Ekim 1993

Başbakan Tansu Çiller, New York'ta, ünlü Hilton Oteli'nde verilen yemek davetinde moral buldu denilebilir. Washington'da son derece sönük geçen **Hyatt** davetinden sonra New York'taki zengin ve heyecanlı karşılama Çiller'i mutlu etti. Türk-Amerikan Federasyonları Asamblesi tarafından düzenlenen geceye sanayi ve iş dünyasının tanınmış kişileri katıldılar. Çiller de güzel bir konuşma yaptı.

Çiller'in, Washington'a ve New York'a yaptığı gezilerde iki husus dikkatimizi çekti. Birincisi, Çiller'in ziyaretleri sırasında hiçbir karşı gösterinin yapılmamış olmasıydı. Başta PKK'lı Kürtler olmak üzere, onları güdümleyen Ermeni ve Rumlar, Çiller'e karşı küçücük de olsa korsan bir gösteri yapmadılar. Bunun nedenini sorduğum bir ABD'li yetkili ilginç bir açıklamada bulundu. Tansu Çiller'in kadın başbakan olduğunu ve New York'ta olsun, Washington'da olsun, Kürtlerin bir kadın başbakana karşı gösteri yapmalarının uygun olmayacağını söyledi. Yetkili, sözlerini şöyle bitirdi: **“Unutmayın, ABD’de kadın lobisi çok güçlüdür. Kürtler herhalde Hillary Clinton’ı karşılarına almak istememişlerdir.”**

İkincisi ise yine aynı yetkiliye göre düzenlenecek bir gösterinin basın için haber olacağını, bunun da Türkiye için reklam yerine geçeceğini düşünmüş olabilecekleriydi. ABD **basını**, ısrarlı bir tavırla radyoda, TV’de ve yazılı basında Türkiye’nin kadın Başbakan’ın gezisine yer vermedi, gözden kaçtırmayı ve gizlemeyi istedi. Bunda da başarılı oldu. Çiller’in gezisinden bir avuç Amerikalı işadamıyla, New York ve Washington’da yaşayan Türkler haberdar olabildiler, o kadar.

New York ve Washington'da davetler sürüp giderken New York'taki Yahudi basınında da ilginç açıklamalar yer almaktaydı. Bunlardan en önemlisi, ABD'nin en geniş etkili Yahudi gazetesi **Jewish Press**'de birkaç gün önce yer alan manşet haberi. Buna göre eğer “**Su**” sorunu ve Ortadoğu'daki su kaynaklarını kimin denetleyeceği meselesi çözülmezse, İsrail ile Filistin Kurtuluş Örgütü arasında imzalanmış olan Barış Anlaşması'nın geçerli sayılmayacağı idi. Söz konusu gazete, Filistin'le İsrail arasında imzalanan anlaşmaya en çok karşı çıkan, bu anlaşmayla İsrail'e ihanet edilmekte olduğunu düşündüren çevreleri destekliyor. Ve çok geniş bir **Anglo-Amerikan** Yahudi cemaatini temsil ediyor. Gazetenin manşetinde yer alan habere göre Ortadoğu'da su, bir ölüm-kalım meselesi haline gelmiş durumdadır. Su kaynakları az ve yetersizdir. Bu nedenle suyun denetlenmesi gerekmektedir. Su, İsrail'e göre tıpkı petrol gibi uluslararası bir konferansa konu yapılmalı ve ABD tarafından yönlendirilmelidir. Su konusunda bir hafta önce **New York Times**'ta yayınlanan bir yorum-haberde de Ürdün'ün su konusunda İsrail'e baskı yapmak istediği anlatılmıştı.

Neresinden bakılırsa bakılsın, su sorunu Ortadoğu'da hayati önemi haiz bir konu olmaya adaydır. Önümüzdeki aylar içinde istesek de, istemesek de ucu bize dokunacaktır. Çünkü Ürdün olsun, İsrail olsun, meseleyi getirip bizim sularımıza bağlayacaklardır. Türkiye, Ortadoğu'daki barış görüşmelerinde suya taraf ülkedir. Ağırlıklı bir dış politikayla Ortadoğu'da yapıcı bir rol oynayabilir. Cesaretli girişimler yapılabilirse, Türkiye, o çok özlediği büyük devlet olmak arzusunu suyu kullanarak gerçekleştirebilir. Hele ABD'nin, İsrail'le ilişkilerinin şekerrenk olmaya başladığı şu dönemde Türkiye öne çıkabilir. İkili ticari anlaşmalar ve “**En İmtiyazlı ticari ortak**” statüsünü elde edebilir.

BALKANLARA BAK, PKK'YI ANLA

Yeni Günaydın
4 Kasım 1993

Batı Avrupa'nın diplomatik ve siyasi literatüründe yürürlükte olan bazı teamüller vardır. Bunlar yazılı olmayan fakat kesinlikle uyulan, uzun yıllar boyunca denenmiş, ilkelerdir. Bunlardan biri **“Affet ama asla unutma”** ilkesidir. Buna göre, Hristiyan kültürü uyarınca, Tanrı affedici olduğu için insan da affedici olmak zorundadır. Ancak Tanrı'nın **“Unutmak”** ya da **“Unutmamak”** gibi bir hafıza sorunu olmadığı için bu ilkedeki ikinci yüklem, yani hafıza faktörü, insana bırakılmıştır (*hükmedilmiştir*). Bu nedenle her Hristiyan, geçmişte yaşanmış olanları affetmek ama asla unutmamakla yükümlüdür.

Diğer bir kural da **“Kazanan takımın bozulmayacağı”** ilkesidir. Batı aleminde bu kural hayatın her alanında geçerlidir. Spordan tutun da şirket yönetimine kadar her dalda bu kural uygulanır. Batılılar kazanan takım derken kazanan hamle, oyun ve taktikleri ya da girişimleri ve planları anlarlar. Buna göre eğer bir plan –ya da taktik– başarılı olmuşsa bu bozulmaz, defalarca uygulanır. Bu nedenledir ki, **Batı** aleminde dış politika konusunda belirlenmiş olan planlar çok güç değiştirilirler.

Avrupa ve Rusya 1830'lardan itibaren Balkanlarda başarılı bir plan ve taktik bulmuştur. Avrupa'daki Din Savaşları'nın bitmesinden ve Seküler ve Laik düzenin yerleşmesinden sonra hazırlanan bu planlara din faktörü artık **“siyasi”** bir taraf olarak katılmıştır. Kiliseler, Batı'nın yeni taktiklerinin belirlenmesinde **“Bilgi ve haber kaynağı”** olmak görevini üstlenmişlerdir.

Balkanlarda Kiliselerin sağladıkları **“enformasyon”**, diplomatik çevrelerin sağladıkları bilgilere kaynaklık etmiş ve

stratejik merkezlerin nasıl pasifize edileceklerini göstermiştir. Balkanlarda uygulanan taktik, özetle dört aşamalıydı.

1) Kiliselerin hazırladıkları veriler –köy, kasaba, şehir planları, nüfus ve etnik-dinsel dağılım vb. bilgiler– Batılılara iletili. Rüşvet’le bazı devlet memurlarının ele geçirilmesi sağlandı. Hristiyanlara baskı yapıldığı fikri yaygınlaştırıldı. Müslümanlara ait olan toprakların, gerçekte Kutsal Topraklar oldukları belirtilerek yeni Azizler ve İkonalar bu topraklara yerleştirildi.

2) İkinci aşamada, bilim adamı kisvesi altında ajanlar gönderildiler. Bunlar ellerindeki, Kilise’nin ve diplomatik çevrelerin hazırladıkları planlar çerçevesinde ilk yeraltı örgütlenmelerini yaptılar. Milliyetçilik ve Din faktörünü öne çıkardılar. İşbirlikçi şahıslar, topluluklar –dernek, örgüt vb.– kurdurdular, mezheplerle ilişkileri geliştirdiler, bunlara mali ve askeri destekler sağladılar. İlk eylemler başlatıldı.

3) Üçüncü aşamada bölgelerdeki yoksulluk ve hoşnutsuzluklar kitlesel olarak manipüle edilmeye başlandı. Dergi, broşür, gazeteler yayına sokuldu. Sahte belgeler yayınlanmaya başladı. Rüşvet ve beşinci kol faaliyetleri artırıldı. Bu aşamada Batılı Devletlerin “**reform**” istekleri önce tavsiye sonra da tehdit yoluyla Osmanlı’ya iletili. Eylemler, küçük köy baskınlarından, kasaba ve şehir katliamlarına yöneltildi. Önce devlet dairelerine sonra başta yerli ve yabancı bankalar olmak üzere ekonomik birimlere yönelik sabotaj ve bombalama eylemleri başlatıldı. Bölgelerdeki yabancı misyonerler –tercihen kadınlar– danışıklı olarak kaçırıldılar. Batı basınında bu olaylar abartılarak verildi, kamuoyu hazırlandı.

4) Bu aşamada sıcak askeri hareketler yaptırıldı. Batı, reformlarının gerçekleştirilmesi için ultimatolar verdi. Çıkan savaşlarda Hristiyanları destekledi. Bölünme gerçekleşti.

Şu kısa tarihçe Balkanlardan PKK’ya uzanan çizgiyi de yansıtmaktadır. 1960’lardan başlayarak –Barış gönüllüleri olan misyonerleri hatırlayın– hazırlanan raporlar çerçevesinde Batılılar şu anda Türkiye’yi Türklerden daha iyi tanımaktadırlar.

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin, hazindir ki, ilk kez **1983**'de gidebildiği bazı Güneydoğu Anadolu köylerine Fransız, İngiliz ve ABD'li “**Turistler**” 1960'dan beri gidip geliyorlardı!..

Batı, tarihte Türk-Osmanlı'nın oynadığı rolü “**Affetmiş**” ama asla “**Unutmamıştır**”. Balkanlarda “**Kazanan Takım Oyunu**” işte bu nedenle, bu kez Anayurt Anadolu'da, bir kez daha başarıyla sergilenmektedir.

TÜRK-ABD İLİŞKİLERİ ÜZERİNE

Yeni Günaydın
13 Kasım 1993

29 Ekim 1993 tarihli yazımda Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Demokrat Bill Clinton yönetimindeki kabineden bazı üst kademe bürokratların yakın bir gelecekte istifa edecekleri –ya da istifaya zorlanacaklarını– bir öngörü olarak belirtmiştim. Bu öngörü gerçekleşti. Clinton yönetimi ilk kurbanını verdi. Dışişleri Bakanı Warren Christopher’ın başyardımcısı **Clifford Wharton** hükümetteki görevinden istifa ettiğini önceki gün açıkladı. Gerçekte Wharton kibarca istifaya zorlanmıştı. Ya Wharton ya Dışişleri Bakanı Warren Christopher gidecekti, şimdilik yardımcısı gitti. Wharton ise ayrılışını açıkladığı veda konuşmasında kendisinin kabine tarafından göreve atanmasının zaten “**Siyah Irk**”tan olduğu için gerçekleşmiş olduğunu, yoksa kendisinin böyle hassas bir göreve hiçbir zaman hazır olmadığını söyledi. Kısacası “**Zenci**” Wharton, sırf yönetimde zencilere de yer verdik denilsin diye alınmıştı. ABD’de sırf denge sağlamak ve tam tabiriyle “**Mostralık**” anlamında yapılan bu tür siyasi girişimlere siyaset sosyolojisinde **Tokenizm** denilir.

Gerçekte Tokenizm’i sadece zenci yardımcı Wharton’un örneğinde değil, ABD’nin şimdiki yönetiminin tüm dış politikasında izlemek mümkündür, Özellikle Haiti konusunda ABD’nin “**Göstermelik**” siyaseti Clinton’ı çok ağır eleştirilerle baş başa bıraktı. Bill Clinton’ın Tokenizm uyguladığı diğer bir çatışma alanı da Bosna-Hersek politikası oldu. Clinton bu konuda da göstermelik bazı girişimlerde bulundu. Sonra da konuyu unutturdu.

Clinton yönetiminin Tokenizm’i bir de Boris Yeltsin’in kanlı parlamento baskınında işledi. Anayasa’ya bağlılık yemini

etmiş olan Yeltsin, bir sabah Meclis'i topa tutturdu, üyelerini tutuklattı, ölenler oldu. Ne var ki, İnsan Hakları, hukukun üstünlüğü, barış, demokrasi, kardeşlik vs. gibi kavramların savunucusu olduğunu öne süren ABD yönetimi, Yeltsin'i destekledi. Yeltsin'in "**Göstermelik-Mostralık**" demokrasisine sahip çıktı. Yeltsin de, önce seçim yapacağını söyledi, sonra da bunun bir Tokenizm oyunu olduğu anlaşıldı. Çünkü Yeltsin, bir kaç gün önce seçim yapmayacağını resmen açıkladı. Büyük devletlerarası oyunlar, anlayacağınız, işlerine ve çıkarlarına uygun olan tarzlarda yürüyor. Olan orada kalıp ezilenlere oluyor.

Nedir ki, konu Türkiye olunca, ABD'li olsun Batılı olsun hiçbir devlet göstermelik girişimlerle siyaset yapmaz. Türkiye, gerek konumu gerekse tarihiyle üzerinde Tokenizm yapılmayacak kadar ciddiye alınan bir ülkedir. Nitekim istifaya zorlanan **Wharton'un** yerine getirilmesi düşünülen diplomat, bu kanaatimizi güçlendirmektedir. ABD yönetimi Wharton'un yerine ünlü istihbaratçı Morton Abromowitz'i atamayı düşünmektedir.

Abromowitz bilindiği üzere ABD'nin Türkiye Büyükelçisi'ydi. Türkiye'yi özellikle de Güneydoğu Anadolu'yu çok iyi bilen bir istihbaratçı ve diplomattır. CIA ile çok yakın ilişkileri vardır. Geçmişte, bir başka ünlü istihbaratçı ve Türkiye uzmanı George Harris'le çalışmıştı ve halen de birlikte proje üretmektedirler. Bu ikiliye, eski bir istihbaratçı ve Türkiye uzmanı olan, halen de Türk-Amerikan Federasyonu –Washington'daki merkezi– Başkanı Fred Haynes'i eklerseniz Türkiye'nin ABD'deki dostlarının profilini çizersiniz. Bilindiği gibi Fred Haynes, 1958-60 yıllarında Ordu İstihbarat görevlisi olarak Türkiye'de bulunmuştu. Tüm 27 Mayıs hareketini adım adım izleyebilmiş birkaç ABD'li istihbaratçıdan biriydi Haynes.

Abromowitz'e gelince, bu kurt istihbaratçı, hatırlanacağı üzere, kısa bir süre önce yaptığı açıklamalarda Türkiye'nin, bu gidişle on yıl içinde bölünerek yeniden 'Beylikler' haline dönüşeceğini öne sürmüştü.

Abromowitz'in daha önce 1983'te INR adlı **İstihbarat ve Analiz Dairesi**'ndenki çalışmaları da bilinmektedir. O yıllardan

bu yana Türkiye konusunda yoğun çalışmalar yapmış olan Abromowitz, bir başka Ortadoğu uzmanı Hupe'nin yerine Türkiye'ye büyükelçi yapılmıştı. Hupe döneminde, Ankara'da özellikle de ekonomik ilişkileri yönlendiren Elizabeth Sheldon ile de çalışmış olan Abromowitz, o yıllarda Ankara'dan Washington'a geçilen ekonomik istihbaratı hazırlayan Sheldon'ın raporlarından yararlanmıştı. Sheldon tarafından yollanılan bu kriptolar=Raporlar, Özal ekonomisini eleştirmektedir ve Türkiye'den Sheldon'a iletilen ekonomiyle ilgili bilgilerin kaynağının Sheldon'ın yakın arkadaşı olan Türkiye'nin bugünkü Başbakanı Tansu Çiller olduğu, Washington kulislerinde konuşulmuştu.

Kısacası, Abromowitz'in, Wharton'ın yerine gelmesi halinde Türkiye'nin gereken dikkati göstereceğini ummaktan başka bir şey gelmiyor elden!

DÜNÜN BELGELERİ YARININ TARİHİNİ YAZAR

Yeni Günaydın
20 Kasım 1993

1919 yılında Paris'te belgesel yayınlar yapmakla tanınmış olan Bossard Yayınevi, yeni kurulan Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği'nin Dışişleri Bakanlığı'nın arşivlerinde bulunan Çarlık dönemiyle ilgili gizli belgelerden ilk üçünü yayınladı. Bolşevik Hükümeti'nin aldığı kararla yayınlanan ve Fransızca çevirileri Emile Laloy tarafından yapılan bu belgelerde adı en şok geçen ülkelerin başında Almanya gelmektedir. Almanya'dan sonra ikinci sırada Osmanlı Devleti vardır. 1881-1917 yılları arasını kapsayan 36 yıllık döneme ilişkin bu belgelerden, daha sonra Avrupa siyasetini kuran **“diplomasi mimarları”** yoğun olarak yararlanmışlardır. Çarlık Rusyası'nın çeşitli ülkelerin hükümetleriyle yaptıkları gizli görüşmelerin ve gizli anlaşmaların ayrıntılarıyla verildiği belgelerde hangi ülkenin hangi amaçlarla görüşmelere katıldığı ve neler umduğu gözler önüne **serilmişti**. 1910'lu yıllara gelindiğinde Osmanlı'yı parçalamak fikri iyice belirginleşmiş ve bu yönde gizli görüşmeler ve anlaşmalar yapılmıştır. Bugünkü yazımda sözünü ettiğim belgelerden derlediğim bazı anlaşmaları ve ilginç bulduğum bazı anlaşma maddelerini aktarmak istiyorum. Özellikle de Anadolu topraklarında terör ve çetecilik yaparak **“Bağımsız”** Kürdistan kurabileceklerini umanların bu coğrafi bütünlükte sadece ve sadece bir Ermeni Devleti'nin kurulması uğruna can vermekte olduklarını anlamalarına yardımcı olabilmek amacıyla yapıyorum bu alıntıları. Şu gerçeği bir kez daha vurgulamayı bir aydın sorumluluğu olarak görüyorum: Anadolu topraklarında başta İngiltere, Fransa, Rusya ve ABD kurulacaksa

sadece bir Ermeni devleti kurdururlar; **Kürtler, bu oyunda figüran olmaktan öteye geçemezler.** Almanya'nın oynamayı arzuladığı PKK kartı bu dört güce karşı masada pazarlık gücünü ve paylaşım şansını yükseltebilmek içindir.

GELELİM belgelere. İlk kaynağı tam olarak yazayım. Emile Laloy, Les Documents Secrets Des Archives Du Ministere Des Affaires Etrangeres De Russie, Publies Par Les Bolcheviks, Edition Bossard, 43 Rue Madame, 43 Paris, 1919. Orta boy, 197 sayfa. 53 adet belge, 183 sayfa. *[Kısa tanıtım yazısı. Tüm belgeler yorumsuz verilmiştir.]*

Bu belgeselin sayfa 7'de başlayan ilk gizli anlaşması “**Üç İmparator Arasındaki Anlaşma**” başlığıyla verilmiştir. Dışişleri Bakanlığı, Sayı: 71, Belge Dizin Numarası 7'dir. Yedi maddeden oluşan bu anlaşmaya bir de Ek Protokol eklenmiştir. Beş maddeden oluşan bu Ek Protokol'de anlaşmanın kapsamı için düşünülmüş olan taslak yer almıştır. Protokolün 1. maddesinde Bosna-Hersek'in Avusturya-Macaristan'a devri öngörülmüştür. Protokol'ün ikinci maddesinde 13 Temmuz 1878'de Berlin Konferansı'nda alınan karara bağlı kalınarak Yeni Pazar Sancağı'nın yine Avusturya-Macaristan için rezerve edilmesi öngörülmüştür. Protokol'ün 3. maddesinde Şarki Rumeli'nin, gerekli görülürse üç İmparator (Almanya, Rusya, Avusturya-Macaristan) tarafından işgali öngörülmektedir. Protokol'ün 4. maddesinde Bulgaristan'ın durumu ele alınmış ve Makedonya'yla birlikte Berlin Konferansı'nda alınan kararlar çerçevesinde ele alınması öngörülmüştür. Protokol'ün 5. maddesinde tüm imzacıların bu ilk dört hususta tam anlaşma içinde oldukları belirtilmiştir. Protokol'ü, esas metinden önce vermemin nedeni tarihi itibariyle esas metinden on gün önce imzalanmış olmasındandır. Protokol'ün imza tarihi 18 Haziran 1881'dir. İmzalar; Bismarck, Szechenyi, Sabourov. Esas metin ise 28 Haziran'da aynı imzalarla yayınlanmış ve yürürlüğe girmiştir. Esas metinde, Protokol'de olmayan bir ekleme vardır. Bu da 3. maddededir. Buna göre söz konusu imzacılar İstanbul ve Çanakkale Boğazlarının gerekli görüldüğü takdirde derhal işgalini öngörmekteydiler.

Belgeseldeki ilginç bir anlaşma da 72 sayılı belgedir. “**Anarşistlere Karşı İttifak**” başlıklı bu anlaşmada imzacılar: Almanya, Avusturya-Macaristan, Danimarka, Romanya, Rusya, Sırbistan, İsveç-Norveç, Türkiye ve Bulgaristan’dır. Altı maddeden ve üç ekten oluşan bu anlaşma 14 Mart 1904’te Rusya’da Sen Peterssburg’da imzalanmıştır. Bu anlaşmaya göre anarşistlerin karşılıklı iadesi öngörülmüştür. Ancak Rusya, anlaşmaya bir çekince koymuş ve Ermenilerin, anarşizme bulaşmaları halinde ayrı bir konu olarak ele alınmaları gerektiğini vurgulamıştır. BELGESELDE yer alan en ilginç proje ise Prens N. Koudachev ve S. D. Sazanov adlı generaller tarafından Rus Çarı’na verilen gizli rapordur. Tarihi 5-18 Şubat 1916’dır. Buna göre Anadolu’nun nasıl işgal edileceği ve ne tip barış görüşmelerinin yapılması gerektiğinin anlatımı verilmiş ve Genelkurmay Başkanı’nın isteği üzerine bu raporun hazırlandığı gösterilmiştir.

Bu belgeye göre Rusya, kendisi için Osmanlı topraklarındaki en büyük rakibin Almanya olduğunu bilmektedir. Raporu hazırlayan generaller ne yapıp edip Osmanlı’yı Almanya’ya karşı çıkmaya zorlamak gerektiği kanısındadırlar.

Belgesel’de 33-34 sıra numarasıyla verilen raporda ise Arşevök Evdokim’in Balkanlardaki siyasi faaliyetleri yönlendirebilmek için 160.000 Ruble istemekte olduğu vardır. Tarih 27 Şubat-4 Mart 1916.

Belgesel’de 67 sıra numarasıyla verilen gizli raporda Yunanistan’a önerilen Osmanlı topraklarının dökümü yapılmaktadır. 22 Kasım 1914’de, bu görüşmelere katılmak üzere Yunan-Rus genelkurmaylarının bir araya geldikleri belirtilerek, İngiltere ve Fransa’nın Atina’ya yaptıkları bu öneriler konusunda görüşler belirtilmiştir. Selanik, Kıbrıs ve Kavala bu toplantıda Yunanistan’a teklif edilmişlerdir. Bu görüşmeler sonunda yayınlanan belgede Rusya’nın, Erzurum-Trabzon arasındaki tüm coğrafi alanı ve **Kürdistan adı verilerek** Muş’tan Ömer-Ali’ya şehrine kadarki (İran sınırı) bölgeyi de işgal etmesi gerektiği vurgulanmıştır. Aynı raporda Fransa’nın Osmanlı’nın Suriye’deki topraklarını, İngiltere’nin ise tüm Mezopotamya’yı ve Bağdat’ı işgal edeceği gösterilmiştir.

Kısacası, söz konusu belgeler Lozan öncesi (1923) Osmanlı'nın rakiplerinin ne tip girişimler içinde olduklarını açıkça göstermektedirler.

Günümüze ne kadar uyuyor!

Lozan'dan vazgeçip, Sevr'i getirmek isteyenlere duyurulur.

YENİ KABİNE DEN YENİ POLİTİKA BEKLENTİSİ

Yeni Günaydın
23 Kasım 1993

Doğru Yol Partisi'nin Kongresi yapıldı. Başbakan Tansu Çiller, rakipsiz olarak girdiği genel başkanlık seçimini kazandı. Bu arada İsmet Sezgin, Koksall Toptan gibi eski rakipleri de yüksek düzeyde delege oylarını toplayarak Genel İdare Kurulu'na seçildiler. Çiller'in muhalifleri olarak tanınan bu siyasetçilerin Genel İdare Kurulu'na (GİK) girmeleri ilk bakışta Tansu Çiller'in işlerinin zora sokulacağı gibi bir izlenim bırakmış olabilir, ancak örneğin İsmet Sezgin gibi deneyimli bir siyasetçinin artık doğrudan doğruya hükümet kararlarında etkili olacağını bilmek deneyimsiz Çiller için şanssızlık değil, tam tersine, bir şans ve destektir. DYP'nin örgütünde ağırlığı olan ve çekirdekten yetişme bir politikacı olarak tanınan Köksall Toptan'ın GİK'teki varlığı için de aynı olumlu yorum yapılabilir. Bu iki DYP'li siyasetçinin ortak bir özellikleri vardır. İkisi de Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'e yakındırlar. Dolayısıyla Çiller kabinesiyle Çankaya arasında **“Mediator”** (arabulucu) olmak ve kabine ile diyalogu sağlıklı zeminde sürdürebilmek imkânına sahiptirler. Ancak bu iki siyasetçinin fazla bilinmeyen ortak bir özelliği daha vardır. İsmet Sezgin de, Köksall Toptan da milletvekillerimiz arasında ender rastlanan bir uğraşmayı ısrarla sürdürmektedirler. TBMM'deki milletvekillerinin en az yüzde 90'ına ters gelen bu uğraş **“Kitap okuma alışkanlığıdır”**. Sezgin de, Toptan da **“Çok”** okuyan milletvekilleridirler. Kendilerini **“Kültürlendirme”** konusunda gayret içinde olan Sezgin ve Toptan'ın GİK'te yer almaları DYP için kazançtır.

* * *

ÇİLLER, kongre sırasında kabinesinde bazı değişiklikler yapacağını daha önce açıklamıştı. Şimdi bu değişikliğin sırası gelmiştir. Ancak bu değişikliğin “Makyaj” temizleme anlayışıyla yapılmaması gerekmektedir. Çünkü şu dönemde Türkiye’nin içinde bulunduğu “**Ciddi**” konjonktür, artık gayrı ciddi ve laubali girişimleri kaldıramayacak kadar ağırlaşmıştır. Yeni kabinede cesur ve atılımcı bakanlar görebilmek, “**Gözle-rimi kaparım vazifemi yaparım**” diyenleri aşmakla olasıdır Türkiye’nin gayrı ciddi girişimlere ve günübirlik siyasetlere tahammülü kalmamıştır. Kısacası, deniz bitmiştir.

Bu nedenledir ki, yeni kabineden yeni, atılımcı ve cesur bir iç ve dış politika beklenmelidir... Bu Çiller için marttaki seçimlere kadar kullanabileceği iyi bir fırsat olacaktır. Bakalım bir tümen erkeğe bedel olan Çiller, bu şansını kullanabilecek mi?

Çiller kabinesine kimlerin yeni bakanlar olarak gireceklerini henüz tam olarak bilemiyoruz ancak İçişleri, Adalet ve Ulaştırma bakanlıkları çok hassas makamlardır. Türkiye’ye yeni bir perspektif ve bakış açısı kazandırılmak isteniyorsa, Çiller’in kabinesinde yapacağı değişiklikleri çok dikkatli ve isabetli kararlarla seçmesi gerekmektedir. Hiç kuşkusuz, yeni bakanların mucize yaratacakları umut edilmiyor, ancak deneyimli şahıslar bu görevlere getirilirlerse, kuracakları “**Danışmanlık**”ları aracılığıyla sorunların üstüne cesaretle yürüyebilirler. Danışmanları olmayan bakanların başarı şanslarının da olmayacağı açıktır.

* * *

İŞTE bu nedenle yeni kabinede yer alacak bakanlardan özellikle şu dört konuda “Yeni” bakış açıları beklenmelidir diyoruz:

1) Türkiye-İsrail ilişkileri:

Türkiye, kanımca uzun bir süredir İsrail ile sıkı bir dostluk ve işbirliği için ABD tarafından hazırlanmaktaydı. ABD’nin Ortadoğu’daki üç müttefiki Türkiye, İsrail ve Mısır’dan sonra şimdi Türkiye, ilk sıradaki müttefik statüsüne çıkmaktadır. Ne var ki, ABD ve İsrail’in somut Türkiye politikaları varken

Türkiye'nin gerçekçi bir İsrail politikası yoktur. Daha çok turizm alanına yönelik “**Usulen**” oluşturulmuş bakış açısı vardır.

2) Türkiye-İslam alemi ilişkileri:

Türkiye'nin en zayıf olduğu alanlardan biri budur. Türkiye'nin bu alanda da “**Resmi**” görüş dışında, elle tutulur bir önerisi yoktur.

3) Türkiye-Suriye ilişkileri:

Başta su olmak üzere, Türkiye ile Suriye arasındaki ilişkiler sadece tartışmalarla sürdürülmektedir. Oysa PKK'yı bahane ederek, buna karşılık “**Su**”yu tehdit unsuru olarak görmek hatalı bir politikadır. Su, önemi itibariyle PKK teröründen çok daha önemli bir konudur. Kısacası, eski deyimle kabili telif değildir. Apo'yu, Atatürk'le kıyaslamak ne kadar zırvaysa, bu konu da eşit düzeyde karşı karşıya getirilemeyecek önemdedir.

4) Türkiye-Ortodoks alemi ilişkileri:

Türkiye'nin en zayıf olduğu alan budur. Türkiye'de bir avuç uzmanın dışında Ortodoks aleminin ve genel olarak Hıristiyan aleminin Türkiye'yle ilgili görüşleri hiç bilinmemektedir... Türkiye ve Çiller'in yeni kabinesi acilen bu konu üzerine eğilmeli ve gerekli önlemleri almalıdır.

KÜRT SORUNU MU, PKK TERÖRÜ MÜ?

Yeni Günaydın
30 Kasım 1993

Geçtiğimiz hafta içinde basında en çok tartışılan ve konuşulan konulardan biri, Güneydoğu Anadolu'daki bazı “**Milli**” aşiretlerin reislerinin Başbakanlığın daveti üzerine Ankara'ya gelerek ilgililerle görüşmeler yapmaları oldu. Aşiret reisleri Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'le de uzunca sayılabilecek bir görüşme yaptılar.

Aşiret reislerinin Ankara'yı ziyaretleri çeşitli yorumlara yol açtı. Kimilerine göre yaklaşık bir milyonluk bir nüfus kesimini temsil eden reisler, kimilerine göre de en fazla üç-beş bin kişilik bir topluluğu temsil etmekteydiler. Aşiret reislerinin rolleri ve güçleriyle ilgili spekülasyonlar sürdürülürken, beş gün süreyle Ankara'da çoğu basından uzak toplantılara katılan reisler, bazı ilginç açıklamalarda bulundular. Bunların en ilginç olanlarından biri, belki de ilki, Star televizyonuna açıklama yapan bir reisin söylediği şu önemli sözlerde yer aldı. Bu aşiret reisine göre, **“Türkiye’de bir Kürt sorunu yoktu. Dış destekli bir terör hareketi vardı.”**

Türkiye’de bir Kürt sorunu var mıdır?

Kişisel görüşüm böyle bir sorun olmadığı şeklindedir. Kırımca, Türkiye’de Kürt sorunu ve buna bağlı olarak bir Türk sorunu yoktur. Var olan terördür, vahşettir. Hazin olan, bu terör ve vahşetin “Sosyalizm” adına yapılmakta olduğunun PKK tarafından iddia edilebilmesidir.

Bu görüşlerimi biraz açayım.

İlkin **Kürt sorunu** kavramını açmak gerekiyor. Türkiye’de Kürt sorunu olduğunu öne sürenler ikiye ayrılıyorlar. Bir grup

Kürt sorunu ile PKK'yı özdeşleştirmiş durumda. Bunlara göre –ki aralarında DEP'liler de var– ülkede yaşayan Kürtlerin bir kimlik bunalımı bulunmaktadır ve bu bunalımı aşabilmek için Kürt ulusal hareketi gibi yorumladıkları PKK ile siyasi çözümlere ulaşılması için “**Masa**”ya oturulması gerekmektedir. Diğer grup ise Kürt sorunu vardır, PKK vardır, ama bunları birbirine karıştırmamak gerekir diyor. Kürt sorunu bu grup tarafından da “**Kimlik bunalımı**” olarak görülüyor, ancak PKK bu sorunun eklemelenmiş dışavurumu değil, sonucu olarak değerlendiriliyor.

BAŞLICA iki başlık altında sunulan bu görüşlere bakıldığında, ortada bir **kimlik** sorunu bulunduğu kolaylıkla anlaşılabilir. Ancak bu kimlik sorununa bir **ad** takıldığı takdirde, kimlik sorunu, belirli bir ad altında toplandığı için artık bir “**Kendi içinde, çelişkili kavram**” haline gelir. Çünkü en basit anlamıyla, kimlik bunalımı, kendini bulamamışlık ifade eder. **Kürt sorunu**, şeklinde ifadelendirildiği takdirde mantıksal bir yanılgı yüksek sesle seslendirilmiş olur, o kadar. Ortada Kürt varsa –ki var– o zaman bu bir kimlik (milliyet) sorunu değil, bir “**Yurttaşlık**” sorunudur. Kürt sorunu vardır diyenler, önce bu hususa dikkat etmelidirler. Çünkü Kürt sorunu varsa, kimlik bunalımı olamaz. Kimlik bunalımı varsa, “**Kürt**” olamaz...

Öyleyse ortada nasıl bir sorun var?

Kanımca iki uçlu bir olayla karşı karşıyadır Türkiye. Bunlardan ilki ve ne yazık ki ihmal edilmiş olanı, Kürtlerin, 1950'lerden bu yana yaşamakta oldukları “**Sivilleşme, uygarlaşma, çağdaşlaşma**” sorunudur. Diğeri ise, doğrudan doğruya bu olumlu süreci etkileyerek, teröre dönüştürülmüş ve “Uygarlaşmacılığı” engeller hale getirmiş olan PKK hareketidir. Birincisi rasyonelleşmeyi, çağa uymayı, demokratikleşmeyi ve Batılılaşmayı öngörürken, ikincisi, amaca giden her yol muhtaktır mantığıyla “**Şiddet**”i mutlaklaştıran bir tepki hareketidir.

Kürtlerin, Batılılaşma süreci üzerinde biraz durmak gerekiyor.

Dikkat edilirse, 1950'den itibaren, DP hareketiyle birlikte, özellikle de Güneydoğu Anadolu'da ilk Batılılaşma çabaları

başlatılmıştır. Ankara Hükümeti'nin bu bölgelerde sürdürdüğü ve ağalar aracılığıyla yöre halkına iletmeye çalıştığı “**Moder-nizm**” önce dirençle karşılanmış, sonra eşraf ve Güneydoğu Anadolu'nun köklü aileleri arasında taraftarlar bulabilmeye başlamıştır. Bu Batılılaşma hareketlerinde çıkış noktası eğitim olmuştur. Güneydoğu'da ilkin 1950'lerde geleceğin teknokratlarının yetiştirilmesine başlanmıştır. Bugünkü Türkiye'nin tüm teknokrat kadrolarının yarısından fazlası Güneydoğu Anadolu'nun çocuklarından kuruludur. T.C. Devleti, olanca imkânsızlıklara rağmen, özellikle Doğu kökenli gençlerin teknik öğrenim görmelerini sağlamıştır. Ne var ki, bu gençlerin ailelerinin oğullarını teknik okullara göndermeye ikna edebilmeleri bile çok zor olmuştur. Güneydoğu, bir bütün olarak ele alındığında, Cumhuriyet Türkiye'si'nde meydana gelen tüm değişimlere da-ima uzaktan bakmayı, kendi gelenek, örf ve adetlerine uygun bakış açısı olduğunu öne sürmüştür. Meclis zabıtlarına şöyle bir göz atılırsa, 1924'ten itibaren Meclis'te bulunan, Doğulu milletvekillerinin şu tip sözlerine çok sık rastlarsınız:

“Bu yaptıklarınız İstanbul'da, Ankara'da olur. Bizde böyle şeyler olmaz. Bunlar bize uymaz.”

1960'larda Güneydoğu Anadolu'da “**Batılılaşma-çağdaş-laşma**” resmi ideolojinin baskısıyla hızlandırılmaya çalışılmıştır. Geri kalmışlıktan bir an önce kurtulabilmek için, eğitime verilen ağırlık ne yazık ki ekonomiye verilmemiştir. Kalkınma bu boyutuyla eksik bırakılmıştır.

Kürtlerin çağdaş uygarlığa ulaşabilmek istekleri, Cumhuriyet Türkiye'si'nde yadırganmamış, ama rasyonalize de edilememiştir. İşte bu plansız kalkınma modeli, giderek Güneydoğu Anadolu'da “**Umutsuzluk**”u manipüle eden grupların ve örgütlerin doğmasına neden olmuştur. “**Ezilen ulus**” adı altında serüvenlere yelken açılmasını ortaya çıkarmıştır. PKK'nın sanki demokratik bir örgüt olduğu yanılgısı yaşanmıştır. Şu açıkça bellidir ki, PKK ne kendi içinde demokratik bir örgüttür, ne de demokrasi isteyen bir örgüttür. Tek çıkar yol olarak terörü gören bir örgütün, kendisinin dahi bilmediği demokratik yönetimciliği,

sivilleşmeyi, çağdaşlaşmayı ve Batılılaşmayı yerleştirebileceğini ummak, en hafif deyişle saflıktır.

ÖZETLERSEK: Türkiye’de Kürt sorunu yoktur. Bunu bölgenin aşiret reisleri de görmüşlerdir. Türkiye’de Kürtler, bir AZINLIK değiller ki, azınlık statüsüne tabi tutulsunlar. Türkiye’de Kürtlerin sivilleşme, uygarlaşma sorunu yar. Bu sancılarını 1830’lardan beri hep birlikte çekiyoruz. Kürtlerin yerleşik değerlerine duydukları bağlılık nedeniyle sivilleşme daha zor ilerliyor.

PKK’nın çağdaşlaşma, uygarlaşma, sivilleşme gibi ne bir niyeti, ne de isteği vardır. Türkiye’de Kürt sorunu yok. Dış destekli PKK terörü var. Mesele budur.

LES ASPIN DE GİTTİ

Yeni Günaydın
18 Aralık 1993

“Ortadoğu’da roller değişiyor” başlıklı 26 Ekim 1993 tarihli yazımda şu noktaya değinmiştim:

“Amerika Birleşik Devletleri, iç ve dış politikalarında sıkıntılı bir dönem yaşıyor. Bill Clinton yönetiminin Bosna-Hersek’le başlayan, Somali’yle süren ve Haiti’yle doruk noktasına ulaşan başarısızlıkları dış politikadaki bunalımının belirgin göstergeleri oldular. Bunlara Boris Yeltsin’in kanlı darbesi de eklenince Clinton yönetimi gerek ABD içinde gerekse Avrupa’da eleştirilere muhatap oldu. Örneğin Senatör Dole, kendilerine danışılmadan hiçbir ülkeye asker gönderilemeyeceğini Başkan Clinton’a ve hükümetine sert bir dille hatırlattı. Son altı ay içinde aldığı her karardan geri adım atmasıyla ününe ün katan Clinton yönetimi, bu sert uyarıyı da sineye çekmek zorunda kaldı. Les Aspin ve Warren Christopher gibi usta diplomat ve politikacılar bile anlaşıldığı kadarıyla bu kadar kararsızlığa hazır değillerdi. Sonuç şu ki, bugünlerde Clinton’un hükümetinde bazı değişiklikler yapması gerekecek. Adları ünlenmiş, ancak iktidar kendilerine verildiğinde başarılı olamamış bazı üst kademe bürokratlarına yolun gözüktüğü anlaşıyor.”

Ve Les Aspin istifa etti. (16 Aralık 1993). Son aylarda Clinton kabinesinde süren çalkantı, bu ünlü politoloğun biraz da arkasından itilerek istifa etmesiyle şimdilik durulmuş sayılabilir.

Nedir ki, Aspin’i, Rusya’daki son seçim sonuçlarının beklendiği gibi gerçekleşmemiş olduğu için istifa ettiğini düşünmek çok hatalı olur. Les Aspin’in istifası bu seçim sonuçlarından en az iki ay önce kulislerde konuşulmaya başlanmıştı. Kaldı ki, Aspin, sadece başarısız olduğu için değil, ciddi sağlık

sorunları olduğu için devlet işlerini gerektiği gibi yürütemiyor olmakla da eleştiriliyordu. Gerçekten de Les Aspin, ciddi bir kalp rahatsızlığından muzdaripti ve sürekli olarak tıbbi denetim altında yaşıyordu. Kalp yetmezliği çeken Aspin, bu nedenle de verimli olamıyordu.

Ancak Les Aspin'i savunmayla ilgili görevinden aldırان en önemli faktör yine de kalp yetmezliği değildi. Aspin, Haiti'de ve Somali'de General Aidid'i önce isyankâr ilan edip, sonra da **“Baş tacı”** etmek zorunda kalması bardağı taşıran son damla oldu. Bilindiği gibi ABD, General Aidid'i tıpkı Saddam gibi medya aracılığıyla harcamayı düşünürken, bu trick geri tepmişti. ABD, Somali'de hiç beklemediği bir direnişle karşılaşmış ve Aidid de bir anda ulusal kahraman oluvermişti. Tüm aleyhte propagandaya karşın Aidid, ülkesinde yapılacak her türlü barış konferansında vazgeçilmez taraf olarak kendisini tescil ettirmişti. Nitekim Sudan'da başlayan barış görüşmelerinde General Aidid'i öldürmek amacıyla gönderilen Amerikan helikopteri, generali selamlayarak ve her türlü konforunu sağlayarak Sudan'daki toplantıya sağ-salim ulaştırdı! Bu tutarsızlık, Aspin'in son başarısızlığı oldu.

Aspin, Aidid'ten önce Haitili sürgün lider Jean Baptis Aristide konusunda da tutarsızlık göstermişti. Haiti'de seçimle işbaşına gelmiş olan Aristide, yapılan bir askeri darbeyle görevinden uzaklaştırılmıştı. ABD, Haitili bu sürgün kahramanını yeniden memleketine döndürmeye ve böylelikle de demokrasiyi tesis etmeye kararlıydı. Nedir ki, ABD, Haiti'yi denizden ablukaya almasına rağmen, bir türlü askerlerin inadını kıramadı. Aristide'in Haiti'ye geri döndürülmesi geciktikçe gecikti. Bu gecikmeler safhasında ortaya bir de Aristide'in **“Ruh hastası”** olduğu iddiası atıldı. Bu iddiaya göre, Haiti'nin dindar başkanı hiçbir şekilde devlet yönetemeyecek kadar ruhsal dengesi bozuk bir şahıstı. Bu iddianın doğurduğu sıkıntı, Clinton kabinesinin bir **“Ruh hastasını”** Haiti'ye Devlet Başkanı yapmak istediği şekilde eleştirilerdi. Clinton, Aristide konusunda da Aspin'in yetersizliğini örtbas etmeye gayret etti. Mesele de böylelikle unutturulmaya çalışıldı. Ama Aspin'in de ipi çekildi.

Özellikle Senato’da Les Aspin’e karşı yoğun eleştiriler başladı. Sonuç: Les Aspin istifa etmek zorundaydı ve etti.

Bu istifada Rusya’daki seçim sonuçlarının rolü hemen hemen hiç denecek düzeydir. Sadece bir rastlantı olduğu dahi söylenebilir. Hatta şu hususu belirtmek bile sanıyorum yanlış olmaz; ABD, Rusya’da ortaya çıkacak olan seçim sonuçlarını önceden biliyordu. Rusya’da Jirinovski, çok uzun zamandan beri ABD’nin mikroskobu atındaydı. Kaldı ki, yoğun anti-semitizm yapan Jirinovski hakkında başta Moskova’da, ABD Büyükelçiliği ile Savunma ve Dışişleri bakanlıklarına Rus Yahudileriyle birlikte İsrail’in de yaptığı uyarılar vardı. Bunlardan biri 15 Ekim 1993 tarihli Jewish Press adlı New York’taki haftalık dergide yayınlanmıştı. Buna göre Rusya’da çok tehlikeli bir anti-semitizm tırmanmaktaydı. Doğrudan doğruya faşist sloganlar kullanan bazı grupların ilk seçimlerden büyük bir başarıyla çıkacakları hususunda ABD’nin Dışişleri ve Savunma bakanlıklarının uyarıldıkları belirtilmişti. Rusya’daki Jirinovski hareketinin geleceği konusunda New York Hahambaşı Arthur Schneider de Rus Ortodoks Kilisesi’nin başı Patrik 2. Aleksi’yi uyarmıştı. Ekim ayının başında yirmi kişilik bir grubun Jirinovski’nin sloganlarını kullanarak Moskova’daki bir sinagogu basmaları, New York hahambaşını, 2. Aleksi’ye başvurmaya zorlamıştı. Bu başvuru üzerine patrik de bir bildiri yayınlayarak, Yahudi cemaatlerine yönelik her türlü vahşeti kınadığını açıklamıştı. (4 Ekim 1993-Moskova)

Jirinovski’nin kazanması sürpriz değildir. Yeltsin’i uzun zamandır **“Siyonistlerin uşağı”** olarak lanetleyen Jirinovski’nin düzenlediği açık hava toplantılarında elde ettiği popülariteyi ABD’nin ve CIA’nın atladığını düşünmek safdillik olur.

Şimdi ne olur? Şimdi Clinton, savunma konusunda akademik olmaktan çok **“Diplomatik”** olmayı bilen bir bürokratı bu göreve getirebilir. Bu da ABD’nin savunma alanında daha aktif bir siyaset uygulayacağı anlamına gelir. Şimdilik bu göreve düşünülen şahıs, CIA Başkan Yardımcısı Bobby Ray’dır.

Hedef neresi mi olur? Kuşkusuz Ortadoğu ve Türkiye’dir hedef. Önümüzdeki aylar çok heyecan verecek olaylara gebe-
dir. Rusya’nın yeni çarı Yeltsin’in ilk hedefi ise Çeçenleri ve
Başkırdistan’ı yola getirmek olacağı da bellidir. Önümüzdeki
aylarda bir yandan Kafkasya bir yandan da Ortadoğu, askeri
hareketlenmelere hazırlıklı olmalıdır kanısındayız.

AMERİKA'DA NELER OLUYOR?

Yeni Günaydın
1 Ocak 1994

Amerika'nın dış politikasında bazı köklü değişikliklerin olacağını ekim ayında yazmıştım. Bazı üst düzeydeki yöneticilerin görevlerinden uzaklaştırılacaklarını ve yerlerine muhtemelen akademik geçmişlerinden çok uluslararası deneyimleri yüklü olan ve referansları itibariyle daha **“keskin”** görünen bazı yeni adların gelebileceğini vurgulamıştım.

Bu öngörülerimiz gerçekleşti. Önce zenci danışman Wharton gitti. Akademik-teorik bilgisi çok ama tarih bilgisi ve deneyimi az olan Wharton, istifasını açıklarken bir gerçeği de dile getirmekten kendini alamadı: **“Beni zaten hükümette zenci var demek için almışlardı.”**

Bu istifadan sonra Pentagon'dan sorumlu ve aynı zamanda da **“Sorunlu”** bir bakan olan Les Aspin istifaya zorlandı. Aspin de ünlü bir akademisyendi ama **“nesnel gerçeklikle”** teorik bilgilerini bütünleştiremedi bir türlü. Tüm öngörülerini ya gerçekleşmedi ya da hükümette revaç bulamadı. Clinton, içine sürüklendiği açmazdan Aspin'i harcayarak kurtuldu. Onun yerine çok usta bir istihbaratçı ve darbe uzmanı olan Bobby Ray'i getirdi. Ray, CIA'nın Rusya ve Ortadoğu konusunda daima görüşlerini aldığı bir uzmandı.

Şimdi de tanıdık bir şahıs Clinton Hükümeti'ne adımını atmaya hazırlanıyor. Birkaç gün içinde Strobe Tallbott hükümetteki Devlet Bakanlığı Yardımcılığı'na getirilecek. Dışişleri Bakanı Warren Christopher'la çalışacak olan Tallbott'un seçimi de yine akademik başarılarına göre değil, güçlü öngörülerine bağlanıyor.

Uzman gazeteci:

Strobe Tallbott, 47 yaşında. Clinton'la eski bir arkadaşlığı var. Ama göreve getirilmesini bizzat Dışışleri Bakanı Christopher önermiş, Clinton değil. Tallbott evli. Eşi **Broloce Shearer** de araştırmacı gazeteci. Devletin en üst düzeydeki görevlileriyle çok yakın ilişkileri olduğu biliniyor. Tallbott, ünlü Time dergisinde yazarken eşi de kendisine önemli bilgiler aktarmıştı. Tallbott'un kayınbiraderi Derek Shearer de Clinton ailesinin eski dostlarından. O da hükümette görevliydi. Bunlar kısa "**Ailevi**" bilgiler. Şimdi Tallbott, neler yapar, buna geçeyim.

NATO'dan Rusya'ya sevgilerle:

Tallbott, Dışışleri Bakanı Warren Christopher'in aksine Rusya'nın NATO'ya alınmasına karşı. Polonya'nın ve Çek Cumhuriyeti'nin alınmasına da karşı. Bilindiği üzere Tallbott, kasım ayında Ankara'ya gelmişti ve uzun görüşmeler yapmıştı. Bu görüşmelerden sonra Türkiye'de Polonya'nın NATO'ya alınmasına karşı çıkmıştı. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in Polonya'yı ziyareti sırasında bu konu gündeme getirilmiş ama başarılı bir sonuç alınamamıştı. Yeni NATO güvenlik konferansı, yanılmıyorsam 10-11 Ocak 1994'te Brüksel'de toplanacak. Tallbott, işte ilk kez bu toplantıda resmen Amerikan Hükümeti'ni temsil edecek.

Tallbott'un bu toplantıda Ukrayna'yı, Rusya'ya karşı öne çıkaracağı düşünülebilir. Polonya ve diğer eski Sovyetik ülkelerin NATO'ya alınmasına karşı çıkan Tallbott, bir kez daha Warren Christopher'la ters düşebilir. Türkiye Dışışleri Bakanlığı bu konuda uyanık davranmalıdır. Çünkü sonuçta Christopher'in değil, Tallbott'un görüşleri Clinton'ın nezdinde geçerlilik kazanıyorlar.

Ya İsrail ne yapacak?

Strobe Tallbott'un yeni görevine atanması İsrail açısından da önem taşıyor. Les Aspin, İsrail'e çok sıcak bakan biri değildi. Tallbott da öyle. Tallbott'un uzmanlık alanı Rusya, Kafkasya ve Ortadoğu. Tarih bilgisi ve bilinci çok güçlü. Tallbott'un,

Michael R. Beschloss adlı Rus tarihçiyle ortaklaşa kaleme aldığı bir de kitabı var. Bu kitaptaki tezlerine göre Tallbott, nicedir Yeltsin'in desteklenmesini istiyor. Ortadoğu ve Kafkaslarda Yeni Dünya Düzeni'ni savunuyor. İlginçtir ki, Tallbott'un üniversiteyi (Yale) bitirme tezi Rus şairi Fyodor J. Tyutchev üzerine. Bu 19. yüzyıl şairi, emperyal (imparatorluk) değerlerine bağlı bir halkçı. Herhalde bunun etkisiyle olmalı. Tallbott, Vietnam Savaşı sırasında bu savaşa şiddetle karşı çıkanlardan biriymiş. Yazdığı ilk "Başyazı" ise marihuana ve uyuşturucu maddelerin ABD'de "**kriminal**" suç olmaktan çıkartılmasıyla ilgili!

Strobe Tallbott, İsrail-ABD ilişkilerinin oldukça kritik gelişmeler gösterdiği bir sırada göreve başladı. Rusya'da Jirinovski'nin başarısı, Rusya'dan İsrail'e yeni Yahudi göçleri hazırlayacağı benziyor. Filistin'le imzalanan Peres Anlaşması ise artık tıkanmış durumda. Öyle ki, New York'taki ünlü Siyonist Örgütler Asamblesi'nde (ZOA) bile bu anlaşmaya karşı olan grup seçimleri kazanarak başa geçti. Amerika'nın Ortodoks Yahudileri, yeterince dindar olmayan ve seküler (Laik) kimliğini daima öne süren Peres'e ateş püskürüyorlar. Ve inanmayacaksınız ama ABD'nin İsrail'e yaptığı yardımları kısıtlamasını bile istiyorlar. ABD dış politikasında şimdi, daha çok "**Seküler**" kimliğiyle tanınmış bir uzman, Strobe Tallbott, son sözü söyler hale geldi. Kayınbiraderini Rusya'nın dışa açılan kapısı olan Finlandiya'ya büyükelçi olarak tayin ettiren Tallbott'un, Türk dış politikasında da büyük etkisi olacağı benziyor.

ERMENİSTAN-KARABAĞ VE BİR PAZARLIK MODELİ

Yeni Günaydın
8 Şubat 1994

Ermenistan Hükümeti, Nagorni Karabağ'ın (Dağlık) Birleşmiş Milletler'e üye bir ülkenin mandasına verilmesini istedi. Ermenistan Cumhurbaşkanı Levon Ter Petrosyan'ın 5 Ocak'ta yaptığı bu açıklama bir sürpriz değildir.

Ermenistan Hükümeti'nin Karabağ'ı “**mandasına**” sokturmak istediği ülke hangisidir? Herkesin aklına, kuşkusuz Rusya gelmektedir. Ama bilebildiğimiz kadarıyla bu ülke, Rusya değil, kuvvetle muhtemelen Finlandiya olacaktır. Bu kanımızı güçlendiren çok önemli bazı ipuçları vardır. Şimdi bunları kısaca aktaracağım. Ermenistan'ın bir pazarlık modeli olarak gördüğü ve değerlendirdiği bu senaryoyu ve bu senaryoya konu olan çözümü, başta Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Dışişleri Bakanlığı olmak üzere, konuyla ilgilenen tüm tarafların dikkatine sunuyorum. Azerbaycan Cumhurbaşkanı Haydar Aliyev'in, Türkiye'ye yapacağı ziyaretle bu konuyu gündeme getirmekte yarar olduğunu düşünüyorum.

Finlandiya faktörü

İki ay öncesinden başlayayım. 20 Aralık 1993'te Finlandiya'nın başkenti Helsinki'ye inen bir uçaktan ilginç bir heyet çıktı. Heyet, Karabağ Azerileriyle Karabağ Ermenilerinin temsilcilerinden oluşuyordu. Türkiye'nin Finlandiya'daki Dışişleri temsilcilerinin bu ziyaretten hiç haberleri olmadı.

Helsinki Havaalanı'ndaki kısa “**Hoşgeldin**” karşılamasından sonra Karabağ'ın Müslüman ve Hristiyan (Ermeni) temsilcilerinden oluşan heyet “**Kardeş kardeşe**” bir toplantıya katılmak

üzere Finlandiya'daki **ALAND Takımadaları**'nın başkenti olan **Marien Hamina** şehrine götürüldüler.

Komşu ve rakip Norveç, İsrail ile Filistin Kurtuluş Örgütü arasında arabulucu olur da Finlandiya durur mu? Onlar da Müslüman Azerilerle (Karabağlılar) Hristiyan Karabağlıları (Ermeniler) bir masaya oturtmaya heveslenmişlerdi. El-hak, Finlandiya'nın kendisine böyle bir misyon biçmeye, Norveç'ten daha çok hakkı vardır. Tam 60 yıl Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği ile tüm dünyanın şaşkın bakışları arasında tarafsızlık anlaşmasını sürdürmüş olan bu ülke, dünya diplomasi tarihine "**Finlandiyalaştırma**" diye bilinen bir modeli ve deyimini armağan etmişti. Buna göre SSCB ile ticarete "**Açık**" olmaması ilk maddesini oluşturuyordu bu anlaşmanın. Buna karşılık Finlandiya da Sovyetler'e yönelecek askeri hareketlere izin vermeyecekti. O yıllarda Finlandiya, başta Amerika olmak üzere tüm NATO ülkelerinde en sakıncalı Sovyet-Blok'u dışı ülke sayılıyordu. Finlandiya'nın ünlü Devlet Başkanı **Kekkonen** yıllarca bu ithamı silebilmeye çalıştı durdu. Ama Finlandiya bir kez mimlenmişti, kurtulabilmesi kolay olmadı.

Gelelim Modele

Finlandiya ile İsveç arasında **ALAND** diye bilinen takımadaları vardır. Bu adaların statüsünün ne olması gerektiği Birinci Dünya Savaşı öncesinde tüm Avrupa'da tartışılan bir konu olmuştu. Bu adalarda yaşayanların statülerinin belirlenmesi için çeşitli komisyonlar kuruldu. Sonuç alınamadı. Mesafe itibariyle İsveç'in **Nortaje** Limanı'na yakın olan **ALAND**, diğer küçük adaları itibariyle de Finlandiya'nın **Turku** Limanı'na yakındı. Sonunda Finlandiya ile İsveç anlaşamayınca konu, yeni kurulmuş olan ve bugünkü Birleşmiş Milletler'in atası sayılan "**League of Nations**"a (Cemiyet'i Akvam) intikal ettirildi. Sorunu bu uluslar üstü örgütün çözümülemesi gerektiği fikri Avrupa'da yayıldı. Ve gerçekten de bu sorunu Milletler Ligası diye tanınan bu Örgüt 1921'de çözümlledi.

Bu çözüm aynı zamanda bugünkü BM'den önce kurulmuş olan bu ilk uluslararası örgütün kesin çözüme ulaştırdığı

“**TEK**” örnek olarak tarihe geçti. O günden beri de ALAND’ın statüsü bu çözüme uygun olarak kaldı. Bir sorun da çıkmadı.

Nedir ALAND modeli?

Aland Takımadaları 22.000 nüfuslu bir bölgedir. 1921’de belirlenen statüsüne göre günümüzdeki statüsü şöyledir:

- Aland Takımadaları, Finlandiya’ya bağlıdır.
- Dili, Fince ve İsveççedir. Okullarda İsveççe zorunlu dildir.
- Aland’ın kendi bayrağının olması zorunludur. Aland, Finlandiya bayrağına değil, kendi bayrağına bağlılık duyar.
- Aland kendi pulunu basabilmiştir.
- Aland parası Fin Kronu’dur.
- Aland’ın bağımsız parlamentosu vardır. **LANSTING** denilen bu meclisin üyeleri sadece Alandlılar tarafından seçilir.
- Finlandiya Halk Meclisi’nde Aland’ın bir temsilcisi bulunur.
- Aland, kendi vergisini kendi toplar ve dilediği gibi harcar.
- Aland, gerekli gördükçe Finlandiya bütçesinden kendisi için bir para ayrılmasını isteyebilir.
- Aland, İsveç ve Finlandiya arasındaki silahtan arındırılmış bölgedir. Adalarda silah depolanamaz.
- Aland, Anayasası’nı Finlandiya Anayasası’na uygun olarak kendisi yapmıştır.
- Aland’da, Finlandiya’daki ceza yasalarına aykırı düşmeyecek ve/fakat uluslararası normlara uygun işleyecek mahkemeler vardır.
- Özellikle vergi konusunda ALAND kendi yasalarına tabidir.

Yukarıda kısaca özetlediğim bu model, şu son aylarda Finlandiya’nın uluslararası diplomaside çok etkili olan diplomatları sayesinde yeniden gündeme gelmiştir. Finlandiya, Türkiye’de pek bilinmez ama özellikle Afrika’da çok başarılı bir diplomasi uygulamıştır. İki gün önce yapılan seçimde cumhurbaşkanlığını kazanan **Martti Ahtisaari** tam 20 yıl BM’de görev

almış çok usta bir diplomattır. Finlandiya 57 yaşındaki bu diplomatıyla uluslararası diplomaside çok ağırlık kazanacaktır. Karabağ sorununun çözümünde Finlandiya, Ahtisaari ile başarılı olacaktır. Ermenistan işte bu nedenle Finlandiya'nın ALAND modelini dünya kamuoyuna bir pazarlık olarak önerebilir. Yazımın başında sözünü ettiğim heyetin yaptığı gezide Finli diplomatlar, taraflar arasında Karabağ'da Aland modelini uygulamak konusunda anlaşmış durumdalar. Uyarması bizden, gayret Dışişleri'nden!

YAHUDİ MESİH ÖLÜM DÖŞEĞİNDE!

*Yeni Günaydın
15 Şubat 1994*

Yahudilik, tanımsal olarak, bir DİN değil, bir YOL ve bir VAROLUŞ TARZI'dır. Yahudilik TEK TANRICILIK'ın kaynağıdır aynı zamanda. Günümüzden 2000 yıl önce Yahudilik'te başlayan dört ana akım ve görüş vardı. Bunlar Farisiler, Sadıkiler, Katibiler ve Esseneler'di. Bu sonuncusunun varlığı ve yaşayış tarzı diğerlerinden çok farklıydı. Nedir ki, Essene grubunun ya da cemaatinin tam olarak nasıl olduğu halen de kesin bulgularla ortaya konulabilmiş değildir.

Essene cemaatinin, daha sonra ortaya çıkan İsa ve Vaftizci Yahya'nın da bağlı oldukları Yahudi YOL'u olduğu iddiaları bilimsel olarak kabul görmüştür ama İlahiyatçılar tarafından henüz onaylanmamıştır. M.S 66 ve 73 yıllarında iki kez ayaklanan Filistinli Yahudiler, Romalılar tarafından ağır bir yenilgiye uğratılmışlar ve ikinci kez Diaspora (sürgün) ülkelerine sürülmüşlerdir.

Bu kıyım (pogrom) ve sürgünden sonra yaklaşık 1800 yıl özellikle Avrupa'da, Kuzey Afrika'da (özellikle Fas ve Tunus'ta) ve daha sonra da Osmanlı topraklarında yaşayan Yahudiler, göç ettikleri ülkelerde ağır kısıtlamalar, işkenceler ve eziyetler altında yaşamışlardır. Açıkça belirtmek gerekir ki, Yahudiler, Müslüman sultanların ve özellikle de Osmanlı'nın hakimiyetinde Katolik ve sonra da Protestan kralların egemenliğindekinden çok daha özgür yaşamışlardır.

Dil itibariyle eski Arami diliyle yerel lehçelerden ve Arapçadan oluşan İbraniceyi konuşan Yahudiler, Avrupa'daki ülkelerde YIDDISH adı verilen özel bir lehçeyi konuşmuşlardır.

1492’de İspanya’dan Osmanlı’ya sığınan Yahudiler de Ladino denilen özel bir lehçeyi konuşuyorlardı.

İşte bu dillerde ve lehçelerde hiç değişmeyen bir kavram vardı: **MESİHLİK**. Bu deymi Türkler, İSA peygamberin ME-SİH olarak tanınmasıyla bilirler. Türkler, İsa’ya, İsa Mesih derler. İbranice, Moshiach diye yazılan bu kavram, Yahudilik’te, Hristiyanlık’ta ve İslamiyet’te aynı şekilde kullanılmasına rağmen başka anlamları ifade eder.

Nedir Mesih Olmak?

Moshiach, Ortodoks Yahudilik için, peygamberlikten daha üst bir mevkidir. Yahudilik’te peygamberlik de iki tiptir. Büyük ve küçük peygamberler vardır. Ama onlardan önce dört büyük Baba vardır. Bunlar İbrahim, İshak, Yusuf, Yakup ve Yakup’un 12 evladı olarak bilinirler. Mesihlik, Yahudilik tarafından ortaya çıkartılmış bir sıfattır. Eski Yunancaya Christ, Hiristos olarak çevrilmiştir. Mesihlik, Yahudilik’te ve ilk Hristiyanlık’ta sadece bir “**MAKAM ve MEVKİ**” anlamında kullanılmaktaydı. Mesih sıradan bir Rabbi (Haham, öğretmen) ya da Küçük Peygamber değil, bizzat Tanrı tarafından TAYİN edilmiş ve o MAKAM’a uygun görülmüş şahıstır.

Mesih’in üstün bir Yahudi olduğu, bir anlamda, eşitler arasında birinci olduğu yargısına varılmıştır. Bilindiği gibi tüm Yahudiler, bizzat Tanrı tarafından seçilmiş insanlar olduklarına inanırlar. İşte Mesih, bu seçkinler arasında **EN** seçkin olarak o MAKAM’a uygun görülmüş, dolayısıyla tayin edilmiş olan şahıstır.

Şu günlerde işte böyle bir ahir zaman MESİH’i hayatının son günlerini yaşıyor.

Bu Mesih, aşırı köktenci bir Yahudi cemaati olan Luboviç Hasidimlerinin ruhani lideri ve tartışmasız Mesih’i, Rabbi Menahem Mendel Schneerson’dır. Ve halen New York’un Crown Heights diye tanınan Yahudi semtindeki Hasidim Sinagog’unun 770 numaralı odasında ağır bir hastalığın pençesinde ölüm kalım savaşı vermektedir.

Ölünce Kavga Başlayacak

Hasidim Yahudileri, Ortodoks Yahudiler tarafından yalan-cı, iftiracı ve sahtekâr olmakla suçlanırlar. Hasidimler ise, Ortodoks, Liberal ve Reform Yahudilerini, Yahudiliğin 613 kuralına ve yasasına uymadan yaşıyor olmakla suçlamaktadırlar. İpekten başka elbise giymeyen, eşleriyle ay hali varken yan yana gelmeyen ve çok sıkı bir diyetle yaşayan Hasidimler, bugünkü Rusya'nın Belarus Cumhuriyeti'ndeki Luboviç şehrinden New York'a göç etmiş olan bir avuç sofı Yahudi tarafından kurulmuştur. Bugün 250.000 üyesi olan Hasidimler (imanlılar demektir) özellikle işte bu Mesih kabul edilen Başrabbi Schneerson tarafından dünyaca ünlü bir cemaat haline getirilmişlerdi.

Hasidim Yahudileri, bu rabbinin ahir zaman Mesih'i olduğunu tartışma konusu yapmadan kabul ederler. Bu cemaate göre her neslin kendisini kurtaracak bir ruhani lideri vardır. Ama bu rabbi Yahudiliğe yaptığı hizmetle artık Mesihliğe yükselmiştir.

Dolayısıyla son Mesih'tir ve onun ölmesiyle birlikte Yahudiler uzun bir süre bocalayacaklardır. Bunun belirtileri de şimdiden ortaya çıkmıştır. Mesih'e yakınlığıyla tanınan ve veliaht kabul edilen bazı hahamlar, liderlik yarışına girmişlerdir. Bu da Hasidim cemaati içinde fesat ve iftiranın yaygınlaşmasına neden olmuştur.

Devlet'e Karşı Mesih

Luboviç Hasidimleri, İsrail'in kendisine değil, fakat İsrail'in DEVLET kurmasına karşıdırlar. Hasidimler için İsrail, diğer dinler gibi devlet sahibi olamaz. Çünkü DEVLET hangi ad altında kurulursa kurulsun, kesinlikle Din-dışı Seküler bir kurumdur. Yahudi varoluş tarzında Seküler hayat diye bir olgu yoktur. İşte bu nedenle İsrail'deki DEVLET'e karşı çıkan Mesih ve taraftarları, bu nedenle İsrail'i ziyaret bile etmemişlerdi. Devlet'i değil, İsrail'i destekleyen Hasidimler, İsrail'de Davut peygamberin soyundan gelecek olan ve bizzat Tanrı tarafından (El-Saddai) kutsanarak Kral yapılacak olan biri ortaya çıkıncaya kadar İsrail Devleti'ni (Seküler olduğu için) desteklemeye ve tanımamaya yeminlidir.

Halen dünyanın en zengin dinsel cemaatlerinden biri olan Hasidimler, Yahudi aleminde aşırı köktendinciliğin temsilcileridir. Bu yıl 92 yaşına basan Mesih, son iki yıldır hiç kimseyle görüştürülmeden, sinagogun küçük bir odasında ölümü beklemektedir. Bazı iddialara göre Mesih, son iki yıldır ona yakın olan bir çevre tarafından zorla alıkonmakta ve hiç kimseyle görüştürülmemektedir.

Çağımızda Yahudi köktendinciliğinin temsilcisi olan Hasidimler, her türlü törenlerini –örneğin düğün– açık havada başlatmak zorundadırlar. Kadın ve erkekler birlikte eğlenemez ve dans edemezler. Buna karşılık kadınların gösterişli renklerle süslenmeleri ve peruk taşımaları özendirilir. Şu çok bilinen çarşaf sevişmek kuralı Hasidimler için geçerli değildir. Yani Hasidimler, sevişirken kadın ve erkeğin aralarına çarşaf konulmasını öngören Yahudi cemaatlerinden bu konuda ayrılırlar. Türkiye’de “Özgürlükçülüğü” savunan laiklere duyurulur. Önce Yahudi kadınlarını özgürleştirseler, iyi olur.

HEBRON, YAHUDİ DEVLETİ Mİ?

Yeni Günaydın
1 Mart 1994

İlkin şu hususun altını çizmek gerekiyor. ABD'nin dış politikasında Balkanlar ve Bosna-Hersek yok. Diğer bir deyişle ABD dış politikasına yön veren Strobe Talbott ve ekibi yeni bir **territorial** (bölgesel) deyimini diplomasiye soktular. Bu yeni deyim, “**Genişletilmiş Ortadoğu**”dur. Bu yaklaşım tarzında Balkanlar ve Avrasya da klasik Ortadoğu'nun kapsamına alınmış bulunuyor. Bundan böyle ABD için Ortadoğu denildiğinde sadece Türkiye ve sınır ötesi güney çevresi değil, Türkiye'nin kuzey komşuları da anlaşılabilecek. Balkanlar, Kafkasya, Ermenistan ve Azerbaycan da artık “**Genişletilmiş Ortadoğu**” içinde yer alacaklar.

İşte bu yeni bakış açısı, ABD'nin yeni dış politikasında belirleyici unsur olacak. Türkiye, bu yeni **territorial** statüde merkez ülke yapılacaktır. Kuşkusuz Türkiye, bu yeni stratejiye uyum sağlayabilmek için iki konuda kendisini bu yeni rolüne hazırlaması gerekiyor. Bunlardan birincisi etnik hassasiyet, diğeri de Türkiye'deki İslamiyet'in yerinin ve rolünün dengelendirilmesi (equilibrium) çabalarıdır.

Yahudilerin “Kara Ses”i

25 Şubat'ta İsrail'in Hebron kentindeki Halil İbrahim Camisi'nde bir katliam yaşandı. Baruch Goldstein adlı bir Yahudi, 63 kişiyi öldürdü, 170 kişiyi yaraladı. New York'un Yahudi bölgesi Brooklyn'de doğan ve 1982'de İsrail ordusuna katılan Baruch Goldstein, evli ve üç çocuk babasıymış. Dinine sofuca bağlı olan Goldstein, İsrail'in “Kara Sesi” diye bilinen Rabbi Meir Kahane'nin 1973'te kurduğu Kach Partisi'ne üyeymiş. Aşırı köktendinci olan Kach Partisi, İsrail'in işgal altında tuttuğu

bölgelerde yaşayan yaklaşık 130 bin kişilik topluluğu yönlendiriyor. Partinin 2 bin silahlı üyesi var. Amaçları, Yahudi dinine kelimesi kelimesine bağlı kalmak ve işgal altındaki topraklarda tek Arap dahi kalmayınca dek savaşmak!

Evet, yanlış okumuyorsunuz. Kahane'nin taraftarları, Araplarla son ferdine kadar savaşmaya ve ölmeye yeminli Yahudilerden seçiliyorlar. Kahane örgütünün önde gelen yöneticilerinden biri David Axelrod'dur. Axelrod, Kahane hareketinin nihai hedefini şöyle açıklamıştı: **“Din kitaplarındaki yasalar, insanlar tarafından konulmuş olan yasalardan önce gelir.”**

David Axelrod, Hebron bölgesindeki tüm Arapların gerekirse savaşarak bu topraklardan atılmalarını istiyor. “Bunu, sağlayabilmek için bir ihtilale ihtiyacımız var. Biz İsrail’de Tevrat’a göre düzenlenecek yeni bir Yahudi Devleti kurmak istiyoruz.”

Batıcı laiklere yer yok!

Kach Partisi'nin yan örgütleri de var. Bunlardan biri de Batı Şeria'daki **Kahane Cai** örgütü. Kahane yaşıyor anlamına gelen bu örgüt, Rabbi Meir Kahane'nin 1990'da New York'ta uğradığı saldırı sonucunda ölmesinden sonra kurulmuştur. Kach Partisi de, Kahane yaşıyor örgütü de fanatik Yahudilerden kuruludur. Halil İbrahim Camisi katliamını gerçekleştiren Baruch Goldstein, işte bu örgütlerde üye olan bir Hasidim Yahudisidir.

ABD'deki seküler (dünyevi) hayata karşı öfke duyan bu Yahudiler kendi cemaatleri içinde yaşamayı ve dinlerinin öngördüğü 613 yasağa uymayı aksatmadan sürdürürler.

Baruch adının da özel bir değeri vardır bu cemaatler için. En önemli Hasidim hahamlarından biri Baruch Kossov'dur. 1795 yılında ölen bu rabbi, **Amud ha-Avodah** adlı bu Yahudiler için çok önemli olan bir kurallar kitabının yazarıdır. Tüm Hasidim inancasına yön veren kitaplardan biri budur. Baruch Kossov, kitabında diğer Yahudi cemaatlerinde olmayan bazı kuralları formüle etmiştir. Bunlardan en önemlisi, her Yahudi'nin kendi hayatıyla ilgili seçim yapma hakkıdır. Kossov'a

göre her Yahudi, serbestçe seçim yapmalıdır, yapamazsa dini reddetmiş sayılır. Bu bağlamda Baruch Kossov tarafından formüle edilen ünlü bir söz bugün de sıkça kullanılmaktadır. Kossov'dan naklen hatırlanan bu söz şöyledir:

“Her budala kendi gözünde alimdir.”

Filistin-İsrail Anlaşması'nı sabote eden Kahane örgütü, şimdilik attığı ilk adımda başarı sağlamış ve yürütülen barış görüşmelerini kesintiye uğratmıştır.

Kahane'nin oğlu yönetiyor

Kahane örgütünün tartışmasız önderi Binyamin Kahane'dir. Filistin ve İsrail arasında bugün, 1948'deki şartların öncesine döndüğünü öne süren baba-oğul Kahaneler bu bakış açısıyla yaptıkları değerlendirmelerde İsrail'in Batı'nın Yahudi dinine düşman olan laik değerlerine yenik düştüğünü öne sürmektedirler.

“Bugünkü şartlar, 1948 öncesinin şartlarıdır. Biz bu topraklardaki İsrail ordusunun çekilmesini istiyoruz. Ordu çekilince, tıpkı 1948 öncesinde olduğu gibi, biz Araplarla savaşarak bu toprakları kurtaracağız. Burada yeni bir Ortadoğu Savaşı çıkartacağız ve çok çabuk zafere ulaşacağız. Yeni ve bağımsız bir İsrail Devleti kuracağız bu topraklarda.”

Kahane örgütünün diğer bir üyesi Lenny Goldberg ise bu savaş kazanabilmek için tüm yeraltı örgütlerinin hazır olduğunu ve yeni kurulacak olan bu bağımsız DİN DEVLETİ'nde, seküler hayatı benimsemiş olan İsrailli Yahudilere de yaşama hakkı tanınmayacağını açıklıyor.

Anlaşılan son provokasyonlar çerçevesinde Ortadoğu'da bir oldu-bitti Yahudi Devleti daha yaratılacak. Aynı topraklarda bağımsız Filistin Devleti kurmayı hayal eden Arafat, baskı Kahane'nin fanatik Yahudileriyle baş edebilecek mi?

Genişletilmiş Ortadoğu'da bir de genişletilmiş İsrail olacağı benziyor.

TÜRKİYE’DE KADIN

Yeni Günaydın
8 Mart 1994

Bugünkü yazımın başlığı, aynı zamanda benim bir kitabımın da başlığıdır. Kitabı tam 20 yıl önce yazmıştım ve ilk kez de 1974’te geniş bölümler halinde yayınlanmıştı. Daha sonra altı kez daha basıldı bu kitap. Son 20 yıl içinde dünyanın birçok ülkesinde, üniversite ve devlet kütüphanelerine girdi. Örneğin ABD’de New York Public Library’de, Princeton Üniversitesi’nde, Columbia Üniversitesi’nde, New York Üniversitesi’nde, Harvard Hebrew Üniversitesi’nde, Hoover Institution’da, California-Berkeley Üniversitesi’nde ya da dünyanın başka bir ucunda, Finlandiya’da, Helsinki ve Oulu üniversitelerinde **Türkiye’de Kadın**, istenildiği zaman bulunup okunabilir. Türkiye’de Kadın, sayısını bilmediğim kadar çok, kadın araştırmasında zikredilmiştir. Özellikle Almanya ve Fransa’da araştırmacılar için başvuru kitabı olmuştur.

Bunları niçin yazdım?

Dört nedeni var. **Türkiye’de Kadın**, ülkemizdeki kadın hareketine ve kadın sorunlarına ilk kez değişik bir yöntem ve anlayışla yaklaşmış ilk çalışmaydı. Hem tezi itibariyle hem de metodolojik yaklaşımı itibariyle “Yeni” bir bakış açısını Türkiye’nin gündemine sokmuştu.

Neler önerilmişti?

Neydi Türkiye’de Kadın’da işlenen tezler?

Yukarıda da belirttiğim gibi, kitabın dört temel tezi vardı.

1) Kitapta klasik feminizm değil, kadının insan olduğu bakış açısı ele alınmıştı. Buna göre Türkiye’de Kadın, bilinen

feminist yöntemle değil, insan hakları çerçevesinde ele alınmıştı. Kısacası, kadınların sınıfsal konumları ve durumları feminist yöntemle değil, insanı esas alan rasyonalist bakış açısıyla değerlendirilmişti.

2) Kitaptaki ikinci tez, Türkiye’de kadınlara **“verilmiş”** haklar olduğuydu. Devlet, Türkiye’de kadınlara tepeden inme usulle bazı haklar vermişti. Bunda da gocunulacak bir taraf yoktu. Kadınlar, örgütlü mücadeleyle kendi haklarını kendileri elde etmiş değillerdi. Bu haklar bizzat devlet tarafından kadınlara bahşedilmişti.

3) Kitapta Türkiye’de kadınlara verilmiş olan haklar Cumhuriyet’in bir **“mucizesi”** olarak birdenbire ortaya çıkmamıştı. Osmanlı İmparatorluğu’nda 1838’den sonra kademeli olarak kadınlara haklar –özellikle eğitim alanında– verilmiş ve Osmanlı kızlarının üniversite dahil, her alanda eğitim görebilmeleri için gereken kurumlar açılmış, yasal düzenlemeler yapılmıştı. Dolayısıyla Osmanlı’da kadın hakları doğrudan doğruya Osmanlı sarayı ve padişah-halifesi tarafından gündeme alınmıştı. Bu konuda en çok çalışmış olan da, şaşırtıcı olacak ama, Abdülhamid’di.

4) Kitapta o günlerde –ve günümüzde– çok tartışılan **“Eşit İşe Eşit Ücret”** akımının eleştirisi yer almaktaydı. Bu ilkenin hiçbir şekilde hayata geçirilemeyeceği, günümüzden 20 yıl önce ilk kez bu kitapta işlenmişti. Hatta bununla da kalınmamış, bir de küçük kitap hazırlanmıştı. Eşit İşe Eşit Ücret, sadece bir manipölasyon olarak değerlendirilmişti. Bu kitabı da çeşitli üniversitelerde bulabilirsiniz. Mevcut ekonomik yapılanma içinde Eşit İşe Eşit Ücret, bir fantezi bile değildi, bir sanrıydı.

8 Mart 1994’te Eşit İşe Eşit ücret ne durumdadır? Size bu konuda bazı bilgiler aktarmak istiyorum. Ama önce kısaca ABD’deki kadın hareketlerinin tarihiyle ilgili bazı bilinmeyen bilgiler iletmek istiyorum.

1915’te, ABD’de durum

1915’te, merkezi New York’ta olan National Woman Suffrage tarafından yayınlanan **“Woman Suffrage History,**

Arguments and Results”, dünya kadın hareketinin tarihiyle ilgili önemli bilgileri içermekteydi. Bu kitapta yer alan bilgilere göre ABD’de kadın hakları ilk kez **“Mülk sahibi kadınlar”** tarafından ve eşlerinin devlet içindeki pozisyonları dikkate alınarak başlatılmıştı. Mülk sahibi olan kadınların seçilme değil, özellikle eğitim alanında yapılan –okul yönetim kurullarına seçme gibi– seçimlerde oy kullanma hakkına sahip olmaları öngörülmüştür. Bu da doğrudan doğruya Amerikalı kadınlardan değil, ABD’ye 1830’larda göç eden Norveç, Finlandiya, İsveç ve Danimarka kökenli ailelerin erkeklerinin zorlamasıyla gündeme gelmiştir. Kuzeyli bu göçmenlerin geldikleri ülkelerde bu hakları vardı. Bu haklar kendilerine kiliseler tarafından verilmişti. Özellikle Lutheran (Protestan) kiliseleri bu alanda Katolik kiliseleri tarafından tanınmayan bu hakkın kadınlara tanınması için uğraşlar vermişti. Aynı dönemde Avrupa’da, Napolyon’un baskıları altında yaşayan Papa (Pius VII), kadın hakları dahil birçok alanda imparatora boyun eğmemeye çalışıyordu. Katolik kilisesi bu baskılardan kurtuluşu papa değil, henüz gözaltına alınmamış olan bazı papa taraftarı kardinaller tarafından formüle ederek baskılardan sıyrılmayı denemişti. Napolyon döneminde yapılan bu formülasyona göre “İyi demokrat olabilmek için, önce iyi Katolik olunması gerekiyordu.”

İşte bu bakış açısı, Vatikan’ın, Napolyon tarafından aşağılanması ve devre dışı bırakılmasıyla Avrupa’da yeni evlilik kodekslerinin yasal planda yürürlüğe girmesine ve Katolik alanında kadınların durumunun değiştirilmesi yönünde katkıda bulundu. ABD’de ise bu görevi özellikle Protestan kiliseleri, örneğin Babtistler ve Quaker mezhebi savundu. Yine ABD’de Yahudi kadınlara, mülk sahibi olmaları şartıyla haklarının tanınması için ilk mücadeleyi de Polonyalı bir hahamın kızı olan Ernestine L. Rose, 1836’da başlatmıştı. Nedir ki, kadın hakları konusunda –günümüzde dahi– çok geri olan Yahudilik’te bazı değişiklikler 1965’ten önce gerçekleştirilememiştir. Özellikle evlilik ve cinsel yaşam ile boşanma gibi konularda Yahudi kadın günümüzde de diğer hiçbir dinde olmadığı kadar ağır baskı altındadır. (Yahudi kadının boşanma talebinde bulunma hakkı yoktur).

Eşit İşe Eşit Ücret

Sonda söyleneceği başta söylemekte yarar görüyorum. Bu ilke –daha gerçeği standart– kelimenin tam anlamıyla iflas etti. Dünyanın hiçbir yerinde, başta da ABD’de ve İngiltere’de tüm çabalara rağmen uygulanamadı. İşte en son araştırma ve sonuçları...

Eşit Fırsatlar Komisyonu’na iletilen gizli (confidential) rapora göre “**Eşit iş**” konusundaki gelişmeler giderek daha başarısız başvurulara dönüşmektedir. Son 10 yıl içinde 23 dava açılmış ama sonuçlandırılmaları yıllarca sürmüştür. Avrupa Topluluğu’na mensup ilgili bakanlıklar tarafından cinsiyetler arası ayrımcılığı öngören yasalarda değişikliklerin yapılmaması “**Eşit ücret**”in başarısızlığa sürüklenmesinde ilk etken olmuştur. Ekim 1993 tarihli bir rapora göre sanayi mahkemeleri bireysel başvuruları dikkate aldıkları için eşit ücret konusunda toplu davalar açılamamaktadır. Bu mahkemelerden birinde açılmış olan iki eşit ücret davası 8. yılına girmiştir ve daha 4 yıl süreceği tahmin edilmektedir!

8 Mart, kadınlarımıza “**Kutlu**” olsun!¹

¹ İlginçtir ki, “**Eşit İşe Eşit Ücret**” 2007 yılında da henüz hayata geçirilemedi. Tam 35 yıldır, kelimenin hakkını vererek söylersek “**Sürünüyor**” bu hayal. Bu konuda bkz: “**Kültür Savaşları II**”, Aytunç Altındal, 2006.

SIRPLAR VE OSMANLILAR

Yeni Günaydın
15 Mart 1994

Halil İnalcık, ünlü eseri “**Ottoman Empire**”de Osmanlı’nın Balkanlardaki fetihlerinde coğrafi şartların belirleyici olduğunu belirtir. Buna göre Osmanlılar ilkin Via Equanatia yolunu izleyerek Batı’ya doğru ilerlemişler ve 1385’te Arnavutluk’a ulaşmışlardır. Makedonya’daki ve Arnavutluk’taki yerel eşraf (lords) Manastır ve Ohri’den geçen Osmanlı egemenliğini kabul etmişlerdir. Osmanlı’nın ikinci adımı 2 yıl sonra olmuş ve Teselya’ya ilerlemiştir. Selanik, 1387’de ele geçirilmiştir. Üçüncü ilerleme ise doğrudan doğruya İstanbul’dan Belgrad’a uzanan güzergâh üzerinden yapılmış ve 1365’ten beri Osmanlı egemenliği altında olan Meriç Vadisi’nden geçilerek Balkanlara ulaşılmıştır. Buradan Balkan geçitleri kullanılarak, 1395’te Morova Vadisi’ne inilmiş ve çok cılız bir direnişle karşılaşan Osmanlı ordusu Sofya ve Niş’i ele geçirmiştir. Bu şehirlerde bir yıl donanım yapan Osmanlı ordusu, bir yıl sonra, 1396’da Sırp Krallığı’nı kendisine bağlı bir eyalet (vassal) haline getirmiştir.

Sırp krallıklarını kaybetmelerine rağmen kiliselerini kaybetmemişlerdir. Sırbistan Ortodoks Kilisesi, Osmanlı Devleti’nin tanıdığı tolerans (hoşgörü) hakları çerçevesinde varlığını günümüze kadar getirebilmiştir. 19. yüzyılın başında Sırbistan’ın bir devlet olarak Avrupa siyasetinde ortaya çıkabilmesinde bu kilise başrolü oynamıştır. Ortodoks dini çerçevesinde kilise ile devlet özdeşler. Ortodoks kiliseleri, Katolik Kilisesi gibi değildirler. Vatikan, aynı anda hem devletin ta kendisi hem de tüm Katoliklerin –tüm Hristiyanların değil– sonsal ruhani temsilcisi ve merkezidir. Oysa Ortodoks kiliseleri krallarla

kaimdirler. Ortodokslukta kilise-kral (devlet) ilişkisi, Katoliklikteki kilise-imparator ilişkisi gibi olmamıştır hiçbir zaman. Katoliklerde papa, kendisinin imparatorudan üstün olduğunu öne sürebilmişken –ve uygulamışken– Ortodoks kiliseleri hiçbir zaman böyle bir üstünlüğü kullanamamışlardır, daima krallara ve imparatorlara bağımlı olarak varlıklarını sürdürebilmişlerdir.

Şimdi intikam alıyorlar

Geçtiğimiz hafta New York Times'ta Roger Cohen imzalı bir yorum yayınlandı. Gazetesi adına Sırbistan'a giden ve görüşmeler yapan Musevi asıllı bu gazeteci, burada yaptığı görüşmeleri aktarmıştı.

Bugünkü yazımda, Roger Cohen'in bu ilginç röportajından bazı bölümler aktarmak istiyorum. Sırbistan'da var olan Osmanlı ve İslam düşmanlığının boyutlarını göstermesi bakımından çok ilginç izlenimleri olmuş bu gazetecinin.

Roger Cohen, Bosna'daki Zvornik şehrinin Belediye Başkanı Branko Grujic'le bir görüşme yapmış. Sırp Ortodoks Hristiyanlığı'nın Bosna'daki İslamiyet'i ortadan kaldırdığı şehir olarak tanımlanıyor Zvornik. Bir tek Müslüman bile bırakılmamış 40 bin nüfuslu bu şehirde. Müslümanların evleri yakılmış ve talan edilmiş. Bombaların yıkamadıkları binalar ise buldozerlerle yıkılmışlar.

Gazeteci Cohen, belediye başkanıyla şehirde bir gezi yaptığını söylüyor. Tam bir tepeye ulaşmıştık ki, belediye başkanı, tahtadan yaptığı bir haçı çıkartıp öptü, diyor. Gazeteci, “haçı” niçin öptüğünü soruyor. Belediye başkanı, şöyle yanıtlıyor:

“Türkler Zvornik'e 1463'te geldiler. İşte tam bu tepede Sırbistan Ortodoks Kilisesi vardı. Türkler onu yıktılar. Şimdi biz yeniden Sırbistan Ortodoks Kilisesi'ni burada kuruyoruz. Ve bu toprakları yeniden ve ebediyen Sırbistan olarak ilan ediyoruz.”

Gazetecinin yazdığına göre, Zvornik'i Müslümanlardan temizlemek 22 ay sürmüştü. Sonunda Sırp'lar tek Müslüman kalmayınca kadar savaşmışlar.

Sırlar yağmalıyorlar

Gazeteci Cohen'in yazdığına göre Zvornik şehrinin ortasında bir Osmanlı kalesi varmış. Sırların ilk işi bunu havaya uçurmak olmuş. Şehirdeki Rijenska Camii, buldozerle yıkılmış. Zvornik'e bağlı Nova ve Konjeviç'teki tüm Müslüman evleri yerle bir edilmişler. Müslümanların eşyalarını yağmalamışlar. Buralarda yaşayan on binlerce Müslüman, Tuzla'ya ve Serebnika'ya sürülmüşler ya da öldürülmüşler.

Sırların nefretine bakılırsa ABD Hükümeti'nin önerdiği barış planlarının çok zor kabul edilebileceği ortada, diyor Roger Cohen. Ve belediye başkanının bir temennisini iletiyor. Belediye başkanı, henüz sadece çanı konulmuş olan bir kiliseye yaklaşıp çan çalmaya başladı, diyor. Belediye başkanı işini bitirdikten sonra gazeteciye dönüp, şöyle demiş:

“Gece gündüz Başkan Clinton için dua ediyorum. Müslümanları terk etsin ve kendi alemine, Hristiyan dünyasına sahip çıksın diye.”

Belediye Başkanı Branko Grujic, sürdürmüş konuşmasını:

“Şimdilik Tuzla önemli gözüküyor, ama Zvornik ileride daha önemli olacak. Diğer şehirler –Foça ve Visegrad gibi– burada da nüfusun yüzde 50'si Müslüman'dı. Biz bunları temizledik. Şimdi burası tam bir Hristiyan şehri oldu. Ama Bosna Hükümeti, burayı tartışma konusu yapıyor. Yeniden Müslümanlara vermeye çalışıyor.

“Verir misiniz?”

“Zvornik'i geri yermek mi? Asla. Burası Balkanlarda Müslüman yokken Sırp şehriydi. Eğer başka türlü düşünürlerse, kendilerine kötülük yapmış olurlar. Kalesij şehri de şimdilik Müslümanların elinde, ama yakında onu da Müslümanlardan temizleyip, tam bir Hristiyan şehri yapacağız.”

Gazeteci, Zvornik'te edindiği izlenimleri yine belediye başkanının bir sözüyle bitiriyor. Şöyle konuşmuş başkan:

“Bakın, bu tepenin adı Kula'dır. Bu adı Müslümanlar takmışlar. Biz bu adı değiştirdik. Şimdi buranın adı Djuradi

Brankoviç Tepesi'dir. 1410 yılında Brankoviç burada ilk kiliseyi kurmuştu. Biz Bosna'yı özgürleştirip, güzelleştiriyoruz.”

Evet, Müslüman kanıyla yıkayarak yapıyorlar bu temizliği! Ve insan haklarına tapan Avrupa Parlamentosu aval aval bakınmakla yetiniyor...¹

¹ Lahey'deki Yüksek Adalet Divanı, Bosna-Hersek tarafından yapılan başvuruda Sırpıları “**Soykırım**” YAPMADIKLARI gerekçesiyle, 26 Şubat 2007'de AKLADI. İşte “**Uygar**” Avrupa Birliği, işte “**Adalet**”

YENİ VE MİLLİ

Yeni Günaydın
7 Mayıs 1994

Tanzimat'la birlikte Osmanlı İmparatorluğu'nda bazı yapısal değişiklikler olmaya başladı. Bazı kavramlar da bu meyan da öne çıktılar. Bunlardan ikisi **“Milli”** ile **“Yeni”**dir.

Bilindiği üzere Mustafa Kemal için **“Milli”** kavramı, anlamı ve kapsamı itibariyle tanımını **“Milli Misak”**la sınırlıydı. Bu da yaklaşık bugünkü Türkiye topraklarının coğrafi alanını kapsıyordu. Oysa Kurtuluş Savaşı'na katılan İslamcı güçler için ve özellikle de son Osmanlı Meclisi Mebusanı'nda **“Milli Misak”** ilkelerini kabul ederek, İngiliz işgaline rağmen, dünyaya ilan edep gizli direniş örgütü **“Felah-ı Vatan”** için **“Milli”** kavramı sadece coğrafi sınırlarla tanımlı değildi. Bu çevreler **“Milli”** kelimesini İslami anlamıyla kullanıyorlardı. Onlara göre **“Dar-ül-İslam”** ile **“Dar-ül-Harb”** ayrımı çerçevesinde **“Milli”**, Müslümanların yaşadıkları tüm topraklar olarak nitelendiriliyordu. Ve bu inançla Kurtuluş Savaşı'na katılmışlardı. Bu gizli örgütün üyeleri için İslamiyet'i ve Hilafeti kurtarmak ilk hedefti. Aralarında hiçbiri **“Cumhuriyetçi”** değildi. Bu örgütün fikirleri Kurtuluş Savaşı'na katılan tüm İslamcı güçler tarafından da benimsenmişti denilebilir.

Yeni Deyince...

Yeni kavramına gelince... Cumhuriyet'in ilanından sonra bu kavram çok kullanılmıştır. Gerçekte Yeni ve Yenileşme özgün ve doğal bir Yenileşme olamadı bir türlü. Cumhuriyet dönemini belirleyen **“Yeni”** değil **“Gelenek”** oldu.

Neydi bu Gelenek? İki sözcükle özetlenirse tepeden inme-cilik ve taklitçiliktir. Cumhuriyet döneminde Avrupa'yı (Batı)

taklit etmek, Yenileşmek sanıldı. Bu garip tavra, ondan daha da garip olan bir tez de “**Mukaddesatçı**” kavramını kendilerine uygun gören çevrelerden geldi. Bunlar da “**Batı**”dan ilim ve irfan alalım, gerisini almayalım” demeyi Yenileşmenin ön koşulu olarak gördüler.

Özetlersek: Sözünü ettiğimiz kuramsal (teorik) Yeni, pratikte, özgün ve doğal bir sürecin “**Yenisi**” olarak ortaya çıkmadı. Benzetmeyle söylersek bu “**Second Hand**” (İkinci El) bir Yeni’ydi. Taklit’ten öte anlam taşımıyordu. Dolayısıyladır ki, Türkiye toplumunda uzun yıllar sürecek yapay çelişkilere yol açtı. Daima nesnel gerçekliğin bozuk bir belirişi, çarpık bir yansıması olarak bulundu.

Milli mi Milliyetçi mi?

Milli kavramı ise özellikle 27 Mayıs 1960’da yapılan askeri darbeden sonra kurulan Kurucu Meclis’te hazırlanan yeni Anayasa’yı yazanlar arasında çok tartışıldı. Sonunda yeni Anayasa’ya “**Milli**” kelimesini koymak isteyenlerle “**Milliyetçilik**” kelimesini koymak isteyenler arasında barış sağlandı. Anayasa’ya “**Milliyetçi**” kelimesi konuldu ama bazı bakanlıkların resmi sıfatları “**Milli**” olarak tescil edildi. (Milli Savunma gibi)

Milli, Millicilik ve Milliyetçilik gibi geçmişte önem taşıyan kavramlar zamanla Milliyetçilik anlayışıyla erozyona uğradılar. Milli, Türk Dil Kurumu tarafından “**Laikleştirilerek**” Ulus haline getirildi. Böylelikle Milli kavramı geçmişteki İslami contexi’nden yalıtlanmış, soyutlanmış oldu. Bunun yerini İslamiyet’in esastan karşı çıktığı “**Kavmiyetçilik**” karşılığı olarak Milliyetçilik kullanılmaya başlandı.

Milli ve Yeni kavramları, Cumhuriyet döneminde “**Laikleşme**” çaba ve girişimlerinde çok önemli rol oynamışlardır. Bu İkinci El Yenileşme girişimlerinden bazılarını hatırlatmakta yarar vardır.

Aktarma Yenileştirmecilik

25 Şubat 1924’de Meclis’te, Fransa’da olduğu gibi din ile devlet ayrımı teklifi tartışılmaya başlandı. Önergede Hilafet’in

kaldırılması, Şeriyeye ve Evkaf Bakanlıklarının, medreselerin kaldırılması maddeleri de vardı. 3 Mart 1924'e kadar süren tartışmalardan ve Adliye Bakanı Seyyid Bey'in Hilafet hakkında bilgi veren söylevinden sonra teklifler Meclis'te kabul edildi. Şeriat Mahkemeleri ve Hilafet kaldırıldılar. Sonra eğitim laikleştirildi. Tevhid-i Tedrisat Kanunu kabul edildi.

17 Şubat 1926'da İsviçre Medeni Kanunu taklit yoluyla Türk Medeni Kanunu halini aldı. 1926'da Ceza Kanunu'nun 163. maddesiyle –İtalya'dan alındı– dini siyasete aracı olarak kullanma eylemini yasakladı. Aynı kanunun 241. maddesi din görevlilerinin görevlerini yaparken devlet kanunları ve kurallarına karşı söylev ya da dinsel öğreti konuşmaları yapmaları halinde cezalandırılmaları ile ilgilidir. 1928'de Devlet'in dininin İslam olduğu ibaresi Anayasa'dan çıkarıldı. (Fransa'dan etkilenerek)

Toparlarsak, ne Milli doğru dürüst Milli olabildi, ne de Yeni ve Yenileşme “**İlk Elden**” özgün ve doğal bir süreç olarak gelişebildiler. Sonuç, günümüzdeki iktisadi, siyasi, toplumsal, tarihsel, kültürel ve “**Laikçe**” tıkanıklıktır. Bu tıkanıklık aşılmadan Türkiye içine sürüklendiği sarmal kurgudan kurtulamayacaktır kanısındayım.

BEYAZ SARAY'DAKİ GİZLİ TOPLANTI...

Yeni Günaydın
29 Kasım 1994

ABD'de din giderek önem kazanıyor. Son Senato ve Meclis seçimlerinde dinsel ağırlıklı örgütlenmeler seçim sonuçlarını belirlediler. **“Hıristiyan Koalisyonu”** adıyla kendilerini tanımlayan çeşitli kiliseler ortak bir seçim mücadelesi verdiler ve başarılı oldular.

ABD'de Yahudi seçmenler genellikle Demokratik Parti'yi desteklerler. Nitekim bu seçimlerde de öyle oldu. Yahudi seçmenlerin yüzde 87'si Demokrat adaylara oy verdiler. Yahudilerin denetimindeki basın, yayın ve medya kuruluşları Yahudileri tutan ve destekleyen adayları ön saflara çıkardılar, onları ABD'li seçmene en yararlı olabilecek politikacılar diye lanse ettiler. Daha düz anlatımla kendilerine şu ya da bu şekilde kesin destek sağlayacak olan politikacıları –ki çoğu Demokrat Parti'dendi– şişirdiler, allayıp pulladılar. Ama sonuç hezimet oldu! Örneğin New York Belediye Başkanlığı seçiminde tüm Yahudi basını ve zenginlerini arkasına alan kurt politikacı **M. Cuomo** adı sanı duyulmamış bir **Cumhuriyetçi** adaya, Pataki'ye yenildi. New York'u yitirdi Yahudi lobisi!

Hıristiyanlık ve onun çeşitli toplumsal yansımaları, son kırk yıl içinde ABD'de ilk kez **“Örgütlü”** bir güç olduğunu gösterdi. Nitekim seçim sonuçları alınır alınmaz okullara din derslerinin yeniden seçmeli değil, geçmeli ders olarak konulmasını gündeme getirdiler. İlkokullarda **“Dua Kitaplarını”** okuma zorunluluğunu getirmek istediler. Özetle, yoğun bir şekilde eğitimi yeniden **“Manevi”** değerler çerçevesinde düzenlemeye ve 1960'dan bu yana süren aşırı **“Liberalleşmeyi”** denetim altına almaya sıvandılar. Önümüzdeki aylarda, özellikle

Cumhuriyetçi Parti'ye mensup politikacıların bu alanlarda köklü, radikal düzenlemeler yapacaklarına kesin gözle bakılıyor.

Senato ve Kongre'de bu tip gelişmeler olurken Bill Clinton yönetimi ne yapıyor?

Bilindiği üzere ABD **“Seküler”** bir idari yapıya sahiptir. Din ve Kilise'nin (Din ile Devletin değil) birbirlerinin alanlarına girmemeleri esası üzerine kurulmuş bir idari yapıdır bu. ABD'de de **“Devlet”**, Kiliseler ve Dinler karşısında tarafsızlaştırılmıştır. ABD'de Devlet, bizatihi **“Laik”** değil, **“Anayasa'ya göre tarafsız”** bir üst kurumdur. ABD'de, dikkat çok önemli, Başkan'ın üstündeki güç DEVLET DEĞİL, ANAYASA'dır. ABD başkanları, Devlet'e değil, ABD Anayasası'na bağlılık yeminini ederler. (NOT: Türkiye'de ise Devlet Anayasa'nın üstündedir.) Kısacası ABD'de Anayasa'nın, Devlet'e ve Başkan'a **“Öncelliği”** (prioritesi) anlamında üstünlüğü vardır. Bu nedenle de ABD'de başkanlar, diledikleri takdirde dindar olabilirler ama ABD'deki tüm dinler, kültürel ve inanç sistemleri karşısında ABD Anayasası'nda öngörülen **“Tarafsızlık”** ilkesiyle sınırlı ve tanımlıdırlar. Bunun dışına çıktıkları zaman Anayasa'yı ihlal suçu işlemiş olurlar.

Bu zorunlu ama kısa açıklamadan sonra geçelim Beyaz Saray'daki **“Basından Gizli”** yapılan toplantıya.

7 Eylül 1994'de Beyaz Saray'da bizzat Başkan Bill Clinton'ın çağrısıyla, tamamen “Özel” (mahrem) ve “Confidential” (gizli) bir toplantı yapıldı. Öğleden sonra başlayan ve iki saat sürmesi tasarlanan toplantı, üç buçuk saat sürdü. Protestan, Katolik ve Yahudi cemaatlerinden seçilmiş 60 din adamı ve ilahiyatçının yanı sıra ABD'de **“Seküler”** hayatı gözlemleyen bazı uzman gazeteci, yazar ve bilim adamları da Clinton tarafından çağırılmışlardı.

Beyaz Saray'da kapalı kapılar ardında yapılan bu toplantıda Clinton söz konusu uzmanların **“İman”** ve **“Değerler”** konusundaki fikirlerini öğrendi. Bu arada toplantıya katılanlar da Clinton'ın beklenmedik şekilde **“Kutsal Metinleri”** izlemiş bir insan olduğunu anladılar.

İlginç olan bu “**Mahrem**” toplantıya katılan din adamlarının ve ilahiyatçıların, Beyaz Saray’daki bu buluşmanın ilk kez düzenlendiğini sanmalarıydı. Oysa Bill Clinton, Beyaz Saray’ın İç Güvenlik kayıtlarına göre, son bir yıl içinde din konusunda uzman olan bazı şahıslarla baş başa ve “**Çok özel**” olarak tam 7 kez gizli toplantı yapmıştı! Evet, bu çapta bir toplantı ilk kez yapılıyordu, ama kendi alanındaki ilk değil, gerçekte, 8. toplantıydı.

Bu toplantıdan bazı tavsiye kararları çıktı. Bill Clinton’a 1996 seçimlerinde yeniden başkan adayı olması halinde “**Din**” konusunda neler yapması gerektiği ve Hristiyanlığın önümüzdeki yıllarda sağlamayı tasarladığı “**Başarılar**” anlatıldı. Kendisi de **Evangelist** (Protestan) Kilisesi’ne kayıtlı olan Başkan Bill Clinton’ın, Protestan seçmenlerin arzularına cevap verebilecek şekilde hazırlanması gerektiği anlatıldı. Protestan ve Katolik Kiliseleri arasındaki rekabetin dünya çapında oynayacağı “**İtici Rol**”; Kudüs’ün geleceği ve Yahudilik; İslamiyet’in durumu vb, konularda bilgiler ve raporlar sunuldu.

Katolik Kilisesi’nin önderi Papa John Paul II. ise bu “**Mahrem**” toplantılardan Katoliklerin aleyhine bir sonuç çıkmaması için bazı tedbirler aldı.

TEHLİKE GELİYORUM DİYOR (1)

Yeni Günaydın
13 Aralık 1994

Hayır, askeri saldırılardan ya da tehlikelerden söz etmiyorum. Daha tehlikeli gelişmeler var ufukta.

Askeri saldırılardan daha tehlikeli ne olabilir diye düşünebilirsiniz. Söyleyeyim: **Dinsel İttifak-Tehlikesi.**

Geçtiğimiz 18 aydır Yunanistan, Balkanlar, Rusya ve Kafkaslarda çok hızlı bir dinselleşme yaşanıyor. Özellikle Rus-Ortodoks Kilisesi, 1985’den bu yana milyonlarca “Eski” komünisti, “Yeni” müminler olarak bünyesine aldı. Rus-Ortodoks Kilisesi, komünizm sonrasında kendisini Rusya’nın “Yeni” egemen gücü olarak tanıtmaya başladı; Rusya’nın gündelik siyasetine giderek daha fazla ağırlık koymaya başladı.

Burada biraz duraklayıp, **“Kültürel Yeniden-Yapılanma”** olgusuyla ilgili bir açıklama yapmak gerekiyor. Yaklaşık 2000 yıllık bir din, nasıl oluyor da kendisini “Yeni”nin temsilcisi olarak tescil ve kabul ettirebiliyor?

Kültür araştırmalarında sıkça anılan bir yöntem vardır. Buna **“Yaş ve Alan İlkesi”** (Age and Area Concept) denilir. Buna göre, kültürel eğilimler, çembersel yayılımlar gösterirler. Yani, durgun suya atılan küçük bir taşın oluşturduğu gibi önce küçük sonra genişleyerek yayılan halkalar oluşturur. İşte, **“Yaş ve Alan İlkesi”** bu fiziksel olaydan yola çıkılarak kurulmuştur. Genişleyen çemberlerin ortasında ya da ortaya en yakın mesafede olan fikirler ne ve nasıl olursa olsunlar **“Yeni”**yi temsil ederler; merkeze uzak olan kültürel eğilimler ise ne denli **“İlerici, Yeni, Devrimci, vs.”** olursa olsunlar modası geçmiş, **“Eski”** fikirler, değerler ve görüşler olarak toplumsal katmanlar tarafından algılanırlar. Bu ters

orantıda önemli olan bir fikrin yaşı itibariyle genç ya da **“İhtiyar”** olması değildir. Çok eski ve yaşlanmış bir fikir çemberin ortasına düşmüşse **“Yep-Yeni”** bir fikirmiş gibi, gerçekten yeni olan görüşleri ve değerleri, çemberin marjinal kenarlarına itekler. Rusya’da olan Ortodokslaştırma girişimlerinin başarısı işte buradadır.

II. Vatikan Konseyi, Vatikan Katolikliği ile onun yaklaşık 920 yıllık 1054’ten beri rakibi olan Ortodoks Kilisesi’nin arasındaki buzları eritti ve bu iki büyük kilisenin yeniden birleşmelerini gündeme getirdi. 1965’ten sonra bu amaçla yürütülen çalışmalara **Papa 23. John ve ondan sonra gelen 6. Paul**, İstanbul’u ziyaret ederek 920 yıl sonra ilk kez Fener Patriği’yle görüştü. Ondan sonra gelen Papa John Paul I ne yazık ki 33 gün papalık yapabildi; bir sabah yatağında ölü bulundu. Papa’nın cinayete kurban gittiğine inanıldı ama soruşturması yapılamadı. Şimdiki Papa John Paul II ise bu **“Birleşme”** fikrine sıcak baktı ve uzlaştırıcı yollar aradı. Bu amaçla Vatikan 1973’de ilkin Ortodoks Koptik Kilisesi’nin ruhani lideri **III. Shuada ile birleşme paktını imzaladı. Bugünkü BM’nin Genel Sekreteri olan Butros Gali**, işte bu birleşmeden sonra kendisine **“Diplomatik Destek”** sağlayan Vatikan’ın ve onun yönlendirdiği Katolik ülkelerin oylarıyla BM Genel Sekreterliği’ne seçildi. Vatikan, bir zamanlar amansız düşmanı olan Koptileri teslim alınca kendisi de Kopti olan Butros Gali’yi BM Genel Sekreteri yaptıırverdi.

Vatikan-Ortodoks ilişkileri, 1980’de önemli bir sıçrama yaptı. Bu yıl içinde Vatikan ile Ortodoks Kilisesi’nin ruhani liderleri bir araya gelerek **“Tarihte ilk kez”** ortak bir **“Din Komisyonu”** kurdular. Bu komisyon tarafından yayınlanan resmi-dinsel belge **“Unitatis Redintegratio”** adıyla bilinir ve bunun 14. maddesinde iki kilisenin **“Tam Bütünleşmesi”** gerektiği vurgulanmıştır. 1985’te ise taraflar arasındaki görüş ayrılıklarını ve benzerliklerini belgelendiren, **“Thomas Agapis”** başlıklı el kitabı yayınlandı. Bu arada Papa Jean Paul II Avrupa’daki Ortodoksluğun önemli merkezlerinden biri sayılan **“Chambesy”**’yi ziyaret etti.

Vatikan-Ortodoks ilişkileri çok hızlı bir gelişme gösterdi ve geçen yıl en geç 2000 yılında tüm Katolik ve Ortodoks Kiliseleri’nin birleştirilmesi kararı alındı.

Ortodoks aleminde Vatikan'la ilişkiler bu şekilde gelişirken kendi içinde de bütünleşmeye gidilmeye başlandı. Komünizm sonrasında Rusya'da egemenliği eline geçiren Rus Ortodoks Kilisesi, tam 17.000 kilisesini yeniden kurmaya başladı. Bunlardan 6.000 Kilise yeniden inşa edildiler. Rus Ortodoks Kilisesi, bu arada KGB ile olan bağlarını da güçlendirdi. Geçtiğimiz yıl eski KGB'nin Karşı-Casusluk Dairesi Başkanı **Sergei Stepashin**, Kilise'nin mali işlerini düzenlemekle görevlendirildi.

Rusya'da bunlar olurken ABD'deki Ortodoks Kiliseleri de boş durmuyorlardı. Amerika'daki 11 Ortodoks Kilisesi'nden üçü doğrudan doğruya Zagorski'deki Rus Ortodoks Patriği'ne bağlıydılar. Diğerleri ise Sırp, Bulgar, Arnavut, Yunan kökenliydi. ABD'de yaklaşık 200 yıldır faaliyet gösteren bu kiliseler, kendi aralarında **“Milliyet”** esasına göre bölünmüşlerdi. Bu nedenle de birbirleriyle olan ilişkileri sınırlıydı ve karşılıklı görüş alışverişinden öteye gitmiyordu. Bu durumu sezen ilk piskopos, eski Türk vatandaşı ünlü **“Yakovas”** oldu. Yakovas, Kuzey-Güney, Grek Ortodoks Kiliseleri'nin başına geçtikten sonra ilkin 1932-33'de denenmiş ama tutmamış olan **“Pan-Ortodoks İttifakı”**nı yeniden kurabilme çabalarına girdi. Yakovas'a göre, Pan-Ortodoks İttifakı'nı sağlayabilmenin yolu, ABD'deki bu 11 **“Milliyetçi”** kiliseyi, tek **“Nasyonalite”** altında toplamaktan geçiyordu. Yakovas, geçtiğimiz hafta, son 20 yıllık faaliyetlerinin semeresini gördü. 8 Aralık'ta New York'un Manhattan bölgesindeki Ortodoks Kilisesi'nde bir açıklama yapan Yakovas, bundan böyle Rus, Sırp, Yunan ve diğer Ortodoks Kiliselerinin **“Milliyet”** esasına göre hareket etmeyeceklerini ve ABD'deki 6 milyon Ortodoks'un sadece Amerikalı Ortodokslar olarak **“Tek Ses ve Beden”** halinde çalışacaklarını ilan etti. Buna göre ABD'deki Ortodokslar, artık tek milliyetli tek dinli bir ve birleşmiş güç olarak genel olarak İslam alemine, özel olarak da Türkiye'ye karşı ABD'deki en güçlü **“Dinsel Baskı Grubu”**nu kurmuş oldular. İşte Türkiye'ye geliyorum diyen tehlikenin bir ayağı buradadır.

TEHLİKE GELİYORUM DİYOR (2)

Yeni Günaydın
15 Aralık 1994

13 Aralık tarihli yazımda ABD'deki 11 Ortodoks Kilisesi'nin ünlü Türk düşmanı **Metropolit Yakovas'ın** girişimleriyle bir araya gelerek, ilk kez, "**Milliyet**" esasına göre değil, "**Din**" esasına göre bütünleşerek genel olarak İslam alemine özel olarak da Türkiye'ye karşı bir "**Ortodoks İttifakı**" oluşturduklarını duyurmuştum. Türkiye'yi yakın gelecekte bir hayli zorlayacak olan bu ittifak, hiç kuşkusuz, Balkanlardan Kafkaslara kadar uzanan geniş bir "**Ortodoks Tehtidi**"nin Amerika'daki ayağıdır.

Ancak Hristiyan alemi içinde son beş yıldır yaşanmakta olan gelişmeler sadece Ortodoks kiliseleriyle sınırlı değildir. Tüm Hristiyanlık belirli bir hareketlenme, hatta radikalleşme içindedir.

Evet, Hristiyanlık'ta 1980'den itibaren ilkin yavaş, sonra da hızlanan bir ivmeyle yol alan "**Değişimsellik**", özellikle de Katolik Kilisesi'nin bünyesinde sarsıntılara yol açarak yerleşiyor. Katolik Kilisesi, uzun zamandır tasarladığı "**İsa'nın 2000. Doğum Yıldönümü**" hazırlıklarını bu nedenle yoğunlaştırıyor. Önümüzdeki beş yıl içinde tüm Hristiyanlık alemi, İsa'nın 2000. doğum yılı kutlama törenleri düzenleyecek. Müthiş bir beyin yıkama kampanyası yapılacak. İsa'nın "**Barış, Dostluk, Kardeşlik ve Sevgi**"yi temsil eden "**Tek**" sembol olduğu, dolayısıyla Hristiyanlık Dini'nin yeryüzüne egemen olması gerektiği fikri işlenecek.

Ama en önemli gelişme Vatikan'da yaşanacak. Vatikan'da köklü değişiklikler olacak. 1995'de Katolik alemi Hristiyanlık

içinde kendi yerini ve rolünü pekiştirebilmenin yollarını arayacak. Türkiye'ye geliyorum diyen tehlikenin ikinci ayağı işte burada Vatikan'dadır.

Önceki yazımda Vatikan'ın 14 Ortodoks Kilisesi'yle ortak bir **“Dinsel Komisyon”** kurduğunu açıklamıştım. Vatikan 2000 yılını düşünerek, Yahudilik ve Müslümanlık dışında, doğrudan doğruya Hristiyanlığın bütünleştirilmesi amacıyla yedi tane daha ortak komisyon kurmuştu.

1) Anglikan-Roman Katolik Uluslararası Komisyonu: 1982'de ilk raporlarını yayınlayan bu komisyon, iki kilise arasında bugüne kadar denenmemiş uzlaşma yollarını bulmakla görevlidir. **2) Uluslararası Evangelist/Lutheran/Roman Katolik Ortak Komisyonu:** 1978'de çalışmalarına başlayan bu ortak komisyon altı tane çok önemli ortak belge yayınlanmış ve Protestanlarla Katoliklerin yakınlaştırılmalarını öngörmüşler. **3) Reform Hristiyanları/Katolik Diyalogu Komisyonu:** Bu komisyon yine Protestan olan ama çoğunlukla Alman, Avusturya, İsviçre, Danimarka, Finlandiya, Hollanda uyruklu olan Protestanlarla, Katolik Kilisesi arasındaki “Köprü” görevini üstlenmiştir. **4) Katolik/Methodist Uluslararası Komisyonu:** Bu komisyon, özellikle ABD'de en etkili Protestan cemaati olan Methodistlerle Katolikleri uzlaştırmayı öngörmektedir. 1967'de kurulmuştur. **5) İsa'nın Öğrencileri/Katolik Diyalogu Komisyonu:** 1977'de kuruldu. Katolik Kilisesi'nin kurucu üye olmadığı **Dünya Kiliseleri Konseyi'**ne bağlı olan İsa'nın Öğrencileri ve **“İman ve Nizam Komisyonu'**yla ortak çalışmaktadır. **6) Katolik Pentacostal Diyalog Komisyonu:** 1972'de kuruldu. Bugüne kadar üç tane çok önemli bildiri yayınlandı. Amerika kökenli olan Pencatos Kiliseleriyle Vatikan'ı uzlaştırmakla görevlidir. **7) Babtist Dünya Birliği/Katolik Diyalogu Komisyonu:** En etkili komisyonlardan biri olan bu kuruluşun amacı diğer dinlerden gelen saldırılara karşı tüm Hristiyanlığı korumak, misyonerlik ve Hristiyanlaştırmayı Protestan-Anglikan-Katolik-Ortodoks ayrımı yapmadan sürdürmektir.

Başta bu komisyonlar olmak üzere Vatikan ile diğer Hristiyan kiliseleri arasında kurulmuş daha birçok **“Ortak**

Çalışma” grubu vardır. Ortak **“Seminer”** adıyla bilinen bu kuruluşlara ilahiyatçılar, din adamları ve uzman araştırmacılar üyedirler. Bu komisyonlar, dinsel alanla **“Seküler=Dünyevi”** olanı bütünleştirmişler ve Hristiyanlığın **“Bir ve Birleşmiş”** bir din olarak dünyadaki tek egemen din olmasını sağlamaya çalışmaktadır.

İşte yuvarlak hesap son 20 yıldır yaşanan bu gelişmeler 2000 yılına kadar bazı somut sonuçlar verecektir. 1500 yıldır dağınık olan kiliseler yeni bir ruhla birleşerek ağırlıklarını hissettireceklerdir. Örneğin, 1985’de **Antakya ve Doğu Ortodoks Kilisesi’nin Patriği III. Zaaka ile Vatikan arasında bir ortak bildiri kaleme alınmış ve yüzlerce yıldır var olan “Yeni-den Doğu’la ilgili tartışma, İznik Konseyi (325), kararlarının ışığında iki tarafı barıştıracak şekilde çözümlenmiştir. Kısacası son yirmi yıldır, dikkat çok önemli, “Müslümanlar sürekli olarak bölünürken, Hristiyanlar bütünleşme çabalarına girmişlerdir. Müslümanlık yaygınlaşırken bölünmelere uğramakta, Hristiyanlık ise yaygınlaşırken özellikle Orta-doğu’da bütünleşmeye yönelmektedir.**

Bu bütünleşme, önümüzdeki yıl, kuvvetle muhtemelen yeni bir **“Papa”**’nın Vatikan’a yerleşmesiyle son aşamasına ulaşacaktır. Yeni Papa’nın kim olacağı, dinsel olmaktan çok siyasal ve ideolojik bir tercihtir. Mevcut Papa II. John Paul’un yerine yeniden bir İtalyan Kardinalli’ni Papa yapmak isteyen Avrupalılara karşı, artık dünyada tek başına **“Egemen”** olan ABD, Katolik bir Amerikalıyı Vatikan’ın tahtına oturtmak isteyecektir. Yeni Papa’yı seçecek olan Kardinaller Koleji’nin 167 üyesinden 122-123’ü, yaş haddi dikkate alınarak oy kullanacaktır. Avrupalı oyların 20’si İtalyan olmak üzere 55’dir. Kuzey-Güney Amerikalı kardinallerin sayısı ise 33’tür. Bunlardan 11’i ABD vatandaşıdır. Bu on bir Amerikalı Kardinal’den, yeni Papa olmaya aday olabilecek Kardinal Chicago’dan, **“Joseph Bernardin”**dir. İtalyanların adayını ise Milano Kardinalli **“Carlo Maria Martini”**dir. Yeni Papa seçimi şimdilik bu iki aday arasında geçeceğe benzemektedir. Ama sürprizler Vatikan içindir. Siyasi hayattaki dalgalanmalar bir Afrikalıyı da Papa seçtirebilir. Her ne olursa olsun, yeni seçilecek olan Papa, eskisinden

daha güçlü bir Hıristiyan birliğinin en önemli liderlerinden biri olacaktır. Yapacağı ilk iş de Moskova yakınlarındaki **Zagorski** şehrinde yaşanan Rus Ortodoks Patriği Alexis ile kucaklaşmak olacaktır. İşte Türkiye'yi bekleyen tehlikenin ikinci ayağı da budur. Ortodoks İttifakı'na bir de Vatikan desteği gelirse, neler olur siz hesaplayın...¹

¹ Bu ittifak, 30 Kasım 2006'da İstanbul'da Papa 16. Benedikt ile Fener Patriği Barthelomeos arasında imzalanan ortak bildiriyle gerçekleştirildi.

TÜRK-ERMENİ İLİŞKİLERİNİN GELİŞİMİ VE 1915 OLAYLARI SAHTE “ERMENİ SORUNU” VE SÖZDE “SOYKIRIM”

*Gazi Üniversitesi Rektörlüğü
Atatürk Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğü
Sempozyum, 23-25 Kasım 2005 Ankara*

Bu bildirinin amacı **“Ermeni Sorunu”** tartışmalarının sadece tarihçilere bırakılamayacağı gerçeğini saptamak ve **“Soykırım”** kavramının gerçekte tamamen siyasal bir manevra ve şaşırtmaca (manipulation) olarak kullanılarak T.C. Devleti’nin önüne konulduğunu ve hiçbir tarihsel veriye ve gerçeğe uymadığını gösterebilmektir. Kanımca **“Ermeni Meselesi”** özünde tarihsel, kesin ve mutlak gerçeklerden değil, Türkiye’ye ödettirilmesi düşünülen tazminatlar ve ekonomik girdilerle Türkiye’ye bir tür **“Şantaj”** yapabilmek için kurgulanmış bir **“Plandır”**. Bu planı yapanların amacı Türkiye’yi işlemediği bir suçtan dolayı yargılamak ve yeni kurulmuş ve ekonomik zorluklar içinde bocalayan Ermenistan Devleti’ne tazminatlar ödeterek bu devletin ayakları üzerinde durmasını sağlayacak ekonomik fonları sağlamak. Tıpkı Almanya’nın, İsrail’e ödemek zorunda bırakıldığı tazminatlar gibi. Tek fark şudur ki Naziler gerçekten de **“Soykırım”** yapmışlardı ama Birinci Dünya Savaşı sırasında yaşananları **“Soykırım”** olarak tanımlayabilmek olası değildir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin kuruluşundan bu güne kadar bir **“Ermeni Sorunu”** olmamıştır ve/fakat 1983 yılına kadar silahlı saldırılarla sürdürülmüş, onlarca diplomatımızın ve yurttaşlarımızın hayatlarına mal olmuş bir **“Ermeni Terörü Sorunu”** olmuştur.

1894'den başlayarak Ermenilere soykırım yapıldığı propagandasına kaynak teşkil eden ilk beş kitap ve bu kitaplarda yer alan tutarsızlıklar ve abartmalar günümüzdeki Ermeni soykırımı yalanının temellerini oluşturmaktadır. Bu bildiride söz konusu kitaplardaki verilerin ışığında **“Genocide”** kavramına bakmak istiyorum.

A) Alman Misyoner Dr. Johannes Lepsius ve Kitapları

Özellikle 1896'dan başlayarak yaygınlaştırılan bir Ermeni sorunu masalı vardır. Bu sanal sorunu kurgulayan kişilerin başında Alman misyoner Dr. Johannes Lepsius gelmektedir. 1896 yılının başlarında Almancası, sonlarında da (Kasım) Fransızcası yayınlanan kitabında Lepsius 1894-95 döneminde 88.243 Ermeni'nin ve 1293 Türk'ün öldürüldüğünü açıklamıştır. Ne var ki, bu veriler hiçbir resmi kaynakta yoktur. Lepsius, bunları, aldığı duyumlara göre çıkardığını belirtmiştir. Öte yandan **“Soykırım”** yasası önkoşul olarak **“Non-Combatant”** (Silahsız ve Savaşa Katılmamış Kişi) olmak kaydını aramaktadır. Lepsius, silahlı Ermenilerin en az 1293 Türk'ü öldürdüklerini yazmıştır. Diğer bir anlatımla Misyoner Lepsius'a göre silahsız Ermeniler olduğu gibi silahsız Türkler ve onları öldüren **“Silahlı”** Ermeniler de vardır. Bu ise **“Soykırım”** yasasına uyan bir hal değildir.¹

Dr. Johannes Lepsius'un esas büyük iddiaları 1919 yılında **“Diplomatik Yazışmalar”** başlığı altında **“Almanya ve Ermeniler 1914-1918”** adıyla yayınlanmıştır.²

Dr. Lepsius bu kitabında daha önce sadece duyumlara dayalı olarak aktardığı sayıları bu kez Alman Dışişleri Bakanlığı'nın gizli yazışmalarındaki bilgilerle güçlendirmeye çalışmıştır.

¹ Lepsius, **“L'Arménie et l'Europe”**, Avec une carte de l'Arménie turque. Lausanne, Payot, 1896, 246 sayfa.

² **“Deutschland und Armenien 1914-1918, Sammlung Diplomatischer Aktenstücke. Herausgegeben von Eingeleitet von Dr. Johannes Lepsius, Der Tempelverlag in Potsdam, 1919, 541 sayfa.** (NOT: Max Ervin von Scheubner-Richter'in yazışmalarıyla ilgili en ilginç olanlardan biri 10 Ağustos 1915 tarihli Erzurum mahreçli telgraftır, s. 123-4.)

Oysa kitapta yer alan yüzlerce gizli ve şifreli telgrafta bizzat Alman ajanları ve diplomatları sayısız kez **“Silahlı”** Ermeni çetelerinin **“Non-Combatant”** Türk, Çerkez ve Kürt köylerini basarak binlerce Müslüman’ı katlettiklerini de yazmışlardır. Ne var ki, Lepsius bunları kendi tuttuğu çetelelere dahil etmemiş ve sadece Ermenileri saymış ve yaklaşık 1.5 milyon Ermeni’nin Türk ordusu ve destekçisi Müslüman köylülerce öldürüldüklerini belirtmiştir.

B) Bir Ajan Bir Yalan

Dr. Lepsius’un 1919’da yayınlanan kitabında yer alan gizli telgraf yazışmalarından 27 tanesi Max Ervin von Scheubner-Richter adlı Alman diplomata aittir. ABD’li tarihçi Alan Bullock’un yazdığına göre Max Ervin gerçekte diplomat değil ajandı.³ Alman Gizli İstihbaratı kendisini Erzurum’a göndermiş ve burada Ermenileri Kürtlere karşı ve her iki topluluğu da Osmanlı Türklerine karşı kışkırtmakla görevlendirmişti. Max Ervin savaştan sonra Almanya’ya dönmüş ve ünlü General Erich Ludendorf’un yaveri olmuştu. Tam bir Anti-Semit ve Alman Irkçısı olan Max Ervin, 1923 yılında Adolf Hitler’in başarısız Birahane Darbesi sırasında yanında yürürken Alman Gizli Polisi’nin attığı mermilerle vurularak ölmüştür. Daha sonra tüm Ermeni çevrelerince dile getirilen ve hatta Papa II. Jean Paul tarafından da 2001 yılında tekrarlanan şu ünlü cümle gerçekte Hitler’e değil işte bu ajana, Max Ervin Scheubner-Richter’e aittir: **“Türklerin Ermeni katliamını bugün anımsayan var mı?”** Bu söz günümüzde Ermeni örgütleri tarafından 20. yüzyılın ilk **“Soykırımını”** Türkler yaptılar, eğer onlar Ermenileri öldürmeselerdi Hitler de **“Yahudi Soykırımını”** yapmayacaktı gibi akıl almaz bir suçlamanın gerekçesi sayılmıştır.

C) Bedevi Şeyhi Tanık

“Ermeni Soykırımı” propagandasına malzeme sağlayan diğer bir kitap ise Faiz El-Ghassein tarafından yazılmış olan **“Bir Arap Müslümanı’nın Tanıklığı”** adlı çalışmadır. Bir

³ Alan Bullock, **“Hitler: A Study in Trany”**, Smithmark, 1995, s. 339.

Bedevi şeyhinin oğlu olduğunu söyleyen⁴ El-Ghassein eğitimini Osmanlı Devleti'nde yapmış ve kaymakam çıkarak Harput'ta üç yıl görevde kalmıştır. Daha sonra Lübnan'a gitmiş ve burada gizli bir Anti-Osmanlı konspirasyon örgütüne üye olduğu gerekçesiyle tutuklanmış ve Diyarbakır'a gönderilmiştir. Burada yargılanmış ve beraat ettikten sonra Şam'a yerleşerek avukatlık yapmaya başlamıştır. Kısa bir bilgi notu olarak aktarayım ki 1909-1914 yılları arasında Osmanlı topraklarında Anti-Osmanlı gizli propagandaları yürütmek amacıyla İngiliz Gizli Servisi tarafından kurdurulmuş üç tane örgüt vardı. Bu üç Arap örgütü 1909'da kurulmuş olan Kahtaniye, 1911'de Lübnan ve İstanbul'da hücreleri olan Al-Fatat ve yine Lübnan'da, Arabistan'da ve İstanbul'da gizli faaliyetlerini sürdüren Al-Ahd (1914) idi. İlginçtir ki bu üç gizli Arap örgütü, Arap tarihçi A. Hourani'nin yazdığı gibi Hilafet'in kaldırılmasını, Osmanlı'nın ulus devletler halinde ayrışmasını ve bağımsız Arap devletlerinin kurulmasını istiyorlardı ve daha da önemlisi bu Müslüman gizli örgütlere en büyük desteği Hristiyan Araplar ve Filistin'e yerleşmek isteyen Siyonistler veriyorlardı.⁵

Kitabın yazarı Faiz El-Ghassein işte bu üç gizli örgütün oluşturdukları ortak komitenin üyesi olduğu gerekçesiyle tutuklanmıştı.

El-Ghassein'in kitabı Hicri 1335 (1917) yılında Bombay'da (Hindistan) yayınlanmıştır. El-Ghassein kitabını Hicri 4 Zilkade 1334'de tamamladığını belirtmektedir. (4 Eylül 1916) Bu kitabın Almanca baskısı ve çevirisi eklemelerle 100 sayfa olarak İsviçre'de günümüzde de yayıncılık yapan Orell Füssli yayınevi tarafından 1918'de **“Türk Egemenliği ve Ermenilerin Feryadı”**⁶ adıyla yayınlanmıştır. Fransızca Bombay baskısı 44

⁴ “Temoignage d'un Arabe musulman sur l'innocence et le massacre des Armeniens” par Faiez El-Ghocein, Traduit de Arabe par El-G. L'an 1335 de Hegire (1917)

⁵ A. Hourani, **“Arabic Thought in the Liberal Age”**, London, 1962, s. 285-6.

⁶ Sheik Faiz El-Ghassein **“Die Türkenherrschaft und Armeniens Schmerzensschrei”**, Druck und Verlag Orell Füssli/Zürich, 1918, Advokat und Beuinenchef in Damaskus, 100 Sayfa.

sayfa olan kitabın bu Almanca baskısının önüne, ilginçtir ki, etkisi ve önemi günümüzde de süren yarı gizli bir masonik örgütün “**The Round Table**”ın (Yuvarlak Masa) ısmarlayarak hazırlattığı bir “**Ermeni Raporu**” da eklenmiştir. Dünyanın en zengin adamı diye tanınan elmas kralı Cecil Rhodes ve Yahudi Banker Baron Rotschild tarafından yönlendirilen bu seçkinler örgütünün nihai amacı Filistin topraklarında bağımsız bir İsrail Devleti’nin kurulması ve Osmanlı’nın dağıtılmasıydı.

El-Ghassein’in yazdığı kitabın Fransızca ve Almanca baskılarındaki abartmalar, yalanlar ve tahrifler akıl alır gibi değildir ama bu iki kitap Fransızca ve Almanca konuşulan ülkelerde propaganda amacıyla dağıtılmış ve günümüzde 1.5 milyon Ermeni’nin Türkler tarafından vahşice öldürüldükleri şeklindeki “**Şantaj**” malzemesinin oluşturulmasına ilk elden katkıda bulunmuştur.

Günümüzdeki Ermeni iddialarına göre 1915-1919 arasında (hatta, bazılarına göre 1923’e kadar) 1.5 milyon Ermeni öldürülmüştür ama kitabını 1916 Eylülünde tamamlamış olan El-Ghassein’in nasıl olup da kitabının yayınlanmasından sonraki ölüleri de 1916’daki kitabına katarak yekünleyebildiği hayrete değer. Kitaptaki tahrif ve abartılara ilginç bir örnek vererek bu bölümü bitireyim.

Kitabının Fransızca baskısının 23. sayfasında El-Ghassein Erzurum’da tanıklık ettiğini söylediği bir olayı anlatmıştır. Bu kentte güçlü bir Kürt Ağası ile konuştuğunu yazan El-Ghassein bu Ağa’nın kendisine tek başına tam 5000 (beş bin) Ermeni’yi öldürdüğünü söylemiştir. Kürt Ağa, El-Ghassein’in belirttiğine göre Ermenileri İstanbul’da, Erzurum’da, Sivas’ta ve Trabzon’da öldürmüştür. Kitabın Almanca baskısında –ve çevirisinde– aynı Ağa yine aynı kentlerde bu kez yine tek başına tam 50.000 (elli bin) Ermeni’yi öldürdüğünü söylemektedir ya da Almanlar ona bu lafı söyletmektedirler. (s. 61) Bu yalanı Bedevi Şeyh mi söylemiş yoksa Almanlar mı onun metnini tahrif etmişler belli değildir ama belli olan şudur ki Kürt Ağa 1915’de 50.000 Ermeni’yi öldürebilmek için her halde ya Atom bombası ya da Napalm kullanmış olmalıdır.

D) Fridtjof Nansen'in "Aldatılan Halkı"

Türkiye Cumhuriyeti Devleti aleyhine kullanılan ve yaygınlaştırılarak avantajlar, baskılar ve tehditler oluşturmak amacıyla yayınlanmış kitaplardan biri de Fridtjof Nansen'in "**Aldatılan Halk**" adlı kitabıdır.⁷

1928'de Leipzig'de Ermeni Taşnak üyesi guruplarla Alman misyonerleri tarafından birlikte hazırlanmış olan bu Kitap F. A. Brockhaus Yayınevi tarafından çıkartılmıştır. Kitapta Lepsius ve El-Ghassein'in verdikleri bilgiler ve yalanlar da yer almış ve bunlara bazı tarihsel eklemeler de yapılmıştır. Buna göre mağdur Ermeniler tarih boyunca önce Bizans, sonra Acem, sonra Arap sonra Kürt ve nihayetinde zalim Türklerin boyunduruğu altında kalmışlardır. Ama yazara göre bunların arasında en korkuncu Türkler olmuştur. Kitapta, Bizans'ın yaptığı Ermeni katliamlarından kısaca söz edilmiş, örneğin 1264-65 döneminde İstanbul'da yapılan büyük Ermeni katliamından hiç söz edilmemiştir. Nansen'in kitabı yine o bildik 1.5 milyon Ermeni öldürüldü tezini tekrarlayarak Kürt ve Türklerin bu katliamlardan ortak sorumlu olduklarını belirterek bitmektedir. Kitapta, Alman Genelkurmay Başkanlığı tarafından hazırlanmış olan haritaların kullanılmış olması ise manidardır. Nansen'in kitabında da "**Non-Combatant**" Türk, Kürt ve Çerkezlerin "**Silahlı**" Ermeni çetelerince yer yer öldürüldükleri itiraf edilmiş ama kaç sivil Müslüman'ın Ermeni çetecilerce öldürüldüğü belirtilmemiştir.

Nansen'in kitabı tek kişinin çalışması değildir. Kitabı yayına hazırlayanlar Kurgenian ve Erzingian adlı Ermeni Komitesi üyeleriyle Gürcü ve Alman temsilcileridir ve bu çalışmayı Cemiyet-i Akvam'a sunmak için hazırlamışlardı

E) Siyonist destekli Ermeni Soykırımı

23 Eylül 2005 tarihinde International Herald Tribune gazetesinde bir açık mektup yayınlandı. Tam sayfalık bu ilanın

⁷ Fridtjof Nansen, "Betrogenes Volk", F. A. Brockhaus Leipzig. Eine Studienreise durch Georgien und Armenien als Oberkommissar des Völkerbundes. Mit 45 Abbildungen und 3 Karten, 348 sayfa.

muhabatı T.C. Devleti'nin Başbakanı R. Tayyip Erdoğan'dı. Mektupta⁸ **“Sayın Başbakan sizi yanıltanlar var, gerçekte olay BM'nin 1948'de kabul ettiği Convention'a uygun tam bir ‘Genocide’dir. (6. Madde) Hitler tarafından gerçekleştirilen Holocaust’tan önceki ilk soykırımdır. Bunun kabullenilmesi gerekir”** denilmiştir. Bu açık mektubu yazarlar İsrail Charny adlı Siyonist bir bilim adamı ve ekibidir. İlanı ve metni Yahudi Holocaust Araştırmaları Merkezi hazırlamış, bedelini Paris'teki Ermeni Komitesi ödemiştir.

İlginçtir ki, bu açık mektupta Ermeni iddialarını araştırdıklarını ve bunun tam bir **“Genocide”** olduğuna karar verdiklerini belirten İsrail Charny, nedense, öldürülen Ermeni sayısını sadece 1.000.000 ile sınırlı tutmuştur. Aynı şekilde Eylül 2005'de Ermeni iddialarıyla ilgili yıllar süren araştırmalarını nihayet tamamladıklarını öne süren bir başka üniversite ve onun **“Soykırım”** araştırmaları merkezi ise öldürülen Ermeni sayısını 2.000.000 olarak açıklamıştır.⁹

ABD'deki Webster Üniversitesi tarafından yapılan bu açıklamaya göre, 1915'de Osmanlı topraklarında yaşayan tüm Ermeni nüfusundan yüz bin daha fazla Ermeni öldürülmüş olmaktadır. Lepsius, El-Ghassein ve Nansen o dönemde Osmanlı topraklarında 1.9 milyon Ermeni'nin yaşamakta olduğunu yazmışlardı, Webster'deki sözde bilim adamlarına bakılırsa Osmanlılar ve Türk ordusu anlaşılan kendi topraklarındaki tüm Ermenileri öldürmekle kalmayıp belki de Amerika'daki ve Fransa'daki Ermenilerden 100.000 kadarını da öldürmüş olmalıdırlar!

Buraya kadar çok kısaca özetlediğim bu tip abartmalar, yalanlar ve tahrifler gerçek tarihçilerin değil, ne idüğü belirsiz,

⁸ International Herad Tribune, Friday, September 23, 2005, s. 5. “A Letter from the International Assosiation of Genocide Scholars, The Armenien Genocide.”

⁹ Webster University's Center for the Study of the Holocaust, Genocide, and Human Rights/Mission Statement, 13/11/2005, s. 2. **“The slaughter of two million Armeniens during World War I”** Max Ervin'in sözleri Webster Üniversitesi'nin araştırmacıları tarafından da kullanılmıştır: **“Who, after all, speaks today of the annihilation of the Armeniens?”** Mission Statement, s. 3.

para ve çıkar peşinde koşan bir takım sözde “**Enstitülerin**” tamamen siyasal amaçlarla ve muhtemelen bazı gizli servislerin emirleriyle gündeme taşıdıkları iddialardır. 1915-1923 arasında gerçekte kaç Ermeni’nin ne nasıl öldüğü ne de Silahlı Ermenilerin kaç Türkü, kaç Kürdü ve kaç Çerkez’i (özellikle Merzifon bölgesinde) öldürdükleri tam sayılarıyla bilinmemektedir. Bilinebilmesi de olası değildir. Binlerce tarihçi de çalışsa bu sayıları temin edemezler çünkü bu konuda tutulmuş kesin ve sağlam tarihsel belgeler yoktur. Bu nedenle bir araştırma merkezi iki milyon diğeri bir milyon diye tahmini sayılar vermektedirler. Bunlar gerçek değil, düzmece yekunlardır. Ama ilginç olan bu sözde enstitülerin düzmece de olsa silahlı Ermeni çeteleri tarafından öldürülmüş olan Müslümanları görmemezlikten gelmeleridir. Tek yanlı, kasıtlı ve ısmarlama araştırmalardır bunlar, gerçek tarihçilere değil çıkar, şöhret ve kazanç peşinde koşan bazı siyasetçilere malzeme temin etmektir, o kadar.

F) “**Genocide**” Kavramı

Polonyalı Yahudi hukukçu Raphael Lemkin “**Genocide**” kavramının mucididir. Bu kavram onun tarafından oluşturulmuş ve ilk kez 1944’de yayınlanan “**Axis Rule in Occupied Europe**” adlı kitabında¹⁰ yer almıştır. Lemkin bu yeni kavramı Nazilerin, Yahudilere uyguladıkları “**Yeni**” tip bir katliamı tanımlayabilmek için kullandığını belirtmiştir. Şu ünlü “**Açık Mektupta**” İsrail Charny ekibi Lemkin’in 1915-17 yılları arasındaki Ermeni katliamına değindiğini belirtmişler ve Lemkin’in de gösterdiği gibi Türkler “**Soykırım**” yapmışlardır diye kesin görüş belirtmişlerdi. Oysa Lemkin kitabını yazdığı zaman

¹⁰ Raphael Lemkin “**Axis Rule in Occupied Europe**” Washington D.C.: Carnegie Endowment for International Peace, 1944. (NOT: Lemkin’in tezlerine yandaş ve karşı olan bazı yayınları da aktarayım. Uriel Tal, “On the Study of the Holocaust and Genocide”, Yad Vashem Studies 13, Jerusalem 1979. Irving L. Horowitz, “Many Genocides, One Holocaust? “Modern Judaism I, 1979. En ilginçi Leo Kuper, “**Genocide: Its Political Use in the 20th Century**” New Haven, Yale, 1981. Ayrıca felsefi-psikolojik boyutlarıyla soykırım olgusunu tanımak isteyenler için de bir kaynak aktarayım. Berel Lang, “**Act and Idea in the Nazi Genocide**”, Chicago, 1990. (Lemkin’in diğer Genocideler ile ilgili görüşleri için özellikle I. chapter’a bakılmalıdır.)

sadece Türkleri örnek vermemiştir. Kitabında Türklerden önce Romalıların İ.Ö. 146 yılında Kartaca'yı yok etmelerini ve İ.S. 72 yılında Roma İmparatoru Titus'un tüm Kudüs'ü yok edişini ve Cengiz Han'ın saldırılarını da **“Soykırım”** olarak saymıştır. Diğer bir deyişle 1915 olayı Lemkin'in kullandığı tek örnek ve malzeme değildi, Lemkin'e göre tarihte Türklerden çok önce en az beş büyük, onun tanımıyla, **“Soykırım”** yaşanmıştı. Eğer günümüzün T.C. Devleti'ne uygulanmak istenen soykırım hukuku Lemkin'e dayandırılacaksa –ki mucidi o– o zaman günümüzün İtalyanları'nı da Titus'dan ve diğer Romalı yöneticilerden dolayı yargılamak gerekir. Çünkü onlar da, Lemkin'e göre, soykırım yapmışlardır.

“Genocide” kavramı 1948'de BM'de kabul edildi. (United Nations Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide) ABD ise 1948'de imzaladığı Convention'ı 1983'e kadar onaylamadı. O yıl içinde bazı şerhler koyarak onayladı ve BM'ye gönderdi. Dikkat edilirse 1983 yılında ABD'nin bu Convention'u onaylamasından hemen sonra Ermeni-ASALA terörü bıçakla kesilmiş gibi durduruldu yerine kaim olmak üzere PKK terörü başlatıldı. Hangi bölgelerde? Ermeni iddialarına göre **“Eski Büyük Ermenistan'a Ait Topraklarda”**.

Son söz: Ermeni soykırım iddiaları Türkiye'yi yeni kurulan Ermenistan Devleti'ne **“Haraç”** ödetmek amacıyla ortaya atılmış, hiçbir tarihsel gerçekliği olmayan, tamamen sanal ve yapay bir **“Şantaj”** planıdır. Açık mektubun yazarı Siyonist İsraill Charny boşuna **“Siz de Almanya'nın yaptığını yapın, soykırımı kabullenin”** diye yazmamış. Böyle kasıtlı akıl hocalarının isteklerine uyup **“Soykırım”** yalanı kabul edilirse ondan sonra yıllar sürecektir tazminatlar ve sonrasında da toprak talepleri gelir. Hitler ve Nazilerin soykırım hukukunun ön şartı olan **“Non-Combatant”**, Yahudilere yönelik öldürme planları yaptıkları ve bu korkunç insanlık suçunu işledikleri kesindir ama Osmanlı yöneticilerinin ve Türk ordusunun Birinci Dünya Savaşı içinde ÖNCEDEN bir plan yaparak tüm Ermeni nüfusunu ortadan kaldırdığı tarihin kaydettiği en büyük iftira ve yalandan başka bir anlam taşımamaktadır. Kaldı ki, Hitler ve Naziler,

sadece II. Dünya Savaşı sırasında değil, 1933’den itibaren yani savaşın fiilen başlamasından altı yıl önceden Yahudileri öldürmeye başlamışlardı. Hitler ve Naziler tarafından öldürülmüş olan Yahudilerin tarih tanıktır ki nerdeyse tamamı “**Non-Combatant**” statüsündeydi. Aynı hukuk “**Silahlı**” Ermeni çeteleri için geçerli değildir. Lemkin, mağdur tarafın tamamen “**Savunmasız**” ve “**Silahsız**” olması koşullarını da “**Soykırım**” hukukunun koşulları arasında saymıştı. 1915 ve sonrasında Anadolu bozkırlarında öldürülen yüz binlerce Türkü, Kürdü ve Çerkez’i “**Uzaylılar**” değil, “**Silahları**” Ruslar, Fransızlar ve İngilizler tarafından sağlanmış olan kışkırtılmış Ermeni çeteleri öldürmüşlerdi.

TÉMOIGNAGE

d'un Arabe musulman

sur

l'innocence et le massacre des Arméniens

PAR

FAIEZ EL-GHOCÉIN

Traduit de l'Arabe par A. EL-G.

L'an 1335 de l'Hégire

(1917 de l'ère chrétienne)

Madin, et les ossements y forment maintenant une petite colline.

A Diarbékîr, le Gouvernement usa de plusieurs procédés pour tuer les Arméniens ; c'était tantôt par le feu, tantôt par le fer ; souvent, aussi, il les jetait dans des puits ou des grottes dont ils faisaient fermer l'orifice pour les y laisser mourir de la plus affreuse des morts ; parfois, encore, ils les noyait dans le Tigre et l'Euphrate. Deux mille Arméniens furent massacrés à une demi-heure de distance de Diarbékîr, entre le palais du sultan Murad et le Tigre.

Barbarie de la milice et des tribus

Quant aux agissements barbares des gendarmes et des tribus kurdes, ils sont au-dessus de toute imagination. Lorsqu'une caravane est consignée aux gendarmes, ils en fouillent toutes les personnes, femmes et hommes, pour les dépouiller de tout ce qu'elles possèdent.

Vente des caravanes

Quand les gendarmes ont dépouillé leurs malheureuses victimes de tout objet de valeur, ils les vendent par milliers aux Kurdes, mettant pour toute condition de ne pas les laisser vivants. Pour le prix, il varie selon le nombre des personnes qui composent le convoi. Ainsi, j'ai appris de plusieurs gens dignes de foi qu'une caravane a été vendue aux Kurdes pour la somme de 2000 livres, une autre pour 700 et une troisième pour 200.

Ce que font les Kurdes

Quand les Kurdes ont acheté les caravanes, ils dépouillent les Arméniens des vêtements qui leur restent et les laissent, hommes et femmes, complètement nus. Ils s'amuse alors à décharger leurs fusils sur eux, jusqu'à ce qu'ils les abattent tous. Ils déchirent ensuite leurs entrailles, cherchent à y trouver les pièces d'argent que ces malheureux ont pu avaler. Dans ce même but, ils décousent les vêtements

et les chaussures, et vont même jusqu'à fouiller les parties les plus intimes des cadavres des femmes.

Tels sont les agissements des Kurdes et des gendarmes qui sont à la solde du Gouvernement.

Les dents en or

Malheur à ceux qui ont des dents montées en or ! Les Kurdes et les gendarmes les leur arrachent avant de les tuer, leur faisant ainsi subir toutes les tortures.

Un Kurde tue à lui seul 5000 Arméniens

Un Kurde me raconta que le gouverneur de Kharpout a livré à un Agin kurde 5000 Arméniens de Erzeroun, Trébizonde, Sivas et Constantinople, avec ordre de les mettre à mort et de partager avec les autorités les sommes d'argent qu'il pourrait en tirer. Il fit massacrer les 5000 aux gens de sa tribu, après les avoir dépouillés de tout ce qu'ils possédaient. Il s'était arrangé pour fournir six cents mulets aux femmes pour leur faciliter le voyage, à raison de trois livres par mulet. Après avoir encaissé le prix convenu, il réquisitionna les bêtes de sa tribu et ayant conduit les femmes à un endroit situé entre Malatia et Ourfa, il les fit toutes massacrer et s'empara de leurs bijoux et de leurs objets d'ornement.

Viol des femmes avant et après la mort

Les Kurdes et les gendarmes ont violé un nombre considérable de jeunes filles arméniennes. Celles qui opposaient quelque résistance étaient tuées, et ces bêtes féroces assouvissaient leur passion abominable même sur des agonisantes.

Histoire d'un vieillard et d'une jeune fille

Nous avons mentionné au cours de ce récit que les femmes arméniennes étaient, sous la conduite des gendarmes, déportées par caravanes. Quand une de ces caravanes passait par un village, les habitants en achetaient les femmes, qui leur plaisaient, noyautant quelques pièces de monnaie,

Die Türkenherrschaft und Armeniens Schmerzensschrei

Von

Scheik Faiz El-Ghassein

Advokat und Beduinenchef in Damaskus

Mit einer Karte

Druck und Verlag: Art. Institut Orell Füssli / Zürich 1918

Platz befindet sich zwischen Diarbekir und Mardin; noch heute liegen dort haufenweis die Knochen der Gemordeten.

Von einem andern Mann hörte ich, dass die Behörden von Diarbekir viele Armenier durch Erschiessen oder Ab-schlachten umbringen liessen. Andere wieder wurden gruppenweise in Brunnen oder in Gruben geworfen, die man zustoßte. Dergleichen wurden viele im Euphrat und dem Tigris ertränkt. Die Leichen wurden ans Land geschwemmt und führten eine Typhusepidemie herbei. Mehr als 2000 Armenier wurden hinter den Mauern von Diarbekir, kaum eine halbe Stunde ausserhalb der Stadt, zwischen der Muradcaste und dem Tigris niedergemetzelt.

21. Gewalttaten der Gendarmen und der Kurdenstämme.

Heute ist jeder Zweifel beseitigt, dass alles, was über das Vorgehen der Gendarmen und der Kurdenstämme berichtet wurde, sich auch tatsächlich zugegetragen hat. Wenn die Gendarmen eine Schar von Armeniern übernahmen, durchsuchten sie die Gefangenen, Männer wie Frauen, eins nach dem andern, entriessen ihnen das Geld und zogen ihnen die besseren Kleider vom Leibe. Nachdem sie so alles genommen, verkauften sie die Armenier zu Tausenden den Kurden, mit der Bedingung, dass keiner der Gefangenen am Leben bleibe. Der Preis variierte, je nach der Kopfzahl der Gruppe, von 200 bis 2000 Lire.

Nach jedem Ankauf einer Karawane fielen die Kurden über die Armenier her, nahmen Männer und Frauen die Kleider weg, so dass sie ganz nackt dastanden. Dann schossen sie sie einzeln nieder, worauf sie den Töten die Leiber aufschlitzten, um in den Eingeweiden nach etwa verschluckten Münzen zu suchen!

So gingen die behördlichen Gendarmen und die Kurden mit ihren Menschenbrüdern um. Der Grund für den Menschenhandel der Gendarmen war, dass sie sich den weiten Dienst vom Halse schafften wollten, um andere Gruppen zu übernehmen und ihres Geldes zu berauben.

Wehe dem Unglücklichen, der goldene oder auch nur vergoldete Zähne besaß! Die Gendarmen und die Kurden rissen sie ihren Opfern gewaltsam aus dem Mund und fügten ihnen auch diese Tortur zu, bevor sie sie niedermetzelten.

22. Ein kurdischer Agha tötet 50,000 Armenier.

Nach der Erzählung eines Kurden haben die Behörden von Karpuz dem kurdischen Agha dieses Vilayets mehr als 50,000 Armenier aus Erzerum, Trapezunt, Sivvas und Konstantinopel in drei Schichten ausgeliefert, mit dem Befehl, sie zu töten und mit diesen männlichen Behörden deren Hab und Gut zu teilen. Der Agha liess alle Männer niedermetzeln und raffte alles Geld und Gut der Opfer zusammen. Sodann mietete er 600 Maultiere, um die Frauen der Gemordeten, zum Beförderungspreis von drei Lire per Kopf, nach Urfa zu transportieren. Nachdem ihm die 1800 Lire ausbezahlt waren, sammelte er Maultiere bei den ihm unterwürfigen Stämmen, liess die Frauen draufladen und nach einem Platz zwischen Malatya und Urfa bringen. Hier wurden sämtlich Frauen in barbarischster Weise umgebracht; die Mörder teilten sich in das Geld, die Wertsachen und Kleider der Opfer. Die Schensale von Gendarmen und Kurden scheuten selbst vor Schändung der Leichen nicht zurück!...

23. Der alte Mann und das junge Mädchen.

Ich sagte oben, dass die armenischen Frauen in Schichten unter Aufsicht von Gendarmen befördert wurden.

Die Tötensherrschaft.

LEPSIUS

L'ARMÉNIE ET L'EUROPE

*Un acte d'accusation
contre les grandes puissances chrétiennes.*

Avec une carte de l'Arménie turque.

LAUSANNE
F. PAYOT, LIBRAIRE-ÉDITEUR

1896

YENİ DÜNYADA GÖÇLER, KARŞILAŞILAN SORUNLAR, ÇÖZÜMLER

International Migration Symposium Communiqué
8-11 Aralık 2005
Uluslararası Göç Sempozyumu

Avrupa'daki dinsel baskılardan dolayı Türkiye ve Osmanlı topraklarına göçmüş olan dört ana Hristiyan grubunun Türkiye'deki macerasını kısaca anlatmak istiyorum.

Bunlardan birincisi **Anababdistler**... Protestanlık öncesi ortaya çıkan bir akım ve **Jan Hus** hareketi diye başlayan, daha sonra **Babtist** ve **Anababtist** olarak ikiye ayrılan bir kilise.

Bunların Hristiyanlık'taki temel ayrımları nerede diye sorarsanız, bir vaftiz olayı var. Bu, bebek doğduğu zaman yapılır. Bu grup, 1500'lerde, "İsa Mesih, 30-33 yaşında vaftiz olmuştu, dolayısıyla biz de iyi bir Hristiyan olmak istiyorsak, kadın ve erkeklerin 30 ve 33 yaşlarında vaftiz olmaları gerekir" diyor ve böylece büyük bir hareket başlıyor. Katolik Kilisesi'nin emriyle Avrupa'da, 1559-1881 yılları arasında **600 bine yakın Anababtist öldürülüyor**. Türkiye'ye yönelik şu meşhur soykırım palavraları var ya bunlar için anlatıyorum bunu. Bu grubun bir kısmı Müslüman olup, Osmanlı ve Türkiye'ye sığınarak canını kurtarıyor.

İkinci grup, **Menonitler** diye bilinen bir grup. Karadeniz'de sadece bizim çok sevdiğimiz "Laz kardeşlerimiz" yok. Bir de "Alman Lazları" var. Bu grup, Karadeniz Almanları diye biliniyor. İşte, Karadeniz'deki Alman Lazları da Menonitler. Menonit, Almanya Frijya'da başlayan, Frijya, Almanya, Prusya, Letonya, Estonya arasındaki küçük bir bölgede yaşayan Frijyalı Meno Simon adlı bir papazın başlattığı bir hareket.

Bunların bir özelliği var. Çok basit bir Hristiyanlık yaşamak istiyorlar. Ve şu bildiğimiz meşhur Baba-Oğul-Kutsal Ruh'u değil, "Tek Tanrı vardır, böyle üçleme yoktur, Allah tekdir ve biz buna göre yaşamak istiyoruz" diyorlar. Ve bunlar da büyük ölçüde öldürülüyorlar. Burada, Thomas Sowell adlı bir bilim adamının, göç uzmanının, 1996 yılında yayınlanan "**Migrations and Cultures**" tezinin 55-111. sayfaları arasında yer alan bölümü size naklediyorum. Kendi keşfim değil. Onun verdiği bilgiler çerçevesinde, diyor ki, *"Menonitler o kadar çok baskıya uğradılar ki Avrupa'da, önce Rusya'ya kadar sürüldüler, Frijya dediğimiz ta Finlandiya kıyılarından diyelim ya da İsveç, Finlandiya altından, Rusya'nın altına kadar sürüldüler."*

Bugün Volga Cumhuriyeti diye bilmen bir cumhuriyet var Rusya'da, orada da bir kısım Menonit bulunuyor. Oradan önce Batum, Hopa, Kars, Trabzon ve İstanbul'a kadar geldiler. İstanbul'dan da benim bildiğim en son aile 1961 yılında ayrıldı. Yaklaşık 44 yıl önce İstanbul, Gönen ve Manyas'ta yaşamakta olan Menonitlerin yaklaşık 200 küsuru Türkiye'den ayrılarak Amerika'ya gitti. Bu Menonitler, Kanada, Amerika, özellikle de Yeni Zelanda ve Avustralya'ya gittiler ve Yeni Zelanda'da ve Avustralya'da büyük şehirleri kuran insanlar onlar. Bugün bizim Başbakan Sayın Erdoğan oralarda. Belki de elini sıkın devlet yetkililerinin bir kısmının ailesini 1870-1881 yıllarına kadar Osmanlı Devleti kollamış korumuş, yedirmiş, beslemiştir. Ve bu insanlar da şükran duymuşlardır Osmanlı'ya.

Avrupa'da dini baskılar nedeniyle insanlar yakılırken özellikle Aziz Barthelomeos gününü hatırlarsanız, 16 yüzyılın ortalarında itibaren, Katolik-Protestan mücadelesinde öldürülen bu büyük Protestan grupların işkenceden kaçarak sığındıkları yer Osmanlı Devleti olmuştur. Biliyorsunuz durmadan sakız gibi çiğnenen, efendim Yahudiler geldiler, İspanya Yahudilerini aldık, evet bunlar doğrudur. Ama şurası bilinmiyor Türkiye'de. Osmanlı Devleti, Yahudilerden 2.5 misli daha fazla Hristiyan'ı da bağına basmıştır. Ve bu Hristiyanların diğer Hristiyanlar tarafından yani Katolik Kilisesi tarafından öldürülmelerini, işkence çekmelerini, yok edilmelerini durdurmuştur, korumuştur.

İkinci grup Menonitler, 1880’de, Thomas Sowell’in verdiği rakamlara göre 46 bin kişi Avustralya’ya, 18 bin kişi Kanada’ya göç etmiş. 1881’de Rusya’da çar suikastla öldürüldü. Bunun üzerine de 60 bin Menonit, yine Türkiye’ye sığındı, yine Türkiye’de bir dönem geçirdikten sonra –yaklaşık 18 sene– yavaş yavaş Kanada’ya ve Yeni Zelanda’ya gittiler. Şimdi İkinci Dünya Savaşı’yla ilgili ilginç bir notum var. ABD, bunları İkinci Dünya Savaşı sırasında hâlâ Alman vatandaşı olarak kabul ediyordu. ABD, bütün savaş boyunca özellikle de Dakota’da yaşamakta olan 33 bin Menonit’i tutuklatmış. Bütün bunlar, insan hakları, eşitlik, demokrasi gibi palavralar nedeniyle oluyor ama suç bizim üzerimize kalıyor. Burada bizim suçumuz da var, nedir o? Biz de ağzımızı açıp konuşmadığımız için, adamlar meydanı boş buldular. Her olayı bizim üstümüze yıkıyorlar. Bir dünya savaşı çıkıyor, İkinci Dünya Savaşı bu, bu savaş sırasında Avustralya ve Amerikan vatandaşı olan insanlar, doğrudan doğruya Amerikan vatandaşı olan 33 bin Menonit Alman, yani Karadeniz Laz’ı diyelim espri olsun diye, Karadeniz Almanı’nı tutuklattırıyorlar, bu adamlar 4 yıl tutuklu kalıyorlar.

Üçüncü grup, bunları belki filmlerde de görmüşsünüzdür. Türkiye’de kitaplar da yok ama belki bir iki filmde, belki Türkiye’de misyonerlik faaliyetleri çerçevesinde televizyonlarda propaganda amaçlı olarak hazırlanmış olan Amerikan filmlerinde görmüş olabilirsiniz. Bu grubun adı Amişler. Bunları belki duymuşsunuzdur, hani bunlar şapkalar giyip, atlarla dolaşan, telefon kullanmayan, elektrik kullanmayan, Amerika’nın saf temiz insanları... Bu Amişlerin kurucuları da İsviçreli Yakop Amman adlı kişi. 1693’te Menonitlerin bir grubundan ayrılıyor. Kendisi Amiş’i kuruyor ve diyor ki, Menonitler biraz daha liberalleştiler, biz hâlâ en katı kurallarıyla Menonit yaşamını hayata geçireceğiz. Bunlar da hemen işkence, öldürme, baskıyla karşılaşınca kaçtıkları ilk yer yine İstanbul oluyor.

1961 yılına kadar özellikle Gönen, Manyas, İstanbul’da, Kadıköy’de, Moda semtinde, biri İsviçreli, bir tanesi Frijya grubu Menonit ve Amişler yaşadılar. Bu insanlar benim gençliğimde

çok ilginç insanlardı. Fevkalade iyi insanlardı. Yaz-kış kısa deri pantolonlar giyerlerdi. Üzerlerinde askıları vardı ve içlerinde sadece incecik bir atletleri vardı. Erkeklerin saçlarını ve sakallarını kesmeleri dinen yasak olduğu için Adem baba gibi, saçları bellerine kadar, sakalları neredeye dizlerine kadar bir şekilde İstanbul, Moda'da yaşarlardı. Bu insanlar birçok konuda Türklere ve Türkiye'ye yardımcı oldular. Bu insanlar dünya çapında usta mobilya ustasıydılar ve Türklere mobilyacılık sanatıyla ilgili çok büyük bilgi verdiler. Ve hepimizin yediği ve sevdiği karper eritme peyniri dediğimiz şeyi de bu adamlar başlattı. Bu da bir İsviçre geleneğinin bir devamı olarak Türkiye'de başladı. Bunun dışında birçok konuda faydaları dokundu. Örneğin bugün giydiğimiz hani sandalet dediğimiz, deriden yapılan ayakkabıları da bunlar ilk defa Türkiye'de yaptılar. Ve 1961 yılında Amerika'ya başvuruda bulundular.

Burada çok kötü bir olay yaşandı, onu anlatmak istemiyorum. Beklenmedik bir olay yaşandı. Ve yaklaşık 80 senedir hiçbir vukuat olmamışken, maalesef çok hazin bir olay yaşandı, onlar da buna çok alındılar ve üzüldüler. Kennedy döneminde bir mektup yazarak Türkiye'den ayrılmak istediklerini bildirdiler. Ve Amerikalılar da gelerek 188 Amiş ve Menonit'i alarak Amerika'ya götürdüler.

Son grup, bunlardan yine büyük baskılar altında kalarak, Avrupa'da çok kıyım uğrayan bir topluluktur ve Hügenotlar diye bilinirler. Hügenotlar, Protestanların Fransa'daki şeklidir. Aziz Barthelomeos gününde en çok öldürülen bunlardı. Topluca yakılmışlar ve ezilmişlerdi. Bunlar da Osmanlı Devleti tarafından korundular ve Osmanlı Devleti içinde çok üst seviyelere kadar yükseldiler. Bunların başında Humbaracı Ahmet Paşa gelir. Bizim eski bir belediye başkanımızın ailesi Hügenot'tur. Yine çok tanınmış bir milli şairimizin ailesi Hügenot'tur. Bu insanlar Türkiye'ye geldiler ve gerçekten de din ve vicdan özgürlüğünü Osmanlı döneminde Müslümanlardan, Cumhuriyet döneminde de Cumhuriyet Devleti'nden gördüler.

Yeter ki biz bunları dünya gösterebilelim. Diyelim ki "Siz Hristiyan olarak yine Hristiyan olan insanları ezip yok ederken,

işkence ederken ve onlara soykırım uygularken, dünyaya 16. yüzyıldan itibaren –1562’den itibaren– tolerans denilen olayı biz öğrettik.” Şimdi sizin bizlere “İnsan hakları, tolerans vesaire öğretmeye hiç hakkınız yok, biz size bu konuda ders verebiliriz” demek gücünü kendimizde bulalım. Yeter ki kendimize güvenelim.

“BENEDICT TÜRK DÜŞMANLIĞINI BAŞLATAN PAPA'DIR”

Bu röportaj, Murat Erdin'in 2005 Yılı En İyi Radyo Programı Ödülü'nü alan “Konuşan Türkiye” adlı kitabında yer almıştır.

Aytunç Altındal eski bir Marksist. 1945 doğumlu. Şiir yazdı, dergi çıkarttı. 12 Eylül darbesinden sonra yurtdışına kaçtı. “Üç İsa” adlı eseriyle adını Batı’da duyurdu. Türkiye’ye dönerek Hristiyanlık üstüne çalışmalarda bulundu. Uzmanlık alanı dindir.

Murat Erdin: 16. Benedict ya da seçilmeden önceki adıyla Kardinal Joseph Ratzinger; niçin kendi isimleriyle papalık yapmıyorlar da başka bir papanın ismini seçiyorlar?

Aytunç Altındal: Güzel bir soru bu. Çünkü kardinallikten papalığa geçişte, bir odaya alınıyorlar; beyaz bir oda bu. O beyaz odada kendisine hangi ismi uygun gördüğünü soruyorlar. Orada artık yeni bir kişilik kazanıyor. Yeniden vaftiz edilme olayı bu. Tıpkı Hristiyanlık’ta, biliyorsunuz çocuk doğduktan bir süre sonra, vaftiz yapılıyor. Bu da isimle yapılan vaftiz. Tevrat’ta ve İncil’de var olan bir olay. Neden dersiniz, İsa bir gün müritlerinden Şimon’a diyor ki; insanlar beni nasıl tanıyorlar?’ Şimon’un cevabı şöyle oluyor: ‘Sizi iyi bir öğretmen olarak ve bir Rab olarak tanıyorlar.’ ‘Peki, sen beni nasıl tanıyorsun?’ diyor İsa. ‘Ben sizi Tanrı’nın Oğlu olarak tanıyorum ve buna iman ediyorum’ diyor Şimon. İsa’da, ‘Öyleyse ben de senin ismini Şimon’dan Peter’e çevirdim’ diyor. Yani Petrus yaptım diyor. Peter, Petrus ve Fransızcası Piyer ‘Kaya’ demek. İşte diyor; ‘Bu kaya gibi iman üzerine kilisemi inşa edeceğim.’ Ve bu gelenek nedeniyle Papa seçilenler, biliyorsunuz

Petrus'un devamı olarak gelen insanlar. Yani bu günkü Katolik Kilisesi'nin kurucusu, Aziz Peter ve Vatikan Meydanı'nın adı da Sen Piyer Meydanı. İşte oradan geliyor. Bu isim değıştirme nedeniyle seçilen her papa da kendi Kardinallik adını bırakıyor, dünyevi adını bırakıp uhrevi bir ad alıyor."

Erdin: *Yani bu binlerce yıllık geleneği sürdürmüş oluyor.*

Altındal: İki bin yıllık bir gelenek.

Erdin: *O zaman gelenekten bahsederken efendim herkesin dikkatini çeken bir konu. Tabii yabancı kanallarda canlı olarak verildi yeni papanın seçim süreci. Geleneklere inanılmaz bir bağımlılık gördük orada. Mesela hâlâ, bahsettiğiniz gibi uhrevi bir isim alması, çatıdan siyah bir duman çıkınca seçim olmadığı, beyaz duman yükselince seçim olduğu. O duman sistemi hâlâ devam ediyor. Vatikan bu mudur? Geleneklere bağıllık mıdır?*

Altındal: Vatikan sürekli tören, ayin ve her türlü olayda geçmişe olan bağıllıktır. Ve bu bağıllığı sayesinde ayakta kalmıştır. O kadar çok töreni, o kadar çok ayini, o kadar çok kuralı vardır ki; şaşarsınız. Hatta bunların çoğu hurafe olduğu halde, doğrudan doğruya hurafe olduklarını bildikleri halde yine de uygularlar. Çünkü insanlar bunlardan hoşlanır. İlahiyat açısından şöyle söylemek gerekir. Gerçek dini söylediğiniz zaman insanlar çok fazla ilgi duymazlar. Onun içinde irrasyonel bir taraf olacak. İnsanları cezbeden, dinde irrasyonelitedir. Rasyonel bir olayla açıklayamazsınız onu. Mesela İsa'nın babasız doğması. İnsanların kafasını kurcalar ve buna iman ederler. Zaten bunun da amentüsü bellidir. Zamanında söylenmiş, Tertulyan diye birisi, 2. yüzyılın başında söylemiş. Bu Tertulyan çok zengin bir ailenin çocuğu. Felsefeci ve çok tanınmış bir insan. Hıristiyan dinine geçtiğini söylüyor. Etrafındakiler diyorlar ki; senin gibi bir adam, zengin, para var her şey var. Ve filozofsun. Sen nasıl olur da meczuplar gibi böyle şeylere inanırsın? O da cevaben: "Zırva ve saçma olduğunu ben de biliyorum ama canım inanmak istedi."

Erdin: Çok güzel. Latince de çok önemli sanıyorum Vatikan'da. Resmi dili midir Vatikan'ın Latince?

Altındal: Evet resmi dilidir.

Erdin: Yeni papa açıklanırken de Latince olarak 'Habemus Papam' diye bağırıyorduk balkondan. Yani bir babamız var. Vatikan neden Latince konuşur?

Altındal: Çünkü Vulgata dediğimiz İncil, Latince yazılmıştır. Aslında Aramice. Yani İsa Latince bilmiyordu, Aramice biliyordu, ama yazılanlar İsa'dan doksan-yüz yıl sonra yazıldığı için Grekçe ve Latince. Ama aslı Aramice ve İsa'da Aramice konuşurdu. Başka yabancı dil bilmiyordu. Arada çok büyük anlam kaymaları olmuştur. Yani Aramiceden Grekçeye, Grekçeden Latinceye yapılan çevirmelerde çok büyük anlam kaymaları olmuştur. Muharref olmasının nedeni budur. Yani biz Muharref İncil diyoruz, Müslümanlar olarak. Hristiyanların kendi arasında da, Protestanların lideri Martin Luther'de; İncil'in ilk üç Gospel'i (bölümü) palavradır bakmayın, diyor. 'Dördüncüsü Yuhanna İncili önemlidir' diyor. 'O'na bağlanın' diyor mesela. 'Diğer üçü sonradan kimin yazdığı belli olmayan şeylerdir' diyor. Demek istediğim çok büyük anlam kaymaları olmuş.

Erdin: Evet, Hristiyanlığın tahrip edilmiş bölümleri olduğunu hepimiz biliyoruz. Sayın Altındal, tabii Türkiye'yi ilgilendiren bölümler var, yeni papayla ilgili. Çünkü kardinalken Sayın Ratzinger, Türkiye'yi istemediğini, AB'ye üye olmasının kültürel ve tarihsel açıdan uygun görmediğini açıklamıştı. Şimdi Papa oldu. Sizce bu söyleme devam eder mi?

Altındal: Şimdi papaların kendilerine seçecekleri isim önemli. Sonuçta o seçtikleri isim izleyecekleri siyaseti gösterir. Daima öyledir. John olursa belli bir siyaset, Paul olursa başka ve Benedict olursa başka.

Erdin: Öyle midir?

Altındal: Evet. Şimdi I. Benedict, 275 yılında papa oldu. Ve papalık süresince Türklere karşı mücadele etti. Avrupa'da

Türk düşmanlığını başlatan Papa'dır. I. Benedict 575 yılında Avar Türkleri Roma'yı işgale hazırlanırken ve gene enteresandır; Benedict Lombardlara yani Almanlara giderek yardım istedi, Roma'yı kurtaralım diye. Lombardlarla papalık birleşerek Avar Türklerine karşı mücadele ettiler ve kazanamadılar. Yani Türkler kazandı ama papa böylece kendisine Avrupa'yı koruyorum havası verdi. Nitekim 1964 yılında yani yaklaşık kırk bir sene önce, o zaman papa olan 6. Paul, I. Benedict'i Avrupa'nın koruyucu azizi ilan etti. Avrupa'da bütün şehirleri koruyan azizler var. Bizim Türkiye'de de İstanbul'un bir koruyucu azizi var. Aziz Andrew. O da Hristiyanlara göre İstanbul'un koruyucusu. Patron Saint denir buna. Bu da bütün Avrupa'nın patronu, Saint'i. Dolayısıyla bugünkü Ratzinger de o tören sırasında, koruyucu sayıldığı için Benedict olarak kendine isim seçti. O Türklere karşı mücadele ediyordu bildiğiniz gibi. Bu da Türklere karşı mücadele ediyor.

Erdin: Demek ki, Avrupa için iyi, Türkiye için kötü bir papa, ama bakalım tabii zamanla göreceğiz.

Dinleyici: Son zamanlarda AB ile ilgili her türlü yazısında ismini vermeyeceğim bir yazarımız, Vatikan'a gidip Papa'yı ikna etmenin büyük yardımı olacağını söylemişti. Her türlü konuşmada laik olduklarını iddia ettikleri halde, basit bir örnek olarak şunu veriyorum. Avrupa Kupası'nı kazanan Yunan Milli Takımı neden ülkesine döndüğünde, bir papaz tarafından kutlanıp haçla ödüllendiriliyor? Bizde de dinle ilgili bir şey olduğu zaman neden İslami terör ilan ediliyor? Acaba Hristiyan aleminin gerçekten laik olduğuna inanıyor mu?

Altındal: Hayır, asla inanmıyorum, böyle bir olay zaten yok. Güzel bir soru sordu beyefendi. Şimdi ikincisinden başlayalım. Yunanistan resmen din devleti. Bu bilinmez Türkiye'de. AB'ye aldılar ama Yunan Anayasası'nın 2. maddesinin 1. fıkrasında, Yunan Devleti'nin Doğu Kilisesi'ne bağlı olduğu tartışılması mümkün olmayan ve değiştirilemez bir madde olduğu belirtilir.

Erdin: *Doğu Kilisesi dediği de Fener Rum Patrikhanesi değil mi efendim?*

Altındal: Evet tamamı. Demek ki Yunanistan'da din devleti var. Ama Türkiye gibi ülkelerde daima bir çifte standart vardır. Söz konusu İslamiyet olunca çifte standart vardır. İşte onun için beyefendinin dediği gibi, Yunan takımı döndüğü zaman papazlar, haçlar, bilmem neler yapılır. Türkiye'de herhangi bir futbolcu; örneğin Hakan Şükür camiye gidip namaz kılarsa, laiklik hemen elden gider. Laiklik uçucu ve kaçıcı bir gaz gibidir maalesef. Laiklik hemen kayboluverir.

Erdin: *Fenerbahçe'ye transfer olan Anelka da camiye gidip namaz kıldığında bir şey demediler o zaman. O Fransız olduğu için bir şey demediler.*

Altındal: Evet, o zaman denmez. Türkiye'de ne demek öyle şey olur mu? Hemen laiklik uçar, kaçar, gider yani.

Erdin: *Avrupa'nın medeniyetini yadsımak elde değil, onları her konuda örnek alıyoruz ama işte Vatikan'da Piyer Meydanı'nı dolduran binlerce insanın kendi dinlerine ne kadar sahip çıktığı ve çatıdan çıkacak dumanı böyle dört gözle beklediğini görünce acaba biz mi yanlış yaptık, şimdiye kadar Avrupa'yı örnek almakla, yoksa onlar mı yanlış yapıyor, diye soruyor insan; öyle değil mi efendim?*

Dinleyici: *Bu seçim bizi niye bu kadar ilgilendirdi? Sanki kendi dini liderimizi seçiyormuşuz gibi bekliyoruz. Biz kendimizden birini seçsek böyle, toptan atarlardı hepimizi içeri?*

Altındal: Dinleyicimizin sorusu güzel. Daha da beterini yaptık. Tarihte görülmemiş, bugüne kadar görülmemiş bir iş de yaptık biz. Papa öldü diye bayrakları yarıya indirmeye kalktık. Resmen bayraklar yarıya indirildi. Böyle zırvalık, böyle rezalet olur mu?

Erdin: *Neden efendim?*

Altındal: Yalakalıktan başka açıklaması yok. AB ile Katolik nikahı yaptık dedi ya birisi. Biliyorsunuz.

Erdin: *Yani papa öldüğü için bayrakların yarıya indirilmesi doğru mu?*

Altındal: Hayır. Bayrak yasası var. Ne zaman nasıl indirileceği ortada. O bayrak yasası tarif ediyor bunu. Bayrak ne zaman yarıya iner, ne zaman inmez diye. Mesela Türkiye’de Allah geçinden versin, Diyanet İşleri Başkanı öldü. Vatikan’da peki bayrak yarıya iner mi? Türkiye’de inmez ki Vatikan’da insin, inemez. Mümkün değil.

Erdin: *Papalığın karşıtı olmuyor değil mi Diyanet İşleri Başkanlığı?*

Altındal: Papalığın karşıtı gibi değil ama İslam dininin halifesi vardı. Tabii hilafet olsaydı, o zaman başka türlüydü. Diyanet İşleri Başkanlığı, devlet memurluğu; onu herhangi bir dinden sorumlu devlet bakanı görevinden alabilir. Bizde yapılanlar, biliyorsunuz hilafetle cumhuriyet 1924’e kadar birlikte var oldu. 1924’te ilga edildi. O da, burası mühim. Mülga ve ilga iki ayrı olaydır. ‘Hilafet, Büyük Millet Meclisi’nin içinde mündemiçtir’ diyor, aynen böyle yazıyor kanun. Hilafeti istese bugün TBMM temsil edebilir.

Erdin: *Peki efendim, hilafet bütün İslam camiasını kapsayan bir makam değil midir? Neden TBMM’nin içinden temsil edilebiliyor?*

Altındal: Yani kaldırılmamıştır demek istiyorum. Mülga edilmemiştir. A’dan Z’ye silinmemiştir. Mustafa Kemal onu düşünerek demiştir ki; bu TBMM’de bu yetkiler kalacaktır demiştir.

Erdin: *Sayın Altındal 16. Benedict’ten sonraki papa döneminde kıyamet kopacak diye bir kehanet var. Bu neye dayanıyor efendim?*

Altındal: Bu papaların 11. yüzyıldan itibaren 1054 yılında biliyorsunuz iki taraf ayrıldılar. Yani Ortodokslarla Katolikler ayrıldılar. O zaman 1054 yılında Doğu Roma İmparatorluğu’nda yani Bizans’ta bir bilim adamı vardı. Bu ilk defa gizli Hermetik yani gizli ilimlerle ilgili kitapları Grekçeye çevirdi.

Bunlarda bizim Urfa'nın Harran kasabasından gelen gizli kitaplardı. Sabii kitaplarıydı. Hatta belki hatırlarsınız 'Gülün Adı' filminde hep bir gizli kitap aranır. İşte bu gizli kitap o. Bu kitabın ismi Picatrix. Bu kitaptaki kehanetlere dayanarak daha sonrasında Ortodoks dünyasından özellikle etkilenmiş olan, Katolikler dediler ki, bu kitaplardaki şifrelere göre yani bu Sabii kitabı olan Picatrix'teki kehanetlere göre 111. Papa ölecek. 111. Papa derken 1,1,1 diye alınması gerekiyor. Neden; testis var ya, üçleme. Baba-Oğul-Kutsal Ruh şeklinde. Dolayısıyla üç tane bir olduğu zaman ama bugünkü papa, 265. Papa. Ama Malachi'den bu yana 111. Papa geldiği takdirde. 110'dayız yani şu anda.

***Erdin:** Siz inanıyor musunuz bu kehanete efendim?*

Altındal: Efendim, bu kehanet şöyle. İnanmak inanmamak şeklinde değil de, benim de mesela kendi kişisel görüşüm de o. Vatikan tekrardan Lateran diye bilinen bir eski kiliseye dönmek zorunda kalacak. Çünkü bu kilise artık çürümüş, yozlaşmış, gerçekten de tefessüh etmiş bir kurum bu.

***Erdin:** Yani Katolik Kilisesi'nin gerçeklerden artık tamamen koptuğunu söyleyebilir miyiz efendim?*

Altındal: Aynen. Bakın benim bir kitabım İngiltere'de yayınlanmıştı 1992'de. O zaman İsveçli televizyoncular geldiler ve bir röportaj yaptılar. Dediler ki, 'Sizce İsa nerede peki, siz bu kadar Vatikan'ı eleştiriyorsunuz? Ben de dedim ki, 'Şu anda İsa Vatikan'ın labirentlerinde hapis duruyor. Ben Hristiyan olsam, her gün sokağa "İsa'ya özgürlük" diye bir pankartla çıkardım. Vatikan sokaklarında dolaşırım dedim.

***Erdin:** Neden böyle söylediniz efendim, Vatikan'ın sahip olduğu o korkunç sırlar dolayısıyla mı? Da Vinci Şifresi kitabında da biraz anlatıldı bunlar.*

Altındal: Tabii aynen öyle. Daha başkaları da var. Benim bir kitabım daha var. Yani "Hangi İsa" diye bir kitabım çıktı, orada Anadolu'da yaşamış olan bir ermişin hayatı anlatılıyor. İşte bunu İsa'nın hayatı diye yutturmuşlar. Bunlar bilimsel olarak

açıklanıyor şu anda. Ve dolayısıyla bu bilimsel çalışmaların sonunda bu papa zaten geçiş dönemi papasıdır, Benedictler daima. Bunun da çok fazla papa olarak kalacağını sanmıyorum. Tabii Allah bilir. Çok fazla kalacağını zannetmiyorum. Bir başka tasarıma geçiş dönemidir. Belki de o kehanete geçiş dönemidir. Göreceğiz bakalım. Ben bunun bütün ayrıntılarını o kitapta yazdım yani.

Erdin: Gerçekten çok ilginç Sayın Aytunç Altındal. Geldiğiniz için size çok teşekkür ediyoruz.

EVRENDEKİ İLK KISKANÇ: TANRI JHVH

*Yedi Büyük Günah
Okuyan Us Kitap Dizisi:
16 Ocak 2006*

Kıskançlık doğal bir ruh hali midir yoksa bir tür hastalık mıdır? Kıskançlık konusunda sorular çoğaltılabilir ama kısa kesmekte yarar görüyorum. Şöyle ki, çevrenize bir baksanız Kıskançlık olgusunu doğa dahil hayatın hemen her alanında görebilirsiniz. Bu nedenle olsa gerek Yahudilerin kutsal kitabı Tevrat'ta İsrail'in Tanrısı JHVH'nin (Yahveh, Jehovah) **Kıskanç** bir Tanrı olduğu yazılıdır. Okuyalım Tevrat'ın Exodus bölümünü (34:14).

“Do not worship any other god, for the LORD, whose name is Jealous, is a jealous God.”

“Başka hiçbir Tanrı'ya tapma, çünkü LORD (Adonai=Tanrı'nın sıfatı, Efendimiz anlamında) ki adı Kıskançlık'tır, kıskanç bir Tanrı'dır.”

Bu sözlere bakıldığında Kıskançlık olgusunun Tanrısal bir özellik olduğu söylenebilir. İncil'in Yeni Ahid bölümünde de Kıskançlık'ın insan ruhunun bir parçası olduğu birçok kez belirtilmiştir. Diğer bir deyişle Kıskançlık ile İman arasında, dolaysız bir bağ vardır. Zaten ilginçtir ki İngilizce “**Jealous**” (Kıskançlık) sözcüğü, Latince “**Zelasus, Zelus**” sözünden türetilmiştir. Etimolojik anlamıyla “**Zelasus**” sözcüğü “**İnanca sofuca bağlı olmak ve bunu başkalarıyla paylaşmamak**” anlamına gelmektedir. Bu açıdan bakıldığında Kıskançlık özel bir duyuş, düşünüş ve davranış TARZ'ıdır. (Tarz ve Tavrı birlikte anlaşılmalı) Bu nedenledir ki, Kıskançlık olgusunun

temelinde, bireyin kendi benimsediği **“Doğru(lara)ya”** körü körüne ve/veya sofuca, bağlanması keyfiyeti yatmaktadır. Birey Kıskançlık ortaya koyarken kendine uygun gördüğü ve başkasıyla paylaşmak istemediği herhangi bir öznel **“Doğru-sunu”** mutlaklaştırmaktadır.

Bu açıklama, Kıskançlık olgusunu nereye kadar tasvir etmektedir bilinmez ama tanımsal olarak, (by definition) İsrail’in Tanrısı JHVH evrenin yaratıcısı olmasına rağmen ilk Kıskanç – kişi değil– VARLIK olarak adını Tevrat’a yazdırmıştır.

İyi de Tanrı doğmamış, doğurulmamış ve BİR ve TEK olduğu halde kimi ve/veya neyi kıskanmıştır diye bir soru sorulabilir ve de bu haklı bir sorudur.

Tanrı JHVH, bu açıklamayı Musa’ya söylemiştir ve ondan başka tanrılara tapmamasını istemiştir. Ama Tanrı başka tanrılar derken bir de **“Özelleştirme”** yapmıştır. Tanrı JHVH Musa’dan özellikle bir tanrıçaya tapmamasını istemiştir. Kimdir bu Tanrıça? İ.Ö. 1000 yıllarında Kadim Mısır’da tapınılan Tanrıça İSİS’in devamı olarak yaratılmış olan ASHERAH’tır. Tanrı JHVH işte Musa’dan özellikle bu Tanrıça’ya ait tüm sembollerden, şifrelerden ve yeminlerden uzak durmasını emretmiştir. Ve eklemiştir Tanrı JHVH: **“Eğer O’ndan uzak durursan seninle bir Antlaşma=Mukavele (Covenant) yaparım.”**

İşte sözün burasında Kıskançlık olgusunda özde yer alan bir hususa geliyoruz. Tanrı JHVH’ye göre bazı topluluklar ASHERAH’ı kendisinin **“Hasmı=Rakibi”** yapmak istemektedirler. Tanrı JHVH buna izin vermeyecektir...

Bu durumda Kıskançlık olgusunu anlayabilmek için ortada öncelikle **“Hasmane=Rivalry”** bir tavrın bulunması gerektiği gerçeğini yakalarız. Ancak sadece Hasım olmak tam ve olgunlaşmış bir Kıskançlık için yeterli değildir. Başka unsurlar da vardır.

Tanrı JHVH, Musa’dan ASHERAH’a ait, onu yücelten veya tanımlayan ne varsa kırmasını ve yok etmesini de istemişti. Diğer bir anlatımla Hasım olanı sadece hipotetik bir **“Rakip”** olarak tanımlayıp bırakmamıştır; Musa’dan onun

varlığını ortadan kaldırmasını ve adını yeryüzünden silmesini de istemiştir. İşte bu husus da Kıskançlık olgusundaki ikinci temel özelliği, “**Düşmanca**” davranma gerçeğini ortaya koymaktadır. Kıskançlık, Hasımın ve/veya Rakibin her ne pahasına olursa olsun mutlaka yok edilmesine kadar gitmesi gereken bir süreci öngörmektedir. Tanrı JHVH için... Bu süreçte Tolerans=Müşamaha/Hoşgörü gösterilmemelidir.

Ancak bu unsurlar da Kıskançlık olgusunu tam olarak açıklamaya yetmemektedir. Bir de “**Rekabet**” unsuru vardır. Tanrı JHVH, ASHERAH’ı sadece Rakip ve Hasım olarak görmüyordu. Kendisine “**Sofuca/Kıskançça İman**” edilmesinin ASHERAH’a iman etmekten daha “**Avantajlı ve Üstün**” olduğunu vurguluyordu. Tanrı JHVH’nin Musa’ya söylediği ez-cümle şöyleydi:

“ASHERAH’a değil de bana İman edersen hem avantajlı hem de Üstün olursun, *ben* sana bu avantajları ve üstünlüğü sağlarım.”

Tanrı JHVH Musa’ya vaatte bulunuyor ve Rakip ASHERAH’a değil bana bağlan, kazanırsın diyordu, ki Musa’nın istediği de ZATEN buydu, Firavun’un karşısında üstün ve avantajlı konumda olabilmek...

* * *

Birisi ve/veya birileriyle Hasım olmak, Düşman olmak, Rekabet halinde olmak kıskançlık olgusunu açıklamaya yeter mi? Yanıtı, kanımca hayırdır. Hal böyleyse başka duyuş, düşünüş ve davranış tarzlarına da bakmak gerekmektedir. Örneğin bu tavırlardan ve tarzlardan biri “**Pişmanlık**” duygusu, bir diğeri “**Korku**”, bir başkası “**Kuşku**” diğer bir başkası da eski deyimle “**İtimat=Güven**” erozyonu ve bunun neden olduğu “**İhanete Uğramışlık**” duygusu ve inancası olabilir. Bunları tek tek ele alarak örneklemeye kanımca gerek yoktur, çünkü her birey yaşamının bir döneminde şu ya da bu nedenlerle Pişmanlık, İhanet veya Kuşku hislerine kapılmıştır, bunları bire bir yaşamıştır. Bunların tamamını bir arada yaşamış olanlar da

vardır. Kıskançlık bunlardan biri tarafından başlatılmış olabileceği gibi bireyin kendisine seçtiği ve vazgeçemediği bir başka Takıntı'dan kaynaklanmış da olabilir. Özellikle sofuca izlenen bireysel ve vazgeçilmez sanılan **“Takıntıların”** Kıskançlık olgusunu tetiklemekte olduğu bilinen bir gerçektir.

Demek ki, Kıskançlık, birbirini izleyen ve tetikleyen birbiriyle iç içe geçmiş en az dokuz karmaşık duygusal tepkinin veya tavrın bir **“Bütün”** oluşturarak ortaya çıkması keyfiyetidir. *Bu* bütün kendi içinde çok tehlikeli bir unsuru da barındırmaktadır: Her ne pahasına olursa olsun Kıskanılan kişiye zarar vermek, dahası ortadan kaldırmak tehlikesini, örneğin kişi bazı öznel beğenilerine uygun düştüğü için birisine aşık olmuştur. Kendi vazgeçilmez **“Doğrusu”** ona bu kişiye gözü kapalı Güvenmesi gerektiğini dikte etmeye başlar. Kendi doğrularına takıntılı kişi bir süre sonra sevdiği kişinin onun **“Doğrusuna”** uymayan bir davranışını görürse –ya da yakalarsa– kendisine **“İhanet”** edildiği Kuşkusuna kapılır ve kıskançlık bunalımı birden *ortaya* çıkar. Çünkü onun Sofuca (Zealously) savunduğu bir **“Doğru”** vardır ve sevilen kişi onun bu doğrusunu ihlal etmiş veya yok saymıştır. Sevdiğini söyleyen kişiye **“Hemşerin senin doğrun herkesin doğrusu olmak zorunda mı?”** diye sorarsanız yanıtı öfkeli bir çıkış ve kırıcı sözler olacaktır. O artık Takıntı haline gelmiş olan kendi Doğrusu'nun bir ve tek gerçeklik olduğunu düşünmeye ve ona göre davranmaya devam eder. Yapacağı ilk iş nedir dersiniz kendisiyle sevdiği kişi arasına Rekabeti sokmaktır derim. Kişi öncelikle çok sevdiğini söylediği kişiyle **“Kimin”** doğrusu daha üstün Rekabetine girer. Türkiye'deki Töre ve Kıskançlık cinayetlerinde dikkat edin temelde hep bu **“Kimin doğrusu daha üstündür”** Rekabeti vardır...

Günümüzün **“çağdaş”** denilen aile ortamlarında en sık yaşanan çatışma, kanımca, birbirlerini delice (!) sevdiklerini söyleyen kadın ve erkeklerin gündelik hayata yön veren **“Rekabet”** unsurunu kendi sevgi ortamlarının içine, ailelerine ve attı en mahrem yatak ilişkilerin sokmaya çalınmakta olmalarından kaynaklanmaktadır. Oysa hayatı ve Aşk'ı yapan **“Rekabet”** değil **“Fark”**tır. Gerçekte kişiler birbirlerinin Farklı yönlerini

beğendikleri için bir araya gelirler (ya da tersi). Yoksa yarış atları gibi birbirleriyle bir ömür boyu yarışmak için bir araya gelmezler. Nedir ki, günümüzde içinde yaşanılan Kapitalist üretim ilişkileri kişilerin sadece **“Rekabet”** için var olmalarını bunun dışına çıkmamalarını imperative olarak dayatmaktadır. Kapitalizm tıpkı İncil’de İsa Mesih’in ağzından söyletildiği gibi “Baba ile Oğul, Anne ile Kızı ve Anne ile Baba arasında Barış istemem, onlar bir birleriyle kavgalı olmalıydırlar” mantığını empoze etmektedir. Herkes herkesle kavgalı ve Rekabet halinde olmalı... Kapitalizmin istediği budur. Bu ilkel isteğe uyup rekabeti sevdiğiniz kişiyle kendi arınıza sokarsanız Kıskançlık sizi yakalar ve Ruhlarınızı ve Bedenlerinizi esir alır. Ömrünüzün geri kalan kısmını Korku, Kuşku ve İhanet duygularıyla geçirmeye adaysınız demektir...

* * *

Kıssadan Hisse: Bırakın rakipleriniz olsun. Onlar sizi kıskansalar da siz onları kıskanmayın. Tek gerçek Rakibiniz Kendiniz olsun, kendinizle yarışın. Kıskançlık duygusunu yenebilmenin yolu kişinin sadece kendi kendisiyle rekabet halinde olmasından geçer. Ancak böylelikle kendinize Hasımlar, Rakipler, Düşmanlar ve Hainler bulmaktan vazgeçersiniz. Kıskanç kişi, hiç unutmayın ki, en başta kendisine “İhanet” eden kişidir. Kendisini Rakip veya Düşman olarak algılamaya alışmış kişidir.

Asıl olan “Özenmektir”, Haset etmek değil. Güzelliğe, İyiye, İnsanlığın Hayrına/Yararına olana özenmek kişiyi yüceltir, Kıskançlık duygusu ise kişiyi bataklıklara sürükler. Kıskandıkça kendinizi yıpratırsınız, kıskandıkça **“Özünüzü”** tahrip edersiniz.

Ve Kıskandıkça **“Kamil-İnsan”** (Universal Man) olmaktan uzaklaşır, ilkin sıradanlaşmış sonra da sıfırlanmış KUL konumuna düşersiniz. Kendisini Düşman gören, ilgili ilgisiz herkesi düşman görmeye başlar ve hazindir ki işte bu gözleri Kıskançlıkla bağlanmış olan kişi gerçek dostlarıyla gerçek düşmanlarını ayırt edemez hale gelir.

Kıskançlık olgusunu ünlü düşünür ve gönül adamı Halil Cibran'ın şu sözleriyle bitirmek istiyorum:

“Kardeşlerim birbirinize danışın çünkü hatadan ve pişmanlıktan kurtulabilmenin yolu öğütten geçer. Öğüt dinlemek istemeyen kişi budaladır.” (Sözler)

“Çoğu kez ruhlarınız savaş alanı gibidir ve burada düşünce-niz ve yargılarınız, hırs ve doyumsuz iştahınızla mücadele eder.”

“Keşke elimden gelse de, içinizdeki unsurların ahenksizli-ğini ve rekabetini birliğe ve ahenge çevirerek ruhlarınıza huzur ve barış koyabilsem.” (Ermiş)

FENER DEVLETİ RESMEN TANINDI

Aytunç Altındal, Vatikan Sayesinde Türkiye Cumhuriyeti Devleti Değil de, Fener Rum Patrikhanesi'nin AB'ye alındığını söyledi.

*Yeniçağ Gazetesi, 2 Aralık 2006
Haber: Yüksel Mutlu*

Papa'nın, Türkiye ziyareti bitti, ama yankısı uzun yıllar sürecektir. Vatikan'ın, özellikle Fener Rum Patrikhanesi ile imzaladığı deklarasyon çok tartışılacak. Konunun uzmanı Aytunç Altındal, BOP destekçisi Vatikan'ın şifrelerini çözdü ve sorularımızı cevapladı: Her şeyden önce Patrik ile Papa arasında yapılan anlaşma metninde neden Türkçeye yer verilmedi?

Türkçe metnin altında 'Konstantinopol 'Yeni Roma Ekümenikal Patriği' diye unvanı bulunmayacaktı. Bu nedenle Türkçe metni hiç kimse beklemesin. Zaten bundan sonrası artık hiç kimse Patrikhaneden Türkçe konuşma bile beklemesin. Konuşmalar İngilizce ve Fransızca ağırlıklı olabilir. O imza önemliydi ve Papa zaten bunun için geldi.

Papa bir devletin devlet başkanı. Karşısında oturan muhabir ise her şeyden önce hiçbir devlet yetkisi olmayan bir kilise papazı. Herhangi bir resmi vasfı yok. Yani sokaktaki sütçü ne ise o da odur. Peki nasıl oldu da bir devlet başkanı bunu karşısına oturtup ortak deklarasyon imzalandı? İşte asıl olay bu.

Çünkü Vatikan Fener Rum Patriği Bartholomeos'a şu unvanı verdi 'Konstantinopol Yeni Roma Ekümenikal Patriği'. Peki dünyada Konstantinopol diye bir yer var mıdır? Elbette ki yok. Yeni Roma ise bir devletin adıdır. Yani Doğu ve Batı Roma ayrılınca Doğu Roma Devleti'nin adını İmparator Konstantin resmen bundan sonra 'Yeni Roma' olarak ilan etti.

Dolayısıyla Patrik başkenti Konstantinopol olan Yeni Roma Devleti'nin 'Ekümenik Patriği' oldu. Bu da bir devlet tarafından tanındı.

Patrik önümüzdeki hafta AB'de konuşma yapacak. 26 üye ülke birden patriğin 'Konstaninopol Yeni Roma Ekümenikal Patriği' unvanını tasdik edeceklerdir. Yani bu onaylanmış olacaktır.

Ve bundan sonra da Fener Rum Patrikhanesi AB'ye girmiş kabul olunacak ve 'gözlemci' durumuna gelecek. 'Fener Devleti' şu anda AB'ye resmen girmiş durumda.

Ancak yetkililer bunu tanımadıklarını belirttiler...

Dışişleri Bakanlığı yetkilileri istedikleri kadar 'kabul etmiyoruz' desinler. Peki kabul etmiyorlar da yaptıklarını engelleyebiliyorlar mı? Hayır. Mademki devletsin, devlet olduğunu göster. İstanbul Valisi akredite olayına müdahale etti. Ona buradan teşekkür ediyorum. Ancak Ankara'dan gelen emir üzerine eli kolu bağlandı.

Rus Kilisesi kabul etmediğine göre bundan sonra neler olacak?

Papa'nın ziyaretinden sonra Patrikhane ve Vatikan siyaseten birlikte hareket edeceklerdir. Ancak bu durumu Rusya kabullenmediği gibi, Çin de zaten bunu kabullenmeyecektir.

Benim birkaç sene evvelden Türk Devleti'nin de haberi olduğu bir projem vardı. Rus Ortodokslarının başındaki Aleksey'i Türkiye getirtip şu 'Ekümenik'liğin ne anlama geldiğini herkese bir anlatsın da öğrensinler. Yani Rus Kilisesi'nin başı gelecek ve Ortodoks camiasında neler olup bittiğini ve bize anlamadığımızı söyleyenlere olup bitenleri gösterecek.

Papa'nın, Rusya'ya girişi yasak ama Rus Kilisesi'nin başındaki kişinin hiçbir seyahat engeli yok. Bu nedenle de biz Aleksey'i davet edip olup bitenleri birinci ağızdan öğrenmiş olacağız. Bu ziyaretin gerçekleşmesini beklediğimiz için bunu bugüne kadar beklettik.

Erdoğan, 'Görüşmeyeceğim' dediği Papa'yı uçağın kapısında bekledi.

Papa ‘dua’ değil meditasyon yaptı

*Papa’nın Efes ve İstanbul ziyaretlerini nasıl değerlendirdi-
yorsunuz? Özellikle Sultanahmet Camii’ndeki görüntüsü dün-
yanın ilgisini çekti...*

Papa İçin aslolan Patrikhanenin Ekümenikliği idi. Dolayısıyla Patrikhane artık bu sayede Türkiye’yi ciddiye bile almayacaktır. Papa’yı hacı ilan ettiler. Papa’nın ‘hacı’ olmasına imkân yok. Çünkü Papa doğrudan doğruya Tanrı olan İsa tarafından seçilen birisidir. İsa’nın yeryüzündeki temsilcisi herkes için geçerli olan hacılığı alabilir mi? Hristiyanlıkta 55 tane haç merkezi vardır. Biz Müslüman gözüyle baktığımız için Efes’teki Meryem Ana Kilisesi’ne gidince ‘hacı oldu’ denildi. Bunun gerçek adı ‘Ziyaretgâh’tır. Papa bir ‘ziyaretgâh’a gitti. Çünkü bizim için başka, onlar için başka bir anlamı vardır.

Papa’nın Sultan Ahmet Camii’nde dua etmesi meselesine baktığımızda, elleri her şeyi göstermektedir. Ellerin başparmağı, işaret parmağı ve orta parmağı ayrı durmaktadır. Bunun anlamı da Baba-Oğul-Kutsal Ruh’tur. Hristiyanlar 325 yılına kadar böyle dua ederlerdi. Erkekler ellerini karnına, kadınlar ise göğüslerine koyarlar. Çünkü nefes almada erkekler karnından kadınlar ise göğsünden nefes alırlar, ki ‘nefes’ kelimesi İbranîce ‘can’ anlamına gelmektedir. Yani O’nu canımla temin ediyorum ki ‘ben Hristiyanım’ dersiniz. Bu nedenle Papa ellerini bu şekilde tuttu ve sadece ‘meditasyon’ yaptı. Adam ne Müslüman oldu ne de dua etti.

Başbakan Türkiye’yi yanılttı

Yapılan görüşmeler tatminkâr mıydı? Özellikle Başbakan Erdoğan’ın, ‘Papa bizim AB üyeliğimize destek’ verdi türünden açıklamasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Başbakan herkesin gözünün içine baka baka Türkiye’yi yanılttı. Türkiye’nin AB üyeliğinin Papa tarafından desteklendiğini açıkladı. Ancak işin aslı böyle değil. Papa, Türkiye’den kayıtlı malların iadesini istedi. Buna karşılık da biz de sizin ‘birinci çemberde’ değil ‘ikinci çemberde’ imtiyazlı üyeliğinize karşı çıkmayız dedi. Eğer dikkat edilirse AB’ye değil, ‘imtiyazlı

üyeliğine karşı çıkmayız' dedi. Türkiye Gümrük Birliği anlaşması gereğince zaten bu durumda olan bir ülkedir. Yani Papa'nın söylediği aslında hiçbir şey yoktu.

Deklarasyon'u kullanacaklar

Deklarasyon neden tam olarak açıklanmadı? Bunun bir sebebi var mı?

İmzalanan deklarasyonun tam metni zaten asla açıklanmayacaktır. Bölüm bölüm açıklanarak İstenilen yerlere mesajlar verilecektir. Örneğin Bosna'da, Filistin'de, Çeçenistan'da, Irak'ta, iki milyon Müslüman öldürüldü ve bununla ilgili tek bir kelime bile edilmedi. Ancak Papa 'Hıristiyanlara yönelik bir terörizm var' diyebiliyor. Bunu Papaz Santora cinayetine dayanarak 'bu terörizm bizim için büyük bir tehdit oluşturmaktadır' diyerek Müslümanları hiçe saymış oldu.

İstedikleri sonucu almayı başardılar

Diğer bir konu ise imzalanan deklarasyonda Vatikan'ın, Patrikhane ile olan ilişkisiydi. Deklarasyonun 4. maddesinde yer alan 'Tanrı'nın meyvelerini aldık' ifadesi Patrikhane ve Vatikan'ın 'İstedikleri sonucu aldık' anlamına gelmektedir. Her iki kurumun menfaatleri doğrultusunda imzalanan bir deklarasyon olduğundan dolayı asla tam olarak açıklanmayacak, ama zamanı geldiğinde her iki kurum da kendi menfaatleri doğrultusunda bölümler halinde bunu kullanabileceklerdir.

Benediktus'un misyonu farklı

Papa II. Jean Paul ile şimdiki Papa arasında ne fark gördünüz?

Her şeyden önce Türkiye, Papa II. Jean Paul'un misyonu değildi. Onun misyonu Komünizm ve Polonya idi. Komünizmin kırılması, Polonya'nın da Batı'ya katılmasıydı.

Şimdiki Papa'nın misyonu ise Türkiye'den Rusya ve Çin'e kadar olan bölgedir. Bu nedenle Papa'dan hiç kimse İslamiyet'e aykırı bir olay beklemesin. Adamın hedefi Türkiye ve Türklerdir. Zaten şimdiki Papa'nın arasının en iyi olduğu

Ülkelerin başında İran, Sudan ve Mısır gelmektedir. Asla İslam dinine düşman birisi değildir. Ama Türklere bakışı hakkında aynı iyiniyeti taşımadığını biliyorum.

Burada önemli bir noktaya değinmek istiyorum. Her şeyden önce Diyanet İşleri Başkanı Ali Bardakoğlu'nu kutluyorum. Güzel bir tavır koydu. Ancak Papa'nın verdiği cevap entere-sandır. Papa, 'Müslümanlara büyük bir saygı duyuyorum' dedi. Bu da onun misyonu hakkında bize bilgi veriyor.

‘MECBUREN CIA, KGB, MOSSAD AJANI OLDUK. ŞİMDİ VİS’İN ADAMIYIM.’

Bu röportaj, Arda Uskan’ın “Fareli Köyün Kavalcısı” adlı kitabında yer almıştır.
2006

Tartışılan bir yazar Aytunç Altındal. KGB ajanlığından dinci olduğuna kadar hakkında pek çok şey söylendi. Bir kesime göre komplo teorileri uzmanı. Kimilerine göre de sayılı terör uzmanlarından biri. Ekranlardaki tartışma programlarının gözdesi. Marx’ın gizli örgüt üyesi olmasından tutun da İhsan Sabri Çağlayangil’in, Dan Brown’ın ‘Da Vinci Şifresi’ kitabıyla gündeme getirdiği Gül ve Haç Cemiyeti’nin üyesi olduğuna kadar pek çok akıl almaz iddiayı belgelediğini söylüyor. Üstelik benim 35 yıllık arkadaşım. Kim bu Aytunç Altındal aslında?

Aytunç Altındal, 1973 yılında 7.5 yıl hapse mahkum oldu ve yurtdışına kaçtı. Bir şiir kitabı neden oldu bu mahkumiyete değil mi?

Evet. ‘Partizan’ adlı kitabım. Sadece şiirlerim vardı.

Komünizm propagandası ve orduya hakaretten mahkum oldun. Ne biçim şiirlermiş bunlar?

O günlerde öyleydi. On yıl sürdü o dava. Bir gece ertesi sabahki duruşmada tutuklanıp hapse atılacağımı öğrendim. Aynı gece yurtdışına kaçmaya karar verdim. O akşam kız arkadaşım ile buluştum. Bunu söyleyeceğim. “Önce benim sana bir haberim var” dedi. “Eyvah hamilesin, bebek bekliyorsun ama ben bu akşam gidiyorum, bebek kız olacak adını Emine koy” dedim ve gittim. Emine doğduktan sonra her ikisini de Paris’e çağırdım, orada gördüm.

Bebeğin kız olacağını bilmen yüzde elli ihtimaldi, o tutmuş. O kızla evlendin mi sonra?

Dokuz sene sonra evlendim.

O mahkumiyetten nasıl kurtuldun? Af mı çıktı?

Hayır. O maddeler kalktı. 141-142-163 ve 312'den yargılanmışım.

Bunların toplamı mı 312 ediyor?

Dalga geçme... Bir şiirin bir satırında, "Vatanı için savaşmayan generallerin omzundaki yıldızlar Amerikan dolarıdır" gibi bir şey yazmışım. Bunu orduya hakaret saydılar. Bir de 'yoldaş' kelimesi geçiyordu. Bu da komünizm propagandası oldu. Profesör Sulhi Dönmezer bilirkişiydi. O, raporunu bu yolda verdi ve ben 7.5 yıla mahkum oldum.

Sulhi Dönmezer şimdi rahmetli oldu.

Allah toprağını bol etsin. Ama bu gerçeği değiştirmiyor ki.

Yıllar sonra senin dinci olduğun yolunda suçlamalar oldu. "Solcu" Aytunç, döndü dediler.

Öyle dönme mönme yok. Benim 1962'den bugüne söylediğim şu: Bu memleketin bir dini var, gelenekleri var. Sosyalist hareket geleneklere dikkat eden bir hareket. "Senin problemin dine küfretmek değil, önce emekçinin haklarını ön plana çıkar" dedim diye ben 1965'ten bu yana kötü adam sayıldım. İslam dinine saygı gösterilirse, Türkiye'de sosyalist hareketin başarıya ulaşacağına inanıyorum.

Ama çıktığın televizyonda tutucu bir insan imajı çiziyorsun. Örneğin misyonerliğe karşısın. Türk-Ermeni tartışmalarında Ermeni düşmanı gibi görünüyorsun.

Ben Ermeni düşmanı değilim. Taşnak ve Hınçak partilerinin düşmanıyım. Bu iki partinin tüzüklerinin ikinci maddesinde 'amacımıza ulaşmak için şiddet ve terör uygulayacağız' diyor. Türkiye'nin Ermeni sorunu yok. Bir Ermeni terörü sorunu var. 20 sene önce sana bir Pontus meselesi çıkacak demiştim. Hatırladın mı?

Diyelim ki hatırladım...

Bak bugün bir Pontus meselesi var Türkiye'nin. Bunu sana 83'te anlattım. Çünkü oralarda yaşadığım zaman ben bu olayların içindeydim. Kimlerin nasıl planlar yaptıklarını gördüğün zaman aklın duruyor. Belçika'da Bizans'ın yeniden kurulması için iki yılda bir sempozyum düzenlenir. Bizans toplantıları... 40 yıldır yapılıyor. Kimsenin haberi yok. Ben onlara katıldım.

Herkese açık mı?

Hayır sadece bilim ve din adamlarının bir kesimi katılıyor.

Sen hangi kılıkta karıştın aralarına?

Kılıksız karıştım canım.

Ajanlık filan durumları var mıydı?

Sen istiyorsan öyle olsun. Onun da bazı yolları var tabii...

Bu konuşma Aytunç Altındal'ın Teşvikiye'deki bürosunda geçiyor. Tam bu sırada kapı çalınıyor ve bir kurye, bir paket getiriyor. Paketi açarken aramızdaki diyalog şöyle gelişiyor:

Ne bunlar? Gizli belgeler mi?

Yok canım kitap. Bak şu kitaba. Adı ne?

'Devrimci İslam'. Yazarı da Ramirez Sanchez Carlos. Yani Çakal Carlos mu?

Tabii. Bak bu adam yüzünden başıma ne geldi. 'Marksist Yaklaşımla Türkiye'de Kadın' diye bir kitabım vardı. 1975 yılında İsviçre'deyim. Kitabın Almancasını bir Alman yayınevi basacak. Adı da 'Rote Stern Verlag', yani 'Kızıl Yıldız Yayınları'.

İsme bak abi... Tam yayınevini bulmuşsun.

Kitap o hafta çıkacak. Stern Dergisi'nde bir kapak... "Komünistlerin Almanya'daki gizli hücresi ortaya çıkarıldı..." diye. O hücre, kitabı çıkaracağım yayıneviymiş. Perde arkasındaki sahibi de kimmiş biliyor musun? İşte bu meşhur Carlos.

O zaman sen de kaçaksın, Carlos da kaçak...

Bak sana başka bir macera anlatayım. 1989'da İsviçre'de Modus Vivendi isimli bir kültür merkezi ve yayınevi kurmuştum. Ruslar bunun bir şubesini de Moskova'da açmamı teklif etti.

Kim istedi?

KGB... Glasnost dönemi... Dışarı açılıyorlar. Ben de kabul ettim. Beni Rusya'nın kültür danışmanı yaptılar.

İşin içinde yine gizli örgütler filan var mı?

Bırak dalga geçmeyi. Modus Vivendi'yi aynı konseptle Moskova'da kurdular. Açılışı Amerika'nın en ünlü 24 ressamının sergisiyle açacağım. Açılıştan bir gün önce Zürih Havaalanı'nda Amerikalılarla buluştuk, Moskova'ya uçacağız. Amerikalılar yanıma hiç tanımadığım bir kadın verdiler. Bana eşlik edecekmiş. Silviya Martens diye bir hanım. Bu hanım da daha önce, Richard Gere'la berabermiş.

Güzel bir şey olması lazım?

Hoş bir hanım. Havaalanında yanıma getirdiler, orada tanıştım. Belli ki bir misyon taşıyor.

KGB bunu bilmiyor mu?

Herkes biliyor. KGB ve CIA zaten kardeş kuruluş. Bir parantez açayım. Ağca için, "KGB ajanıdır" dediler. CIA, "Değildir" diye açıklama yaptı. Ağca, CIA'nın üstüne kalınca bu defa KGB onları akladı. Aralarında paslaşıyorlar.

Sana göre Ağca kimin adamıydı?

Vatikan'ın içinden bir grup tarafından kiralanmıştı.

Yani Papa'yı Vatikan mı öldürtmek istedi?

Önceki Papa Jean Paul I'i de Vatikan'ın öldürdüğü belli.

Sen bunları nereden biliyorsun?

Biz biliriz. Boş ver nereden bildiğimizi.

Nerede bunun belgeleri?

Ben bunları hep yazdım, çizdim. Tekzibi gelmedi.

Koskoca Vatikan, Papa'yı biz öldürmedik diye Aytunç'a tekzip mi gönderecek?

Herkes cevap veriyor. Bana da verseydi. Boşver, eğlenceli kısmına gelelim. Bu Syliva, Moskova'daki açılış gecesinde votkaları arka arkaya içince ne yaptı biliyor musun? 500 davetlinin önünde sarhoş olup striptiz yapmaya başladı. Bizim Büyükelçi Volkan Vural da orada.

Striptiz yapan CIA ajanı... Neden yapmış?

Ben de bunu Amerikalılara sordum. "Onun misyonu oydu" dediler. Rezalet çıkaracaktı.

Pek akla yakın gelmiyor

Bunların hepsi şov... Şimdi asıl konuya gelelim. Benim asıl iddiam şu: Dünyada toplumlar için üst tasarımları yapan bazı gruplar ve bu tasarımları uygulayan hükümetler var. Bu üst tasarımcıların istekleri çerçevesinde hayatı yönlendiriliyor.

Ben anladığımı söyleyeyim. Mesela Tapınak Şövalyeleri, Gül ve Haç Kardeşliği, masonlar gibi bazı güçlü örgütler var ve bunlar yüzyıllardır yaşamlarımızı yönlendiriyorlar.

Aynen öyle.

Bunu Dan Brown da söylüyor.

Ben yıllardır söylüyorum.

Ama o senden daha zengin oldu.

Biz Türk'üz oğlum. Bizi kolay dinlemezler. Ben Isaac Newton'un hiç bilinmeyen...

Bir keşfini bulduğunu söylemeyeceksin herhalde...

Hayır, okült çalışmalarını yayınladım. "Meğer Newton büyüymüş" diye Amerikalı Newton uzmanı bilim adamları bile şaşı kaldı.

Senin bunları kafandan uydurup yazmadığını nasıl anlayacağım? Newton'un el yazılarını bulmadın herhalde?

Hayır, ölümünden 10 yıl sonra 50 adet basılmasını istediği el yazmaları var. O kitaplardan birinin tıpkı basımını yaptım.

Ve o elli kitaptan bir tanesini bile kimse bulamamış.

Newton, mason localarının başındaki insan. Sadece bu locaların liderlerine verilmesi için hazırlamış bunu. Biri elime geçti. Anlatmak istediğim şu: Demokrasi, insan hakları gibi kavramlar bile birer üst tasarım.

Mesela Yeşiller de mi Gül ve Haç Kardeşliğinin tasarımından doğmuş?

Hayır ama Yeşillerin kurucusu dünyanın en büyük ırkçı ve faşistlerinden biri. Hitler'in örnek aldığı adam. Guido von List. Bak işte resmi burada. 'Bilinmeyen Hitler' kitabımda yayınlamıştım. İlk çevreci...

Sosyalizm de mi bir üst tasarım oluyor şimdi?

Mesela Marx... Marx'ın kendisi Komünist Parti üyesi değil ama bir gizli örgüte üye olmuş. Hadi bakalım yaz bunu Türkiye'de olay olsun. Türkiye'de ilk defa duyulacak. Ve sana bir de belge göstereceğim.

Tabii göstereceksin, çünkü Marx'a sormamız mümkün değil. Hangi örgütmüş bu?

League Of The Just. Hakk Ligası, Hak Birliği diye Türkçeleştirebiliriz. Bu da İlluminati'nin İslami kanadının bir örgütü.

Yani dolayısıyla Kari Marx da İlluminati'nin tasarımcılarından biri?

İlluminati çizgisinin getirdiği Hakk Ligası örgütünün.

Sonunda Marx'ı da İlluminati uzantısının elemanı yaptık? Ben b unlan yazarsam, başıma bir şey gelir mi? İlluminati öldürür mü?

Yok, yok canım bir şey olmaz, merak etme...

Koruruz diyorsun, arkanda sağlam örgütler var demek.

Hiç endişen olmasın. Roşiya diye bir örgüt 13. yüzyıldan beri var. Onun Avrupa'ya taşınmış hali 1780'lerden sonra

İlluminati oluyor. Üst tasarımın yapımcılarından biri de Vatikan. İsa ile ilgili bütün bildiklerimiz Vatikan'ın bize anlattıkları. Bu üst tasarım. Yersen diyor, dünyada bir milyar insan bunu yiyor.

İlluminati, Gül ve Haç Kardeşliği adında Türkiye'ye kadar geliyor diyorsun. Bunun Türkiye'deki üst düzey yöneticilerini de söylüyorsun.

Evet. Mesela bir Gül ve Haç şövalyesi vardı. Cemal Birik diye bir zat. 1963 senesinde aynı teşkilatın iki üyesinin onayıyla oraya geliyor. Bunlardan biri Prof. Hazım Atıf Kuyucak, diğeri de İhsan Sabri Çağlayangil.

Onlar da Gül ve Haç üyesi demek.

Evet. Ve masonlar aslında.

Masonlukla aynı şey mi bu?

Masonluk bir alt kuruluşu. Tepede Gül ve Haç var.

Örgütün Türkiye'deki şimdiki şövalyesi kim?

Söylesem de sen yazamazsın zaten.

Zafer Mutlu dersen yazamam tabii. Kişisel yaşamından gidiyorduk. Buradan kaçtın Paris'e gittin. Sonra nasıl zengin oldun?

Benim zengin olduğumu kim söyledi yahu...

O Modus Vivendi, Havass Yayınları nasıl kuruldu?

Burada ailemden kalan araziler vardı, onlar satıldı.

Orası tamam da sonra ne oldu?

Daha sonra evlendiğim İsviçreli Hanım yardım etti.

Eşinin ailesinin bir bankası vardı değil mi?

Avrupa'nın en eski bankasıdır. Çok zengin bir İsviçreli aile. 1400'lerden gelen bir aile, bir kolu da Dupond'lar. Dünyanın en zengin ailesi. Neyse Zürih'te böyle bir iş kurmak kolay değil. Çok büyük paralar, çok büyük uğraş gerekiyordu.

Peki Sovyetler’le ilişkin neydi? Bu kadar çok gidip geliyor-sun, Sovyetler’in kültür danışmanı oluyorsun. O ilişkiler nereden geliyor?

Eskiden beri vardı.

Nasıl yani?

Çok eskidir. 60’lı yıllardan beri...

İllegal durumlar mı vardı?

Olur bazı şeyler. Unutma, ben Kafkasyalıyım.

PKK’nın Amerika’daki üs hikâyesi nedir?

Bak. Bunlar yeni gelen resimler... Bak CIA tarafından yönetilen merkezi... Bu gördüğün binaları... Adres de var. Şu anda PKK bilmiyor.

PKK’nın merkezi olur da bilmez mi?

Biliyordur canım da, buradaki sapı silik PKK’nın bildiğinden şüpheliyim.

CIA tarafından yönetildiğini sen nereden biliyorsun?

Burası Washington... Bu da Amerikan Kürt enformasyon ağı... PKK ile temas kurulan yer burası demek istiyorum. CIA’nın ajanları bu binadan PKK hareketine yön veriyorlar.

CIA oraya, “Burası bizim Kürt merkezimiz” diye tabela asar mı?

Bütün Kuzey Irak dahil, Talabani’si Barzani’si, PKK’sı hepsi dahil buna. Amerikan yasalarına göre orasının ne olduğunu belirtmek zorundasın. Demin ne dedim ben? Açık toplumun içinde gizli iş yapacaksın. Maharet burada.

Peki buranın CIA ile bağlantılı olduğunu nereden biliyoruz?

Onu biliyoruz işte...

Yine yeraltından bilgilerle herhalde... Senin CIA ajanı olup olmadığın konusunda şüpheler var mı?

Yok. Ben daha önce KGB idim. Doğu Perinçek'e göre ben KGB'nin Türkiye temsilcisiydim. O dönemde beni *öyle* yazıyorlardı. Sonra Sovyet sistemi çöktü.

O zaman ne oldun?

CIA oldum mecburen. KGB'den CIA'ye nasıl geçtiğimi ben de bilmiyorum ama geçmişim. Bu arada iki tane daha önemli görev üstlendim. Bunlardan biri, Fethullah'a Gizli Kardinal diye Cumhuriyet'te bir yazı yazdım. O yazıdan sonra Fethullah Gülen beni MOSSAD ajanı ilan etti. Türkiye'de benim gibi adam yok. KGB'de, CIA'de ve MOSSAD'da yer aldım. Bitmedi ama. Buna karşı bir de Türkiye içinde...

MIT'çi dediler.

MIT olsa iyi. Bir türlü milli olamadım. Sivil paşa oldum. Aktüel'de Türkiye'nin beş tane sivil paşası var dediler, Coşkun Kırca, Metin Toker, Emin Çölaşan, Toktamış Ateş, ben... Biz böylece sivil paşa olduk. Beş büyük transfer yapmış tek futbolcu benim. İşin aslını söyleyeyim sana, ben VİS üyesiyim.

VİS ne ki?

Venezüella İstihbarat Servisi. Onun Türkiye'deki adamıyım. Çünkü en güzel kadınlar orada. Tavsiye ederim.

Beni almazlar ki abi...

Alırlar. Çad ve Somali de boşta.

Peki, Vatikan ve Mafya bağlantısı?

Vatikan ve Nazilerin bağlantıları başlı başına bir derya. 2. Dünya Savaşı sırasında Vatikan Yahudiler için kılını kıpırdatmadı. 1929'da Mussolini ile Vatikan arasında bir anlaşma imzalanıyor ve Vatikan Devleti kuruluyor. 4 sene sonra 1933 yılında bir de Hitler'le anlaşma imzalanıyor. Anlaşmaya bir de şart koyuyor. "Kilise vergisi koyacağız" diyor. Kelle başı her Alman vatandaşı kiliseye yıllık gelirinin yüzde sekizini verecek. Hitler de, "Sen de buna karşılık yaptığım hiçbir işe karışmayacaksın" diyor. 6 milyon Yahudi'yi gaz odasına götürüyor Hitler,

Vatikan ağzını açmıyor. Bugün bir milyar Katolik her yıl kilise vergisi veriyor. Parayı düşün. Vatikan dediğimiz devlet 1011 kişi.

Bu kadar büyük rant olunca işin içinde Mafya da oluyor tabii..

Mafya direkt işin içinde. Bildiğimiz en büyük mafya bağlantısı P2 Mason Locası olayında yaşandı. Banka Ambrosinno, Bank Vaticano ve Bank Milano... Üç tane banka... Ambrossino'nun Müdürü Roberto Calvi, P2 Mason Locası'nın üyesiydi. Bu Amerika'nın bir numaralı gangsteri Michael Sindona ile bağlantılıydı. P2 Mason Locası'nın başı Licio Gelli ile de Sindona bağlantılıydı. Bu üçü, Vatikan'ın para transferlerim bu bankalar üzerinden yönettiler. Roberto Calvi, P2 Mason Locası skandalı patlayınca İngiltere'de bir köprüünün altına asılmış olarak bulundu. Yarım saat önce de sekreteri bankanın bulunduğu binanın onuncu katından aşağıya atılarak öldürüldü.

Konuşmasınlar diye...

Tabii.

Mafya tarafından mı, Vatikan tarafından mı?

Vatikan'ın bağlantıları tarafından. Vatikan hiçbir zaman elini pis işe sokmaz.

Vatikan seni niye öldürmüyor?

Bilmiyorum. Önceki hafta İtalyan Republica'da benimle ilgili bir yazı vardı: "Vatikan bu adamın ne yaptığını ilgiyle izliyor" diye yazılmıştı.

Onun için mi korumayla geziyorsun?

Benim var korumalarım.

Sen mi tuttun?

Yok canım, devlet verdi. İstemedim ama verdiler. Necip Habletimoğlu öldürülünce Doğu Perinçek savcılığa gitmiş, "Sırada Aytunç Altındal var" demiş. "Yugoslavya Genelkurmay Başkanlığı'ndan ve Rusya'dan bana böyle bilgiler geldi" demiş. Bunlar da tahkik etmişler, doğru buldukları için bana

gönderdiler bakanlıktan koruma. Adam Kennedy'yi vuruyor vurmak istedikten sonra.

Aytunç ben kalkayım. Artık burası tehlikeli bir yer olmaya başladı. Bundan sonra telefonla görüşürüz. Gerçi senin telefonların da dinleniyordur ama...

AYTUNÇ ALTINDAL'IN TÜM KİTAPLARI

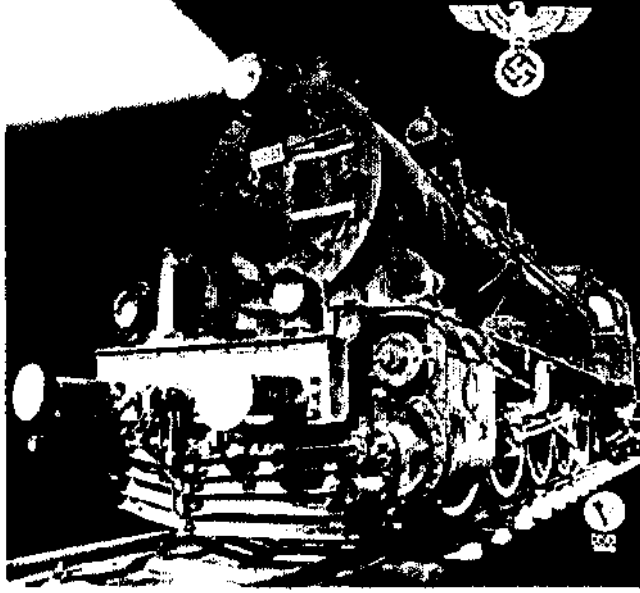
- Uyuşturucu Maddeler Sorunu (Toplu Çalışma), Has Türk Yay. (Tükendi) 1972
- Partizan (Şiirler), Yücel Yay., 1975 (Yasaklandı)
- Dinmeyen (Şiirler), 1. Baskı Paris,
- İkinci Baskı Havass Yay., 1978 (Yasaklandı)
- Siyasal Kültür ve Yöntem, Havass Yay., 1982
- Anılan (Şiirler), Havass Yay., 1982 (Yasaklandı)
- Niçin Eşit İşe Eşit Ücret Değil?, Süreç Yay., 1984
- İhanet Şiirleri, Süreç Yay., 1984
- Elvedasız, Kendi Sesinden Şiirler, 1992, İsviçre
- Meryem ve Hilal, Subrasa, 2004 (Şiir)
- Three Faces of Jesus, Sussex, 1992
- Elvedasız, Sarmal Yay., 1996 (3. Baskı)
- Gül ve Haç Kardeşliği, Eylül 2004 Alfa Yay., (6. Baskı)
- Vatikan ve Tapınak Şövalyeleri, Eylül 2004, Alfa Yay., (6. Baskı)
- Bilinmeyen Hitler, Eylül 2005, Alfa Yay., (16. Baskı)
- Üç İsa, Eylül 2004, Alfa Yay., (8. Baskı)
- Türkiye ve Ortodokslar, Eylül 2004, Alfa Yay., (7. Baskı)
- Haşhaş ve Emperyalizm, Ekim 2004, Alfa Yay., (3. Baskı)
- Türkiye'de Kadın, Ekim 2004, Alfa Yay., (8. Baskı)
- Laiklik; Enigma'ya Dönüşen Paradigma, Alfa Yay., Ekim 2004, (5. Baskı)
- Kültür Savaşları I, Eylül 2005, Birharf Yay.
- Kültür Savaşları II, Kasım 2005, Birharf Yay.
- Papa 16. Benedikt-Gizli Türkiye Gündemi, Destek Yayınları, Haziran 2006, (4. Baskı)
- Hangi İsa, Destek Yayınları, Ekim 2006, (3. Baskı)

ÇEVİRİLERİ

- Çinli Papağan, E. S. Gardner, Akba Yay., 1972 (Tükendi)
- Parababaları, Ferdinand Lundberg, E Yay., 1973 (2 cilt), (Tükendi)
- Kertenkele, Moris West, E Yay., 1974 (8. Baskı)
- Kapitalizmden Sosyalizme Geçiş Süreci Üzerine, P. Sweezy-C. Bettelheim, May Yay., 1974 (Beraat etti)
- Ermiş, Halil Cibran, E. Yay., 1974 (16. Baskı)
- Gece Ana, Kurt Vonnegut Jr., E Yay., 1975 (3. Baskı)
- Savaş ve İşçiler, Lenin, Yücel Yay., 1976 (Yasaklandı)
- Barbarlık Kıyısı, Norman Mailer, Havass Yay., 1980 (3. Baskı)
- Sözler, Halil Cibran, Süreç Yay., 1984 (7. Baskı)

HITLER'İN ALTINLARI

ARTHUR L. SMITH, JR.

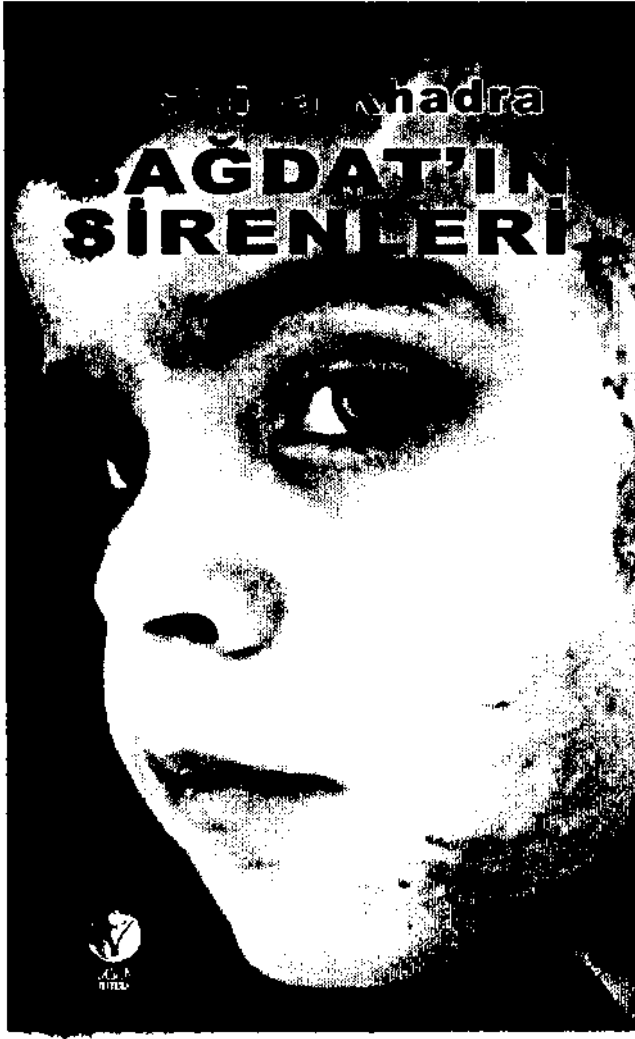
1996'da ABD Başkanı Clinton, bir komisyon oluşturarak, "Yahudi Soykırımı Kurbanlarının Varlıkları" konusunun araştırılmasını yeniden başlatıyordu. Amerikan Komisyonu, 1997 yılındaki taslak raporunda ve ikazlarımıza karşın Aralık 1997'deki Londra Konferansı'nda, Türkiye'ye ağır suçlamalar yöneltiyordu.

1997'de devlet olarak böyle suçlamalarla karşı karşıya kalınca, biz de Hükümet olarak konuyu araştırıp, yanıtlamaya karar verdik. Bu işin eşgüdümünü ve siyasal alanda yürütülmesini Devlet Bakanı olarak ben üstlendim. 1997-1998 yılları boyunca değerli araştırmacı arkadaşlarımla birlikte Türkiye'nin bu soykırım-soyguna hiçbir yönden ortak olmadığını kanıtlayıp, herkese gösterdik.

Sonunda ABD Komisyonu, Türkiye'ye karşı öne sürdüğü suçlamaları kaldırmış ve nihai raporlarında Türkiye'den söz etmemiştir. Bu konuda başarılı olduğumuz bilmek ve üstelik bunu başka konularla karıştırmadan, başkalarıyla ilişkilerimizi zehirlemeden yapabilmiş olmak, bana kıvanç veriyor.

Prof. Dr. Şükrü Sina Gürel

57. Hükümet Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

2006 YILINDA AVRUPA'DA BASILAN EN İYİ KİTAP

“Oyun başladı, yazgı yazıldı. Babam sırtüstü düştü, yoksul fanilası yüzüne kapanmıştı; zayıf karnı, ölü balık karnı gibi griydi... Ailenin onuru yerlerde sürünürken, görmemem gereken şeyi, onurlu, saygıdeğer bir oğlun, eski bir Bedevi'nin asla görmemesi gereken şeyi gördüm. O gevşemiş, pörsümüş, alçaltıcı şeyi gördüm; yasak, tabu alanı: Babamın penisi... Söylenecek söz kalmadı artık! Gerisi hiçlik, sonsuz bir boşluk, bitmeyen bir düşüş, yokluk...”

Eserleri 14 dile çevrilen ve 25 ayrı ülkede yayınlanan Yasmina Khadra, usanmadan insanlığın zaferi için çağdaş militan tarihi araştırıyor. Kabil Kırangıçları ve Saldırı'dan sonra Bağdat'ın Sirenleri, yazarın, Doğu ile Batı arasındaki sağır diyaloguna kutsadığı üç perdelik oyunun son bölümü.

“...KOMŞUNUN ÇİĞLİKLERİNE KAPINI KAPATIRSAN,
ÇİĞLİKLER PENCEREDEN ULAŞIR SANA”

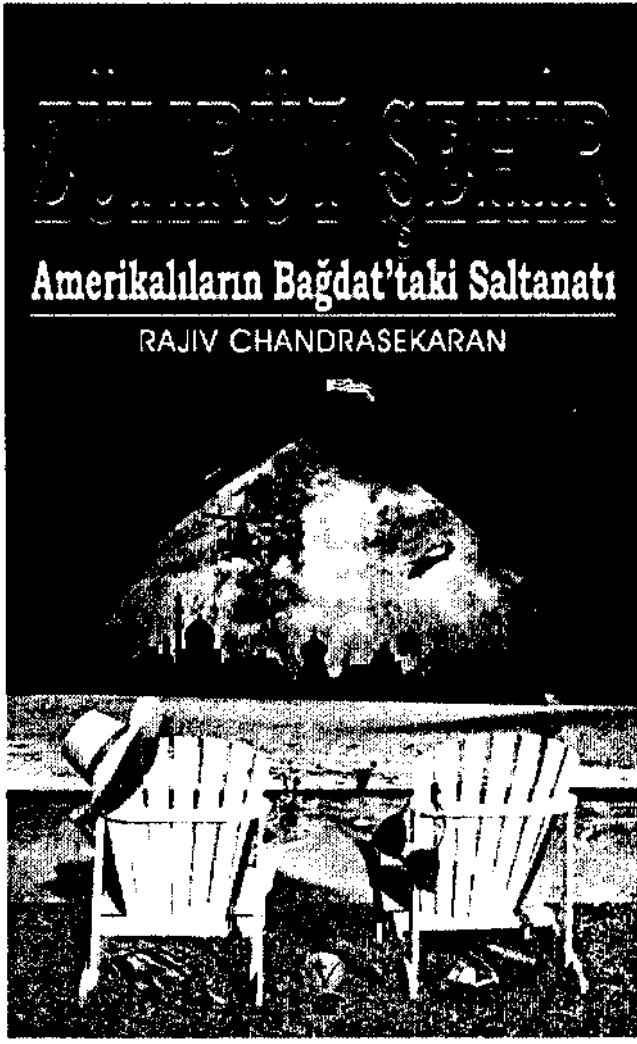

Yer: Pentagon, Savunma Bakanı Rumsfeld'in Ofisi

Tarih: 1 Mart 2003

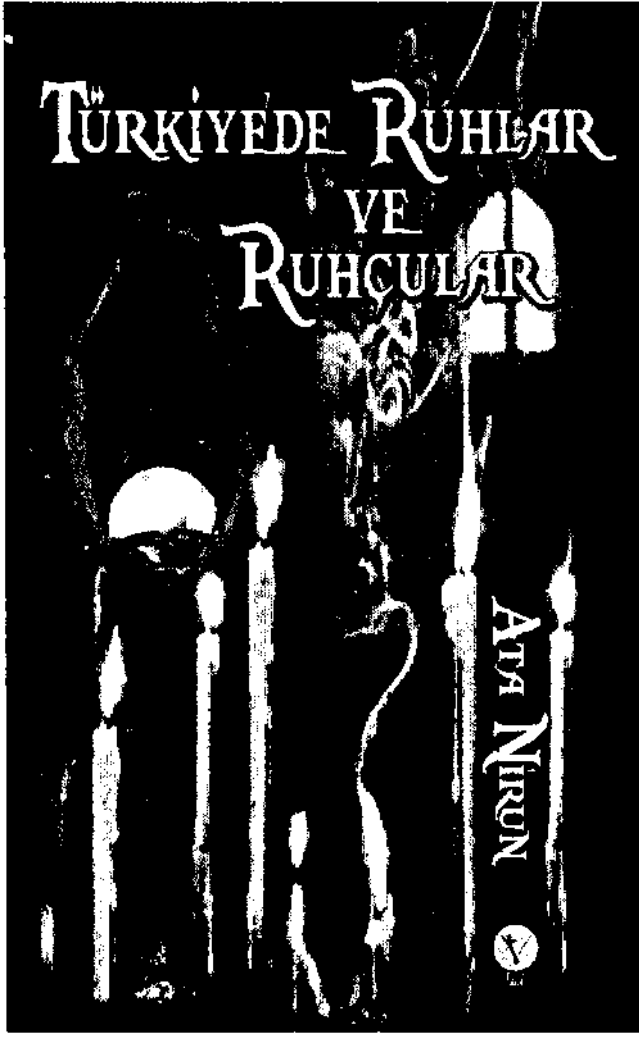
Herkesin kulağı Ankara'dan, TBMM'deki tezkere oylamasından gelecek sonuçta. Odada çok olumlu bir hava esiyor. Sakin atmosferi çalan telefon bozdu. Telefon Ankara'daki büyükelçilikten geliyordu. Arayan yetkili, tezkere oylamasının sonuçlandığını ve 250 red oyuna karşılık 264 kabul oyu ile tezkerenin kabul edildiğini söylüyordu. Bir anda herkesin yüzü güldü ve birbirlerini kutlamaya başladılar. Türkleri ikna etmeyi başarmışlardı... Odadaki zafer havasını yeniden çalan telefon kesti. Arayan yine Ankara'ydı ve kesin sonucu açıklıyordu: "Teknik bir konu ama kabul edilmedi" Odada bir anda sessizlik oldu. Sadece kimin ağzından çıktığı belli olmayan "damn" (kahretsin) sözcüğü yankılanmıştı duvarlarda... Pentagon'un bir başka köşesindeki ofisinden gelişmeleri izleyen diğer bir yetkili, haberi alır almaz telefona sarıldı ve bir Türk 'arkadaşına' bağırdı:

"Söyle onlara, bize 3 darbe borçları vardı. Böyle mi ödenir bu borç..."

Zümrüt Şehir, Irak'taki Amerikan işgal kuvvetlerinin Bağdat'taki üssü. Yeşil Bölge olarak adlandırılan bu üs, dev palmiyelerle saklanan, muhteşem villalar ve ısıltılı yüzme havuzlarıyla adeta cehennemin içinde bir vaha... İntihar saldırısı endişesiyle garsonlarının bile başka ülkelerden getirildiği, çoğu Iraklının ise girmesinin kesinlikle yasak olduğu sahte cennetin diğer adı.

The Washington Post'un Bağdat Bürosu eski şefi olan yazar, Zümrüt Şehir kitabıyla bizi savaşın gerçeklerinden izole edilmiş bu bölgenin tam kalbine götürüyor. Yerle bir edilmiş bir ulusu yeniden inşa ederek adeta küçük bir Amerika oluşturma çabalarını düşündürücü bir şekilde aktarıyor. Irak'ı, sözde kurtarma ve demokrasiyi getirme sürecinin az bilinen detaylarını ve trajikomik olaylarını gözler önüne seriyor. Irak finans sektörünü canlandırmak için bu konuda daha önce hiç deneyimi olmayan 24 yaşındaki bir Amerikalıya Bağdat Borsası'nın kurdurulması; havalanının korunması için yine daha önce bu işi hiç yapmamış taşeron bir firmaya milyonlarca dolar ödenmesi; Irak polisinin eğitimindeki komik ama inanılmaz olaylar, kitapta anlatılanlardan sadece birkaçı.

Bu kitap, çoğumuzun merak ettiği ancak merakını dışa vurursa *bilimsel* olmadığı önyargısı ile karşılaşacağı kaygısını taşıdığı bir konuda. Üstelik yaşadığımız ülkede olanları ele alıyor. Ata Nirun, Türk Ruhçuluğu'nun anatomisini bir belgesel tadında sunuyor. Politikacıların, sanatçıların, bilim adamlarının ve özellikle de sosyetenin "Ruh"larla olan ilişkileri ise okuyanları hayrete düşürüyor. Ancak önemli olan kimin neye inandığı ya da neyi inanç olarak seçtiği değil. Kim ne düşünüyor, düşüncesinin peşinden nasıl koşuyor, aslolan bu.

Aslında konu evrensel. Tıkandığı nokta da evrensel! Sonuç; Türk Ruhçuluğu kaçırılan bir fırsat. En azından uzaklaşan kimlikler yönünden... Yazar, Ruhçuluğun başarısızlığının, insan ruhunun susadığı manevi doyumu bir türlü gideremediği için özellikle ülkemizde radikal dincilerin artmasına, irticaya ve kapsamlı tarikat akımlarına yol açtığını yazıyor, hatta bazı eski ruhçuların artık tarikatçı olduklarını da belirtiyor.

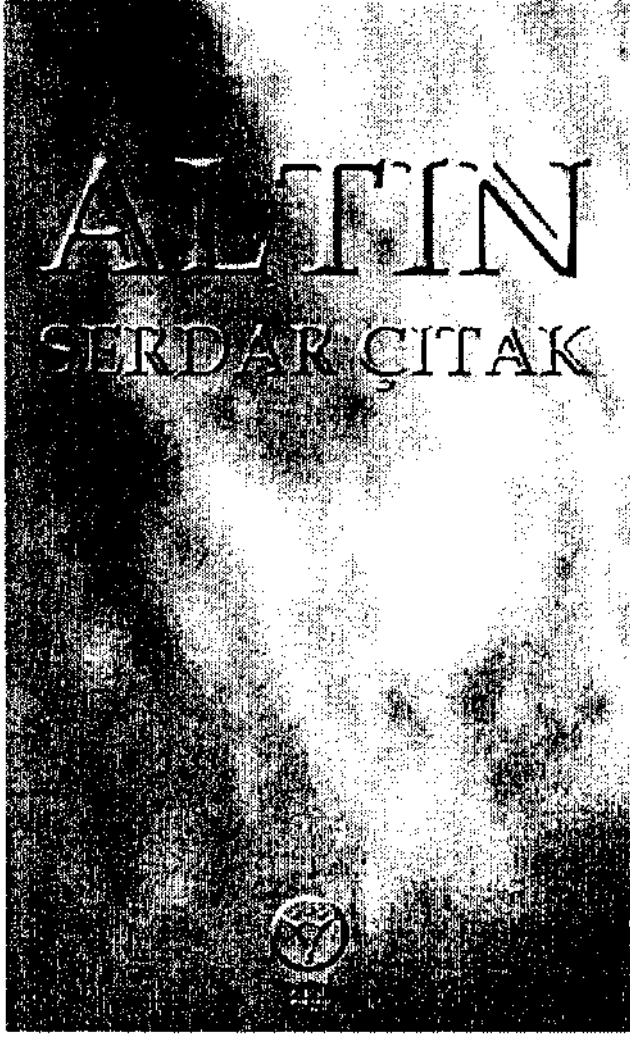
Kitabı okurken yeni bir pencereden bakmaya başlayacaksınız. Zaman zaman trajikomik olaylara gülecek, ödenen bedellere inanamayacak, ancak yaşananlar ve inanılanlar karşısında da çok şaşıracaksınız.

Eleştirmenler tarafından Macar romanının yeni bin yıldaki en iyi ilk örneği olarak kabul edilen ve birçok dile çevrilip Alman Televizyonu SWR tarafından 2006 Ocak ayının en iyi romanı seçilen Sessizlik, genç yazar Attila Bartis'in en ses getiren eseri.

Kadınlar, erotizm, öfke ve ironi... İç içe geçen yaşamlar, düşesızan gerçekler, gerçeğe karışan kâbuslar. Kahramanların iç dünyasında kaybolurken, yürüdüğünüz yolların, aynı zamanda Budapeşte'nin hüznünlü geçmişine ait olduğunu keşfedeceğiniz bir yolculuğun da adı üstelik.

Sessizlik, geçmişe yaslanıp geleceği beklemek değil midir? Peki sessizliği aramak, ondan kurtulmak için çırpınmak, yaşamın trajikliğine denk düşmez mi? Çevirin sayfaları, size ait olmasa da, bu soruların yanıtlarını kitapta bulacaksınız.

Altın kelimesini her duyduğumuzda aklımıza, zenginlik, iktidar ve güzellik gelir. Önce simyacıların, daha sonraları kralların düşlerini süsledi altının sihirli formülünü bulmak. Hızla yükselen altın fiyatı, yine bu sarı madenin parıltısını artırdı.

Altın fiyatlarındaki yükseliş devam edecek mi?

Döviz fiyatlarındaki artış altın fiyatını nasıl etkiler?

Altına ne zaman yatırım yapmak gerekiyor?

Altından, para kazanmanın yolları nelerdir?

Sahte pırlantayı gerçeğinden nasıl ayırt ederiz?

Altın, pırlanta ve diğer kıymetli taşları almanın püf noktaları nelerdir?

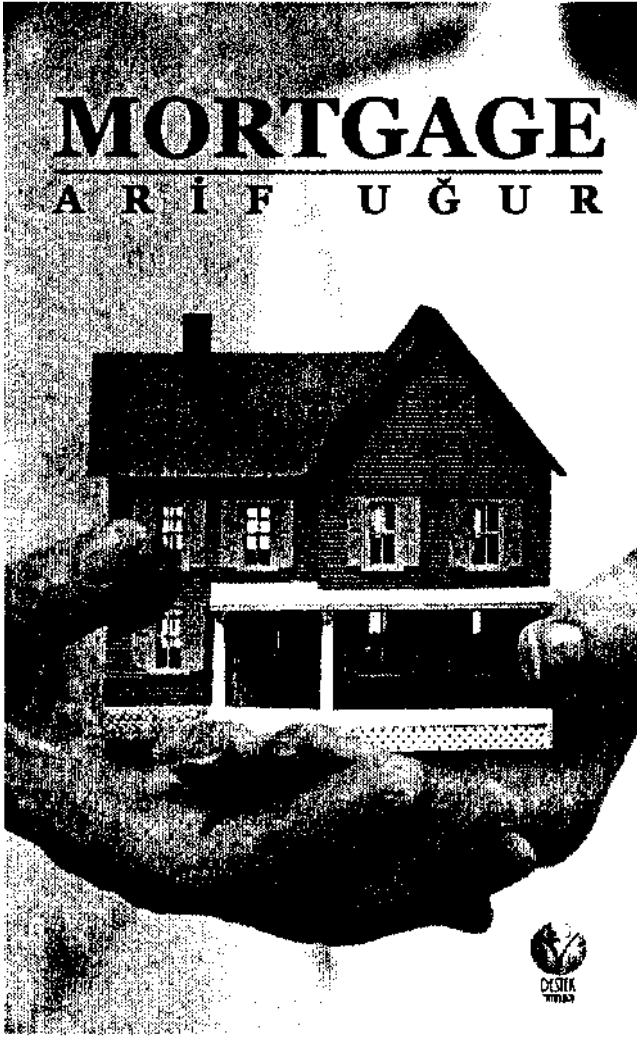
Ya da; ilk altın paranın Anadolu'da basıldığını,

Prusya Kralı Büyük Friedrich'in güç kazanmak ve uzun yaşamak için yuttuğu elmas tozunu fazla kaçırınca zehirlendiğini,

Bir ons platin için 10 ton maden cevheri çıkartmak gerektiğini,

Bir simyacının, iki bin adet yumurta akı ile altın yaratmaya çalıştığını,

Altının gizemli dünyasında yolculuk yaparken, takılarınıza artık sadece, altın, gümüş ya da pırlanta diye bakmayacaksınız. Bu değerli metaller teninize her dokunduğunda, kendinizi farklı hissedeceksiniz.

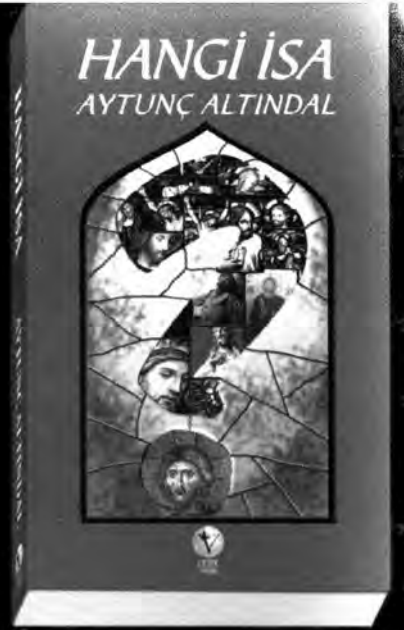

Konut finansman sistemine ilişkin kanun 5 Mart 2007 tarihinde Cumhurbaşkanımız Sayın Ahmet Necdet Sezer tarafından imzalandı. Böylece gelişmiş birçok ülkede geniş bir uygulaması bulunan konut finansman sistemi Türk insanının da yaşamına girmiş oldu.

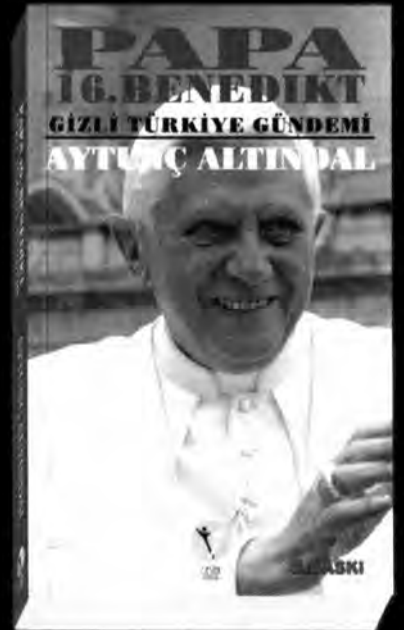
Getirilen bu sistemden maksimum ölçüde faydalanabilmek ve insanlarımızın bu sistemin avantajlarını kendi yararlarına kullanıp, kendilerine zarar verebilecek işlemlerden de kaçınabilmeleri için, sistemin avantaj ve dezavantajları konusunda tam bir bilgiye sahip olmaları çok büyük önem taşıyor.

Mortgage hakkında ihtiyaç duyacağınız tüm ayrıntıları bu kitapta bulacaksınız. Edindiğiniz bu bilgiler sayesinde de gayrimenkul yatırımlarınızdan kârlı çıkacağınıza yürekten inanıyorum.

Hüseyin İLKILIÇ
Alkar İnşaat Genel Müdürü

AİHM’de görülen
“İsa Yaşadı mı?”
davasında kanıt
olarak sunulacak
kitap!..

Benedikt adını alan
papaların başına gelen
ilginç olaylar ve 16.
Benedikt’in çocukluğun-
dan günümüze özel
yaşamı, Nazilerle işbirliği
yapması daha önce
hiç yayınlanmamış
resimler ve belgelerle
bu kitapta yer alıyor.

Aytunç Altındal, yıllar öncesinden bizleri uyardı.

Özellikle de Ermeni meselesinde Çarlık Rusyası ile Almanya, Fransa ve İngiltere'nin, Osmanlı'ya karşı bir plan hazırladıklarını ve bunun için 1904 yılında gizli bir anlaşma imzaladıklarını "Belgeleri"yle ortaya koydu.

Vakıflar sorununa 33 yıl önce işaret etti, sorun bugün Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin başını ağrıtan en önemli Avrupa Birliği zorlamalarından biri haline geldi.

"Ermeni şantajı" dedi, çıktı. "Kürt sorunu değil, PKK terörü" dedi, binlerce şehit verdik. "Güneydoğu'ya İspanya Modeli" dedi, şu anda gündemde. Daha neler, neler...

Altındal "Erken Uyarı" yaptı, "İşaret Fişekleri" attı. Ancak; Uyarılar tarih oldu. Yazılanlar ise gerçek....

ISBN 978-9944-298-06-3

9 789944 298063